

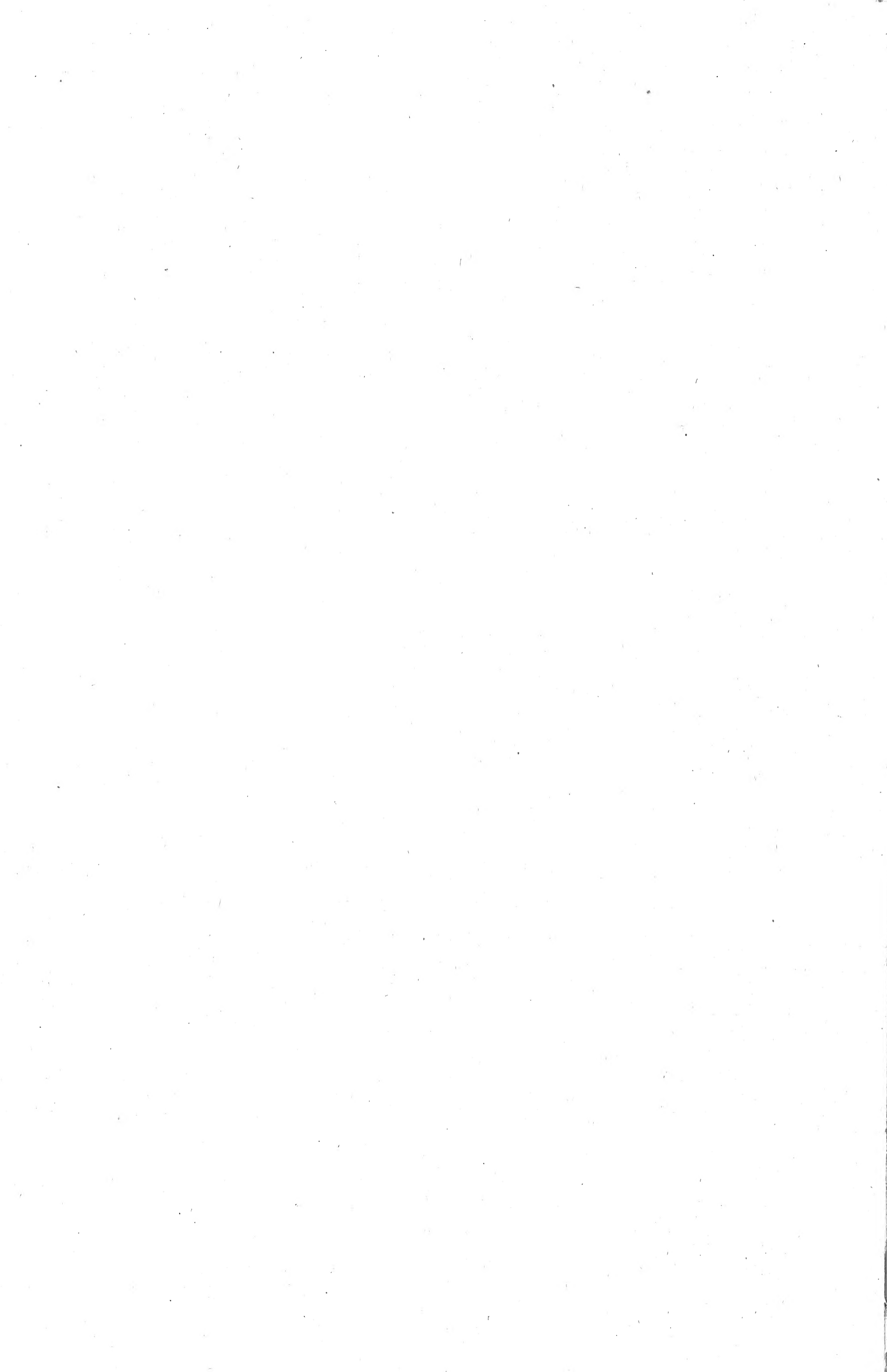

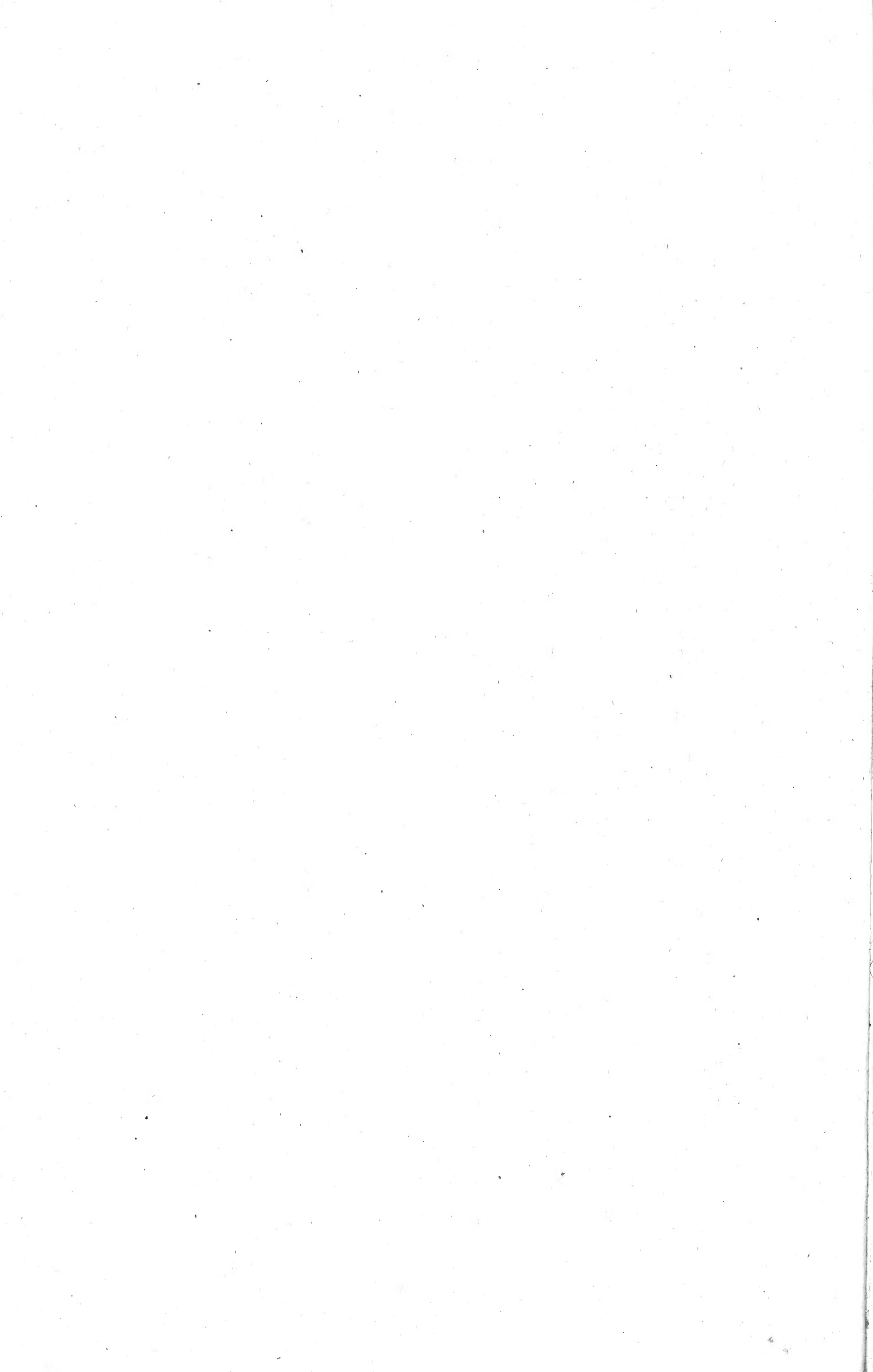

Juelen van Vollenhoren;

C. B. ... 122

Verklaaring der Tytelprint

hier rust het afbeeldsel, tegen en op een ver=
durende Ardüin^{te} steene pilaar, ten blycke dat sijne
konste werken, in dit boek rustende, een lange
agtercental van jaaren verduren fullen en als
een lamp daar onder verbeelt inde oogen
der natuur en Konst beminnaeren flikkeren sal
De vlygge geharsende Schilderkonst, ook hoe
vaardig met haar panneel pallet en pinselen
heeft haar eglar als gerust neersiet by het
afbeeldsel van haar günsteling, wijns onver=
moeide haapoorlust en alderkonstigste verbeel=
dingen Haar door een liepe verboot worden
de beminnetijke ondersoeklust, heeft hier noch
jens gene boeken van oude lettermannen,
maar het beelt der Rijke en milde Natüire
in sijnen eenen eenen arm, met de passer
om alles wisselyk afstippelen, wýsende op
het vriendelykste met de andere hand op het
afbeeldsel deres,
Op den harden steen sit een sterke Jeugd

niet alleen met zijne vleugels maar ook
met de fantlooper zijne onbestendigheid en
kortheit zijner tijd afbeeldende, maar ook
de gereedschappen der moeilijke besigheid
die ons inden weg staan om an den Tempel
der Overgelenheit geplaatst te worden

J. G. Weijerman. Lozens-beschrijvingen der Nederlandsche
Konst-schilders enz. te Dordrecht 1769
2^d deel. pag: 333 en vervolgens.

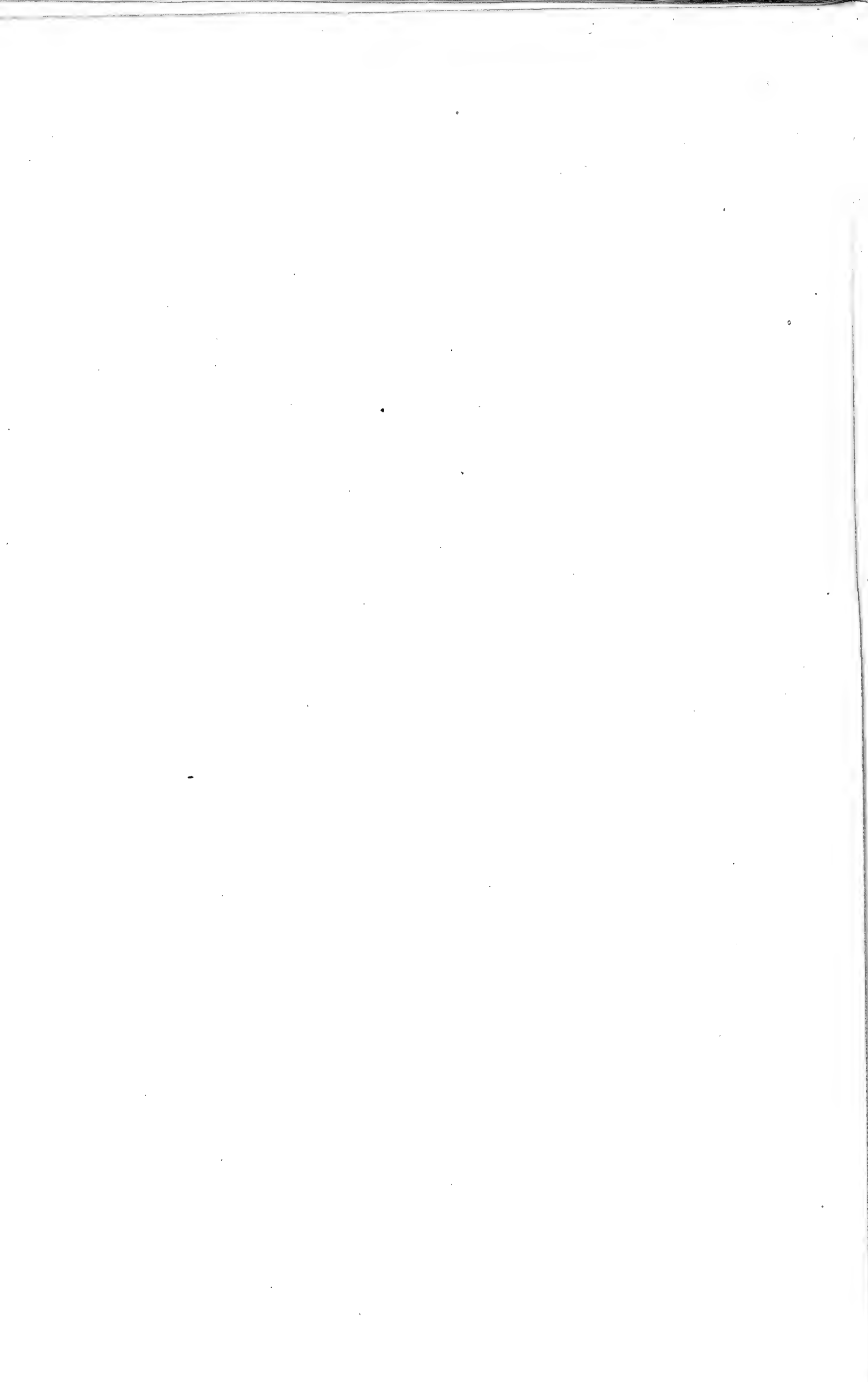
Karel Berchaert Voet.

Is geboren te Zwol — Onder anderen volhart hij nog dagelijks
in het voltoeyen van een zeker werk, dat hij aan Koning William
had toebedacht, bestaande in de afbeeldzels van allerhande Rupsen,
Torren, Vlindertjes, Popen enz. en daar op toegepaste beschrijving
welk werk wij wenschen te zien uitkomen in 's Konstschilders leven. *

(* Deze loffelijke en loovande Bloem- en Konstschilder overleed 1745. 't is
te hopen dat zijn brave en waardige Zoon, thans beroemd om zijn schilders-
kundige en gedruichte gedachten, na zijn eigen werk over de Torren, en
ook dit zijns Vaders mededeelent. Zie.

Johan van Gool, de nieuwe Scheurburg der Nederlandsche Kunst-
schilders, enz. te Gronenwege 1750.
1ste deel pag: 329 en vervolgens.

Karel Berchaert Voet geboren te Zwol in 't ja. 1670.
— Ondertuschen genoot hij insgelijks de gunst van Koning
Willelm, op wiens last hij een gansch boek te samen stelde met te-
keningen van allerhande geklevene diertjes en hunne tonnetjes, nevens
eene oepsie beschrijvinge hunner wonderbare veranderingen en veertue-
ling. Deze sumpzeltjes had hij met oost Indische Inkt, zeer
sieraftig en natuurlijk getekend, dat ze over het papier schijnen te
spruipen; berondien zee hij op 's Konings kosten naar Surinameweg-
reide hebben, om al de zeldzaamheden der Natuur die in dat wereld-
deel te vinden zijn, ten opzichte van Insecten en Plantgewasfen op
het naauwkeurigste af te tekenen, nevens eene beschrijving van der-
zelver Aart en Eigenschappen, met oogmerk om veer Zyn Majesteit
een volidig werk van dier aart op te maken waartoe onze Kunste-
naar in alle opzigten de noodige bevoemheden bezat. Maar
met den dood van den wereldberoemden Vorst wierden alle deze
grootte voornemens verijdelt. — hier besteede hij het over-
schot van zijnen tijd naarstig en yverig aan zijne kunstbeoefening,
inzonderheid aan het vermeerderen en in orde brengen van het be-
noemde werk der Nederlandsche Insecten, daar hij tot den jaer
1735 telkens nieuwe bijvoegsels en vergrootingen aanhechte —
Eindelyk dient nog aangeteekend, dat de beroemde Kunstenaar
Klaas Verkolje een tijtel met beelden en kindertjes, die het
portret van Voet opheffen en voorts met bijstevaden, toepasfelyk
op het werk, zeer kunstig en uitvoerig getekend heeft, veer het
gemelde uitmuntenne kunstwerk der Insecten; daar enzen kin-
stenaar dikwerf veel geld voor geboden is; doch hij heeft nooit
kunnen bestuften om het by zijn leven af te staen. Na zijn
dood is het door zijne kinderen verkocht, en berust thans in het
Kabinet van den Hier Jan Inelte Rotterdam, benevens
noch eene fraaije verzameling van allerlei uitheemsche bloemen
en Plantgewasfen, die allen met Couleuren overkunstig getekend zijn.

NEDERLANDSCHE
INSECTEN,

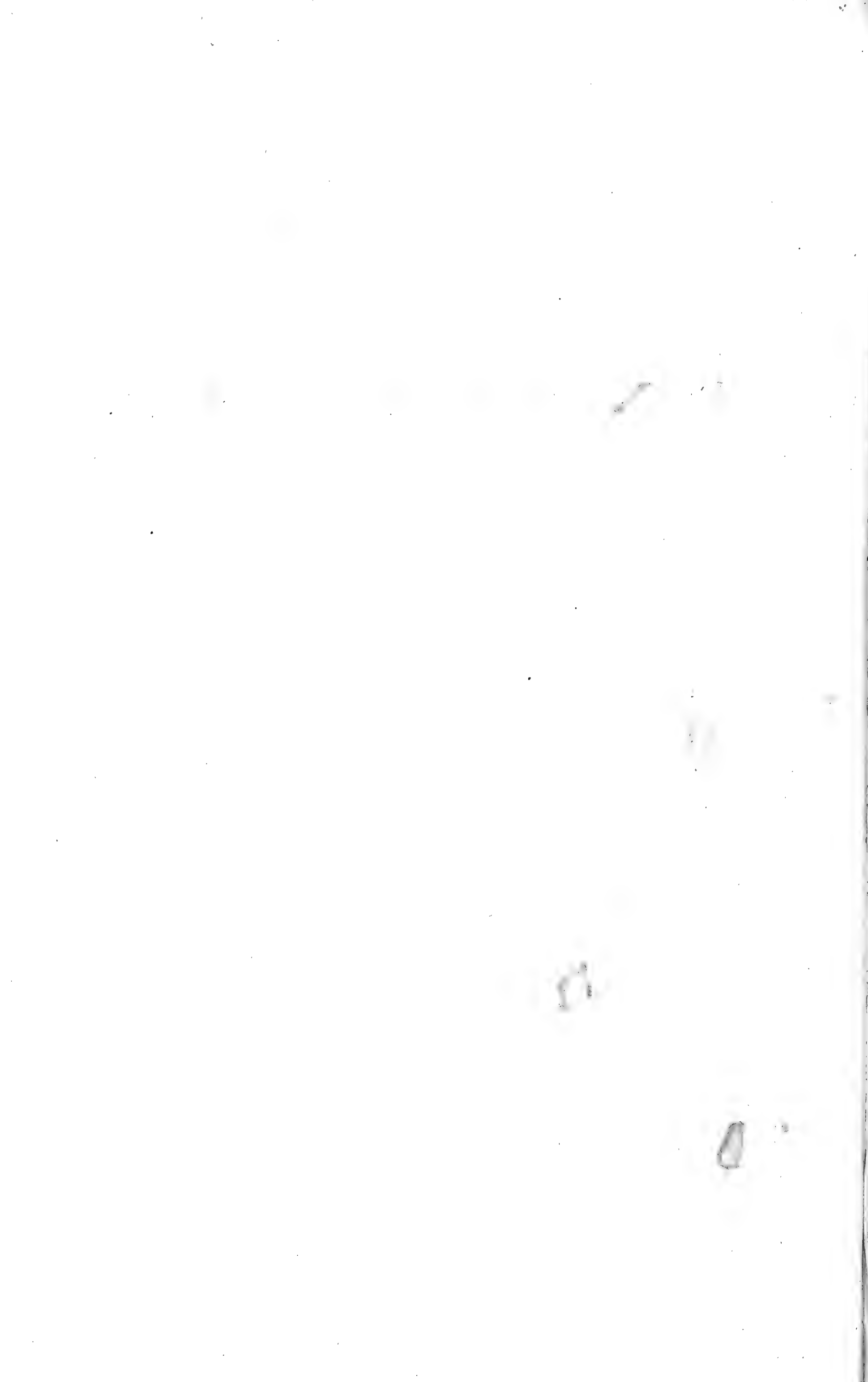
Naar't Leven nauwkeurig geteekend, met

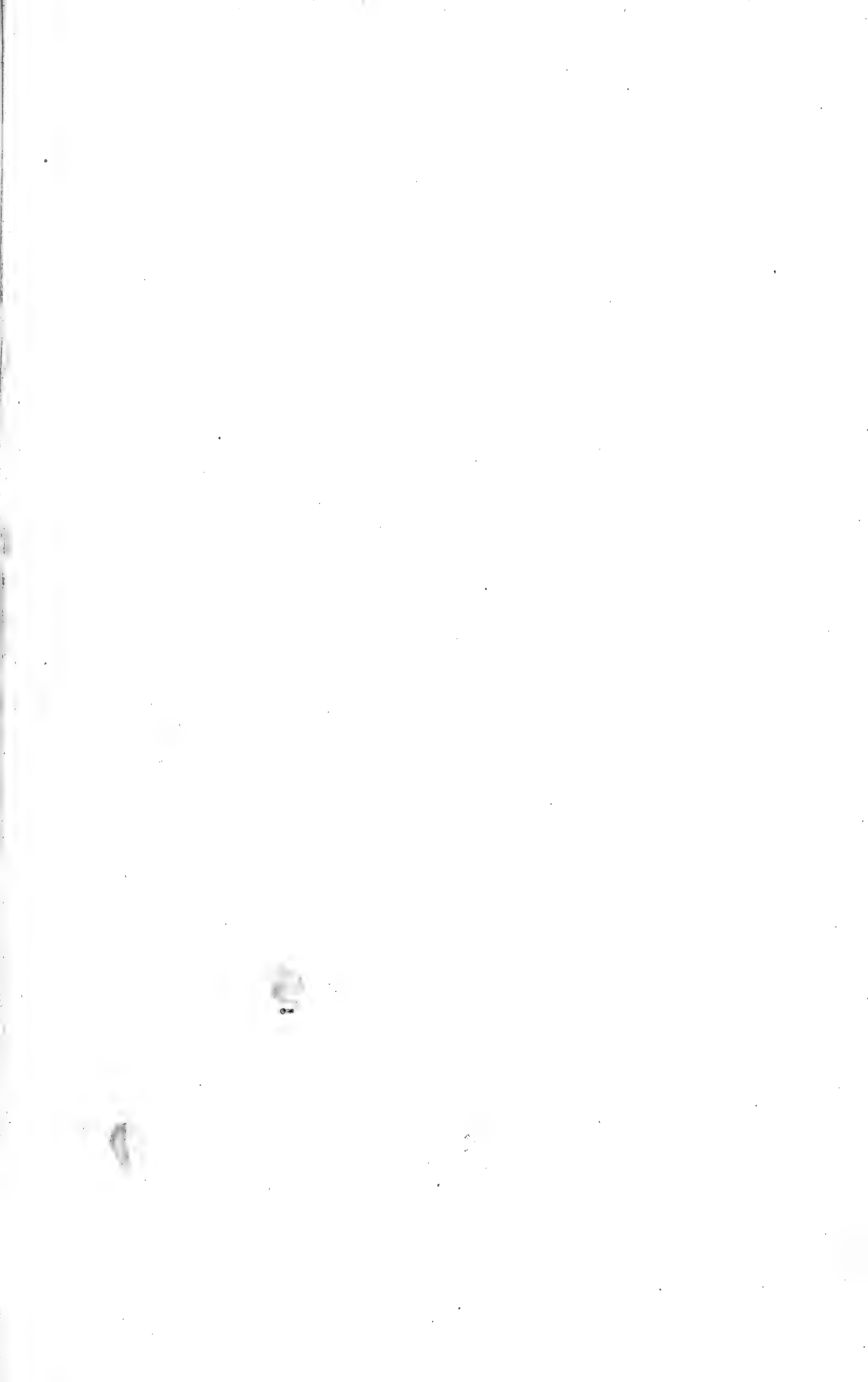
derzelver Natuurlijke Couleuren.

En de Beschrijvingen.

door

C. B. V O E T.

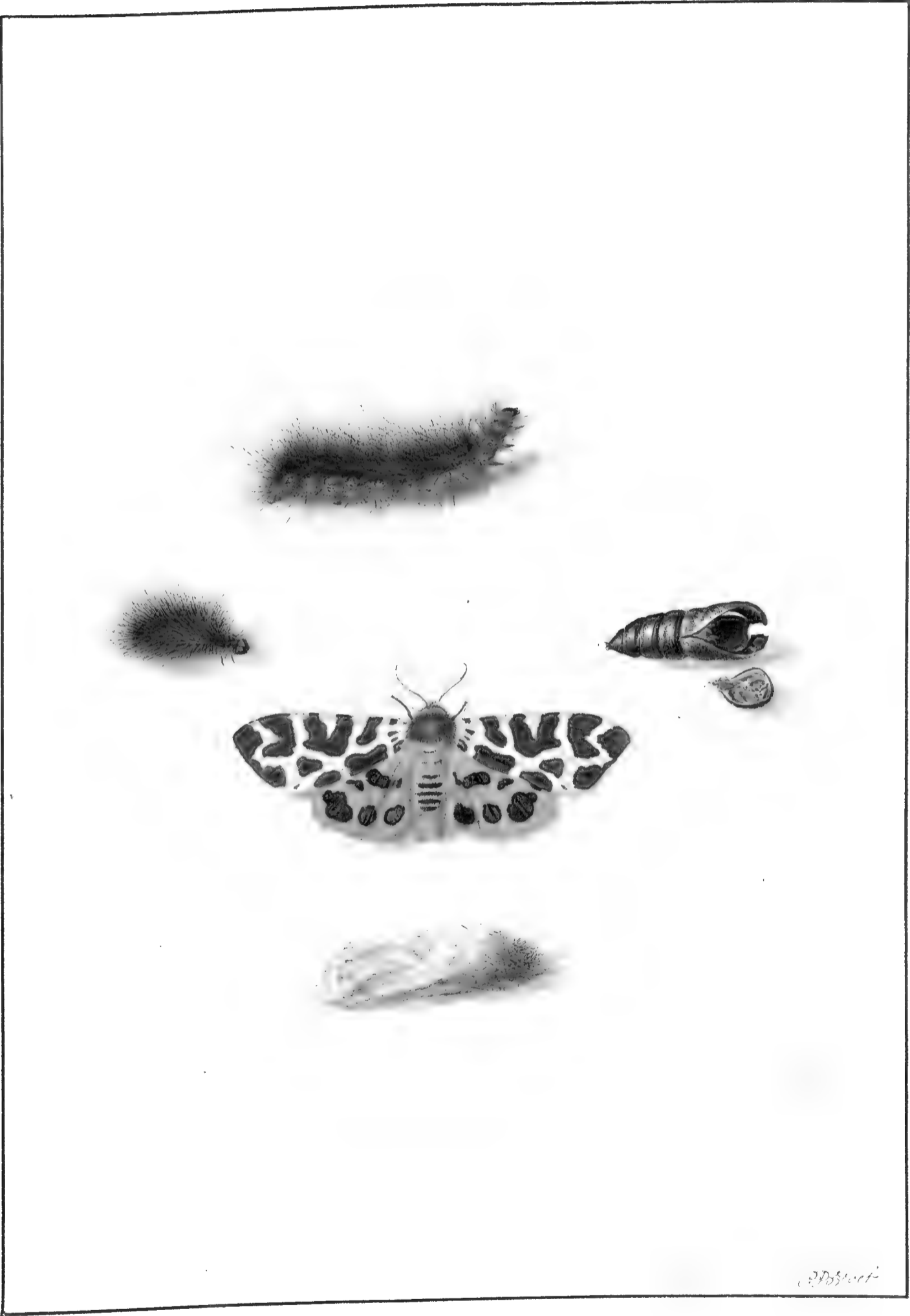

De Ruige Beer. by J. Goedaert.

Dese ruige Rups gemeen de Beer genaamt is de hairigste, die ik tot nog hen en hae dien het selve is zoo ik meen ~~veel vonden en met oog gesien te hebben dat het nieuw~~ ~~vervellet elke hair tog met de ruif verseelede~~ ~~hair op de ruige huid plukt naar lijd synde door zijn natheit, fast en~~ ~~reizen~~ ik heb omde Aerdigheid een afgestroopt geplakt, dat in weinigtijt het wort een over eind rijst huiltje der neffens geschildert, hij eet bijna alderhande groen maar ketelen gras en diergelijke is wel zijn ordinar voetsel, om sijne rouwheit kan men de poolen kwalijk sien als hij kruijpt, edog hij heeft voor ses scherpe en aegt stompe inde midden en twee ande staart konnende braaf loopen als hij wil, en anders rolt hij sig in malkander en laat sig vallen in Junij bespon hij sig met seer dicht wit spinsel, daar veel van zijn lang hair in sleet oen, en wiert na hij sig van zijn huiltje ontcaan had een gulde pop dat gelyk de meesten int eerst weck en wilagtig gelykent of het van kaas gemaaket was, dog in een rijf of twee herder en donker bruin wiert int laast der volgende Julij en in het begin der volgende Augustus soomen daar oes schoone hiltjes hilt te voorschijn krabben de met haare pootjes een ront gaatje int spinsel, soo een schilletjen van de guldepop agterlatende gelyk ik oer neffens geschildert heb.

Het is aanmerkelyk datmen somtijts van dese Rupsen vint die heel hairloos sijnde door een maal vervellen, weer zoo ruig als de rest sijn

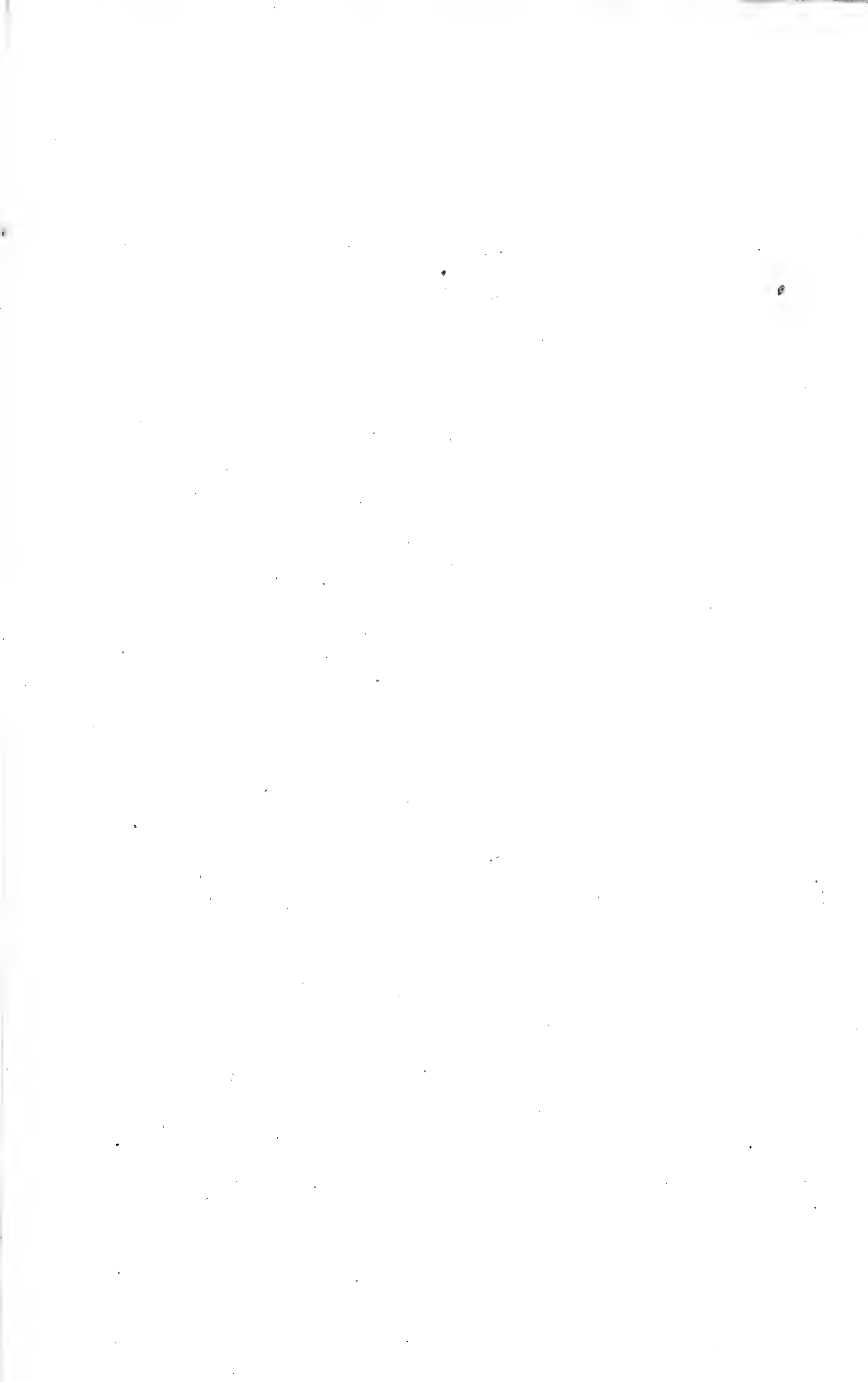
Siet J. Goedaert sijn 1te deel XVII. bevindinge

Edwards

2000-0000000

1

De looppoot:

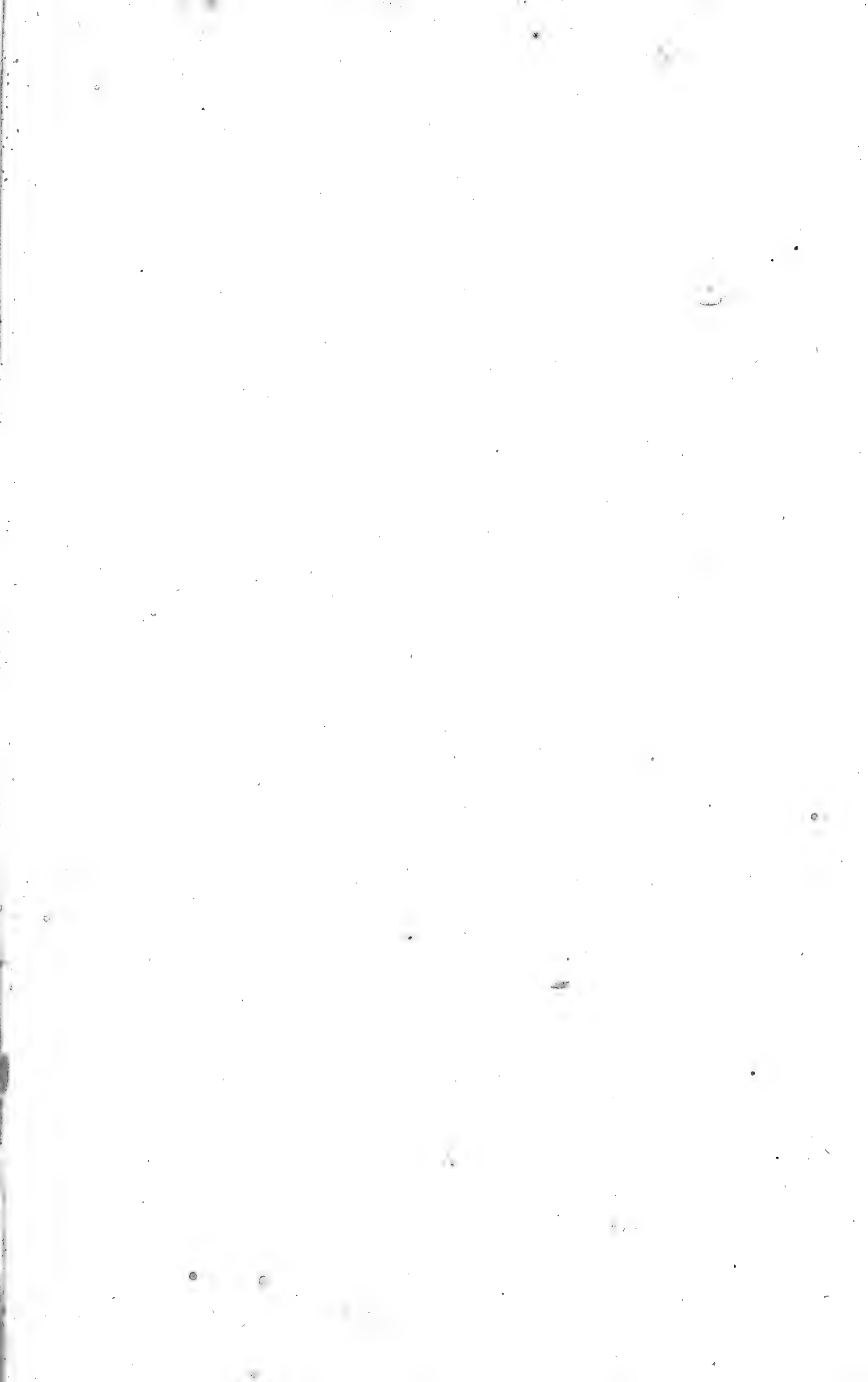
Deze Rups, waar van men de zes schappe pootjes voor, nog
nog de axt stamper inde midden, en de twee aan de staart
niet sien kan, zoo om sijne hairigheid, als om dat ik se van
boven geschildert heb, onderhield ik met Lactouive,
malwa, en diergelijke, tot inde maant september,
doen bespon hij zig met een bruin spinsel, waer in
veel van sijne bruine hairen kleeften, in het
laast dier feber maant, plukten ik een spinsel los
waar in ik een donker glimmend gulde popjevond
benevens het afgestroopte velletje
als dese Rupsen nog jong en klein sijn is hare kleur
lichtgroen naderhand word het met swert bruin en
zoo voorts gemengt, zoo doorde lught, onderdom, als
door haar vervellen, dat niet alleen de kleur maar
de menigte der hairen doet veranderen, dog in ha-
re volte wasdom om pop te worden, sijne meest-
van deese afgebeelde gedaente
in het laast van juni des volgenden jaars kwamen
rijt haare gulde popjes dees oker. kleurde. Uijt-
jes, sijnde de een veel geelder als de ander, en ook
meer en minder met swerte stipjes gesiert; De
zwijfjes die in het gemeen de lichtste van klein-
sijn hebben ook de dunste kroentjes,
zij leggen licht groene Eieren, waar door haar
geslacht onderhouden wort.

Siet Joh: Goedaart sijn. XXIII. en Juff Meraen 2de deel de XV.

5237/61

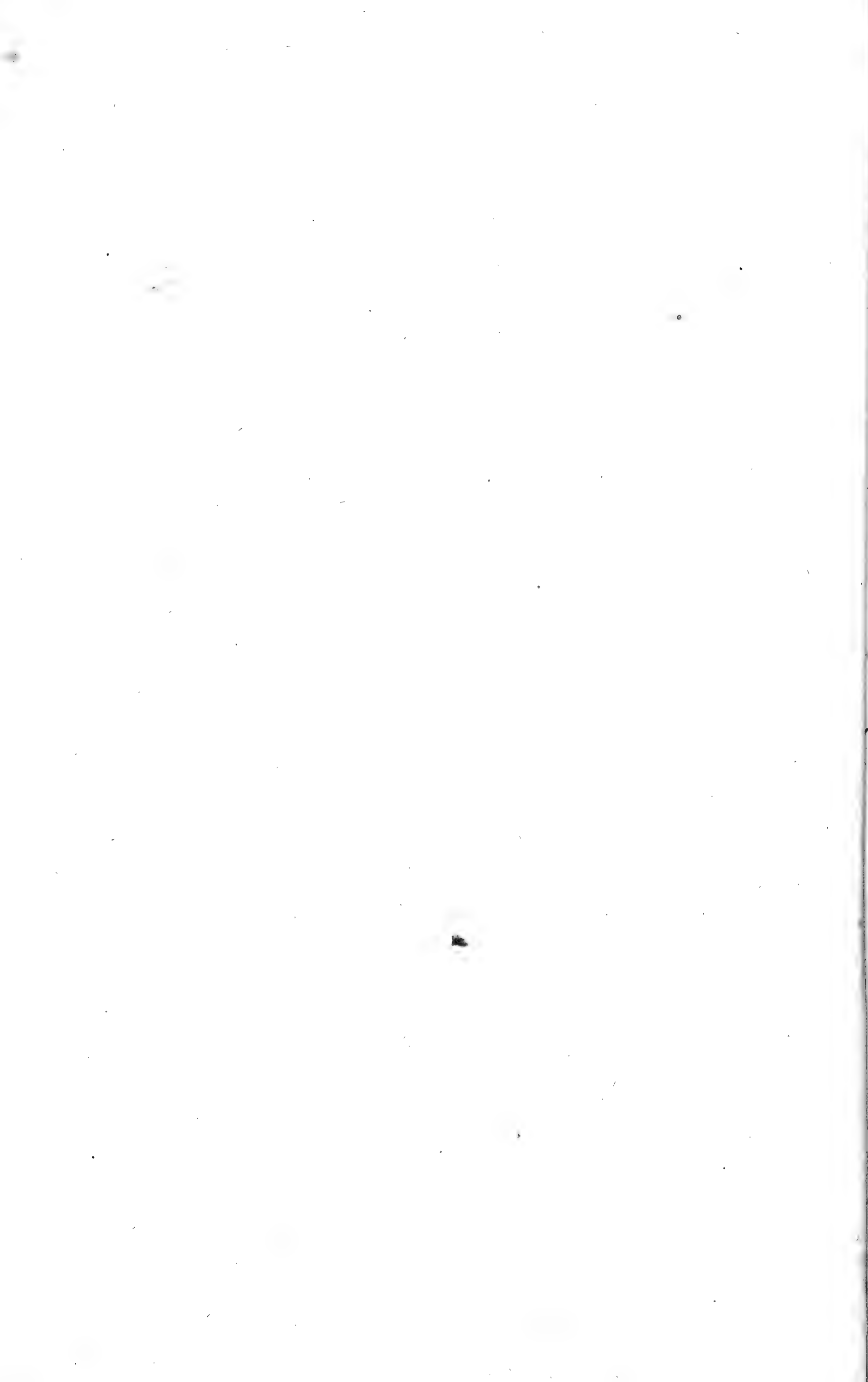

Deze soort van Rupsen komt int laast van de soomen uit haar Eijren te voorschijn eten de het jonge lof van appelen peeren pruimen doornen en soo voorts maakende haar inde toppen der takken van haar spinzel een wooninge die waaterdigt ende bekwam tot haare behoudinge voor de ongemakken des herfst is, stoppende deselve des winters geheel toe sonder dan in vijf of zes maanden weer om voetsel te soomen gelijk haar daaglyks gebruik in den herfst was; dog of sy dan van de saam gebroken blaaden haarder wooninge eten of dat deselve door de winterse koude verniet worden is mij onbekent, dit alleen bevindende dat de blaaden, nog langzamer ande steelen in haare nesten verdorren als die daar buiten sijn dog evenwel worden die mede tot mul ende verleeren tegen het voorjaar, als dan geeven sy haar met het eerste loof weer ant' vreten, dat dihwil soo lang duurt dat blad, blom, en jonge vrugt verleert sijn, bespinnende haar int laast van may hier en gans in bruin spinzel; waar in sy haar huytje afvringende bruinagtige gulde poppens worden, koomende in July en august in witte vlytjens met bruine gadjens te voorschijn sijnde Mannetje en wijfje seer veel verschillende dat almerklik int gulde poppen kan gesien worden waar in het mannetjen veel sleinder is, en dikker van hoorens, als het wijfjen; wijns doppen ik geschildert heb, soo als het diertjen daar uit is gedroopen.

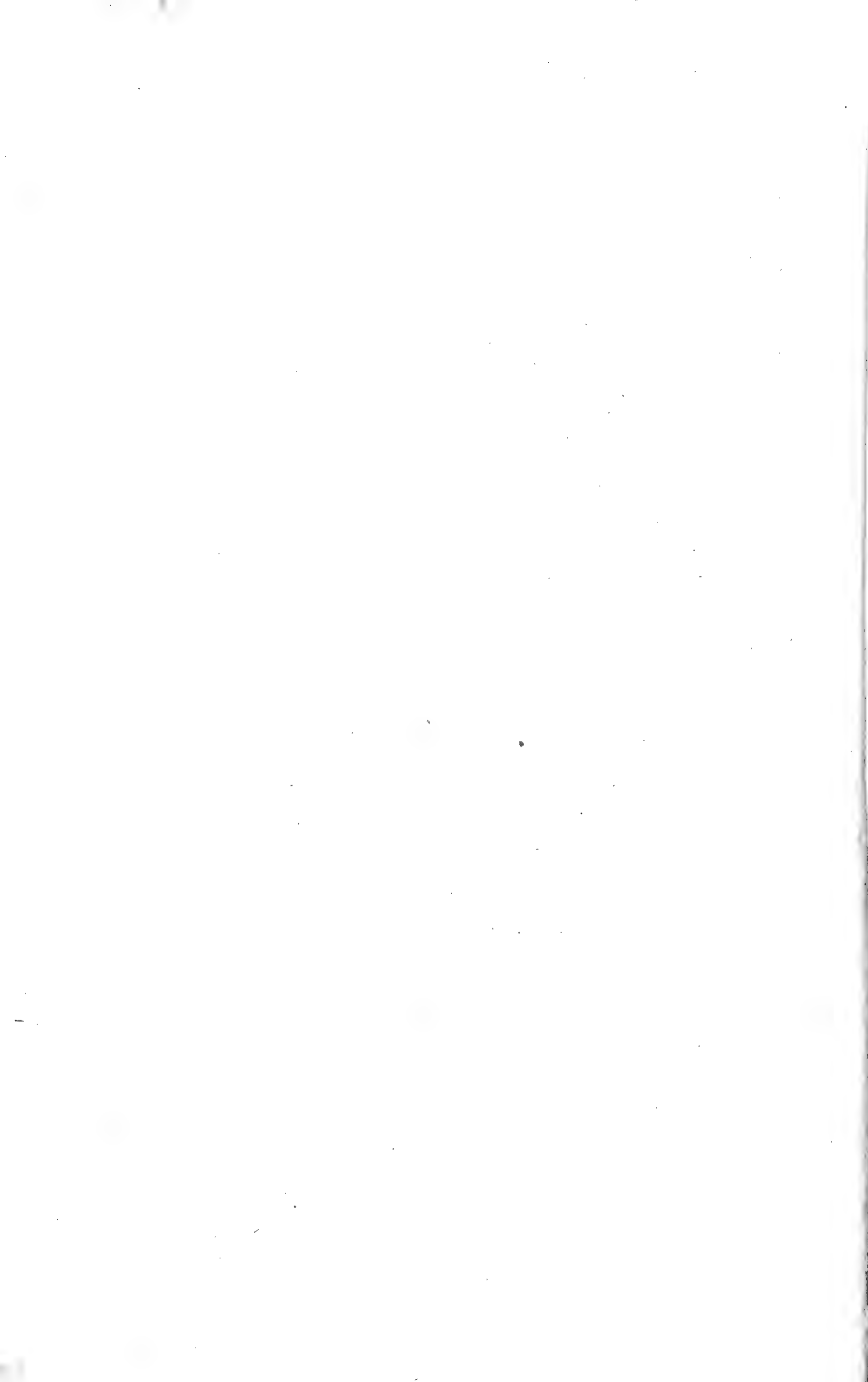
G. B. Smith

De zwerde sijnde
In het begin van Junij kreeg ik dese mooge bonte
Rupsen uit de toppen. Der wilge Kroomen, haar
hairigheid belet dat men de zes scherpe klaauwtjes
voor, nog de ayt stompe pootjes inde midden, en
de twee aen de staart, niet sien kan, hoewel
zij die hebben gelijk veel soort van Rupsen.
Sij trokken int laast van Junij met weinig spin-
sel wat bladen te saamen, en ont deden sig van
haar buitenste huilt. Doen wast een heel swert
glimmend gulde poppe, met veel schone gele
bosjes haier, die in zes besondere kien over de
heele ringetjes of staart einde, en hooger tus-
sen de vleugeltjes in vier rien verdeelt waren
dog niet wel te onderscheiden sijn, of men
moet het poppen, dragen en keeren konnen
en derhalven niet schilderen niet wel afte-
beelden, inde volgende Julij valdeet het sig
van sijn gulde pop schilletje en was een schoon
wit glimmende Uijf, wiens glans door mij op
wit papier niet aftebeelden is, ik heb het
mannetje geschildert, denkende het genueg
om dat het wijfje hem bina gelijk is, dog
wat grooter van agterlijfje en dunder van
hoorentjes.

Siet J. Goeddaert sijne III. de Bevinding

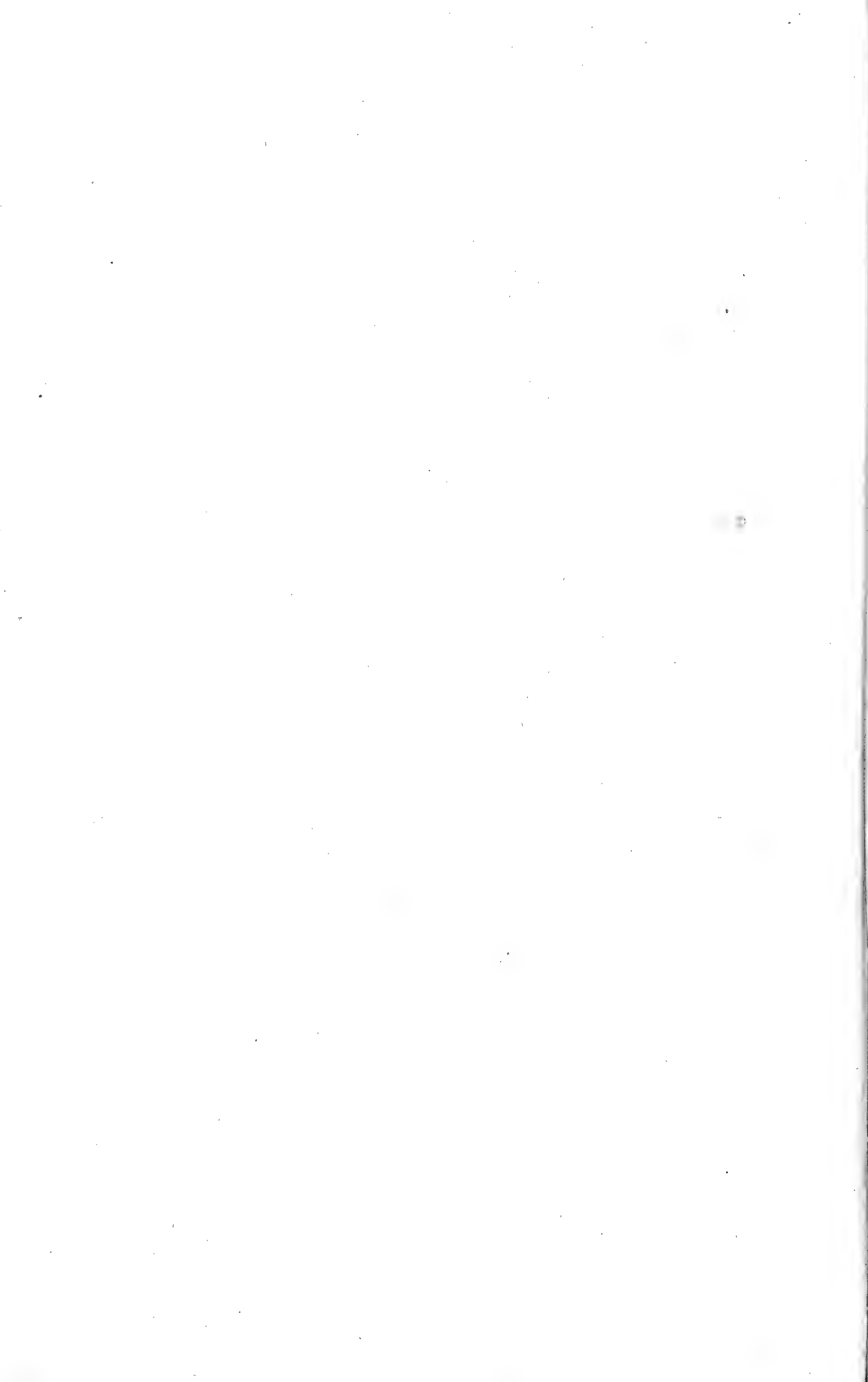

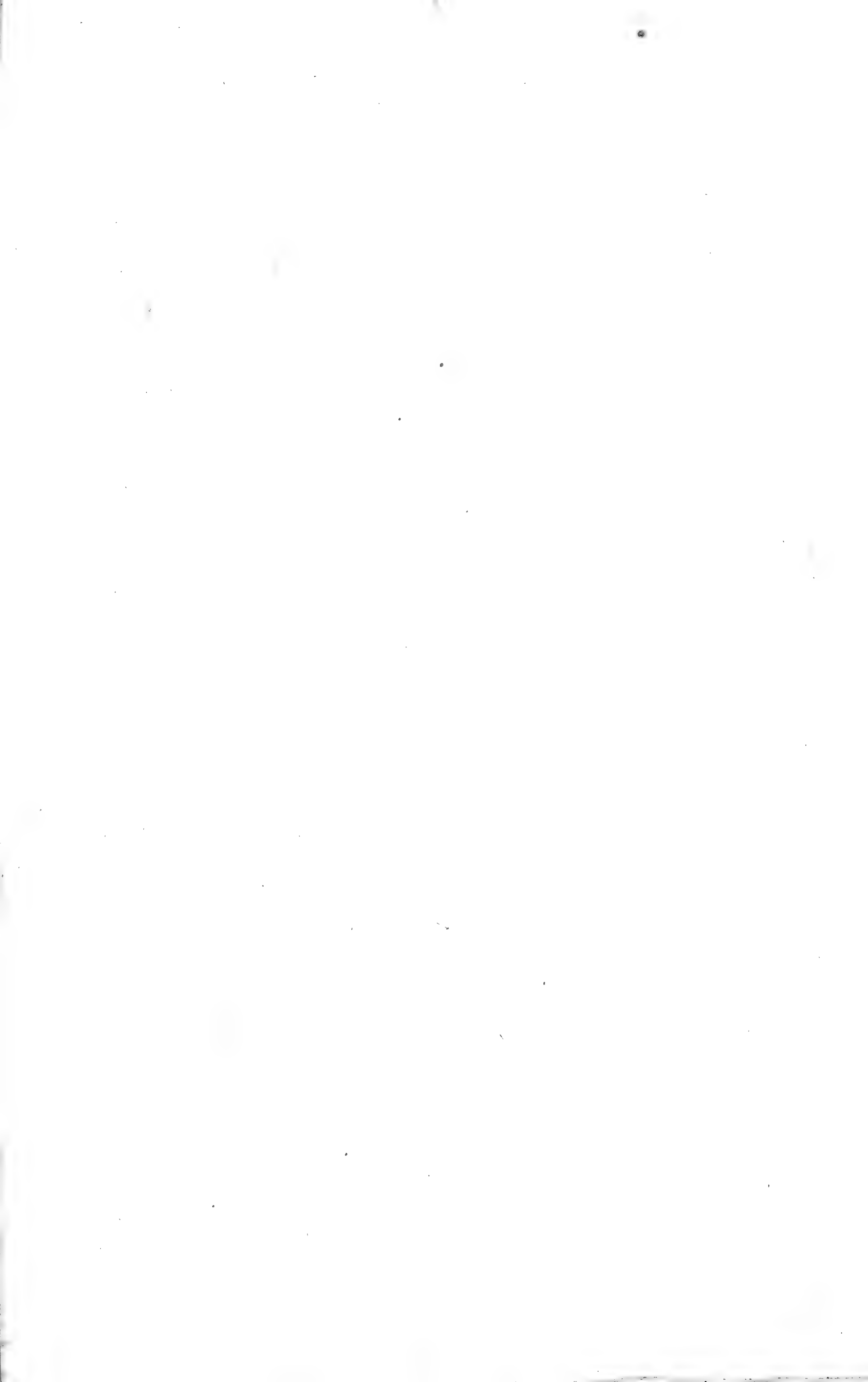

Deese Rupsen onthouden sig bijna op alle voort van
Boomen maar liefst op Pruimen en Doornen
hij wort elke maal door sijne vervellinge rooder
en frajer op sijn rug, en is inde maant van
Junij en Julij op sijn fraaist, sijnde dan sijne
verander tijt, ende die scheelt vande eerste tot
tot de laatste dikwijl meer als zes weeken
Sij veranderen fullende bespint haar in een
dicht graau bolletje het welke vopen gesneden
sijnde, leid het popje met eenige dunne draat-
jes als voor het verschudden foo hier en gins
vast gemaakt, met het afgestroopt Rupsen
velletjen ant staart ende
Inde maant van augustus en daar omtrent
koomen iijf genoemde Gulde popjes heel schoon
wille wijtjes met een oranje geel dik gadjen
ande wijfjens, en ande mannetjes wat dun-
der, dog met breeder en dikken floorenjes

S. P. S. 1866.

De Nat. Neis. bij Goedaert. Dog meer de Ringrups.

Deze Rups is gemeen de Ring Rups genoemd om dat het wijfen sijne Eieren Rings wijze om de takken der Boomen zeer vast weet te kleven is sijn voetsel bijna alderhande bladen van boomen maar bijzonder van appelen en pruimen sijnde na verscheiden vervellingen inde maant Junij, op de tijt sijner veranderinge, gewoont sig in een saam gerolt blad, of aan een heininge of ander oit hout, te bespinnen met zeer veel spinself, in het welke los geplukt sijnde geelagtig stof fit, dat soot met besweete vingers op den hals of aangesigt of daart' vel dun is gevreeven wort, anstons grote seukte en puisten veroorsaaken sal.

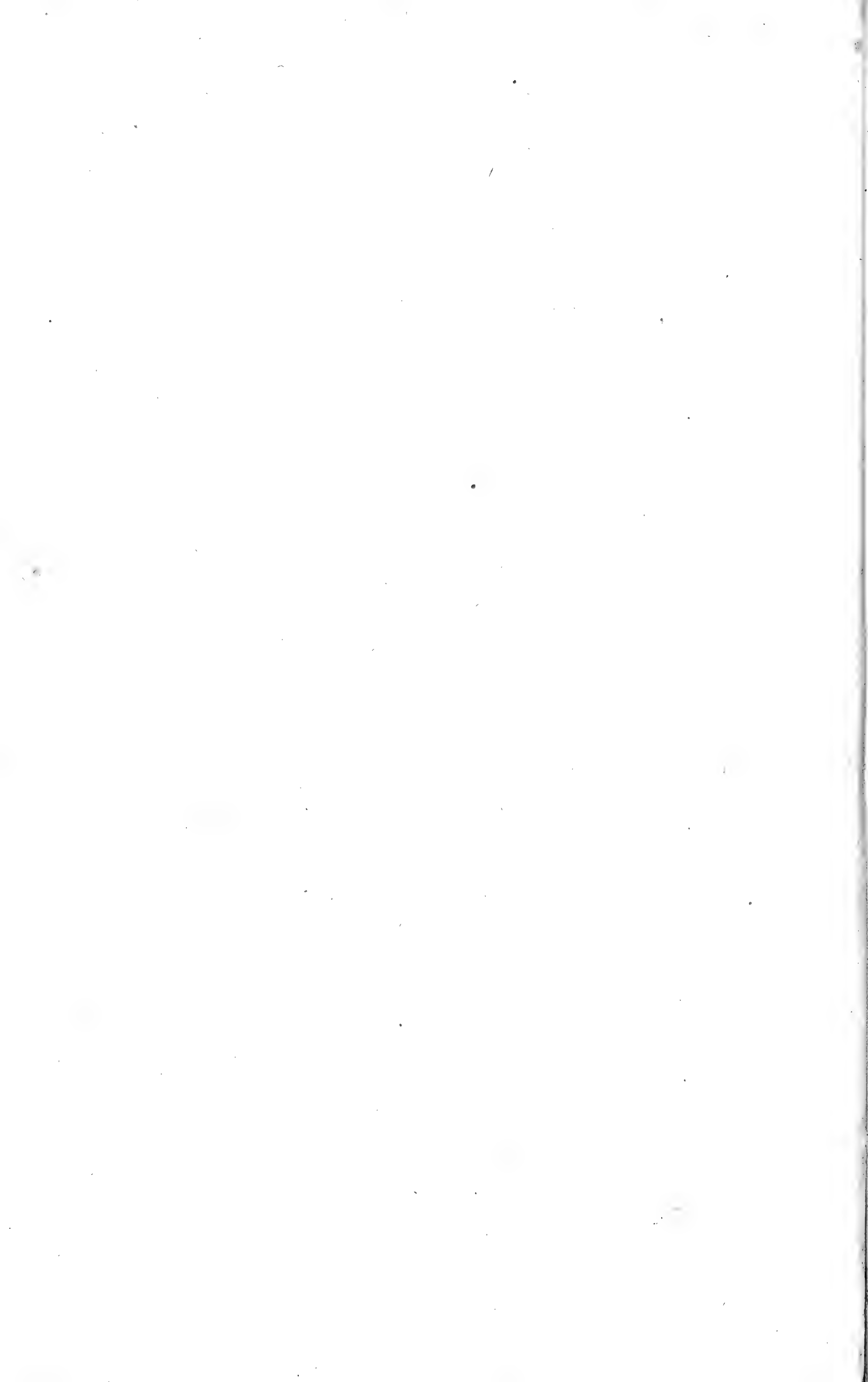
Ik heb twe en ook drie Tonnetjes of liever guldten popjes, in een spinself gevonden dat ik nooit in anderen gesien heb.

In het laaste van Julij kreeg ik de Nijftjes hier neeven afgebeelt daar vijf, waar in ik veel veranderingen in kleuren, en groote, bevonden hebbe, hoewel ik het inde Rupsen niet merken en kon, Dog hoe veel sij verscheelen kan men evenwel maklyk sien datse tot een behooren en de mannetjes sijn kennelik an haare dikker hoorentjes en dunner agter lijfens.

In de Tonnetjes die van buiten dor en verkeret waren opgebrooken sijnde, vond ik een witagtig popje dat zeer bescheidenlik al de deelen vande neeven geschilderde vlyg vertoonden het veranderden van sijn wit met swerte plakken vanden rug beginnende tot het heel swert wiert ende poelen oranje, doen vrong het een zeer dun vlies af en ontvouden ivonderlik sijne vleugels.

Met. weegen de Rups en Nijf J. Goedaert sijn x. bewinding

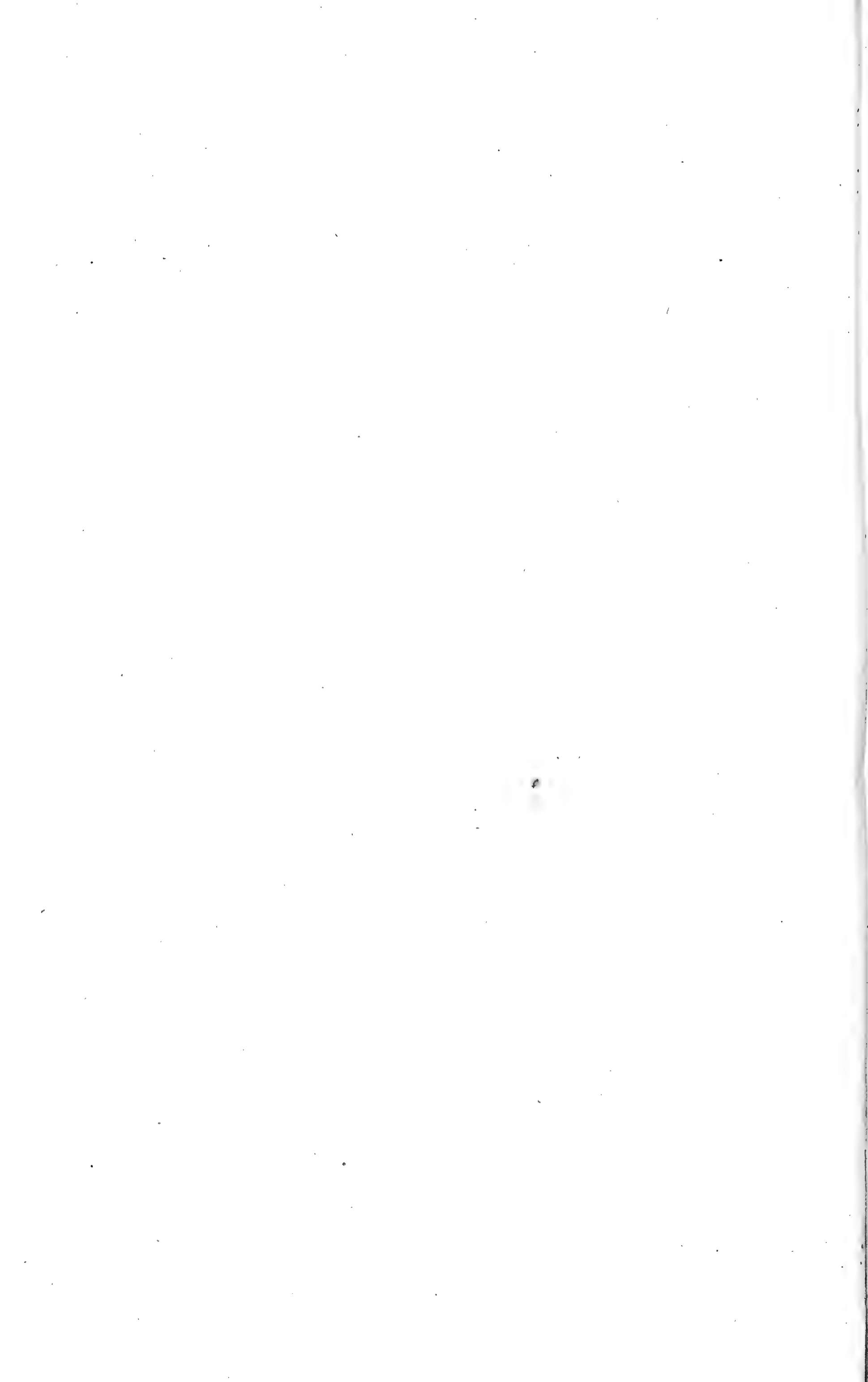

Op het Wilgen loof vond ik dese Rups zijnde zijn Voet-
sel, hij is van maaksel als de meeste Rupsen daar,
Wyltjes of Kapelletjes van graejen met zes scharp slau-
wen voor, ayt stompe voeten midden en twee ander-
staart; inde midden van zijn naasten hij een
graauw spinsel, en ontdeet sig daar binnen van
het Rupsse vel, zijnde een lichtbruin Gulden poppe,
en in het laast vande volgende Augustus, kwam
rijt dit Guldepoppe een graauw Wyltje gelijk hier
nevens afgebeelt is.

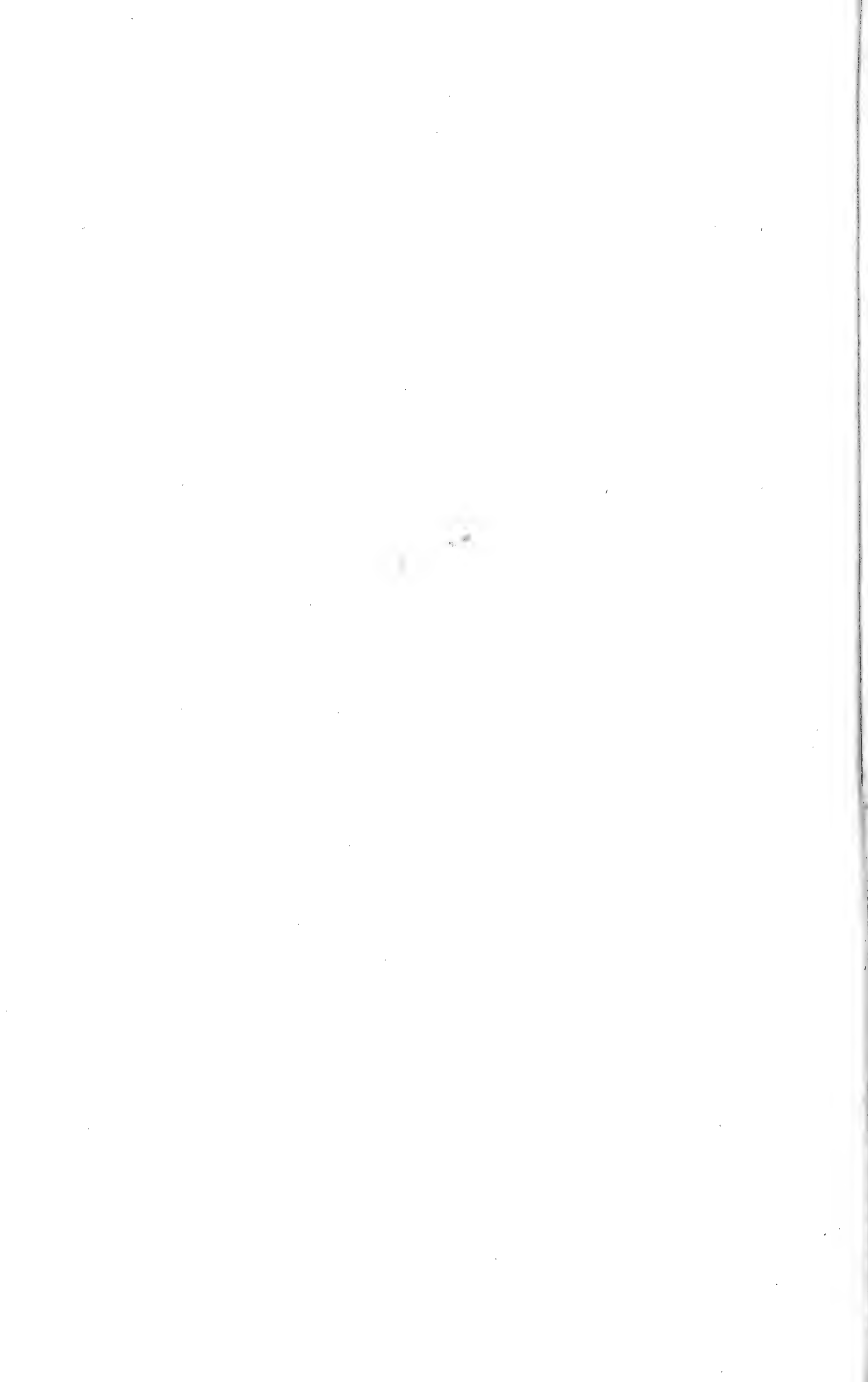
2050

Deze Rups die een soort van Waater Munte at, had ses
scherpe pootjes voor, acht stompe, midden, en dan twee
aan de staart, alle op de ordinare Gryse gepluust
zij vegen sig den 20^{en} september te bespinnen in te spaan
getrokken bladeren, met seer weinig spinsel, niet
waart af te beelden, den 27^{en} dito, wrong zij sig
aardig uijt het vel, berstende het selve bij de kop
recht over de rug, door drie vier, der eerste inker=
ringen waar door met schudden en drajen het
seer sag en week Gulde popje uijt kwam gelijkende
byna van vorse soetemelks kaas gemaakt te sijn,
dit noteer ik niet als wat ongemeens, want
de meeste Gulde popjes die ik uijt haar Rupsen
wel heb sien koomen waaren groen of geelagtig
wit, en wierden gelijk dit ook, in weinig tijt
van die kleur als sy blijen tot het diertje daar
uijt koomt, edog inde veel doorschijnende kan
men de kleuren der vleugels sien, en tijt tot
tijt hoe langer hoe sentijker, dit was in een
uijn gans donker en glimmert bruin en bleef
alsoo, tot in het laast der volgende may, doen
kwam er dit grijs bont vlijtje uijt, hebbende
geen der schoone kleuren van sijne jonkheit
of Rupsen tijt behouden.

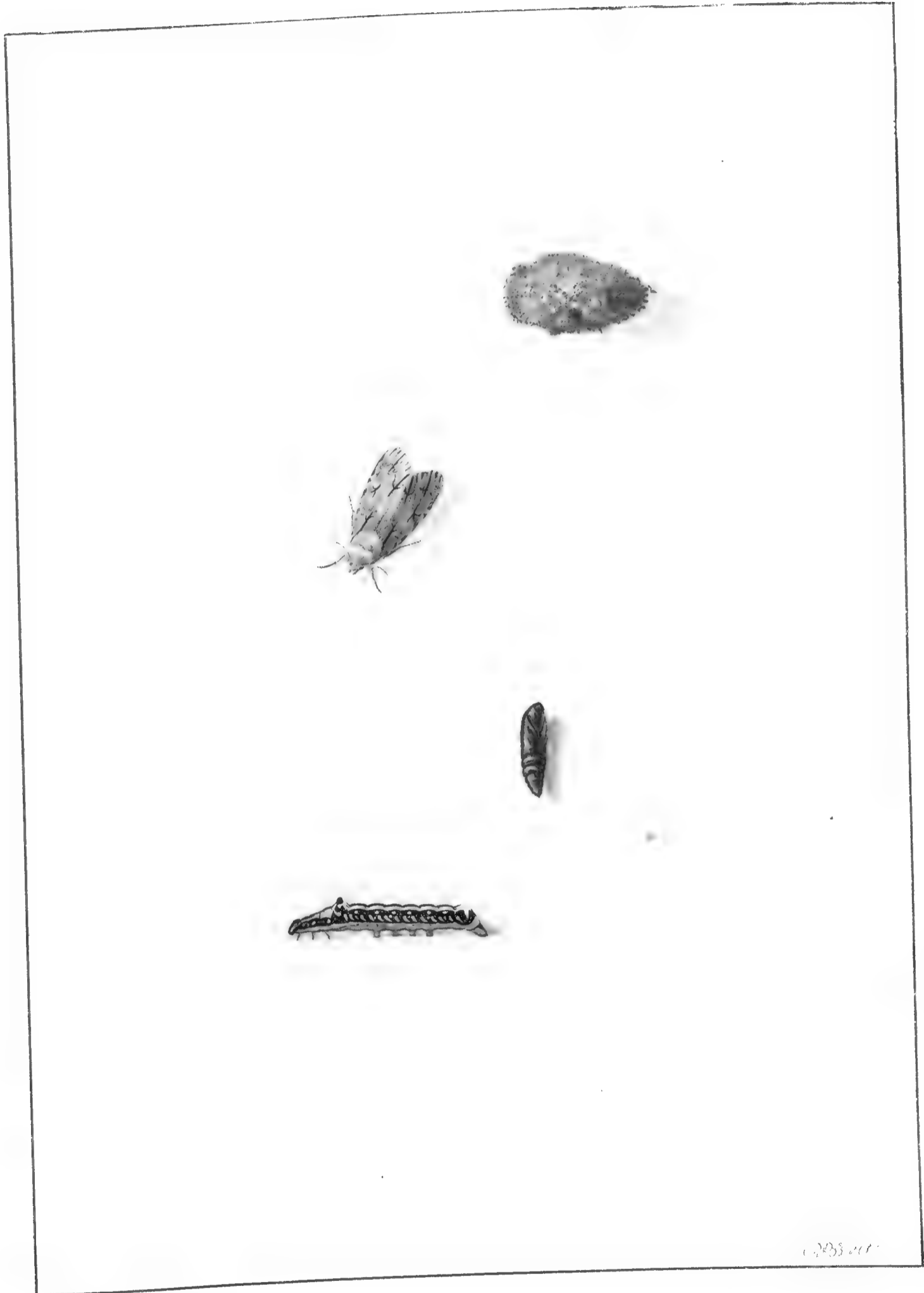

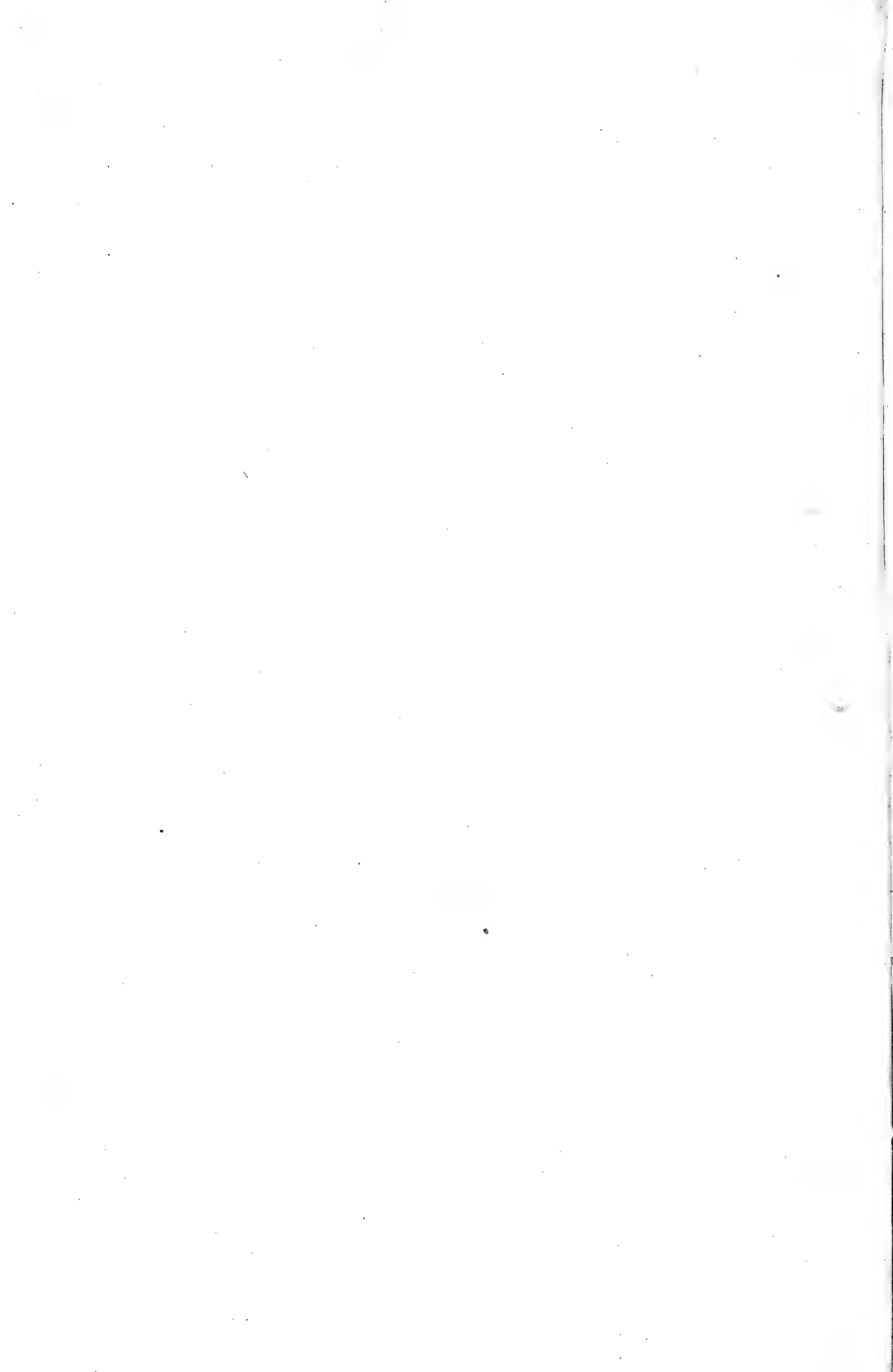
1851

De Marvete.
Deese Rupsse kout sig aan geen een spijse maar
neemt pruime persike amandel en ander bladen
tot sijn voetsel het vervellen dat twee, drie en
meer malen geschied, maaket hem moojer,
sijnde inde maant van sept^{br} op sijn fraeist-
en dan geeft hij sig tot veranderinge soekende
hout of drooge bladen waar van hij met sijn
spinsel een aardig verander plaatsjen maaket
soo een verblijf plaatsjen opgesneeden sijnde
is van binnen glad en effen, waar in het
bruin gultde popjen, met het afgestroopte Rups-
velletje schoon en netjens legt, en vijf het
selve koomen in het laast van Junij en
in het begin van Julij, in het volgende
jaar, als hier neevens geschilderde Wiltjens
de een wel een beetjen of na den bruinen
of na den graven van malskanderen
verschillende
Niet goedert sijn xxii. bevindinge.

Den Geelen Waapendraager
Dit soort van Ruppen onthoudt sig op Linde Zwilge
en meer ander boomen eetende des zelfs loof, en
daar men een viind sijnse dikwiel in groote me-
nigte int begin van September volwassen sijn-
de kroop hij inde aerde en verloor al sijn
schoone kleur, dat hij met veel soort van
Ruppen gemeen heeft, wordende sijn geel vuil
groen schijnende of de kleuren van sijnne hüt
vloeibaar wierden loopende het swert door
het geel, na tijn of twalef daagen wrong
hij sijn hütje af sonder het minste bespin-
sel te maaken en wiert een gulde pop
in het laast van Juni des volgenden Jaars
swamen der sulke mooze Wyltjes uyt voor
den dag

siet J. Goedaert sijn. XXXIV. ^{te} bewindenge

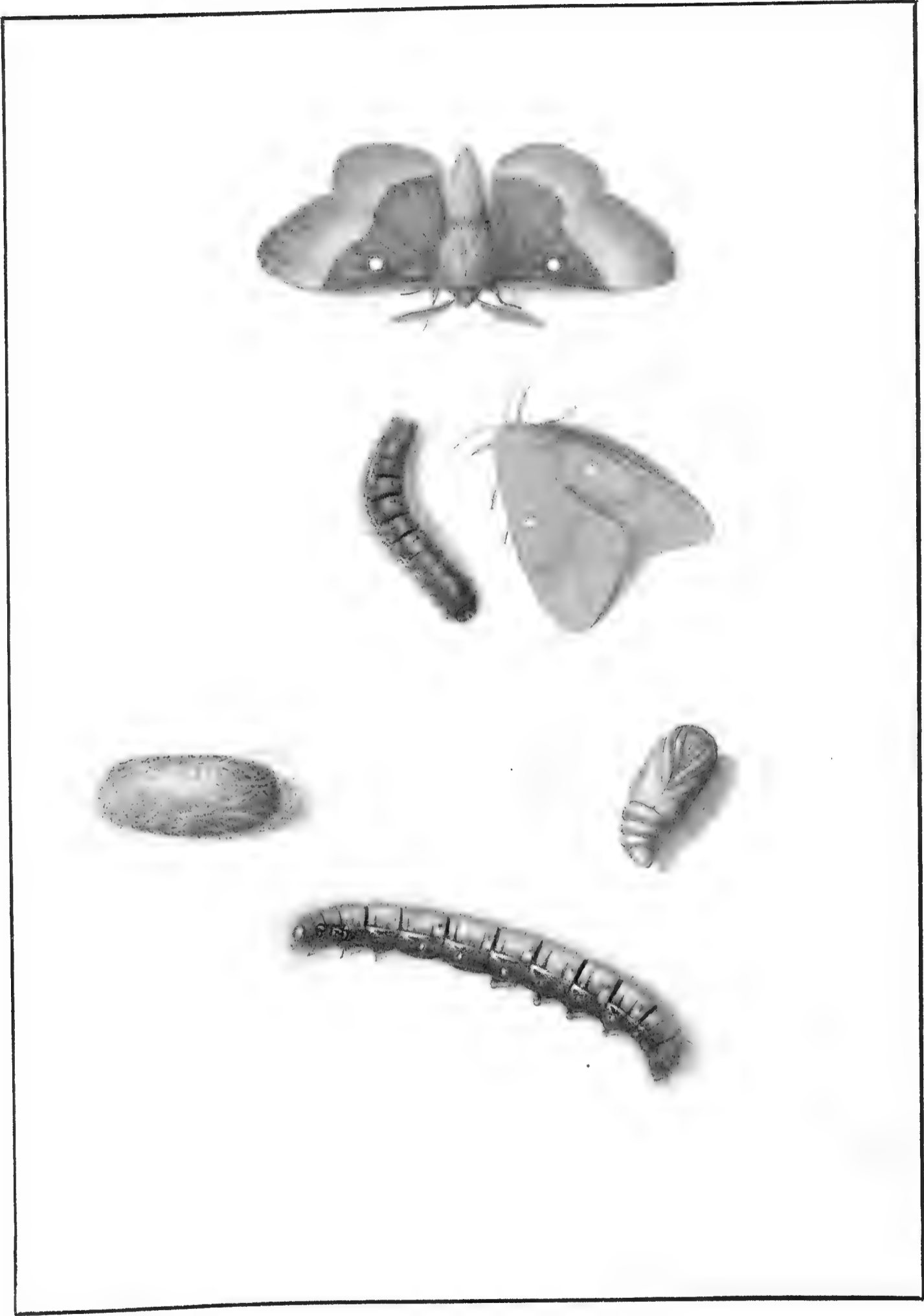

De voorsietigen
Deze Rups is zeer moeilijk te beschrijven, als ook om te schilderen, zijn
maakt is als de meeste Rupsen van. Het uijt koomen, te weeten
met ses scharpe klautjes voor, agt stompe pootjes inde midden, en dan
twee achter, sine haarkleur daar hij soo dicht mede beset is, als hij sit; is
ligt kastanje bruin en zeer glansig achter en voor meest na den bruin
rossen trekkende, schijnende om syne glansige hairen voor het luyt
ligt graver, als hij kruipt doen sig deze hairen als in ringen die om
het luyt schinen te gaen van malkander en verwoven dan elf seer swarte
ringen die wederom door syne beweging als in orien verloopen kon-
nen, om de meeninge des seer dichten haeirs verloopt sig het swert als veel
danner, altoos het is een natuur wonder.

De kleinste geschilderde die ik afbeelden, in gedagten dat hij veran-
deren wilde stierf

het volgende Jaar de groote berijpinge, heb ik in may en Junij
door met pruim blaaden gevoet; als doen bespon hij sig in een
bruin gracieuw bespinsel, daar neffens geschildert; dat ik opneest
en van binnen asgracieuw en glimmend als jaltien bevont; en
hard als dun parkament, ende hier in vond ik de rups door
het afstroopen van sijn huiltje een ligt-bruine gultse pop, die
invoogende bruiner wierst

in het laast van Julij daar an volgende kwam des groote
geel en bruine Wijf daar uijt om syne seer groote hoorens geloof
ik het een mannetje te sien, dog dewiel ik hem alleen ^{heb} blijft
het mij nog onseker, nalatende een harde huid der gulde pop,
goedert geloof ik dat hem in sijn VII.^{de} bevindinge albeest. Nog seer klein.
en sijn meriaen in haar 21te bevindinge het wijfje
ik heb in de volgende jaeren by onderlinge dat de neven geschilde ligt
geel en met dunne hoorens uijt die selve soort van Rupsen koomt, en nu man
en Wijf beide geschildert geschildert sijn.
siet goedert sijn VII.

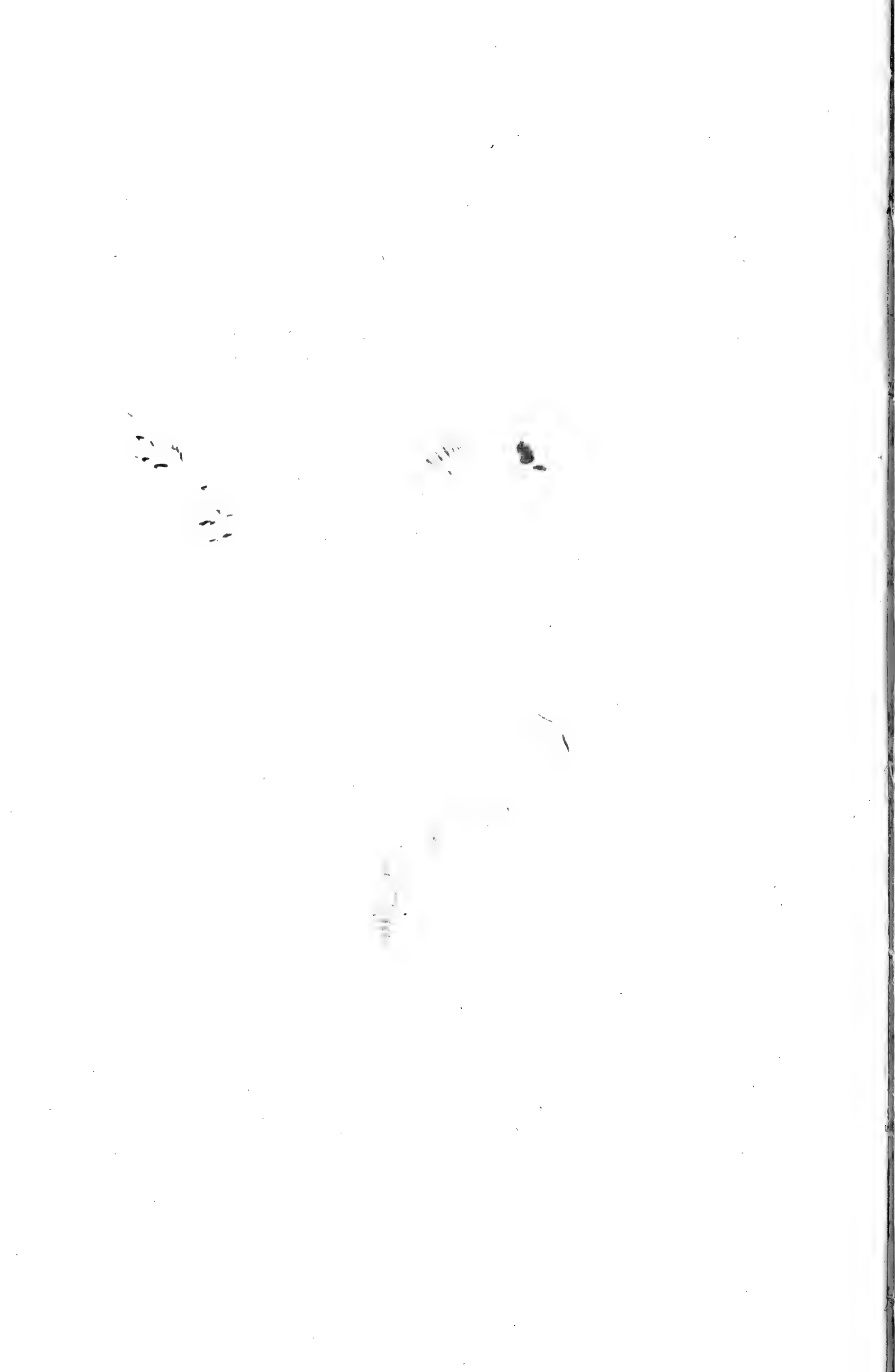

de Dronkvaart.

In het lang gras en meest ande kanten van het water onthouden sig dit soort van Rupsen gebruikende ook gras tot haar roetsel, als men haar anraadt laten sij sig te saamen gevolt ten eersten vallen, in Junij en Julij bespinnen sij sig in dicht spinzel bijna af het graauw papier was, in welke hij sijn hütje afwoelt, dat op het einde nu den staart-bij malkander geschooven blijft leggen, gelijs de meeste Rupsen doen die gulde poppens worden als sij ontrent een maant in haar bespinzel geweest hebben koomen sij gevlügelt rüjt-haar spinzel het selve met haare pootjes soo verre los maakende dat sij der door krüjpen kunnen, laatende de stükken vant gulde poppen daar binnen, de Männetjes sijn in deesen, ook kleiner bründer en met veel grooter hoovers als de Wüfjens, die een dik agterlijf vol grote eiren hebben

Ziet J. Goedaert sijn XII. de Pröndinge

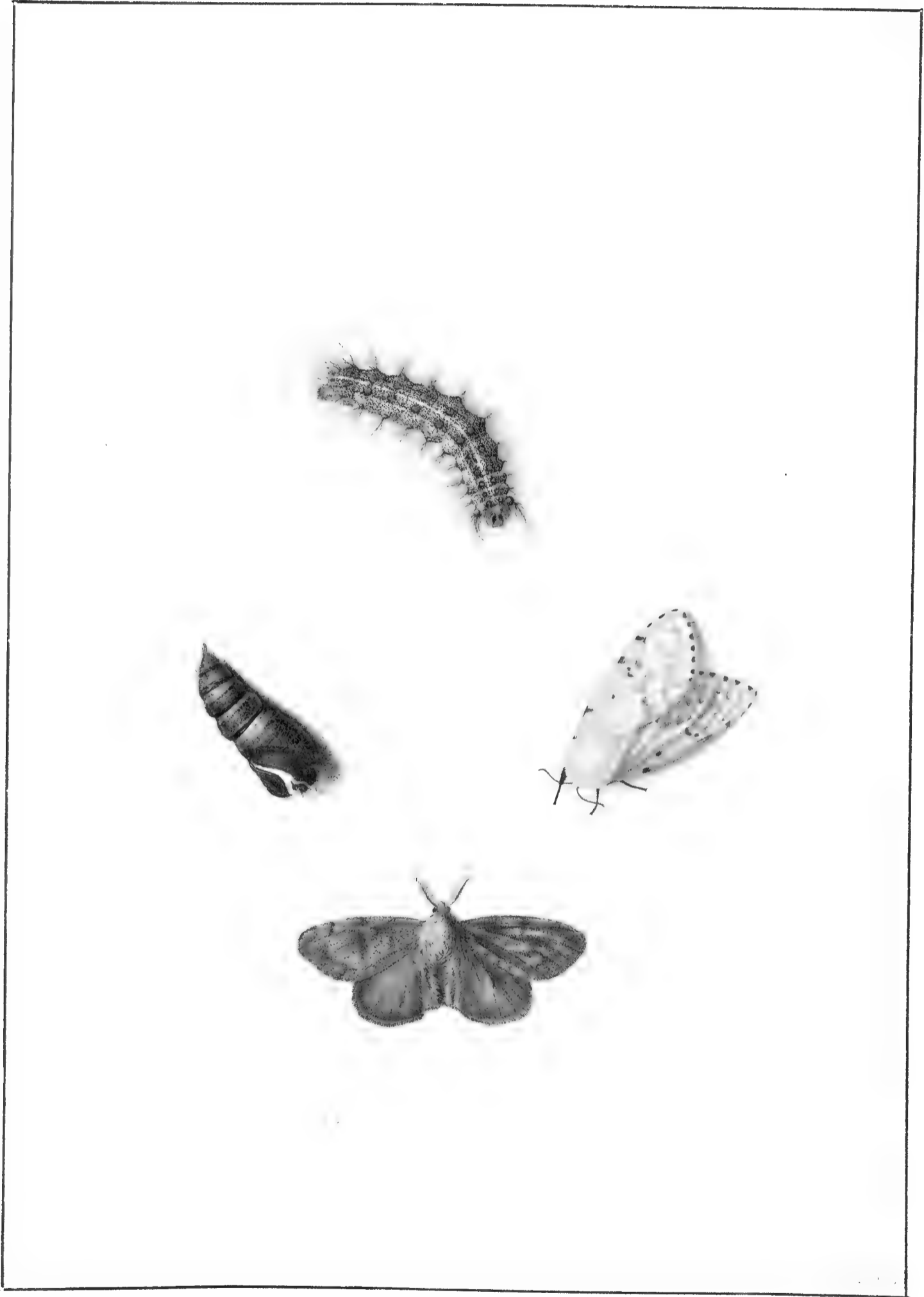
De geelkop.

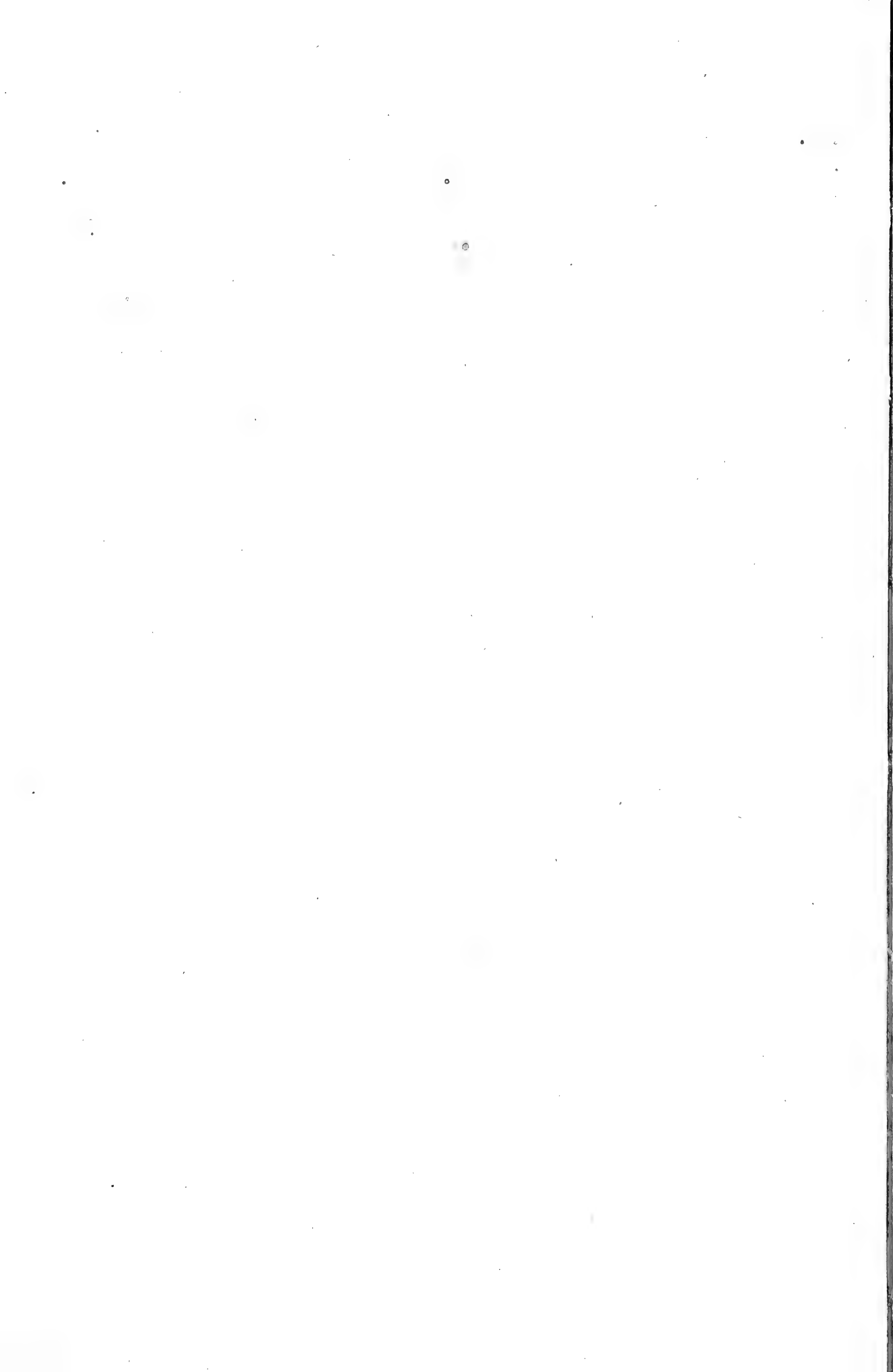
Op velderlyc Boomen, soo Appelen peiren prui-
men persiken Apriskoosen, Roosen en soo voorts
rent men dese bonte Rupsen, sy sijn met
veele gele en swarte borseltjes gesiert. Die als
uijt rooje en blawe kasjes koomen dat het won-
derlyk om te sien is. ik heb hem van booven
verbeelt om syne aardigheid soo veel mij doen-
lyk te vertooncn, van onder is hy rosbruin
van lyf en pooten, hebbende eerst ses scherpe
dan ayt stompe en agter nog twee, alle vrij
groot en goet om te loopen en ook om vast
te houden.

in July kieden sy op met eten en bespon-
nen sig met eenige weinige draaden en ont-
deeden sig van haar Rupsse velletje, siende doen
een groen Guldepopje aardig met eenige bos-
jes hairen gesiert

inde Guldepopjes was het gemaklyk het on-
derscheit van mannetjes, en wyfjes te ont-
decken, soo in het verschil der grootte als
inde dikte der hoorentjes, die inde guldepop-
jes tussen de vleugels en pootjes geplaeft sijn.
in augustus koomen haare wyfjes uijt de
Guldepopjes te voorschyn, waar van ik het
Mannetje vliegende verbeelt heb, en het wyf-
de dat seer veel in grootte en kleur daar-
van verscheelt sittende, dese leggen veele
Eijren in een bruine donsige stoffe.

Goedaerd. in sijn LXIII. bev. meent misschien het wyfje

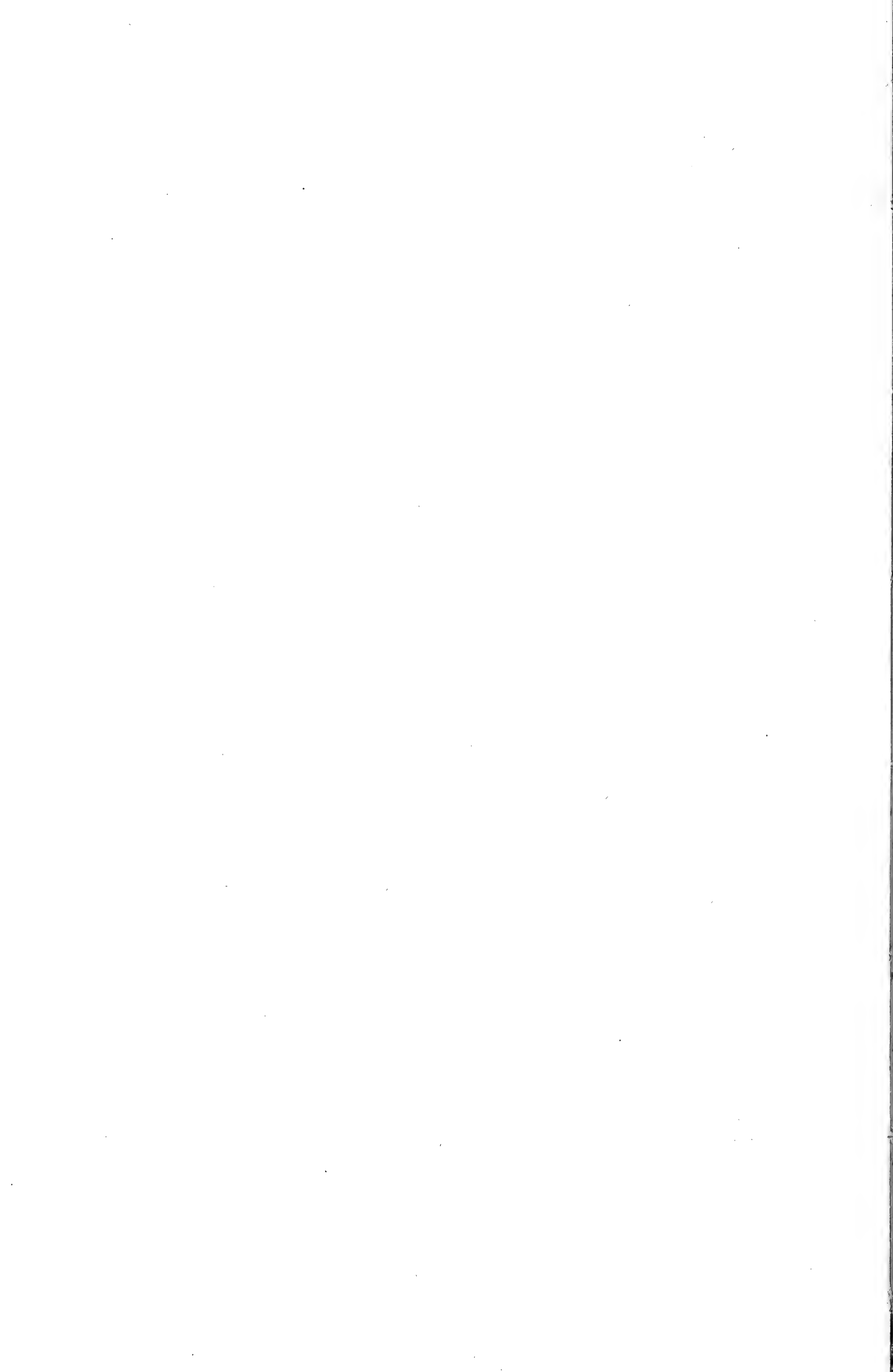

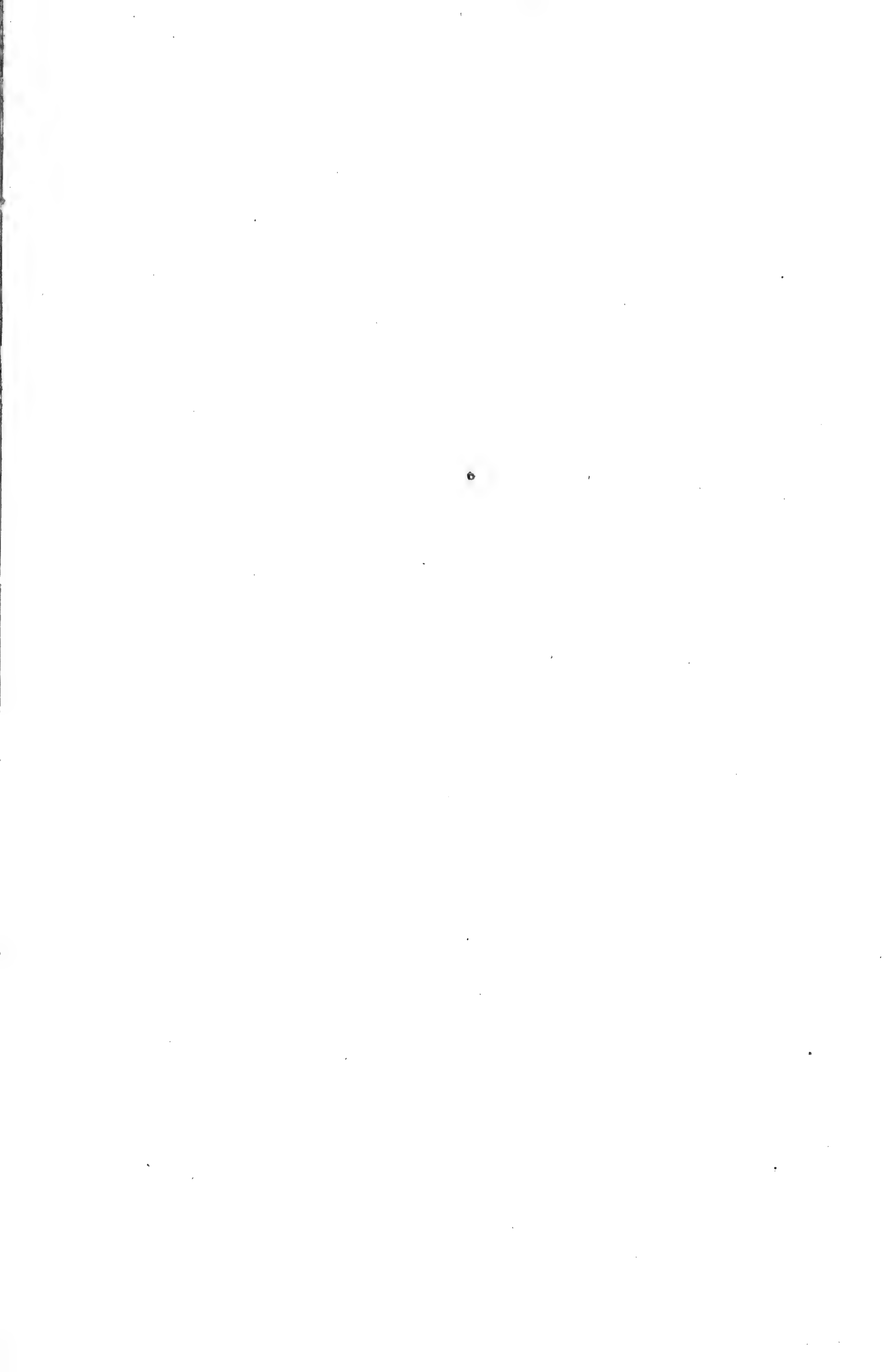
In het begin van Maj vond ik dese Rups op een tak van een
pere Boom, zoo plat an deselve sittende of hij daar uijt ge-
groeit was. ik onderhielt hem met pere blaaden, in het
laast van dieselve maant ontdeet hij sig van een vel
en was doen schoonder, en wiert daaglik angroeyende
groot doen vervelden hij nog ens, en kwam tot dees af-
gebeelde groote, ik schilderden hem regt uijt gestrekt
met het hoofd om laag, om dat hij mestijt zoo fat en
dat gans stil of hij doot was

In het begin van July des volgenden Jaars bespon hij
sig in een hertagtig Digt spinsel of het parkament was
daar binnen sijn Rups velletje afdoende was het een
Swert glimment Gulde poppe van ordinaar falsoen.
gelijk die daar de Wytjes uijt koomen
in welker meninge ik ook niet bedroogen was, want
in het begin der volgende August, kwam der dit neven
geschildert schoon Wytje uijt, sijnde een wijffe
dat bleek an veel glatte parelskleurde Eiren die
het voort na sijn Wytswomen leide

2723/106

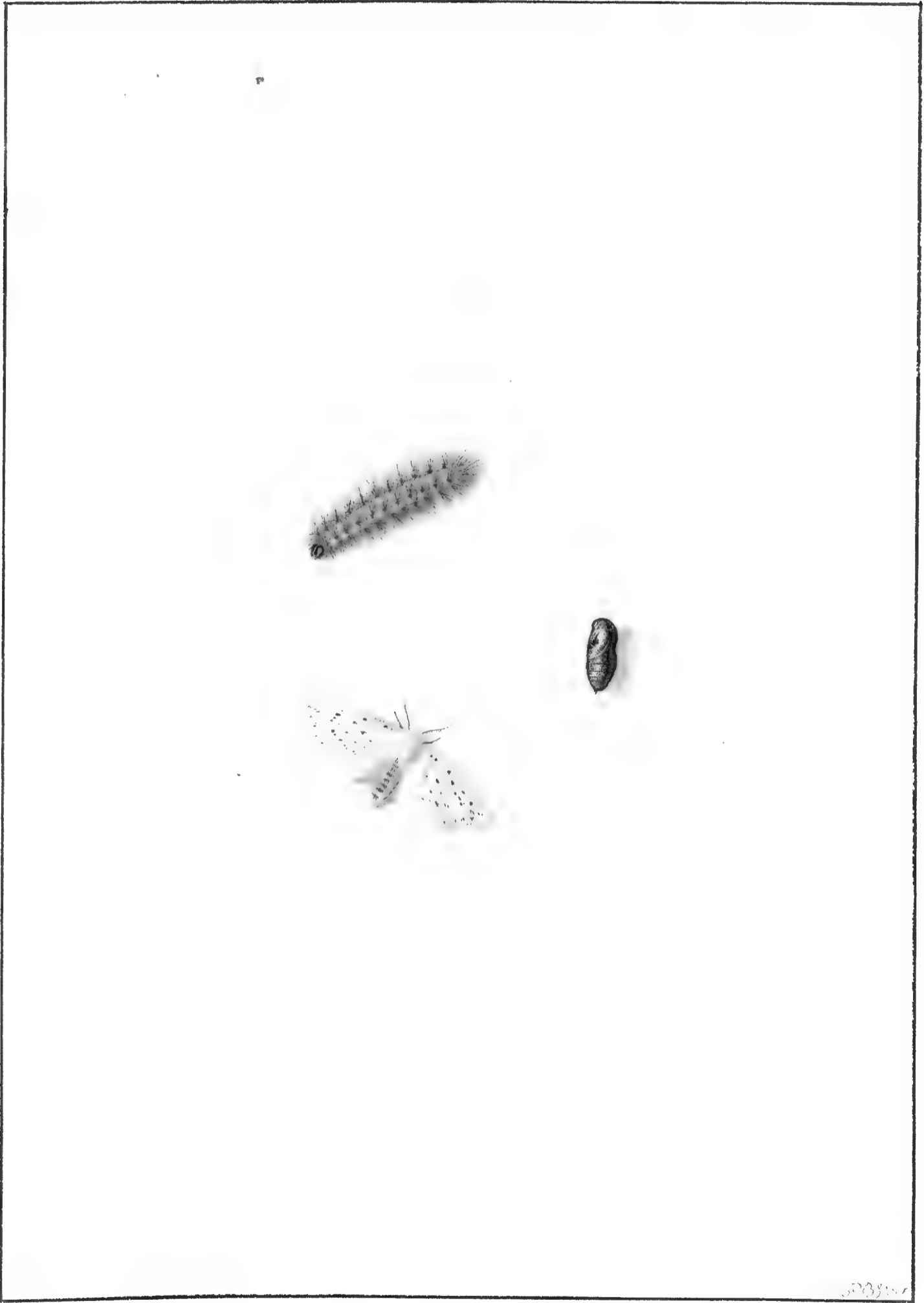

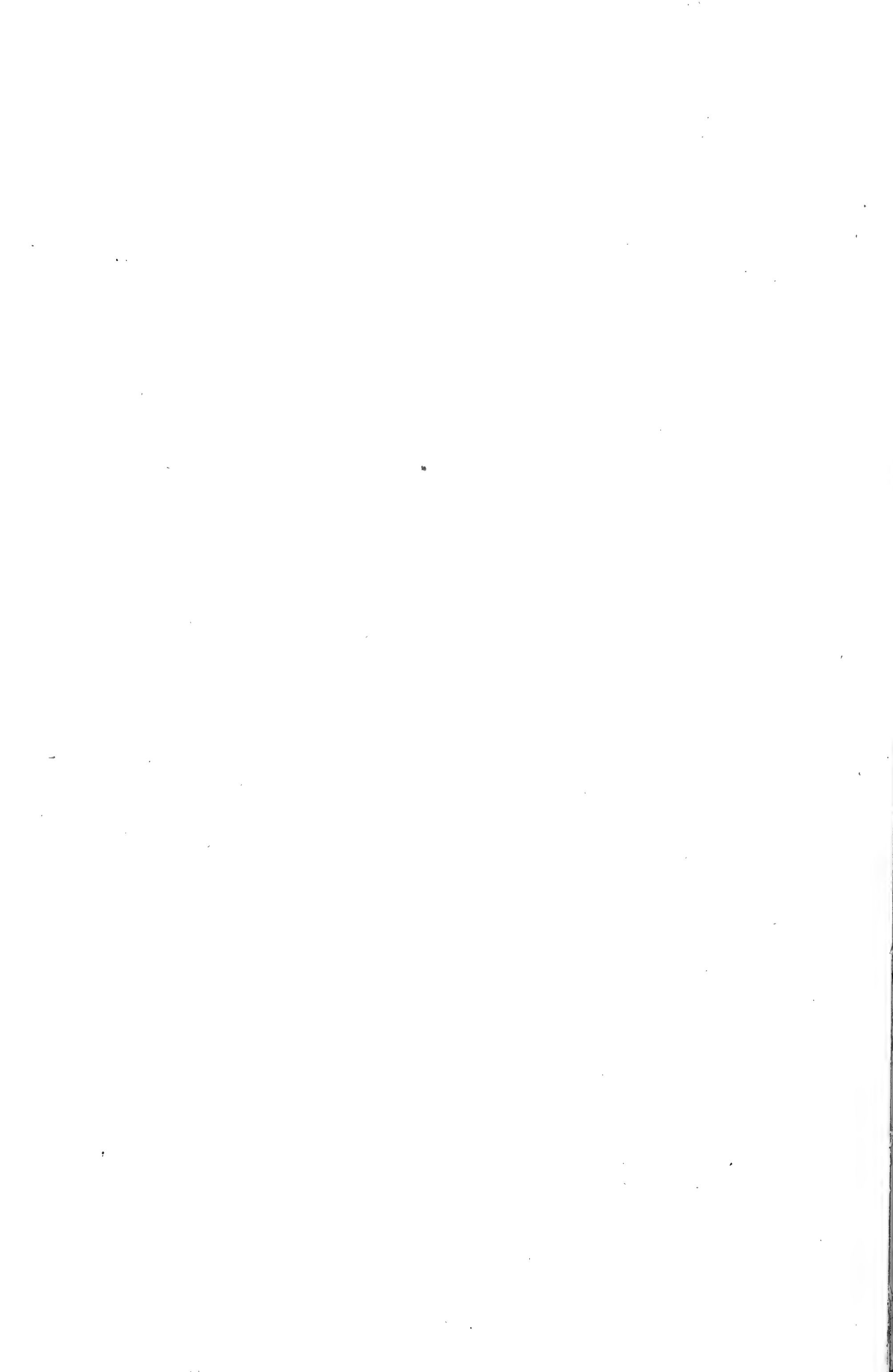
In Augustus vond ik dees bruin gestreepte Rups
ik heb ook bruinder met rooder streep gezien zoo
dat deese gelyk veel andere ook, somlyts in kleur
verschillen al is het een geslacht. hij ad Zwilgen
loof, sijne zes scherpe pootjes voor nog de agt
stompe inde Midden, benevens de twee an het ag-
terlyf, kost men niet sien als hij kroop, hoewel
hij deselve by uifnemendheit tot loopen gebruiken
konde, in het laast van Augustus maakten
hy een weinig spinsel, en vrong daar in sijn
ruig huiltje af, sijnde doen een swert glimmend
Gulde poppe met zes kleine geclagtige stipjes op
elke sijn

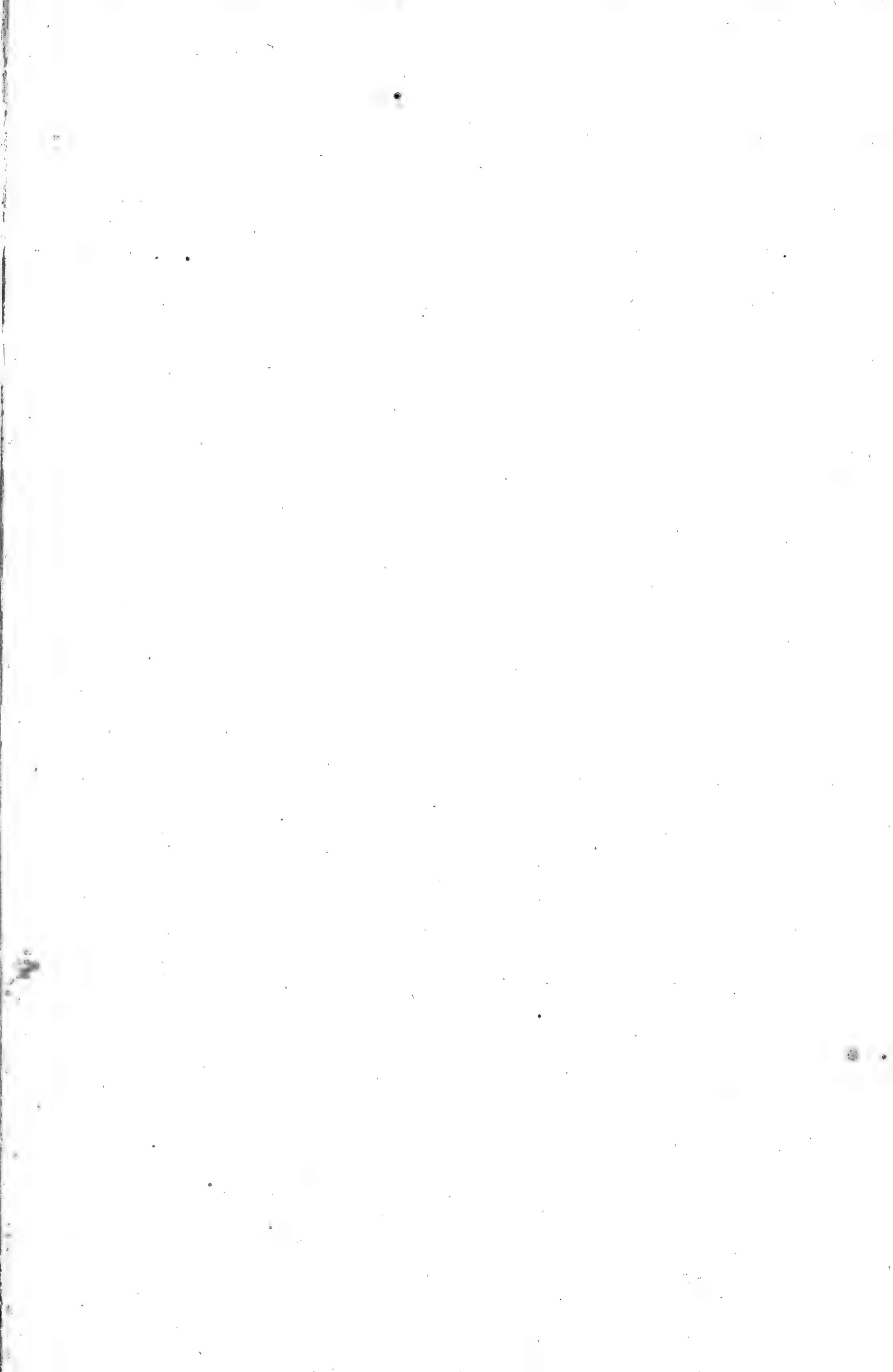
De geheele winter indie gedaente stil gelegen
hebben kwam inde volgende Junij dit neeven
afgeschildert Wiltje sijnde zoo dicht by het wit
als de Rups by het swert was; brengende alderhande
kleuren inde Rups alderhande kleuren inde Wiltjes
voort. nade gewisse order des scheppers.

De mannetjes en wijfjes sijn inde Dische kroontjes niet
alleen onderscheiden maar ook dat de mannetjes de
zwerte stipjes of vlasjes niet op het yeel agterlyf
hebben gelyk dit afgeschildert Wiltje

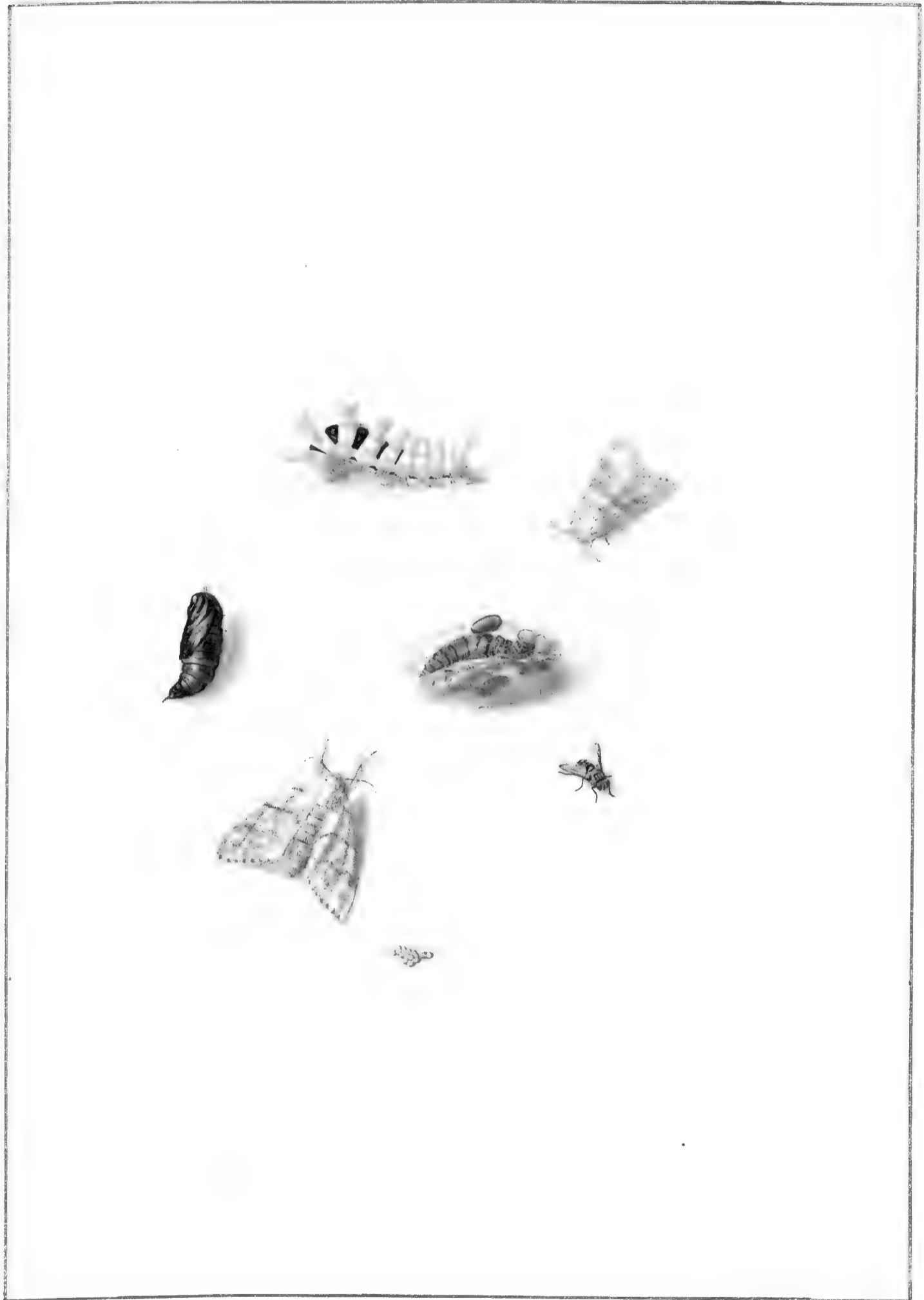
57851-7

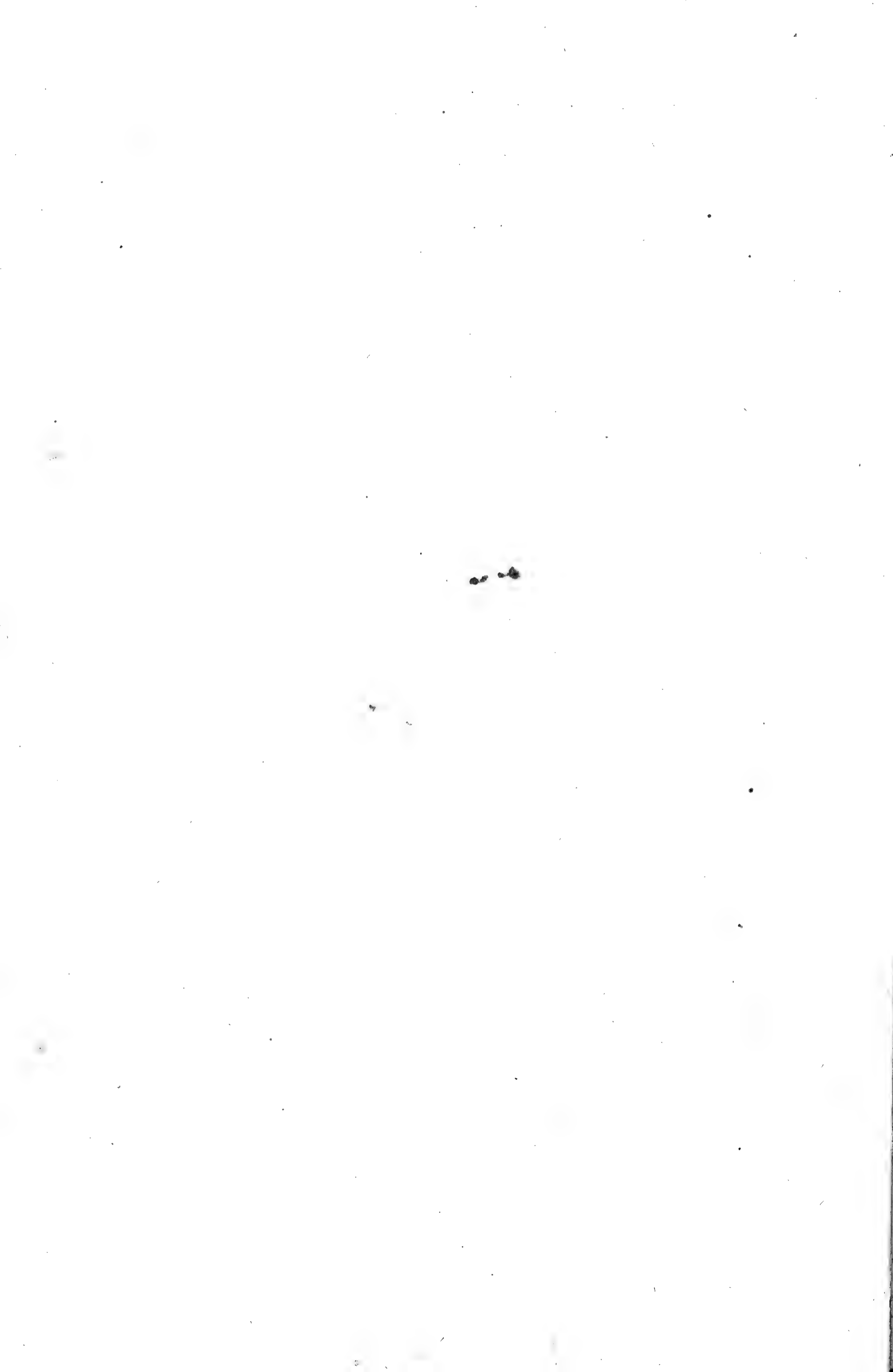

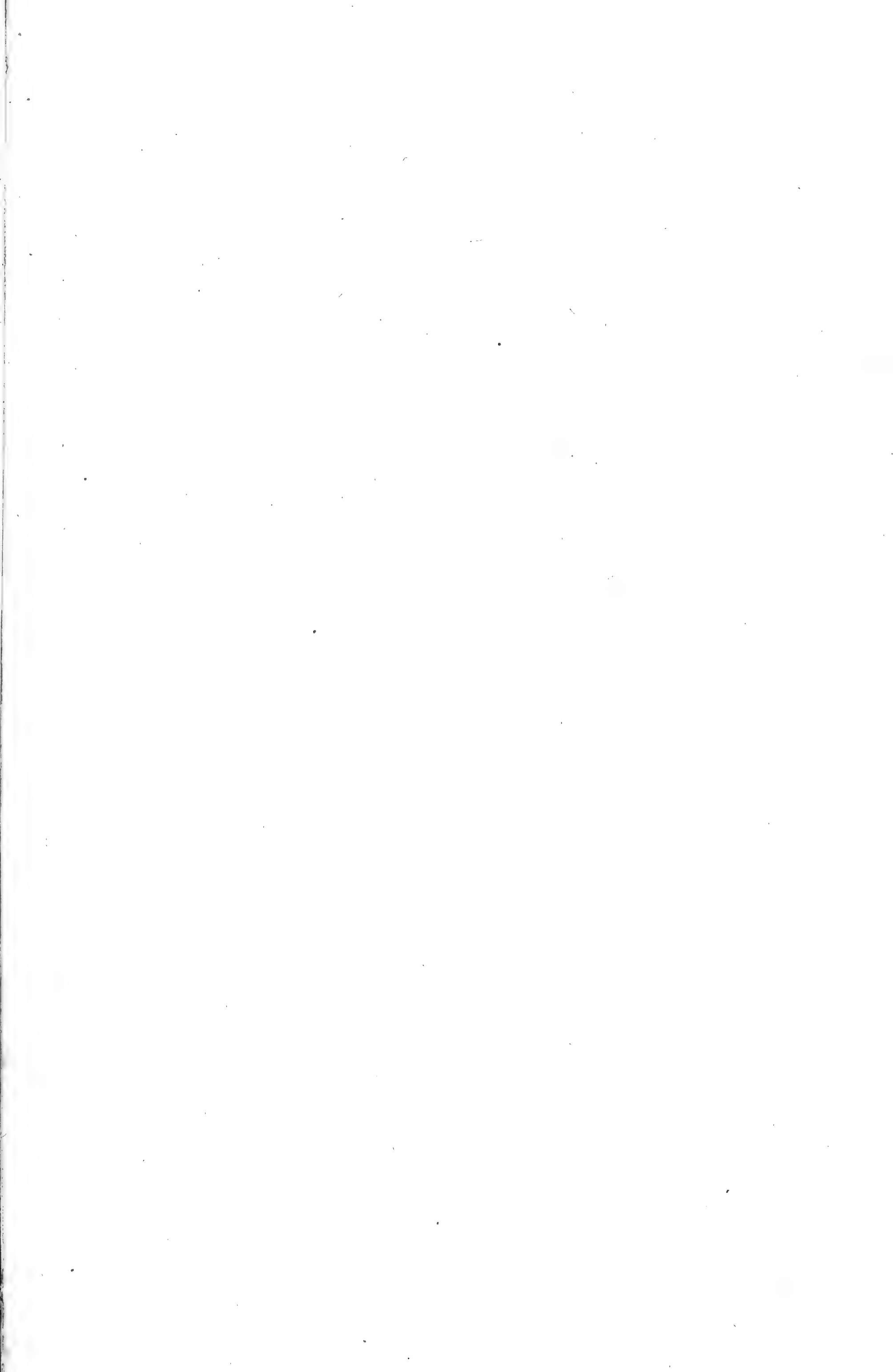

In het begin van Octo^{br} vond ik onder de Linden
Boomen deese Rupsen na mijn vermoeden met
de menigte der vallende blaaden uit de toppen
meede neergekomen, zij besponnen sig in weij-
nig daagen in veel en fagt lichtkanneel kleurt
spinsel, het welke met haar haier doormengt
wijkt dewiele het selve dan gans los wordende
in het spinzel vast kleeft, in welke spinzel
haar huiltjen uitwoelende sij in bruine gilde
popjes veranderen, die der wijffens wat dik-
ker als die der mannetjes dog al omtrent al
van een kleur hebbende aardiglyk een bosje
haier op het hooft en voorts veel over den
rug verspreit, in May des volgenden Jaars swa-
men uit de dunste gilde poppens wat klein-
der bruinder en veel dikker gehoorende uijt-
jens, als uijt de dikken uijt welke de zyff
jens hier neevens afgeschildert swamen die
den tweeden dag al eiren leiden.

een van dit soort sig nog niet veel besponnen
hebbende verloor sijn kleur, stierf, en scheen te
verrollen, maar omtrent Januari swamen uit
sijne huilt sijn maaden, die binnen drie uren
in bruine tonnetjes verheeren en inde volgen-
de may swamen der vliegen uijt die in het
tonnetje nog een binnen vliesje en witagtige
voegt laten, barstende eerst met het hoofje, uijt
gedagte tonnetje, outse als een blaasbalg groot en
klein op doen swellen ende sig soo uijtvingen
blyvende dan voorts het hoofje en lijf in sijne ge-
daante ende de vleugelen uijtgespannen en meede
hert en dat alles binnen twee uren
Siet J. Goeddaart derde deel by letter S. Dog geeft het geen Naam.

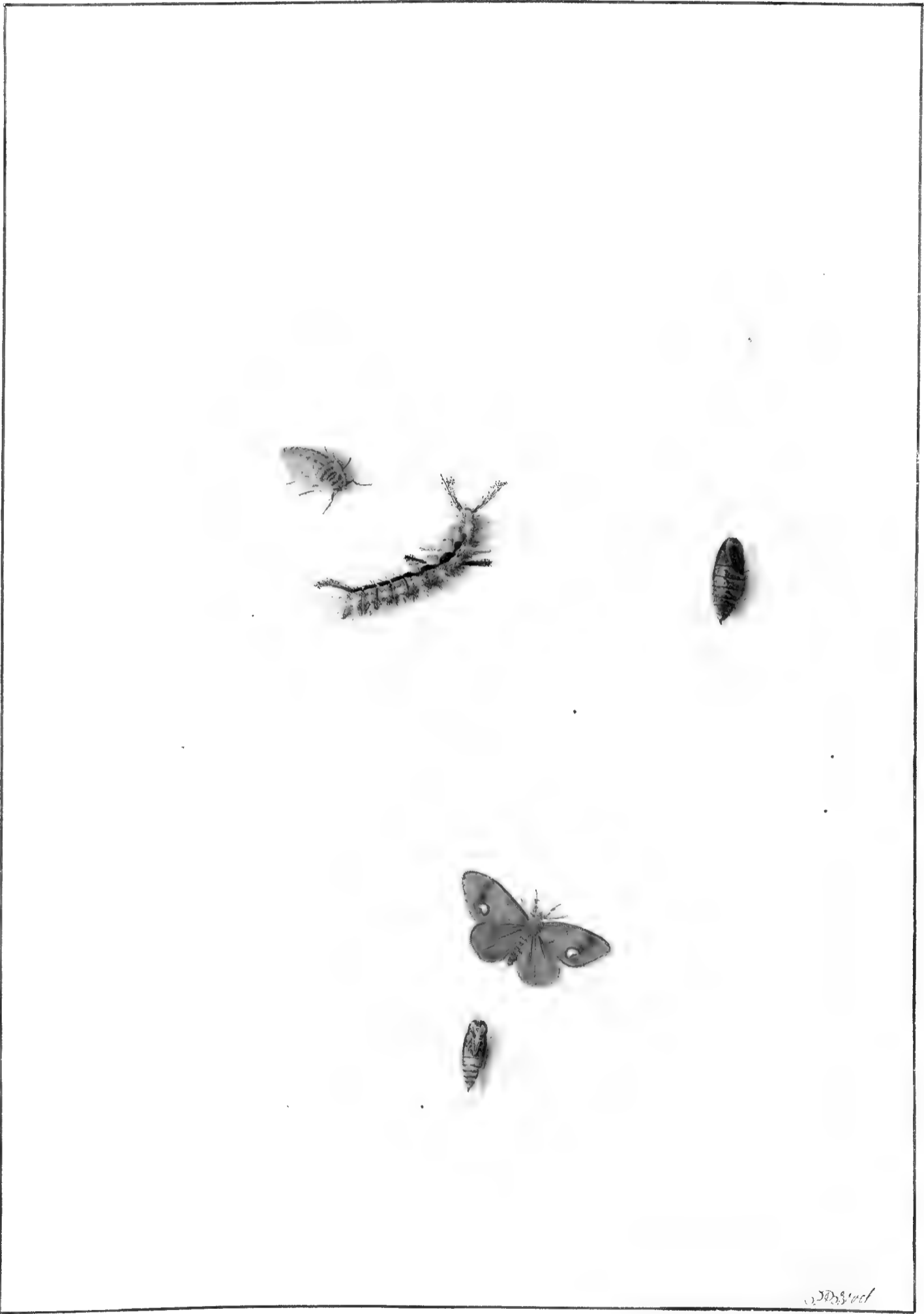

Deze Rupsen heb ik op appelen, linden en ook op Willegen en meer andere ~~de~~ Boomen gevonden in Desclve is op den tijt van haare verandering nog veel onderscheift inde grootte soo dat men bijna daar uijt soude weten welke mannetjes en welke wijfjens sijn, want uijt alde kleinen koomen de mannetjes en uijt de grooten de wijfjes in het laast van Julij begeven sij sij tot verandering, met haare spinsel en pluimige haire dat dan schijnt los te worden en ligt int flimig spinsel kleeft, sij een bekwaame plaats bereijvende, waar in haare kuitjen afvringend gulden poppens worden, die seer kennelikh mannetje en wijfje onderscheiden sijnde laast-genoemde om het agterlijfje dat reets int vlies vant gulde popje al vol Eyren sit veel dikker swaarder en bruinder, maar uijt haare gulde poppens koomende dat int gemeen in het begin van augustus daar an volge is gelyken de wijfjes seer flegte diertjens die pas voort konnen kruipen, maar de mannetjes met schvone brune vleugeltjes met wille vlakjes konnen sij ook met vliegen voorthelpen ende luyt snel genoeg doorsnotren gelyk ander uijtjens.

ook heb ik dees Rups int laast van september sij sien bespinnen die in de volgende october nog uijtjes waaren.

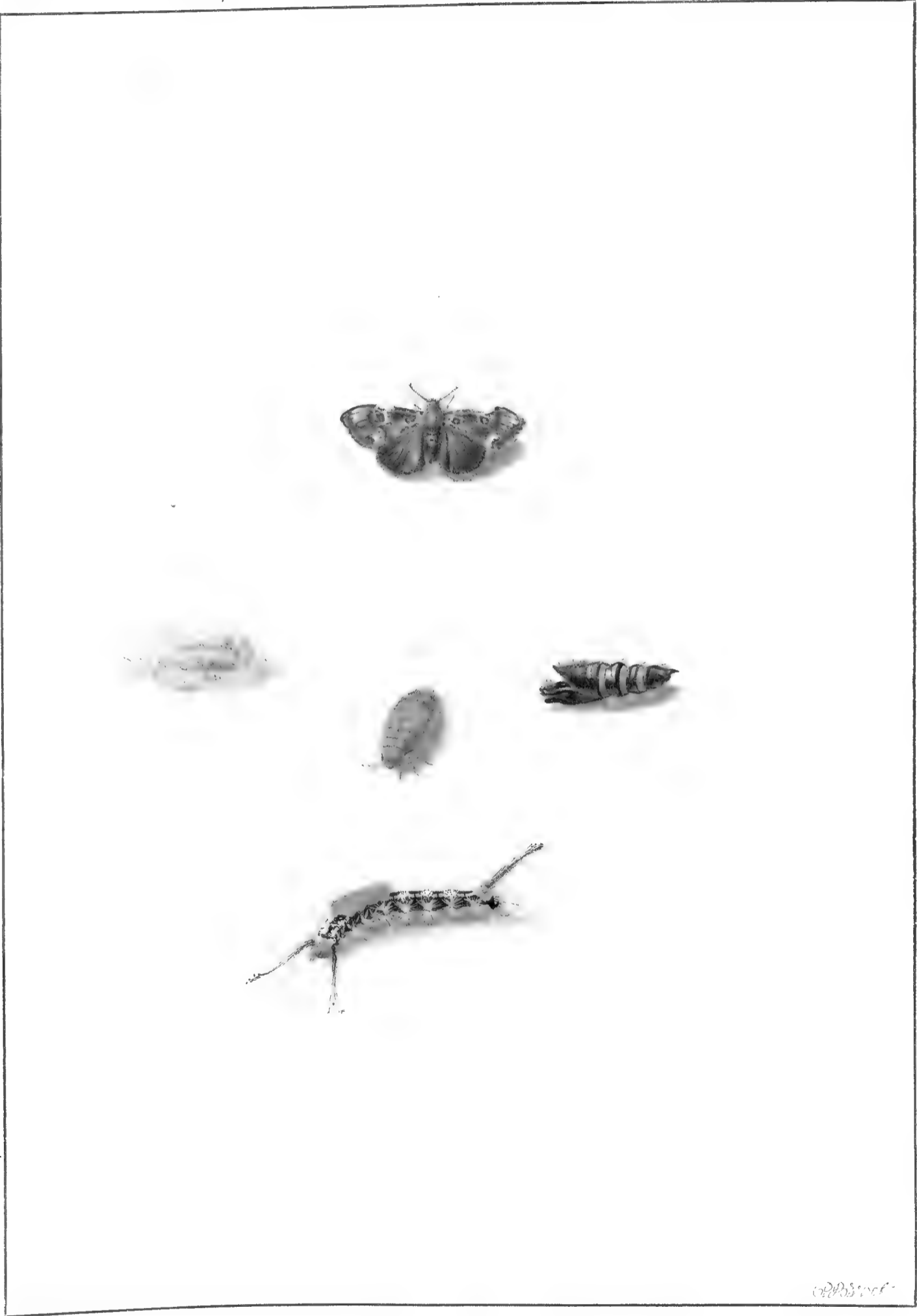
2928/100

de Wonderlijke

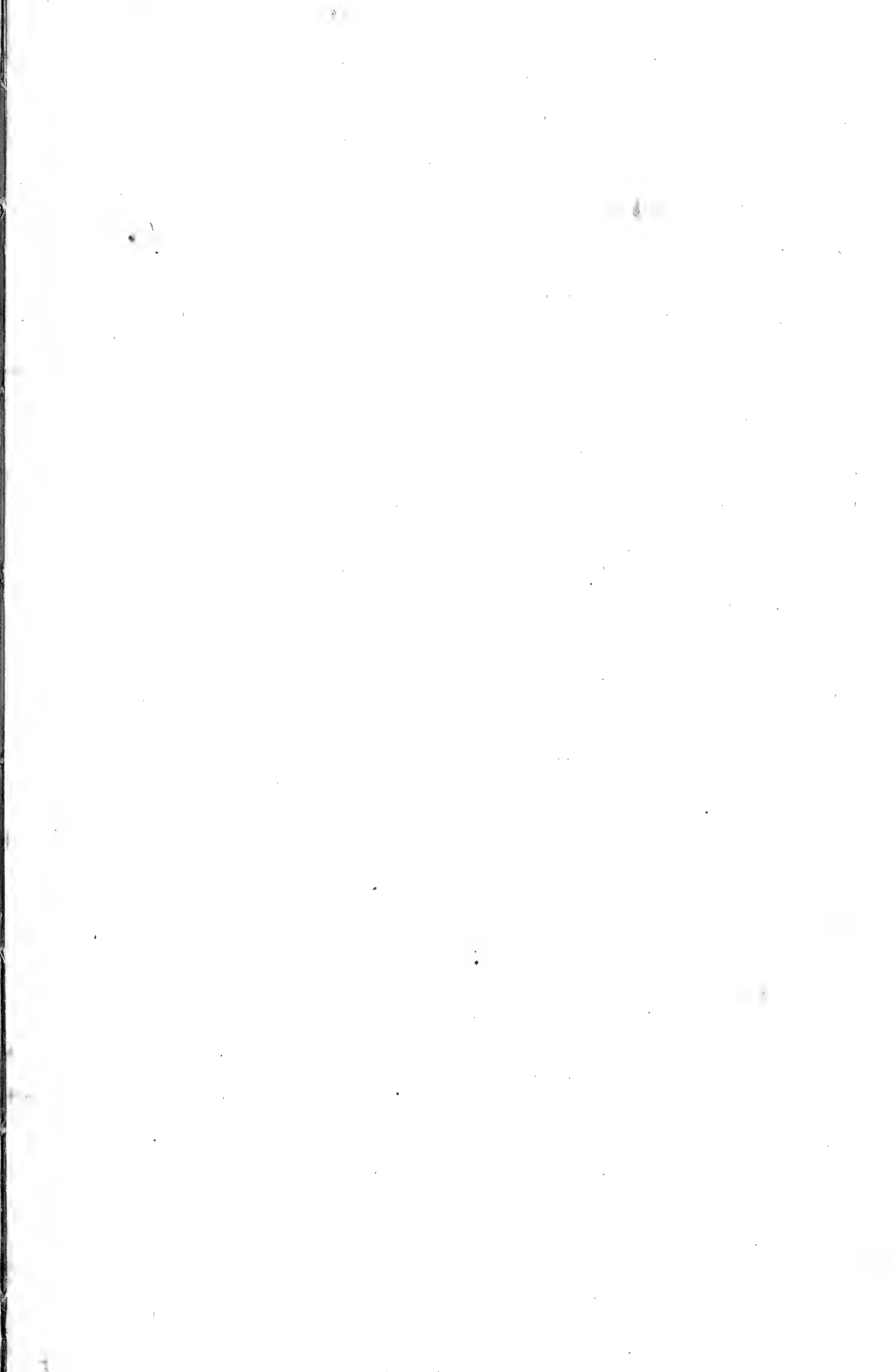
Dit Schoon Rupsje vand ik op de pereboomen na een-
nige Dagen voedens bespon en ondeckt het sijn
van sijn buitenste huytjen wordende een gulden
popjen in het laast van July, ende in het be-
gin van augustij kwam het neeven geschil-
derde diertje met sijn dikke agterlijf, sijnde
het wijfjen, dewiele het vliesje van de buik
soo dan was dat men de Eiren door het selve sien
kon dewerke het ook een dag of vier daar naar
in grooten getalle leide, sijnde wit en klein.
Het mannetjen kwam om die tyt als het
wijfjen ruyt sijn spinsel voordien dag, dog doen
ik gedayte spinsel los pluktien vand ik het
schiltjen seer veel kleinder daer het man-
netjen in geseeten had als dat van het wijf-
jen, hier neevens oopen geschildert, ende
inde Rupsen had ik geen merkelijcke
onderscheijt inde groote gesien.
Goedaert handelt wat wonderlijk over dees wonderlijke in 29. en 30. bevinging.

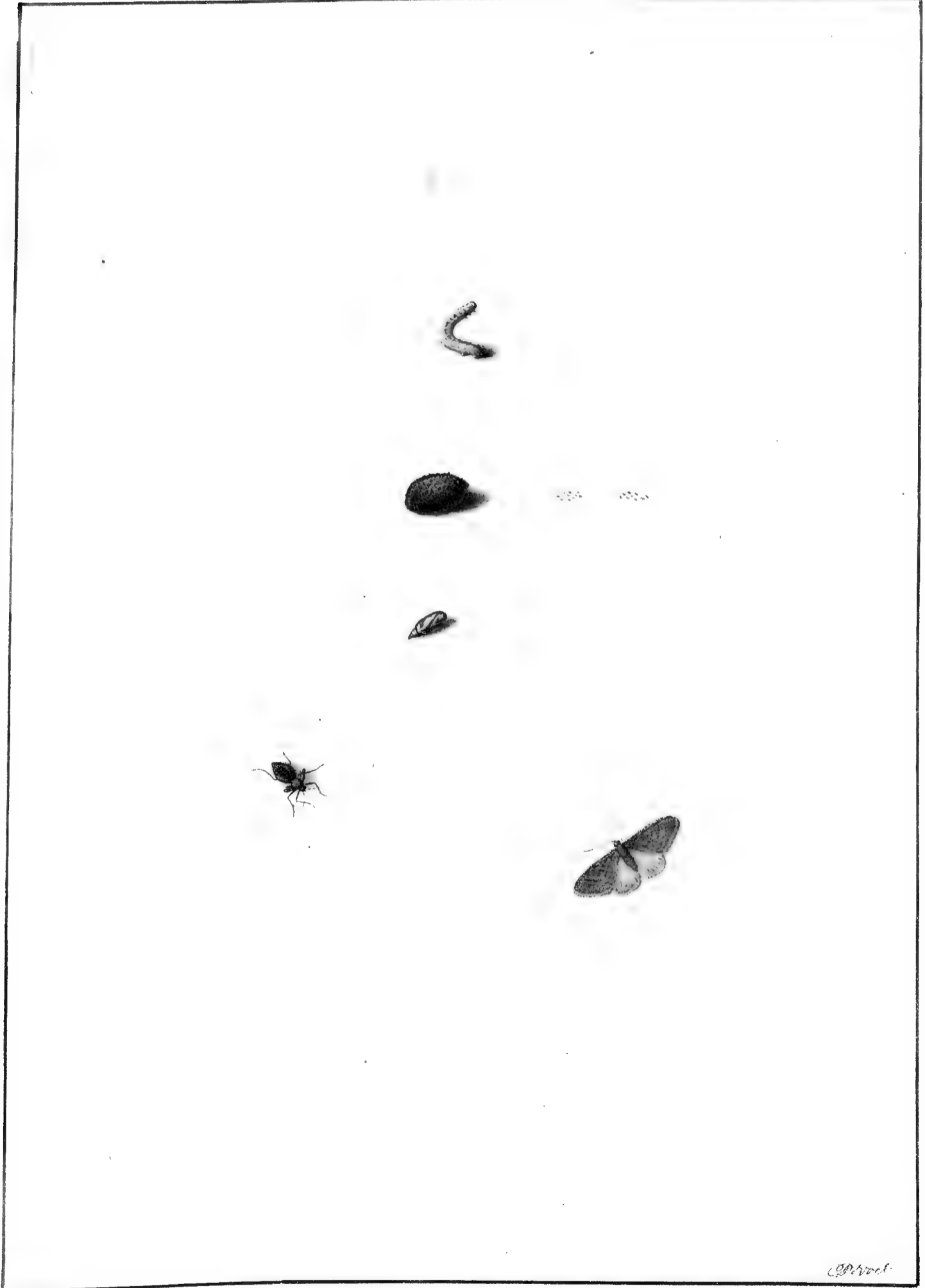
0203.101

1111

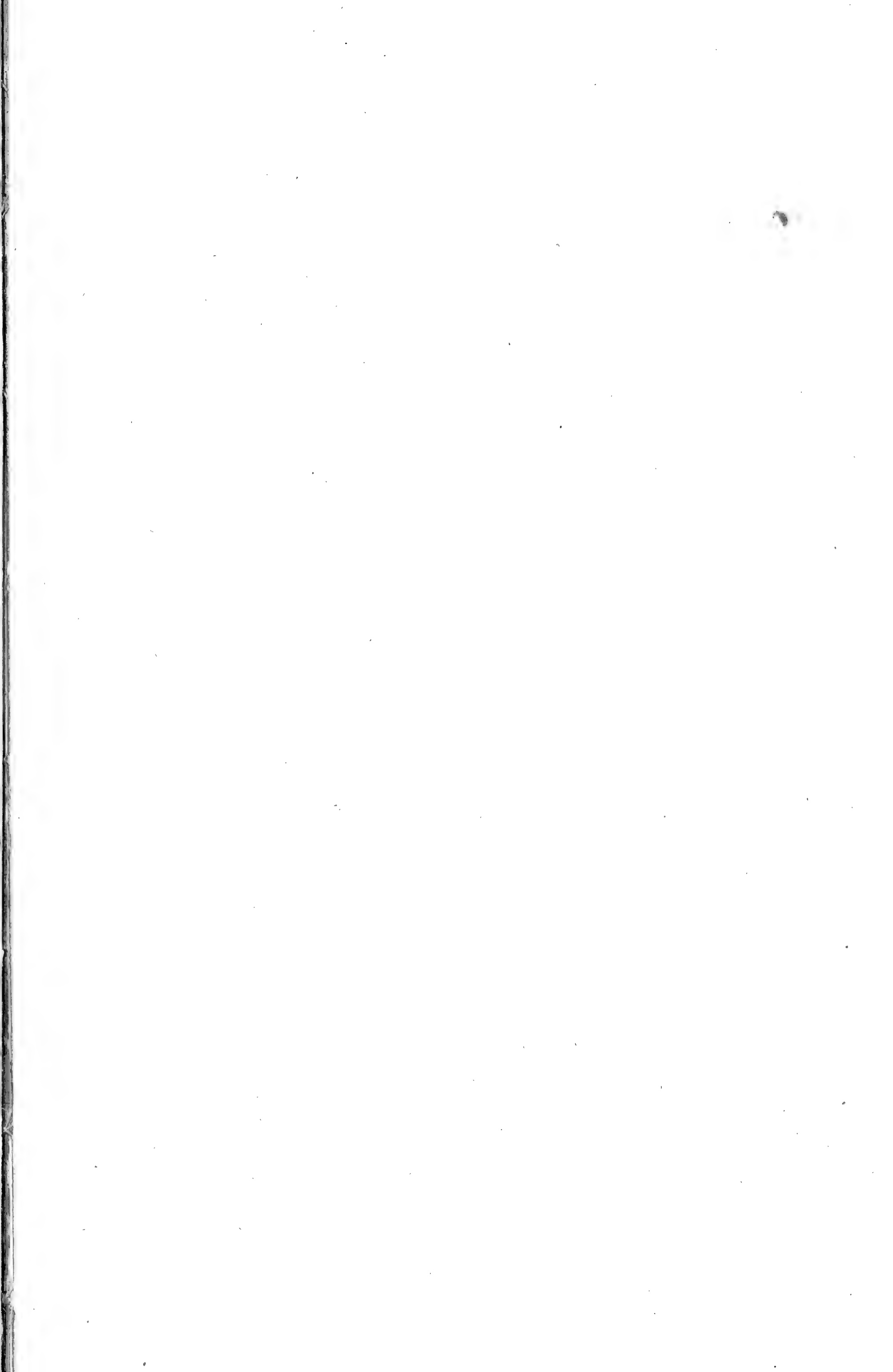
1111

Deze Rupsjens hebben int midden van maj op de Linde en Appel Broomen gevonden sijnde een meedesoort der geene die men wel lantmeesters noemt, om dat sij inde midden geen pooten hebbende, in haar voortkruijen haare vier stompe pooten door de opbuiginge van haar lijf, tegen de zes scharpe voorpootjes sellen, als of sij telkens die tusschen wijte met haare lengte maaten, het een Rupsje was nog wel wat donkerder groen als het ander, en derhalven de drie riën witagtige vlakken die op elke sijde sijn inde eene meer kennelik als inde ander, de weinige en dunne haiertjens die hier en gins op het lijf siltten als ook de neigen bruine tippeltjes, die op de eerste vierde, vijfde, zesde, zevende, agte negende tiende en elfde inkervingen, an elke sijde waaren siet ik sonder vergrootglas niet sien int eerst van junij besponnen sij sig, onder de aarde, met binnen wit en dicht spinsel, naar eenige daagen haar hütje afsijnde vertoonden een bruin güde popjen, inde volgende sept^{br} kwamen haare wijfjens uijt dit spinsel te voorschijn, die vol groene Eiren sauten hebbende seer kleine vleugeltjes daar sij niet me vliegen konden, maar de Mannetjes die om die selve tijt ook te voorschijn kwamen, hadden kleine Liggamen en oovergrootte vleugels genoeg om te vliegen, eenige tijt saamen geleest hebbende leiden de wijfjens elk honderden Eiren die eerst als gesegt groen en in drie daagen oranjen wierden.

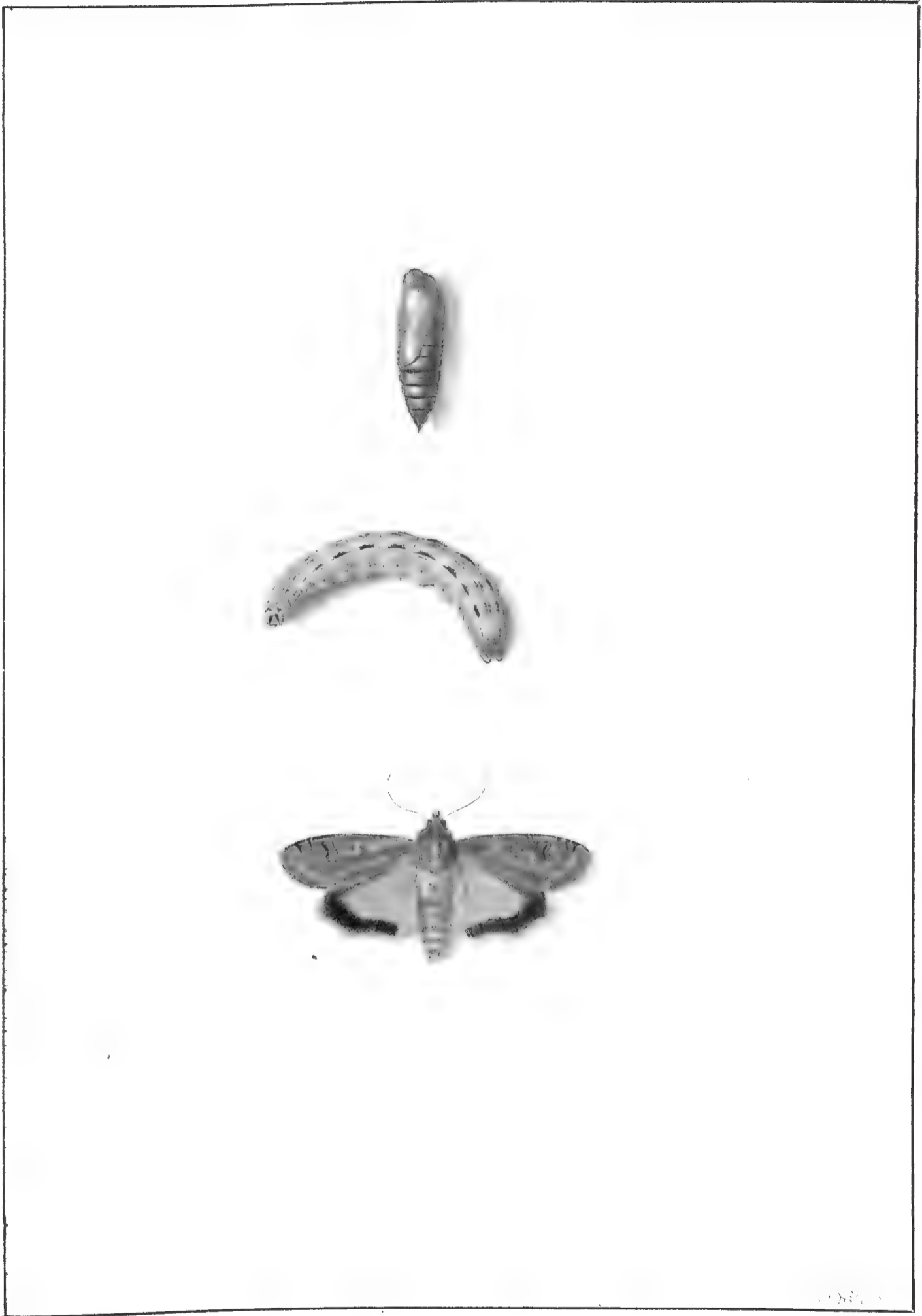

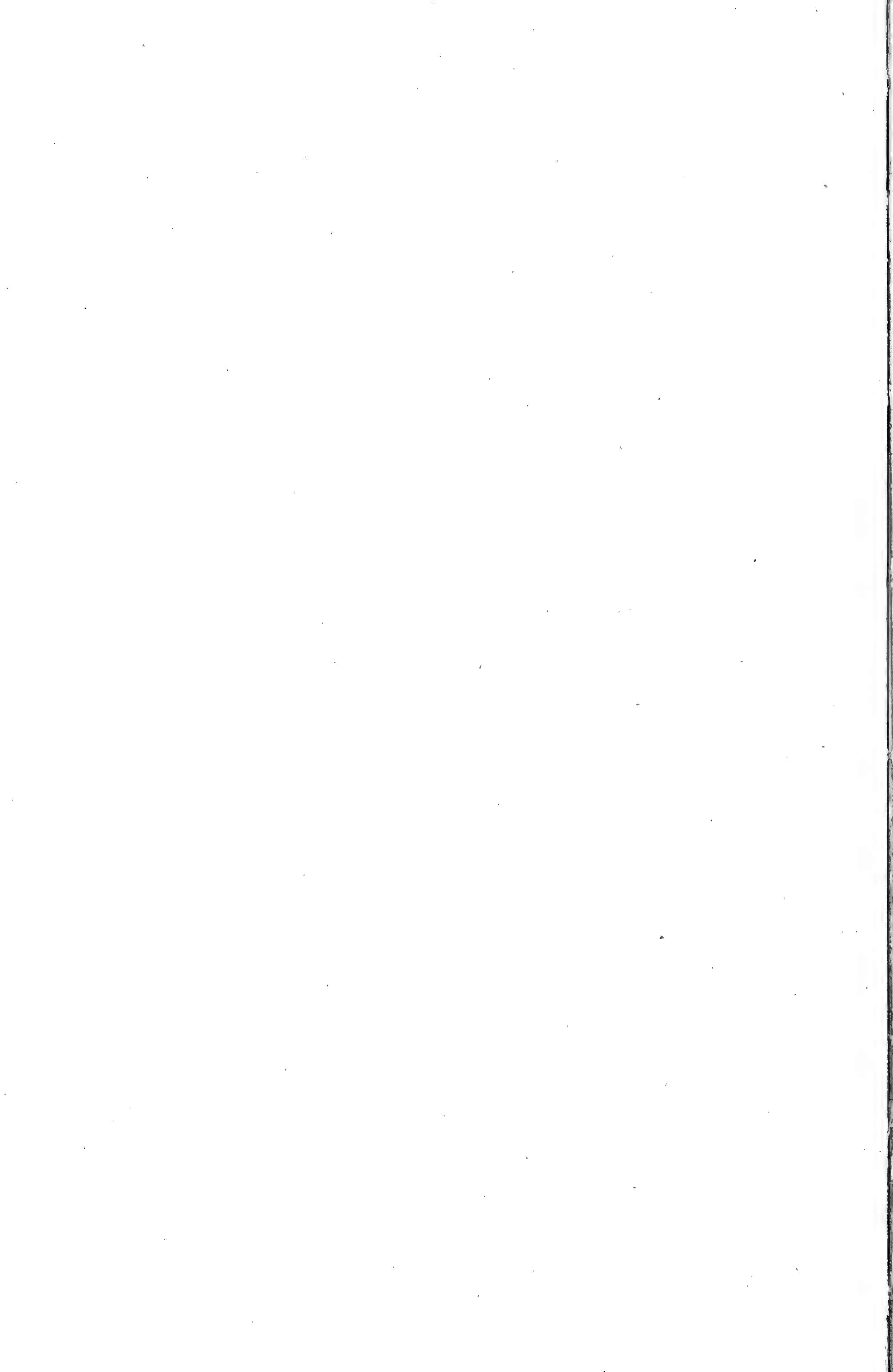
Wood

De Nacht Wyl.

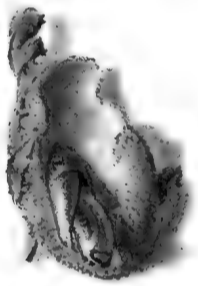
Deze Rups die ik in haar grootste wasdom geschildert heb onthoudt sig bij dag inde aerde, daar hij bij nacht ruyt kromende, veelderlei kruiden eet, sijnde niet soo seer, als veel anderen juist op eenderley geset, hij heeft onder de drie eerste inkervingen zes scherpe pootjes of klauwtjes, de twee volgende sijn poteloos onder de zesde, zevende, agte, en negende inkervingen heeft hij acht stompe pootjes, de tiende en elfde inkervingen weer poteloos, dog de agterste, weer met twee stompe pooten versien, welke order van plaatsen der pooten in veel Rupsen is, daar Wyltjes of Kappellen van kromen, in sijne jonckheit is hij dikwiel van ander kleur somtijts groen, en maar kenlijck een sijne lange zwarte stippen, self volwassen sijnde verscheelt de een vande ander merkelijck in kleur, hij kroop in het laast van september inde aerde en bleef daar sonder de minste verandering te maaken tot den volgenden april, doen ontdeet hij sig van sijn buitenste Rupsse vel, en was een ligt bruin gulde poppe, en in het laast vande volgende may kwam wylt gedagte Gulde poppe dit afgebeelt Wyltje, en in dese, haare booven uelingsels is ook veel verschil soo bouter als bruinder of geulder. Ziet goedaert sijne xiv. bevindinge

Deze Rups vond ik op de Malva zijnde groen
met vijf witte strepen hij bespon sig in de
maant Juli, met fant en dorre blaaden
een plaats maakende waer in hij zijn kuit
jen afwierde zijnde oen al meede een or-
cinacra lila en poppen, in de volgende
Maant September sig van zijn bruin
schilletje of gulde pop ook ontdoende was
het een donkeren gekleurden Vlyf met
seer schoonen glans

00000000

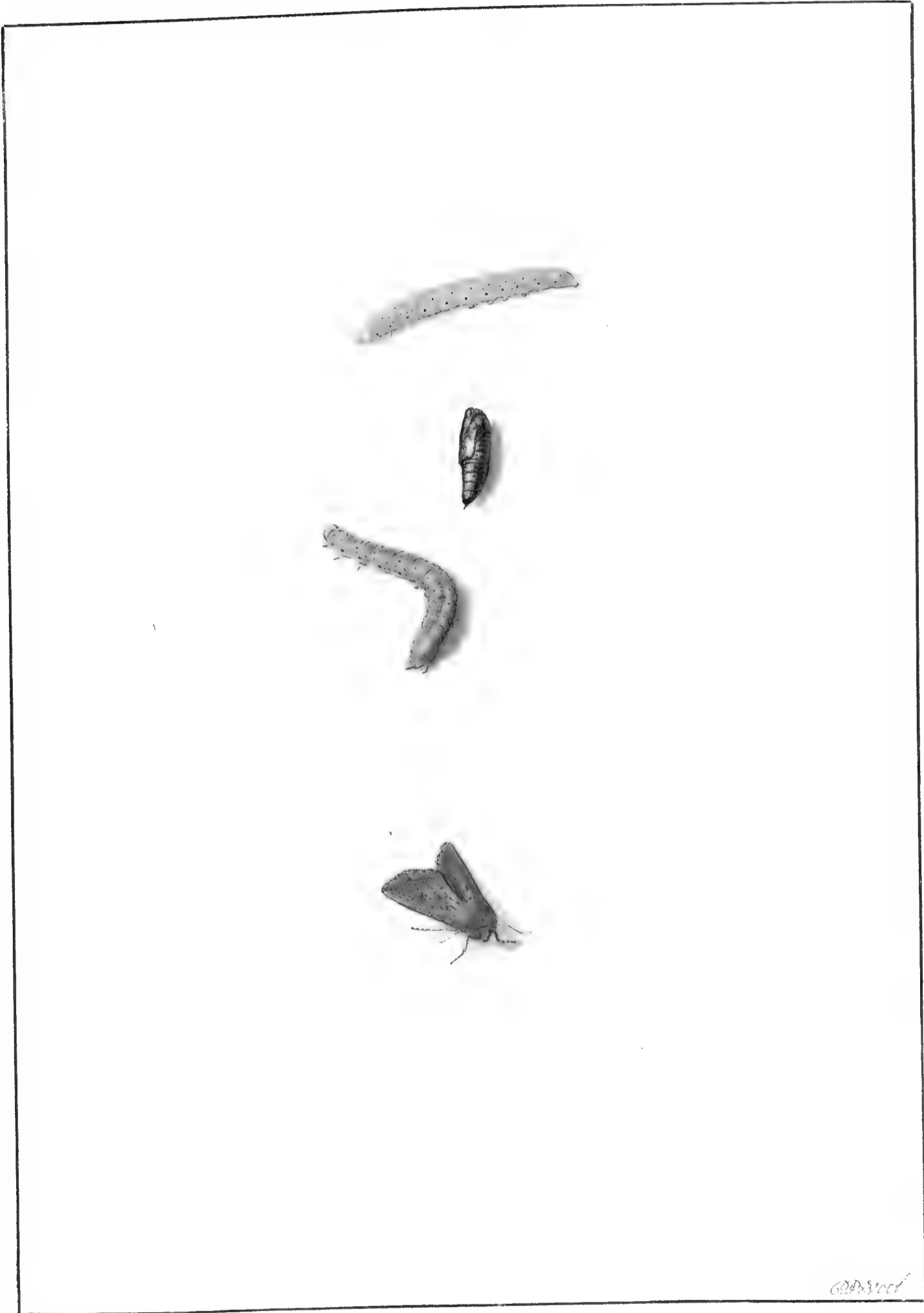
Lekkerbeetje.
De Witloof bladen sijn al meer het voetsel van deze
Dierrijes zoo lang sijn die Pape kecten, hoewel ik dikwijl
eenderlijj soorte, op verscheiden Vruiden en boom-
ken sijn Eeten, mijns denkens, dat haer het gurekste
was na datse sijn de Eijertjes swaren, maar dit
heb ik in deese en meer anderen gesien datse eer sterven
als van gewoon voetsel veranderden
hij hadde voor ses scharpe slaaiwtjes, inde midden
agt stompse en nog twee ande staart, om sijn
twe witte streepjes die in het lange over sijn
lijf loopen getykt hij wel, int eerst aensien of
hij vreesacht was
in het midden van sijn bespon hij sijn met weij-
rige witte draaden, en na hij sijn drie of vier
daagen gehangen had, kreeg hij hoe langer hoe
meer de gedaante van een gulden poppe, tot hem
eindeelyk sijn buitenste velletje verdroogende af-
barst, waar van hij sijn met weinig bewegen
ontloet, sijnde doen een schoon groen gulde-
poppe dat in weinig tijt bruin wiert gelijk ik het
afgebeelt hebbe.
in het midden van Augustus daar an volgende
swamen sijn dese gulde poppes, stijftjes, gelijk ik
daar een afgebeelt heb, sijnde dit een mannetje,
in alle uytkerlike deelen bijna an het wijfje
gelijk, behalven dat haare hoorentjes veel dinder
sijn. sijn De LXVII. bevindingh van Goedaert.

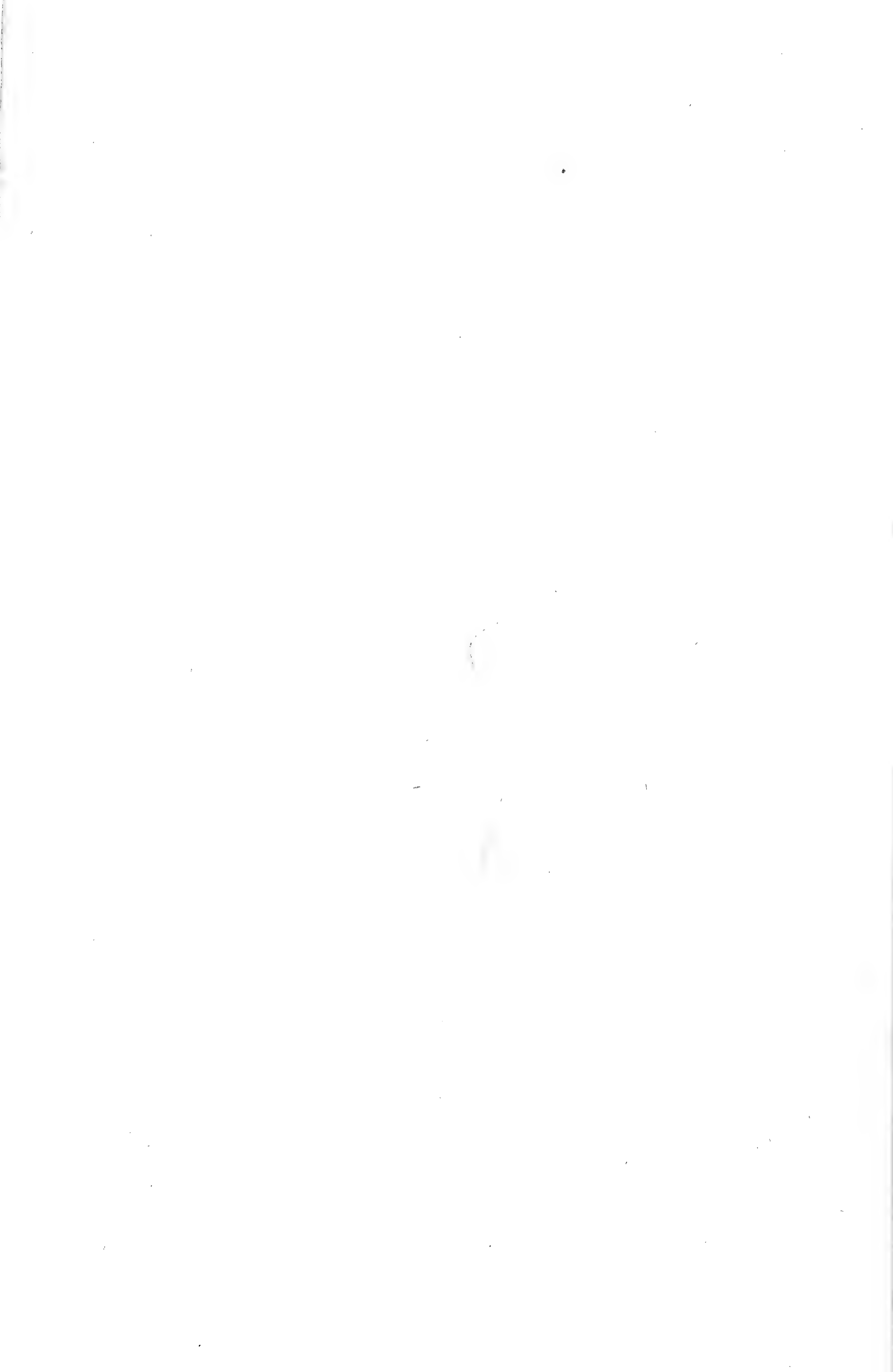

Deze Rupsjens vond ik op de Aürichua versij soo
als dus geschiedde en ook nog donkerder kan-
neel kleur, en meede de groenen en dewiele sij
eens van tippels en vordere tekeninge waaren
was het makelik te sien dat sij tot een geslagte
behoorden, dat in somigen nog wel moeilyk is
te ontdekken, ten sij men eerst die tot haare
volle perfectie geopserveert heeft, edog ik heb
van de groenen gemerkt dat der meer sterren
als d'ijcus worden, en dat de bruinen beeter
tot perfectie koamen, sij sijn niet seer vies in
het eten, en lusten veelderhande groente als lat-
touw en diergelyke, in August maakten sij onder
de aarde een langwerpig vrael holletjen en
ontdeden sij daer van haare buitenste velletjen
vertoonende een groen gulde popje dat dog in
weinig tijts schoon glimment-zwert-wiert, en
inde volgen Junij swaamen soo wel vande
groene als vande kanneel kleurde en bruin-
den, eenderlei Vlytjens, altoos ik merkten der
geen onderscheit in.
nog verma ik booven te seggen dat ik dikwiel gesien
heb dat de groene kanneel kleurt-wierden eerse
volwassen omte veranderen waaren

6223100

Den Brasieljaan.

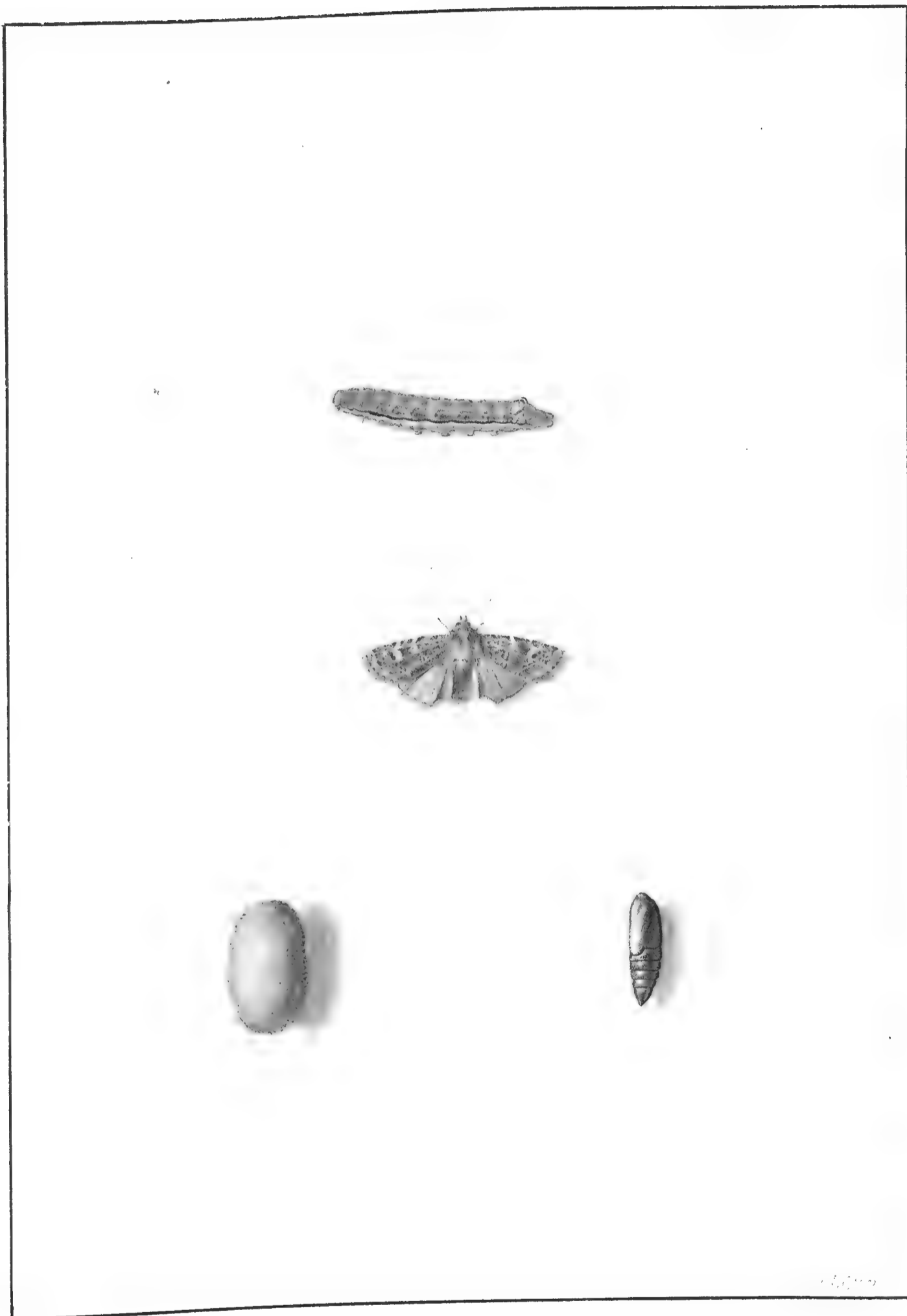
Dit jaort van Rupsen eet bina alberhande groente
tot zelfs blommen als stokroosen yoads blom-
men en viergetijke waar in sy sig ook wel
by daag verbergen, dog meest onder de aard
koomende snags om haar voedsel te soeden
te voorschijn, sy verschillen veel in bruin
groen, graauw, rosagtig, en soo voort, soo dat
sy bina als de Kempnaanen elk een by-
sondere sleur hebben en jong sijnde vershit-
tense nog meer, sijnde eerst schoon groen bo-
ven op het lyf, enie wat rijger onoir, onder
wordende sijn sy vjna swert en groen wat
in haar volle wasdom meer anders word
als beide neven geschilderde verlooien
Sy hebben sig int begin van september on-
der de aarde begeven makende daur een
veranderplaats, waar sijt, eerst na het
afdoen vant huytjen, en naderhant vant
hoornagtig vliesje vant /ordinuar genaemt
gulde papien, naer ombrent sijn maanen
sijnde sijnij oes volgenden jaars, een graauw
cont. bluytjen koomt.
Het goeddart sijn xxx. bewending.

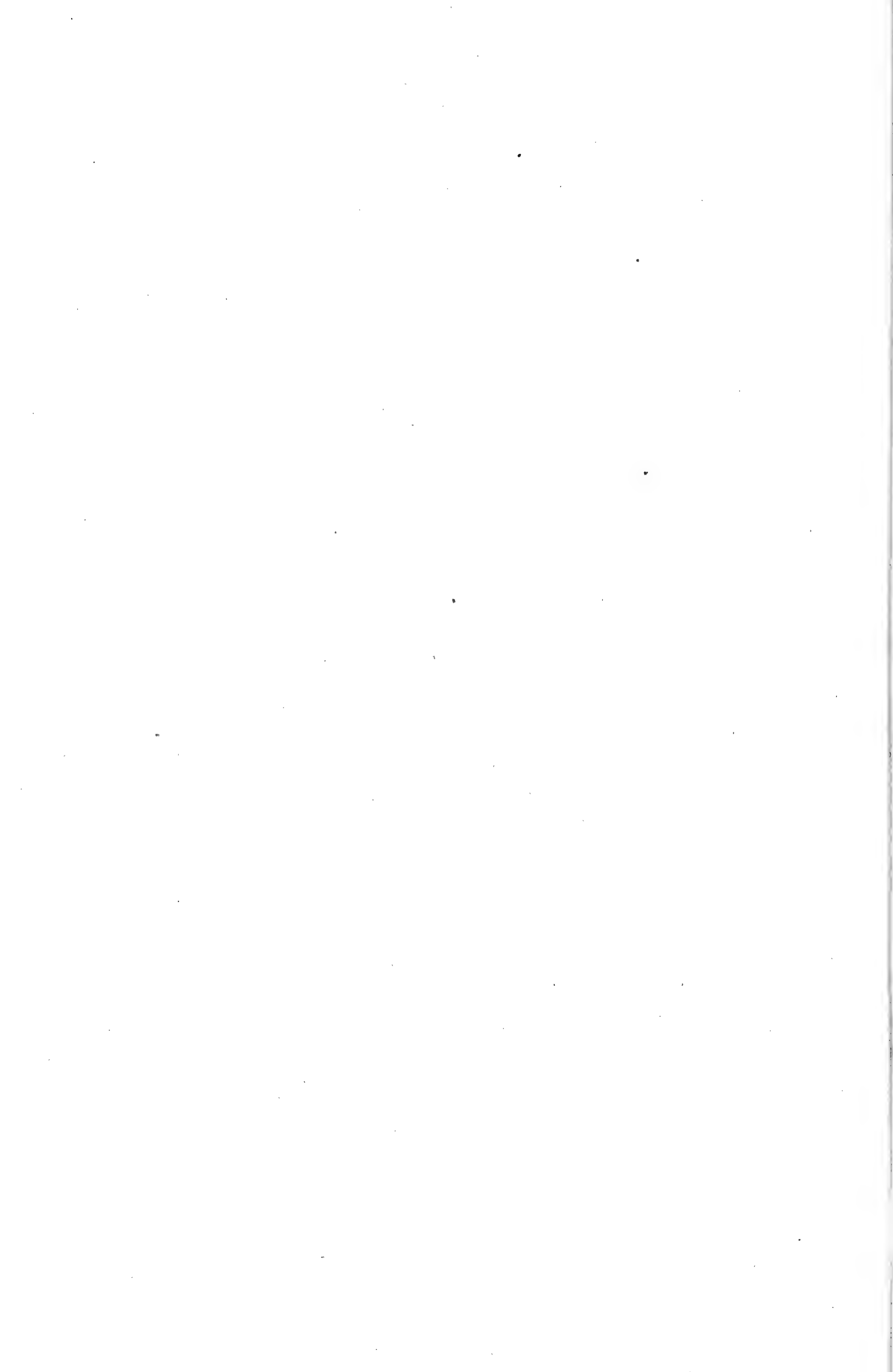

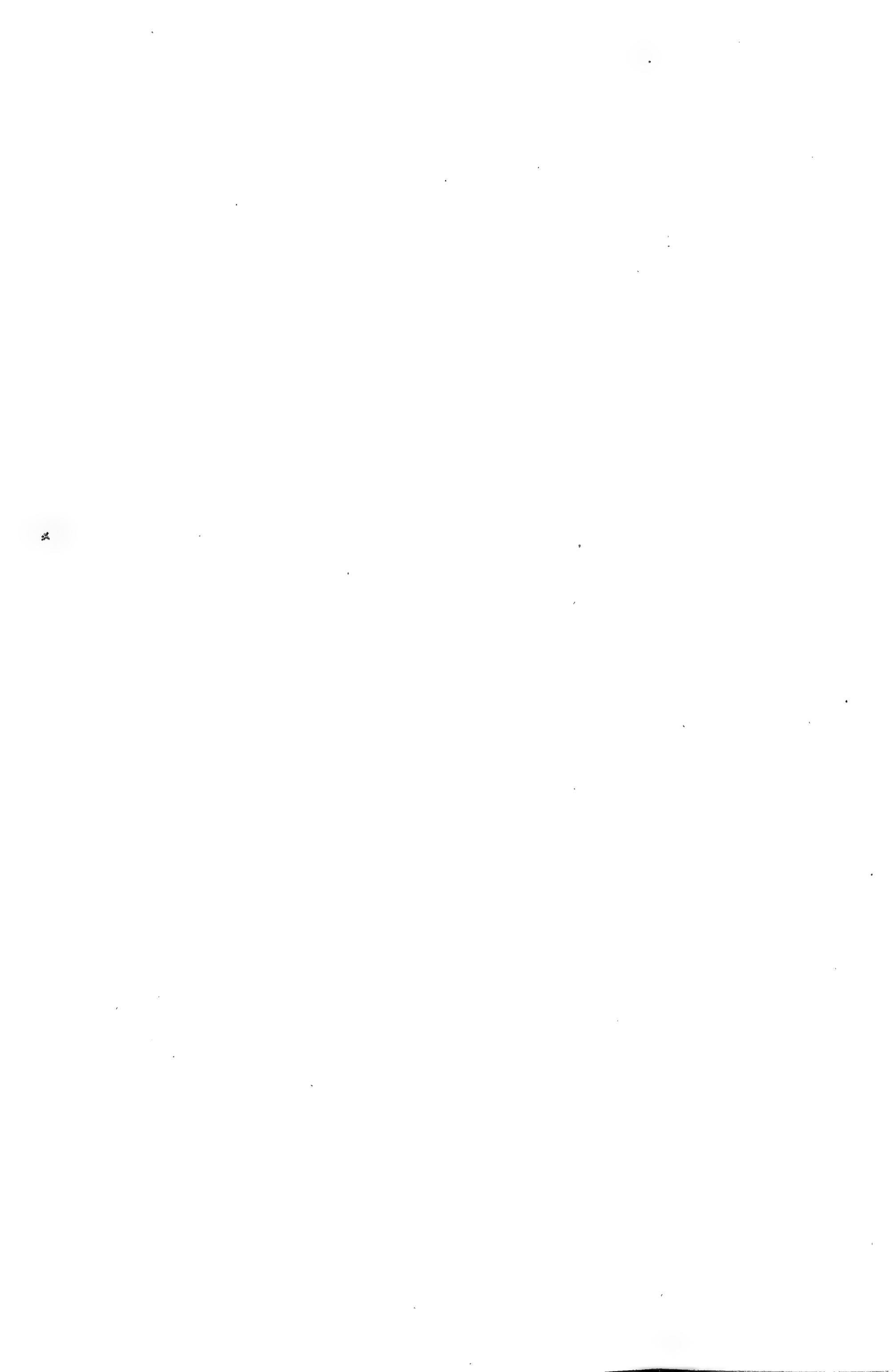
6008/100

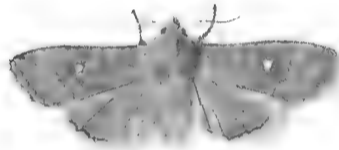
Deze Rupsjes vond ik in den herfst nog heel klein zijnde, ik hield ze den geheelen winter met met weinig voetsel, maar doen't in Maart en April kwam aten ze wakker loof van Auricula Urris. zijnde in't begin van May volwassen, na al vorens verscheiden maal een dun velletjen afgedaen te hebben, het welke ik van meest alde Rupsen ondervonden heb, die bij mij nog lange gevoet zijn, en aengegroeit, eerse tot veranderen kwaamen, schijnende of het buitenste vel of vlies te onbekwaam is om sig rief te setten na den aenwas van het liggaem. int midden van may kroop het int fant, en bespon of beplakke want selve en sijn kwiel een rond holletjen, om daar in doort' afdoen van't hütjen een gulde pop te worden, gelijk onder afgebeelt is, en inde volgende Julij kroop het rief sijn schaalte en was een bruin bont wiltjen gelijk ik daar nevens afgebeelt heb, edog ik heb er verscheiden int wilt gerangen die schoonder en scherpen van tekening waaren zoo dat gebrek van noodig voetsel en misschien jon en diergelyke de kapellen en wijlen minder in kleur en groote doet voordien dag soomen, want dat ze van een ander geslagt of soort van Rupsen voortkoomen geloof ik niet om datse soo weinig scheelen

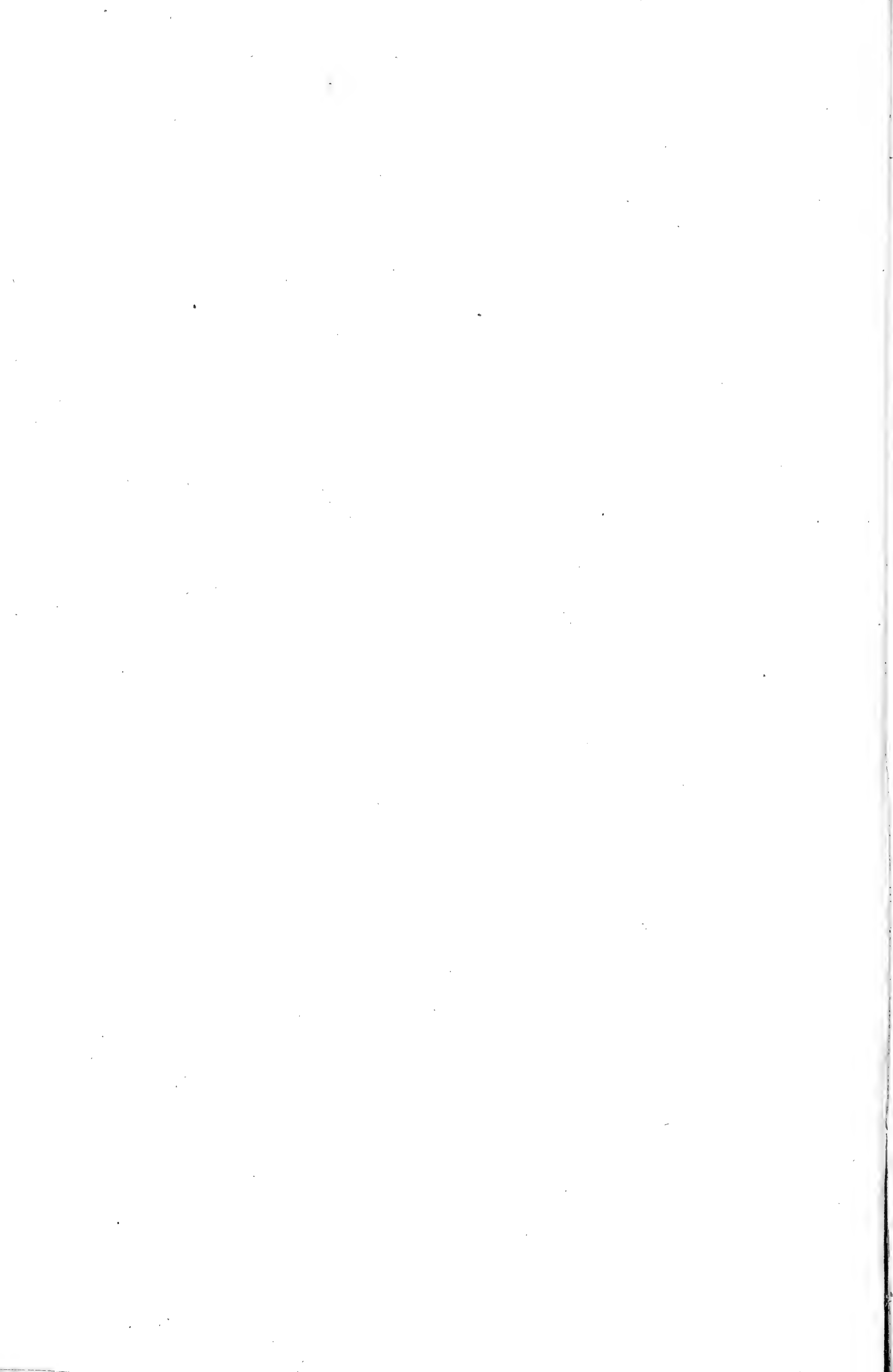

In het laaste van May vond ik dit Rupsje ik
onderhield het met munte om dat hij dit het-
lieft at van al wat ik hem gaf, hij was in
het eerst swarter en met witagtige streepjes op
de zijden, die weer verdweenen eer hij tot deese
afgebeelde groote groeiden, in het laaste van
Junij kroop hij in de grond om zijn vellebjen af-
te vringen vertonende doen een licht bruin Gulde
popjen. na omtrent vier wecken kwam der dit
Mijltjen iijt dat ik met de vleugelen open ver-
beelt heb.

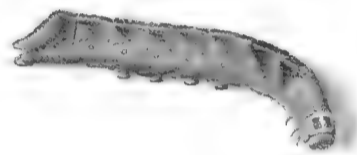

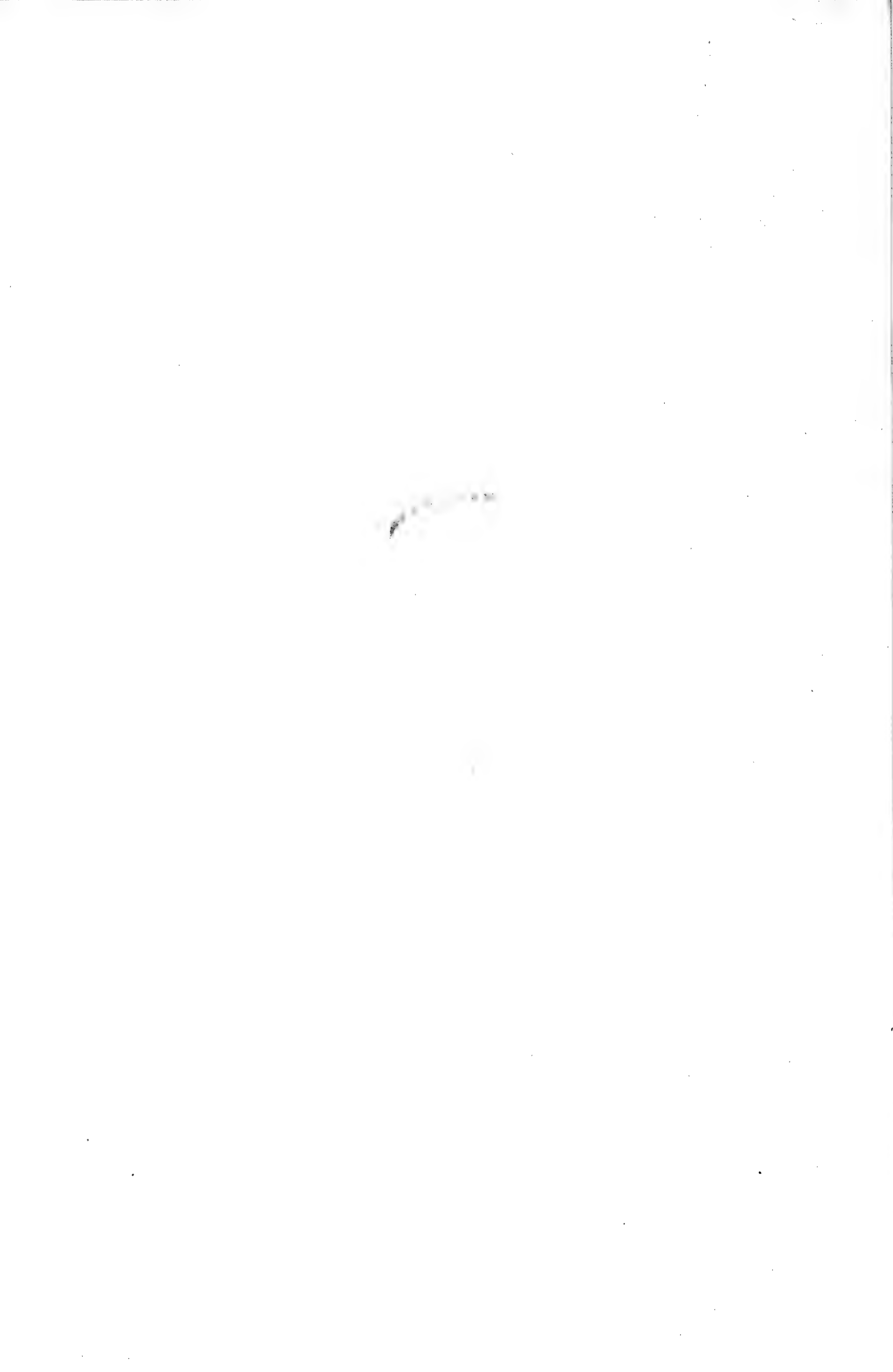
MISSOURI

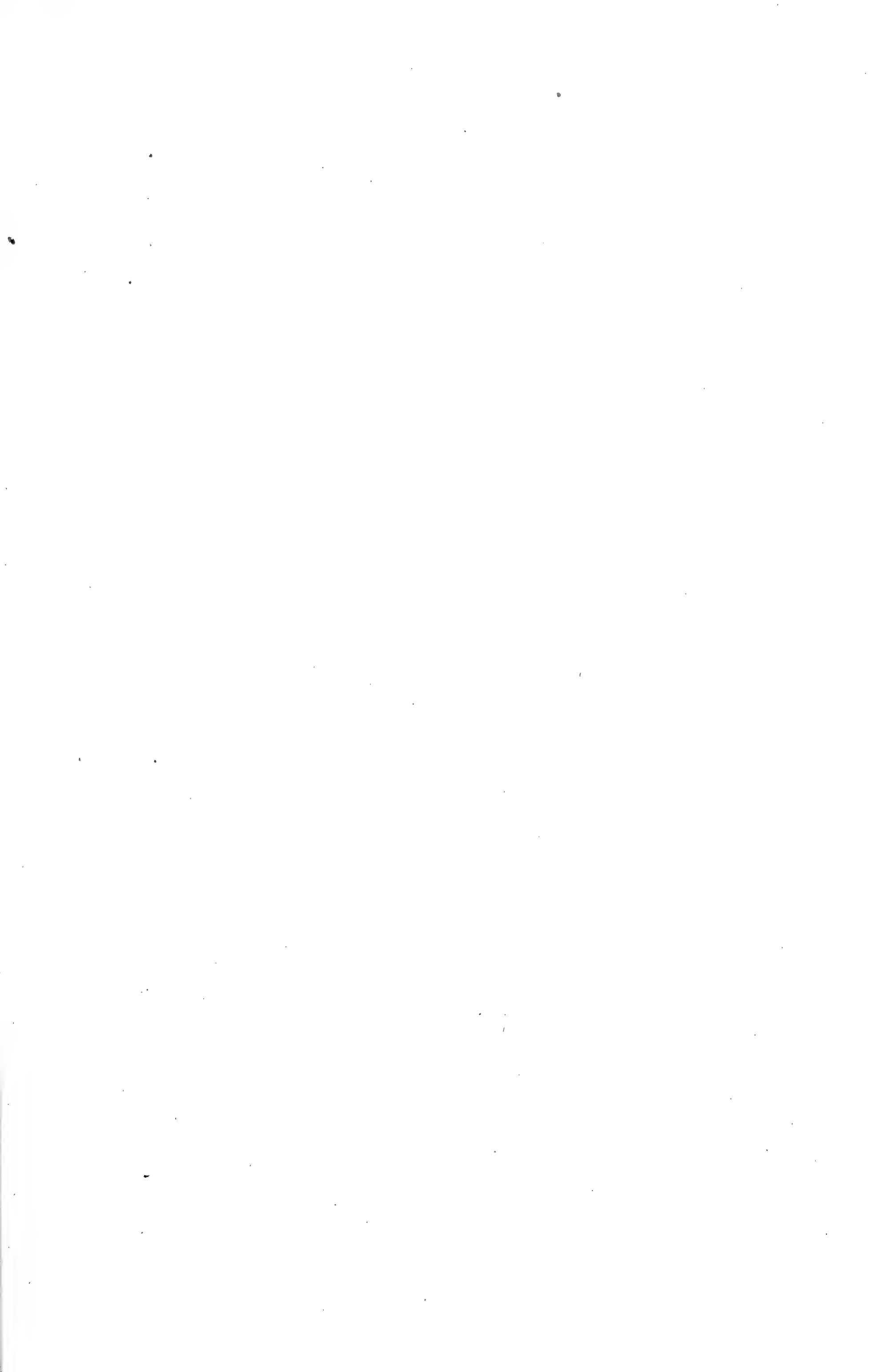

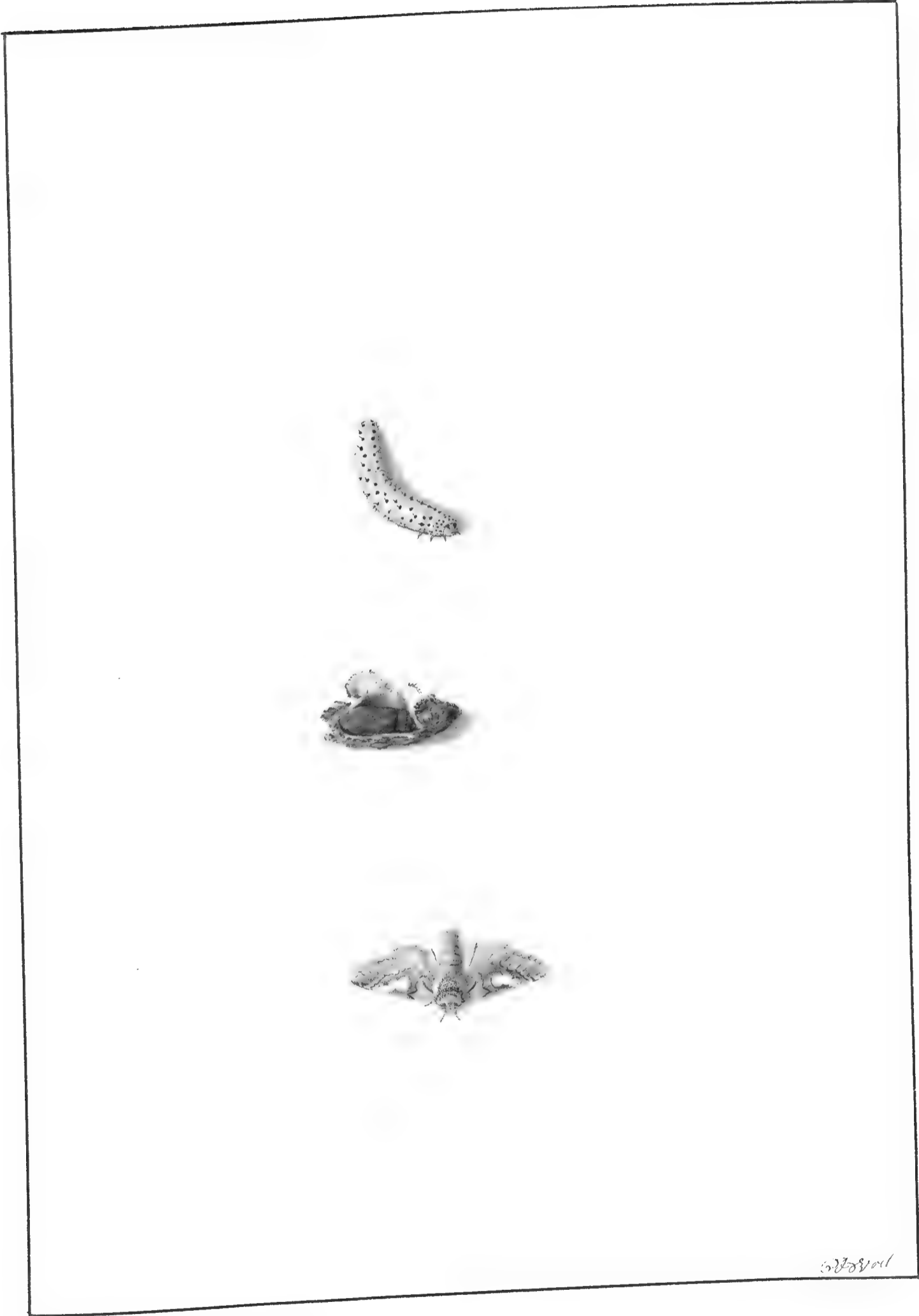
Lesc. Rups at Appel peere en Meer andere bla-
den tot in september, en doer maakten hij
van. Sijn kwiel en fant een Eijront balletjen
waar in hij een huijtje afvoingende een or-
dinaer bruin gulde poppe verhoonden, en in
Junij des volgenden jaars, kwam daar vijf
ort neven geschilderde donker gekleurde uijtje
te voorschijn

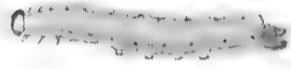

Deze Rups is mede van zes scherpe poelen voor en ayt stompe midden versien, beneevens nog twee aen de staart. hij eet en is veel op de bladen soo vande appel als pere boomen, en meer anderen, waar af hij int begin van Juni kruipt aen de stammen, out hout, en diergelijke stoffen waar van hij afbyt, en dat met sijn dwiel of spinseel, mengende een bekwaeme plaats, maakt om sijn Rupsse velletje afte ringen vertoonende dan een ordinaer Gulde popjen, met dit onderscheit dat het wat blaauwachtige kleur heeft, als het waas der Druiven, dat in veel andere gulde popjes niet te sien is, int begin der volgende October, kwam ruyt dit buiten bruine en binnen wille acrdige, en digte, spinseel, dese neven geschilderde Wyltjens. De mannetjes van de wyfjens weinig onderscheiden, en dat het merkelykste aen de dikker hoorens die de mannetjes hebben.

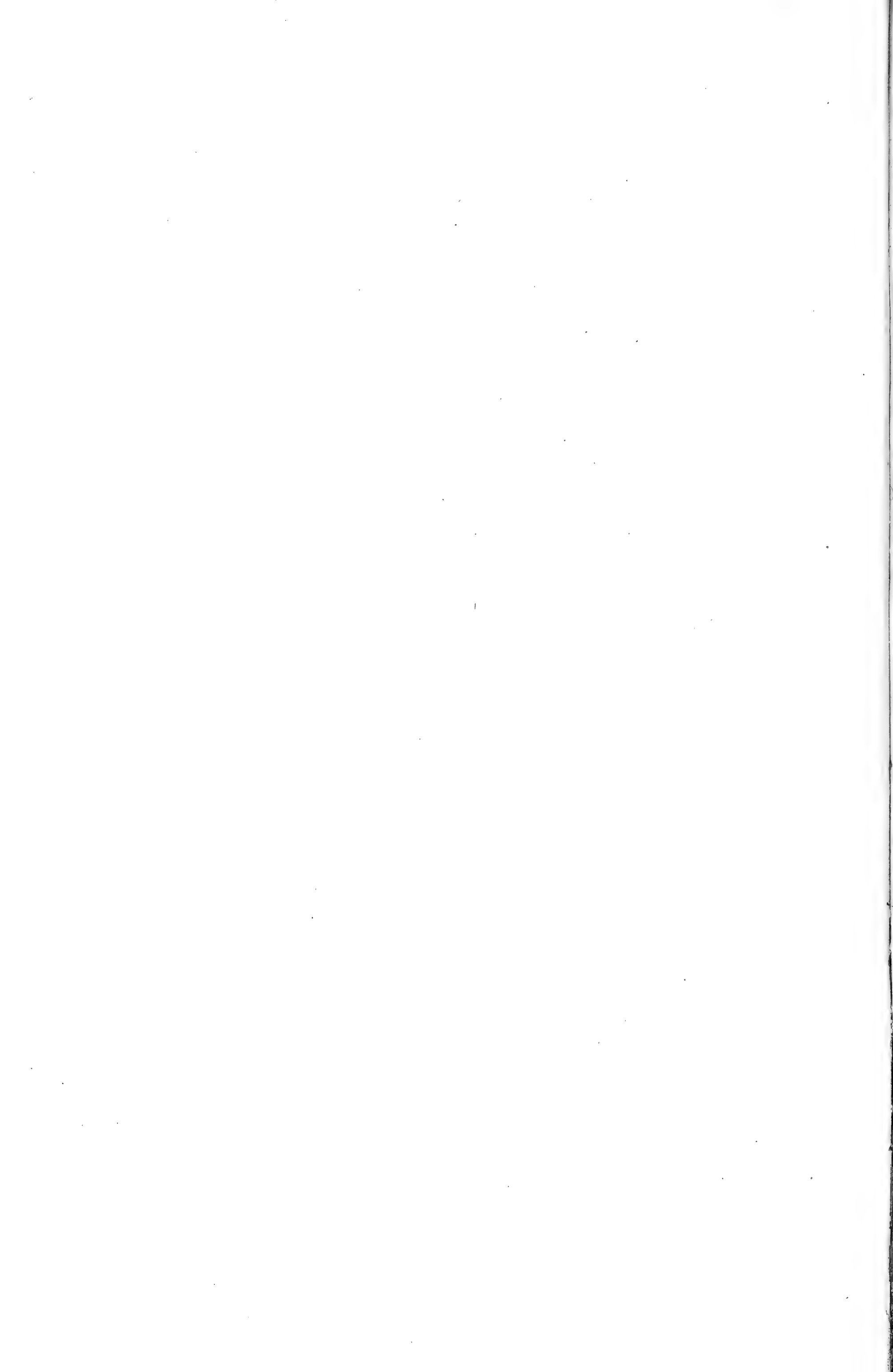

1882

Dese Rüpse at Lalloiw bij mij tot int begin van sept^e
en doen verborg hij sig, makende van syn vogt
dat hij uijt syn mont brogt met verrot of vermolmt
hout dat hij trikken beet en soo samen voegden
een veranderblaas, waar in hij sijn hütje
afleide, en een bruin gultje popje verloonde,
gelyk ik het los geplukt spinseltje met het
popje daar in, met het in malhanden gekrom-
pen en gedroogt Rüpse vellekje op het midden
van het papier verloon, neegen maanden
omtrent in dese gedaente geleyen hebbende
te weeten tot in Juni des volgenden Jaars
doen kwam'er dit Uijtjen uijt
van dese Rüpsejes vind men somtijts geelder en
schoonder gekleunden, edog als men der naiev
op let kan men ontdekken datse tot een
geslagt behooren

(Gönnel -

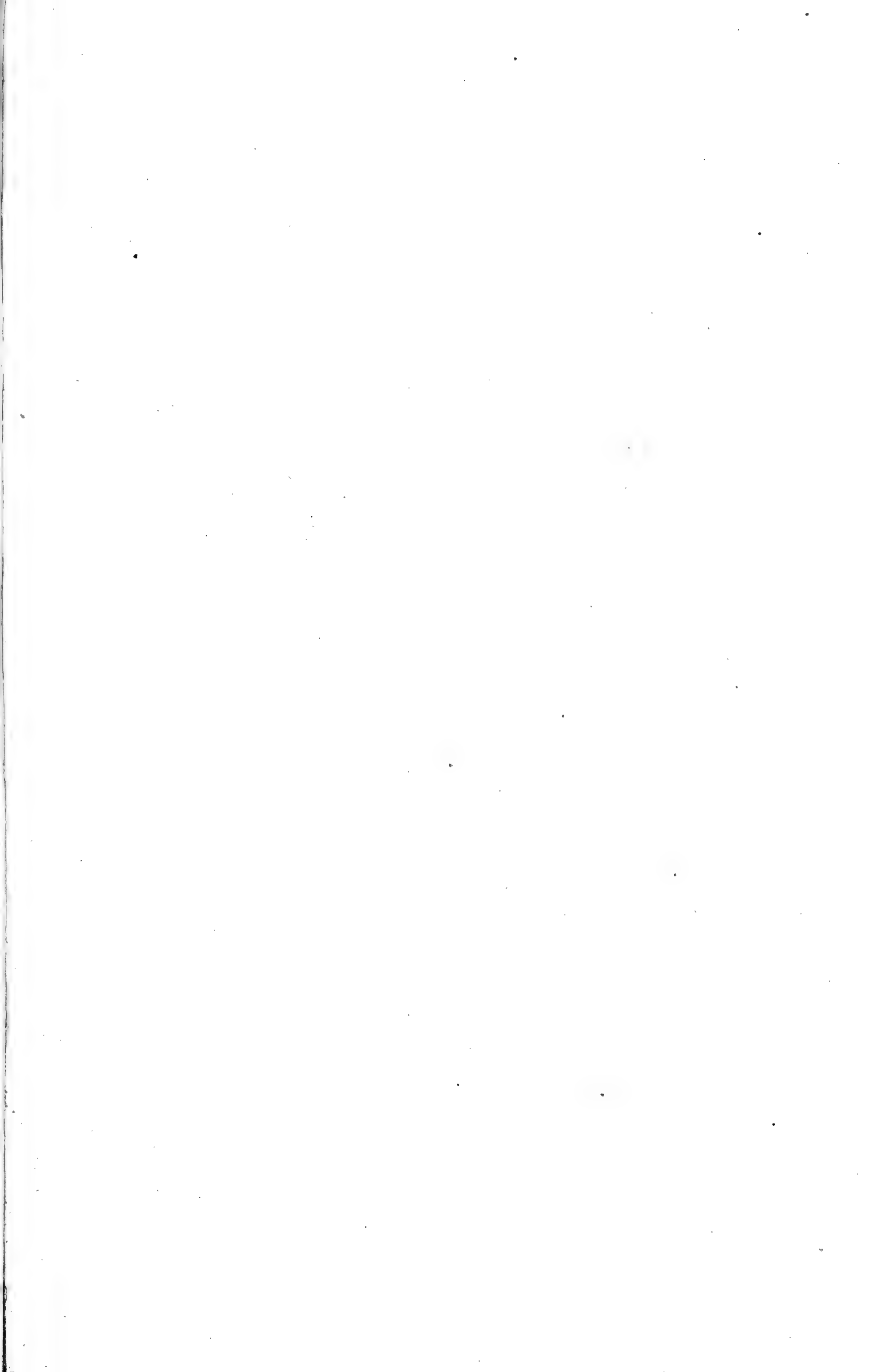

De In Kreeft. of stinke Boek,
Deze soort van Rupsen onthouden haar veeltyds in
de wilgen Boomen knagende deselve door ende
weerdor, gelijk meer andere houtwormen, om
sig te voeden, teegen haare verander tijt bij-
ten sij sig een openinge die met een door de
schors geheel buiten uijt scoomt, deselve dan
met kort gebeeten hout en haar kwiel een
halve vingerbreets dikte weer toestoppende
makende voort van gedagle kort gebeeten
hout en voegt, een langwerpig ronde plaats
die van binnen seer effen en glad is hier
binnen waelt en vringt hij sijn buitenste
huitjen af wordende een gulden poppen
maar eer dit gebeurt heb ik sijn donker
root in bleik sijn veranderen, deese ver-
anderinge geschiet in May en somtijts wel
een maant de een na den anderen, inde
volgende Julij en augustus koomen deese
uijtjents te voorschijn neemende bijna
de helfte van het schilletje of gulde poppe
tot buiten het ghd van de boom mede
eer sijt so het gelykent van haar ayter-
lijf kounen krijgen het welke dan door
haar krom buigen, makkelijker schijnt
afgevrongen te konnen worden als sij
half uijt de boom en in de open lught
sijn en tot dat uijt vringen buiten de bast des booms schinen
de doornige staggeltjes van groot gebruik te weesen, die om de
ringen der gulde pop, gemaakt sijn.
Siet Goedaart in sijn 33. bewindinge

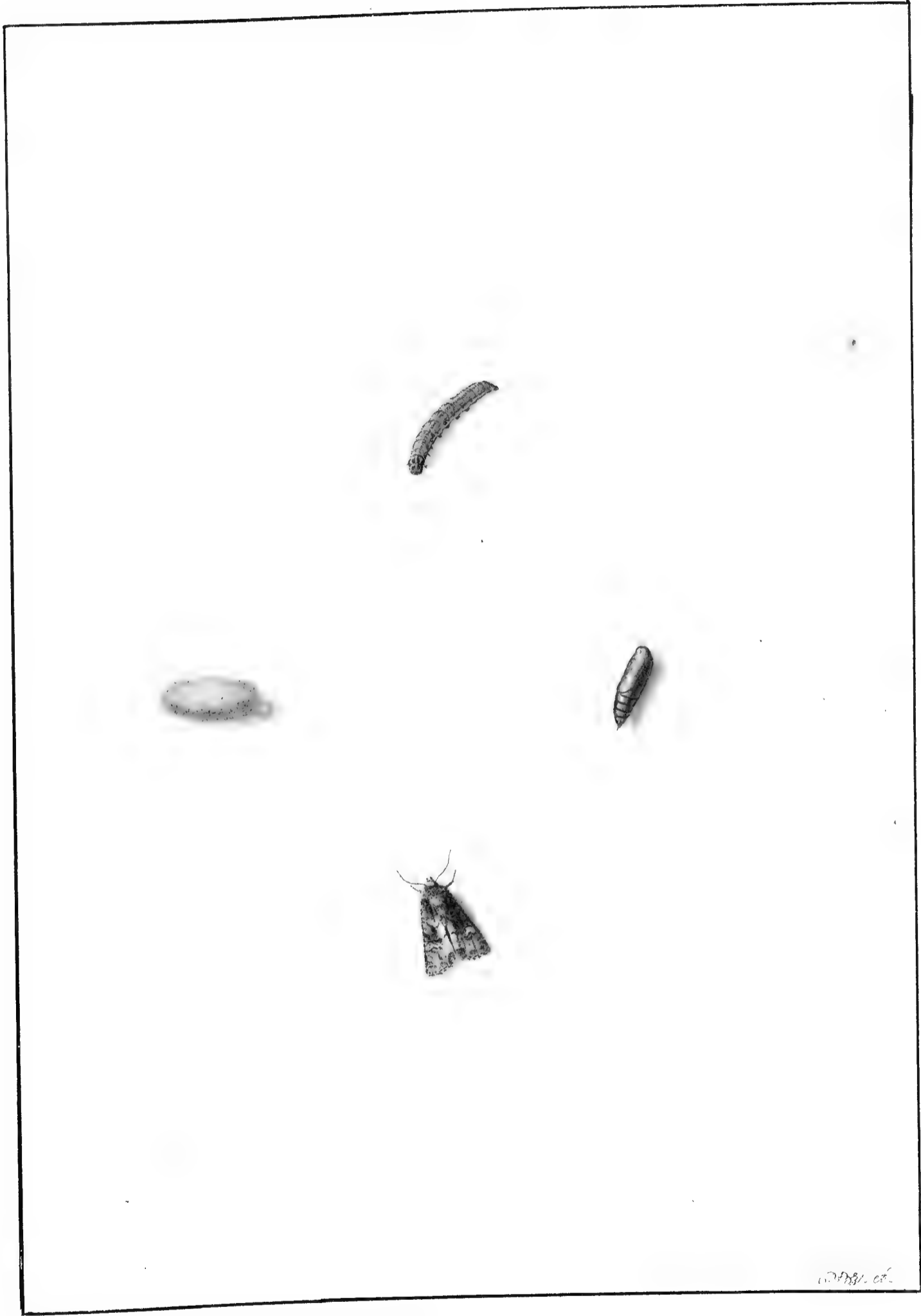

Sp. 1861

Dit ras gestreept en gestippelt Rupsje vond ik int niet-kruut
geemant in de uerseneer bij de Latienan Agrimonia jerve-
tris in het midden van September, ik schilden het uijt
om dat het sig door te jaamen traken van blaaden en
spinnen seken te willen veranderen, maar het ad
joo lang in November als ik groente had, en wierd
nog wel een strobreet langer en na proportie. dik-
ker en enijfins minder ras, blijvende joo lot den
volgenden maart doen bespon, en ontdeet het sig
eest van sijn Rupsse velletje dat ik in andere niet
gesien heb dat sij de winter overleggende sig eest
inde voortijf bespinnen, of het mosten jongen we-
sen die nog niet volwassen sijnde, met het vinnere
groen sig nog verder opvoeden om tot haare be-
paalde groote te koemen, maar veel dieren blij-
ven wel in haare bespinsels, en andere diese niet
en hebben ook den winter over, eerse sig van haare
eerste velletje ontvoen, dog dit gebeurt ook meer
inde diertjes die Torren, wepsen en vliegen wor-
den als in die Uijlen sijn, in het midden der vol-
gende may swam der dit uiltje uijt het gulde
popje.

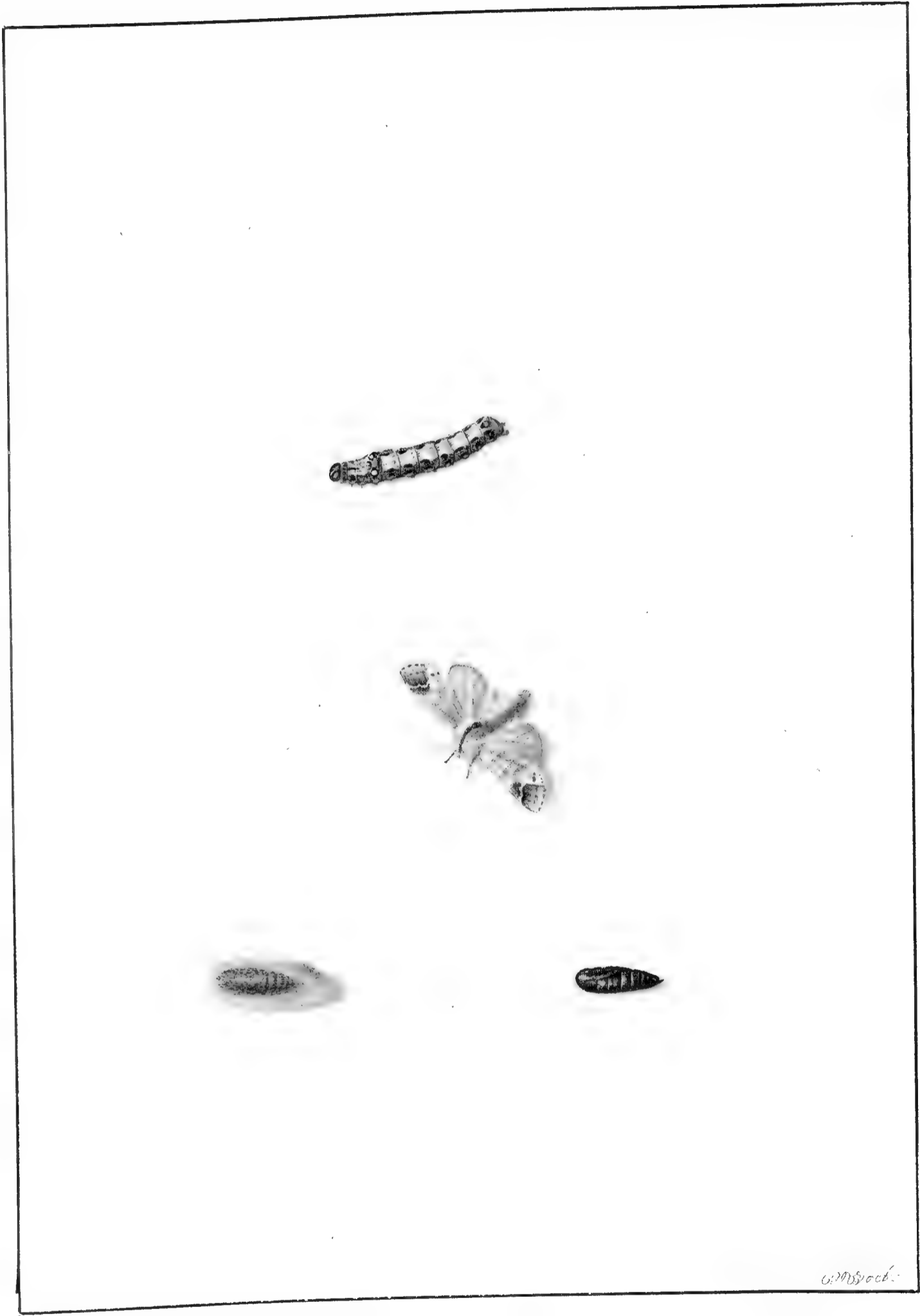

1788. 17.

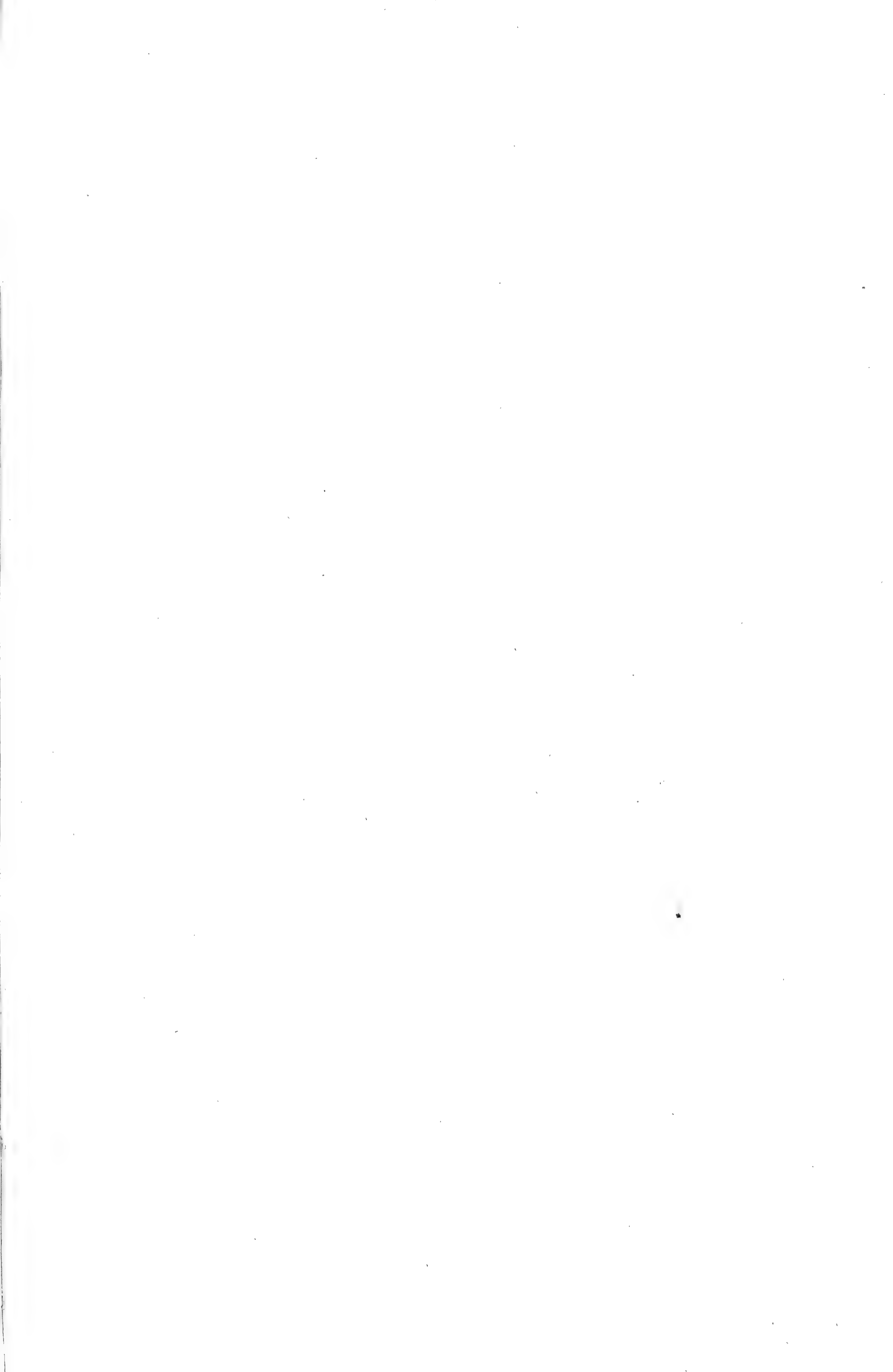

In het laast van sept^{br} vond ik dit Rupsje op de wilgen-
boomen, het is met zes spherpe en acht stonpe pootjes
versien benevens nog twee ayler, het is traag in het
verkruijen en had sig van eenige te suam getrosen
den blaatzes een verblijfsplaat gemaakt, op sijn
vierde inkerwinge had hij een oranje borseltje als ook
op de eyde, of een na de laaste en int geheel woz
verlyk met kort en ook lang haier versien als men
het nau besag, ik onderhielt het met gedagte loof-
tot in october, en doen bespon het sig met ligt bruin
spinsel en ontdeet sig van sijn Rupsse velletje wor-
dende doen een ordinaer gulde popje het welke
men kennelyk door sijn vndigt spinzel sien kon
in het begin der volgende may kroop het uit sijn
bruin horenagly velletje, of het geen men, Gulde, pop
noemt, en was een graauw swert en witbont Wyltje.
sijnde een wyfje, want het leide anstons doen ik het
aen een speld stak, grame Eiertjes, en om dat ik der
met dikker hoorentjes ook heb, geloof ik dat inde
selve al meede het kennelykste onderscheit daer
in bestact, tusen het Mannetje en Wyfje, gelyk
inde meeste Wyltjes, edag ik heb'er ook gesien die
merslyk meer na het kaneelkleur hielden.

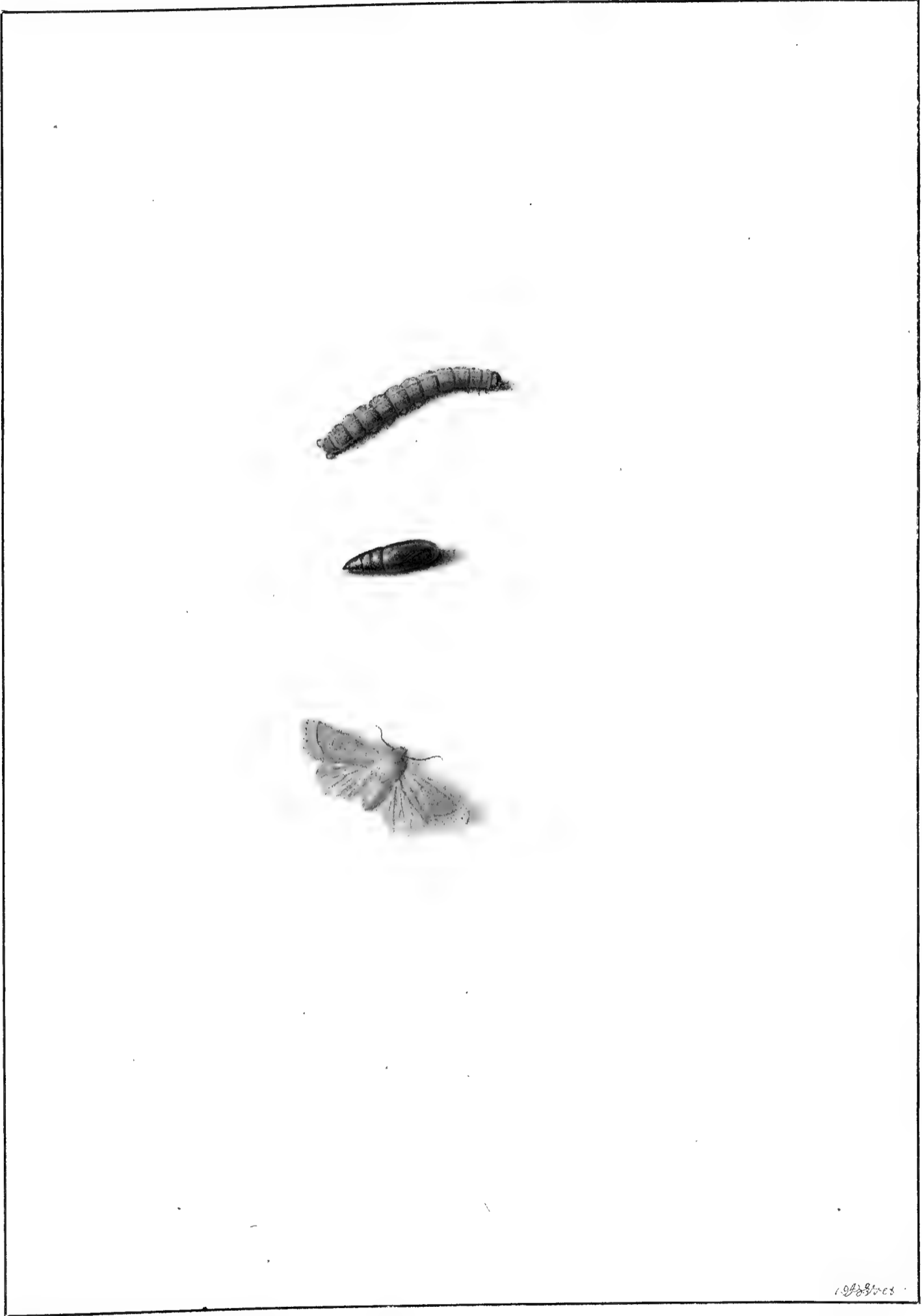

G. M. S. 1861.

Den Bapua was met twee of drie andere slaven gevoerd
tot bij een punt van de rivier de eerste was een Bapua
die in een klein bootje zat en daar een kleine drop water
ter te getijde eerste anti eeten gingen
een dag of in hielken, in van tenen, en in een
droppen in in water in auktone een vruel
in etje waar in sy vier of vijf daagen geseten
hebben naar deisse vruel afgeen synde
doen een vruel in bruin guse papje
in dese manantle vruel tot in april des volgenden
jaars doen ontdeet hij sic vijf net vruel vruel
en was in vruel, in had verscheiden die meest
aan in een vruel vruel in vruel vruel
sonder ander kenne vruel onverschuit

1925/26

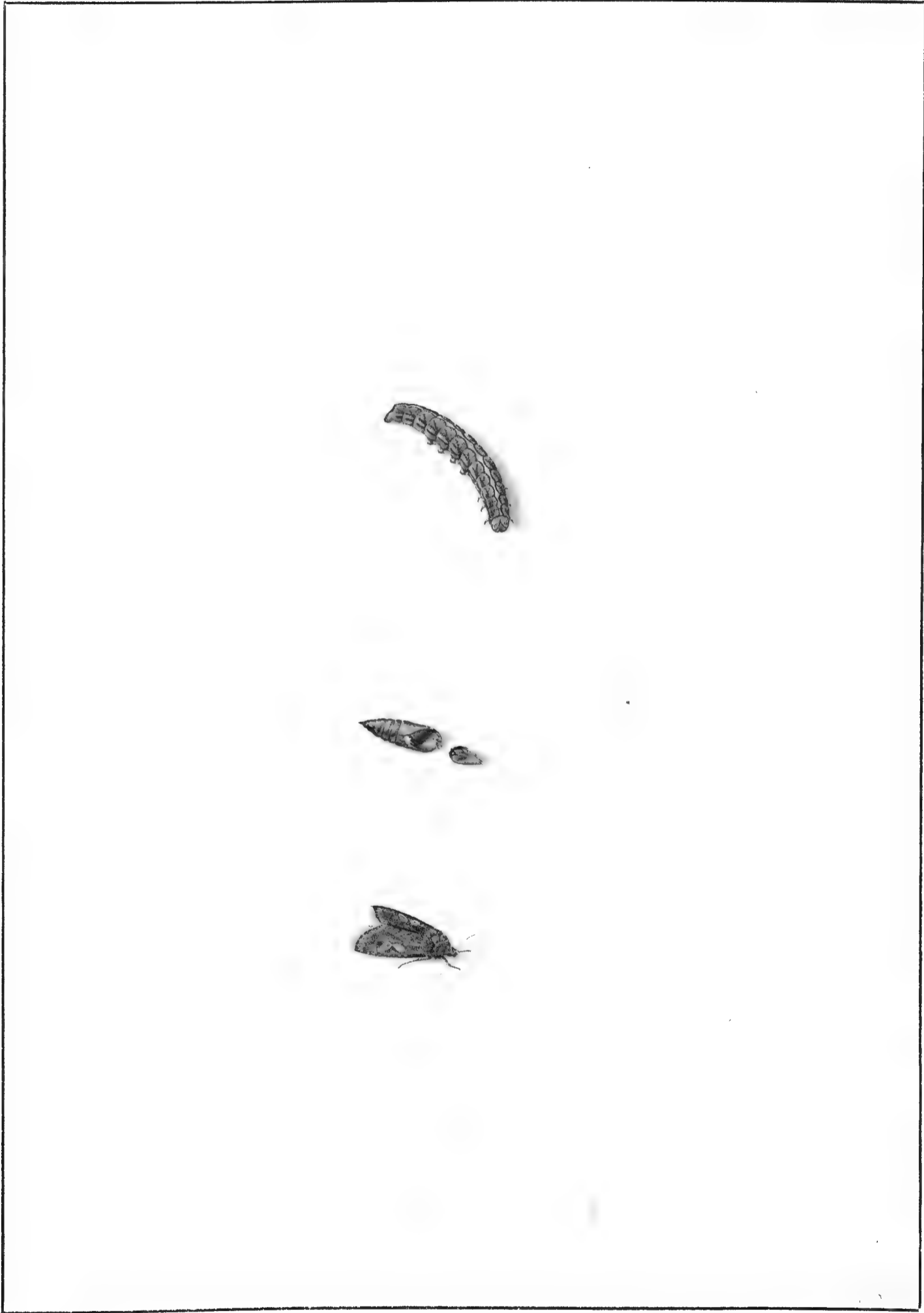
Deze groen en wit gestreepte en bonte Rups, onthoudt
zig op de Zwilgen Broomen, en met dat loof voeden
hij zig tot den eersten October, doen seroep hij inde
aerde en bespon zig aldaar met weinig spinsel en
aerde dat niet afbeeldens waart was, hier sijn
buitenste Rups huiltje afgedaen hebbende was het-
inde volgende maant een bruin glimmend Gulde
Poppe, blijvende alsoo de heele winter tot den
volgenden May, in welke maant dit neeven af-
gebeelde uijtje voor den dag kwam, dat bij uijt-
nemenheit groote bosjes haier als een snuit voor
uijt tussen sijne ogen heeft, hebbende buiten dat
gelijk alle Dieren, elke haare verwonderen waardige
verandering.

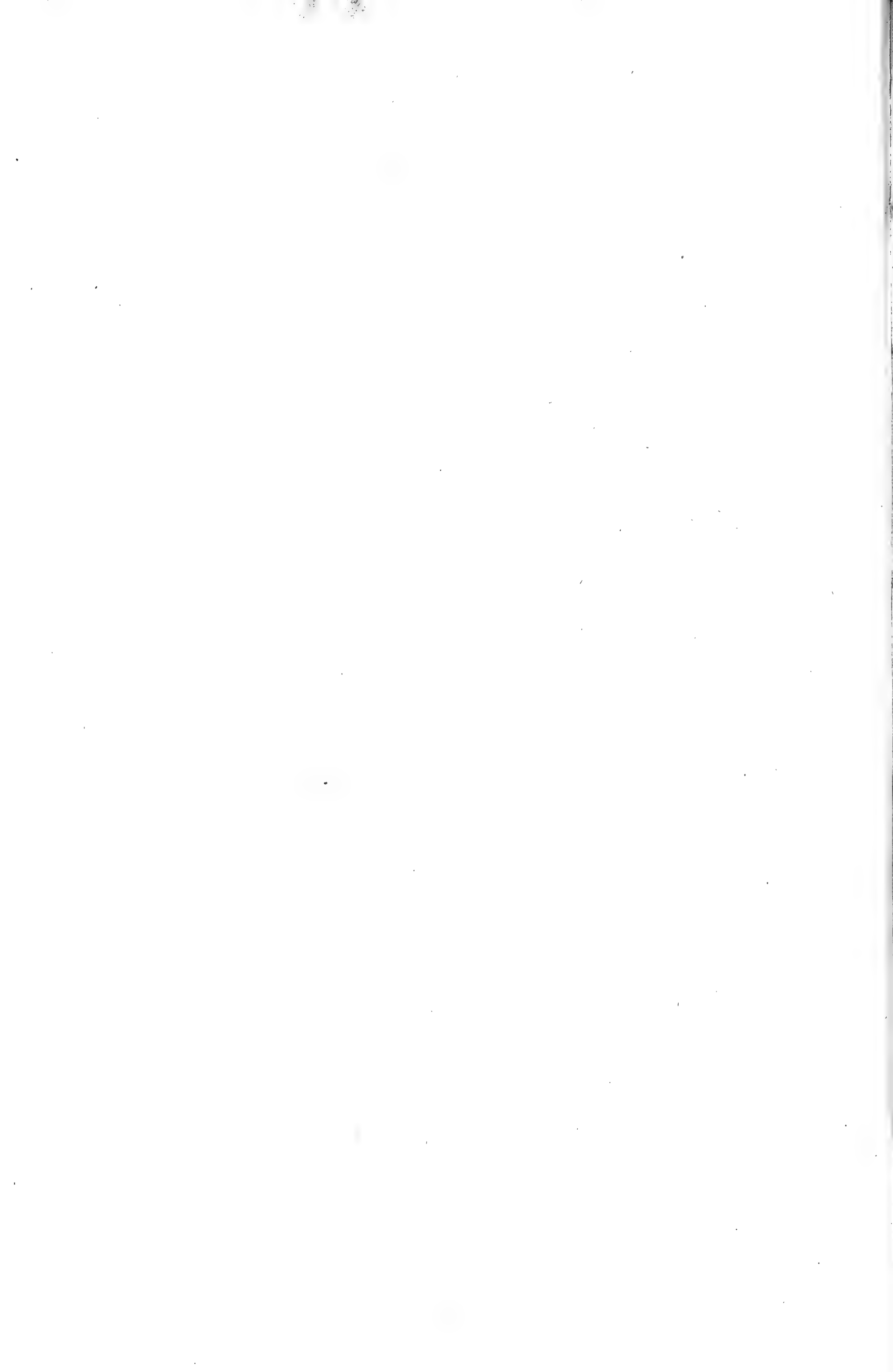

1000000

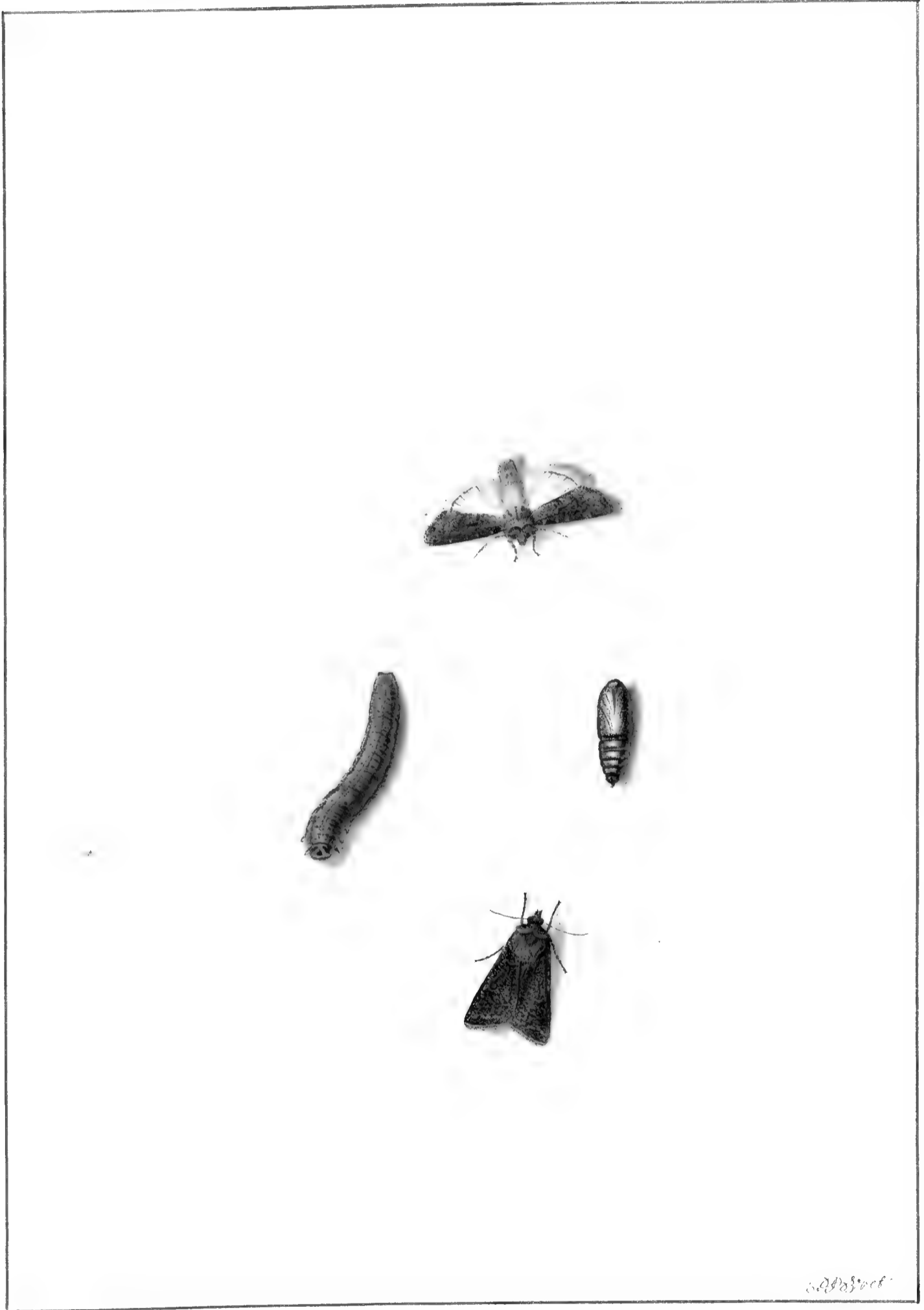

Deze soorten van Russen onthouden sig. onder de schorsen
van Zwilgen Doomen gebruisende dat tot haare wooningen
gelijk het loof tot haare woetsel
in het laaste van may vringt. bij sijn kuitje af en
vertoont een bruin guldenspogje waar wijt in het
begin vande volgende julij een bruinbont Nijltje te voor-
schijn secomt het welke zelden bij daag, maar meest
bij nacht vliegt.

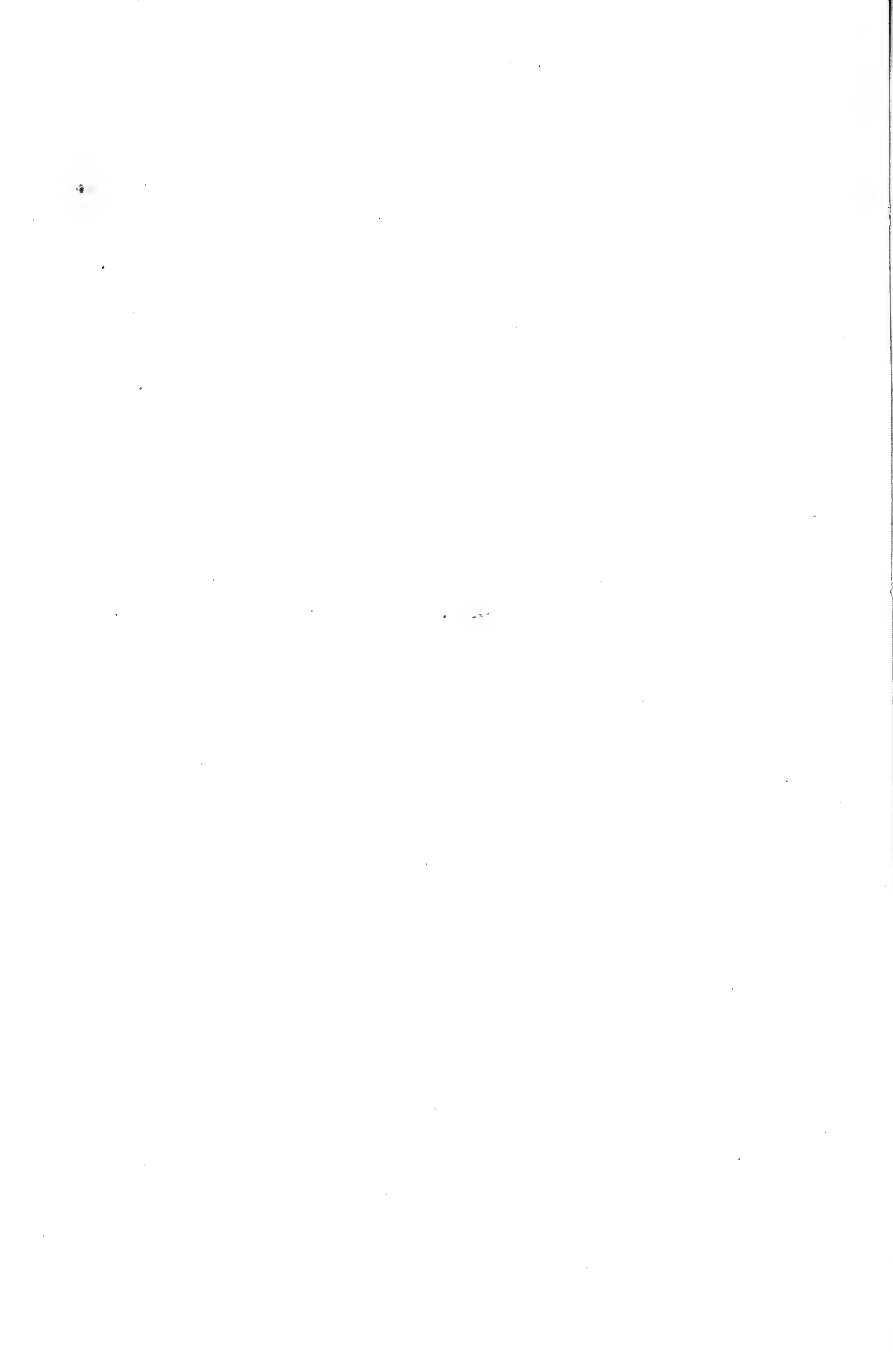

Deze Rupsen vond ik bij de wortelen van de Beren voor
van waar zij des nagts opkruimende uit de aarde
aan de genoemde plante de bladeren af-eeten
Digt an het hert eerst beginnende zoo dat een
deser Dieren een plant geheel kan bederven
ik hebse ook selden twee of meer bij mekkander
gevonden, of om outse vreesagtig of om cause
kwaataeroig zijn smijende en flingerende sig
geweldig als zij sig maar raaken, om dat
ik se van booven geschildert heb kon ik al
haar pooten niet afbeelden die zes scherpen
voor zijn, en in de midden agt stompen als
meede twee an de staart of agter hoe ment best
noemt. om datse mij veel verdriet aandoen
heb ik verscheiden -uit gegraven en aan
stukken getreec, en bevonden dat haar hüt
merkelijk taajer als die van veel andere Rups-
sen is, haar volwassen groote in october
hebbende, schuiven en arbeiden sij haar hüt
af onder de aarde, wordende een glansig bruin
gulde poppe gelijk ik van vooren verbeeld
heb, om te netter te vertoonen twee pooten
hoorens en snaveltje, tüssen de vleugels nef
fens malckander gestrekt, onder het bruin
schilletjen sig vertoonen, in dese gedaante
houdt het sig onder de aarde tot maj des
volgenden Jaars, als dan haar hütje verla-
tende sijnt vlygende bruin borte vlytjes waar
van de mannetjes wat dikker hoorentjes heb-
ben en voorts wat sleinder als de vlytjes zijn

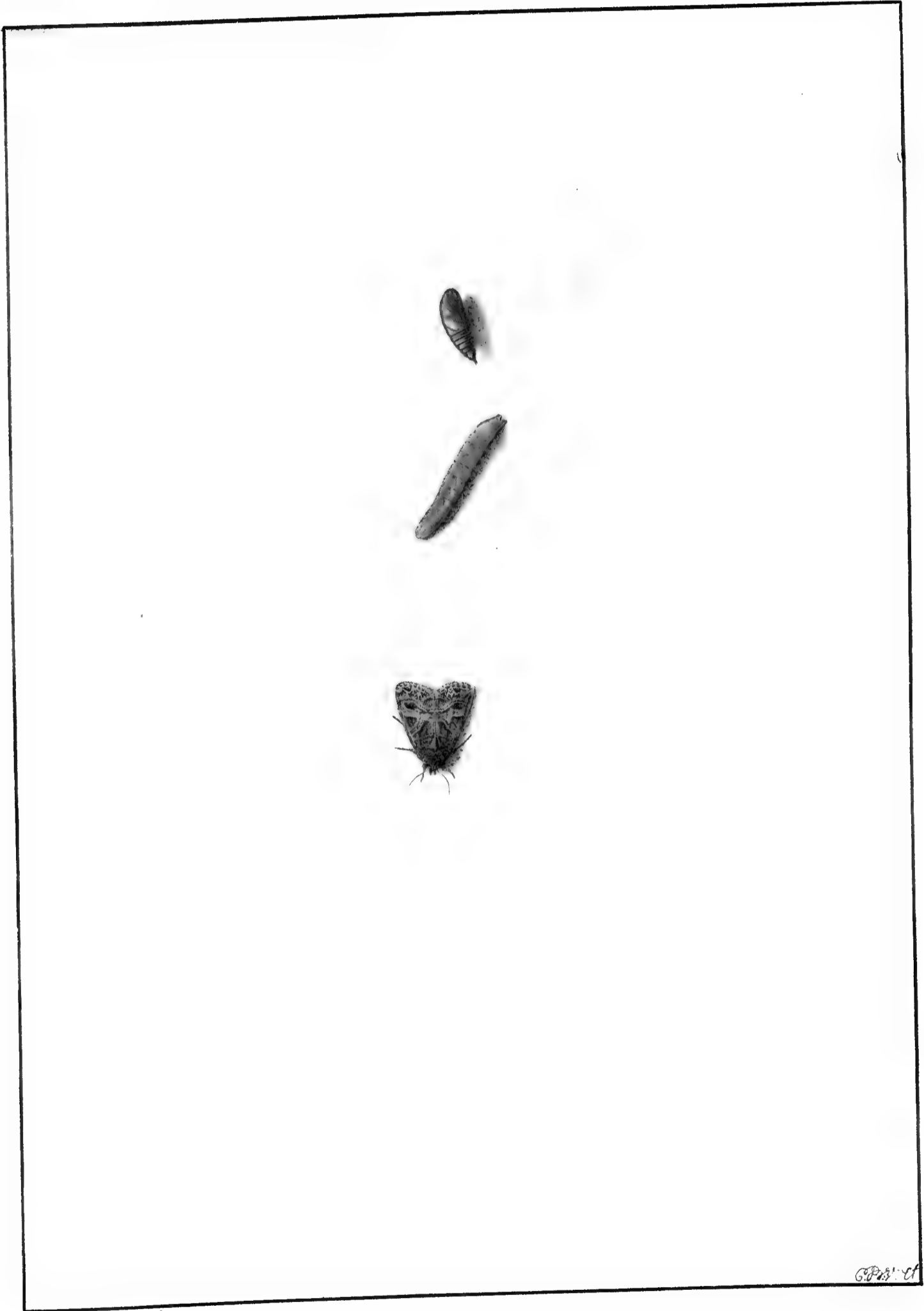

2003/06

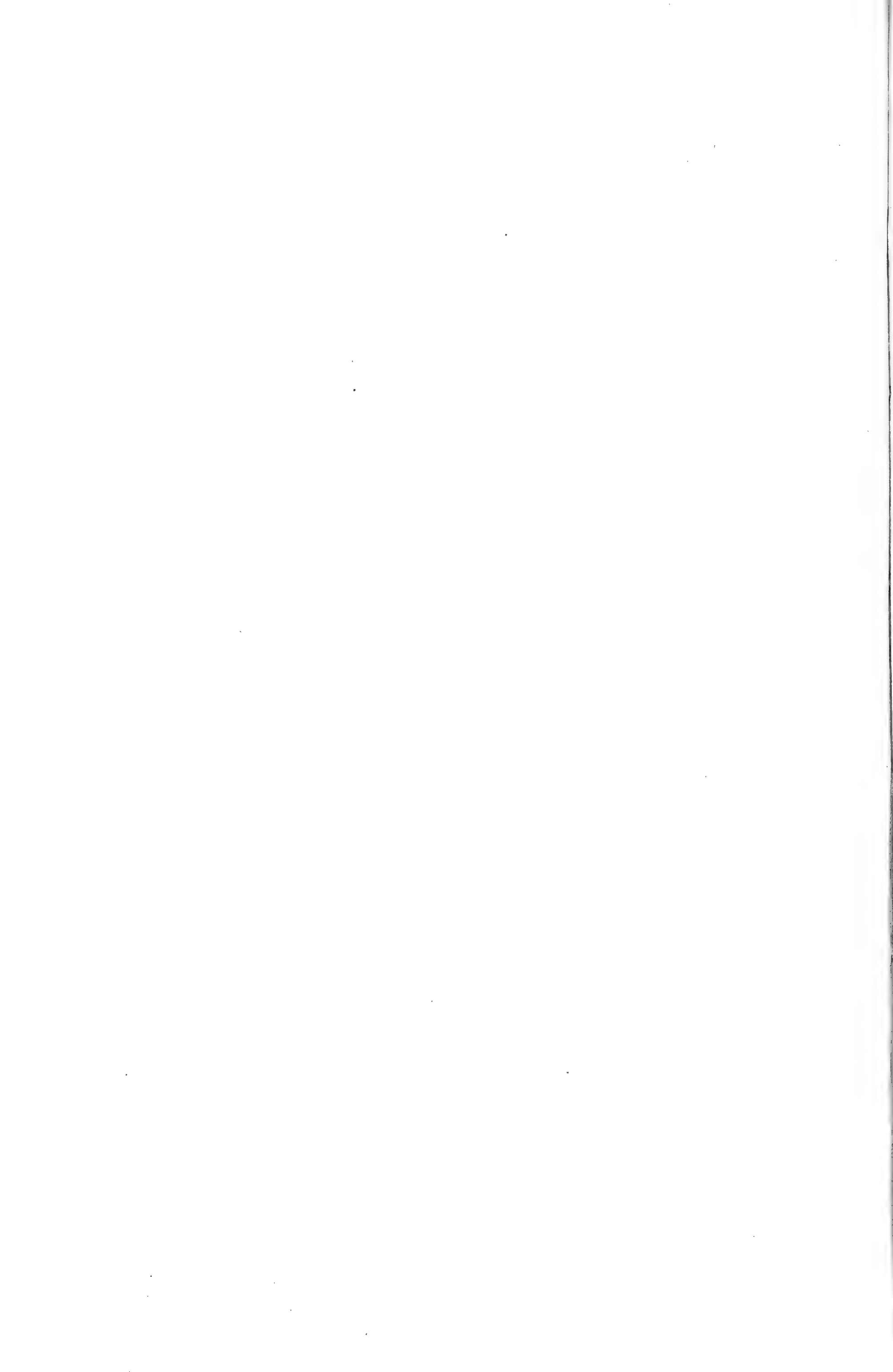

Dit Dierfje vout ik op de Fenella of Flos Constantinopolitaen of
Lignis Bisantina, ik heb het recht van booven om sijne schildering
afgebeeld en derhalven sijne zes klauwvates voor, acht stompse poot-
jes inde midden, neffens twee stompse ande staart niet konnen
vertoonen, hoewel hij die met veel rüpfen gemeen heeft,
int begin van Juni, kroop hij inde grond, wordende een
ordinaar gulde gulde popje soo van kleur als maaksel ge-
lijk daar neeven afgebeeld is, ook heb ik vande selve soort
gevonden, die meer als een maant laater op deselve wijze in
de grond kroopen sonder bespinsel haar velletje afstroopsten
en gulde popjes wierden, waar uijt in may des volgenden
jaars al meede sulke net getekende Nyltjes kwaamen.

GP 23-01

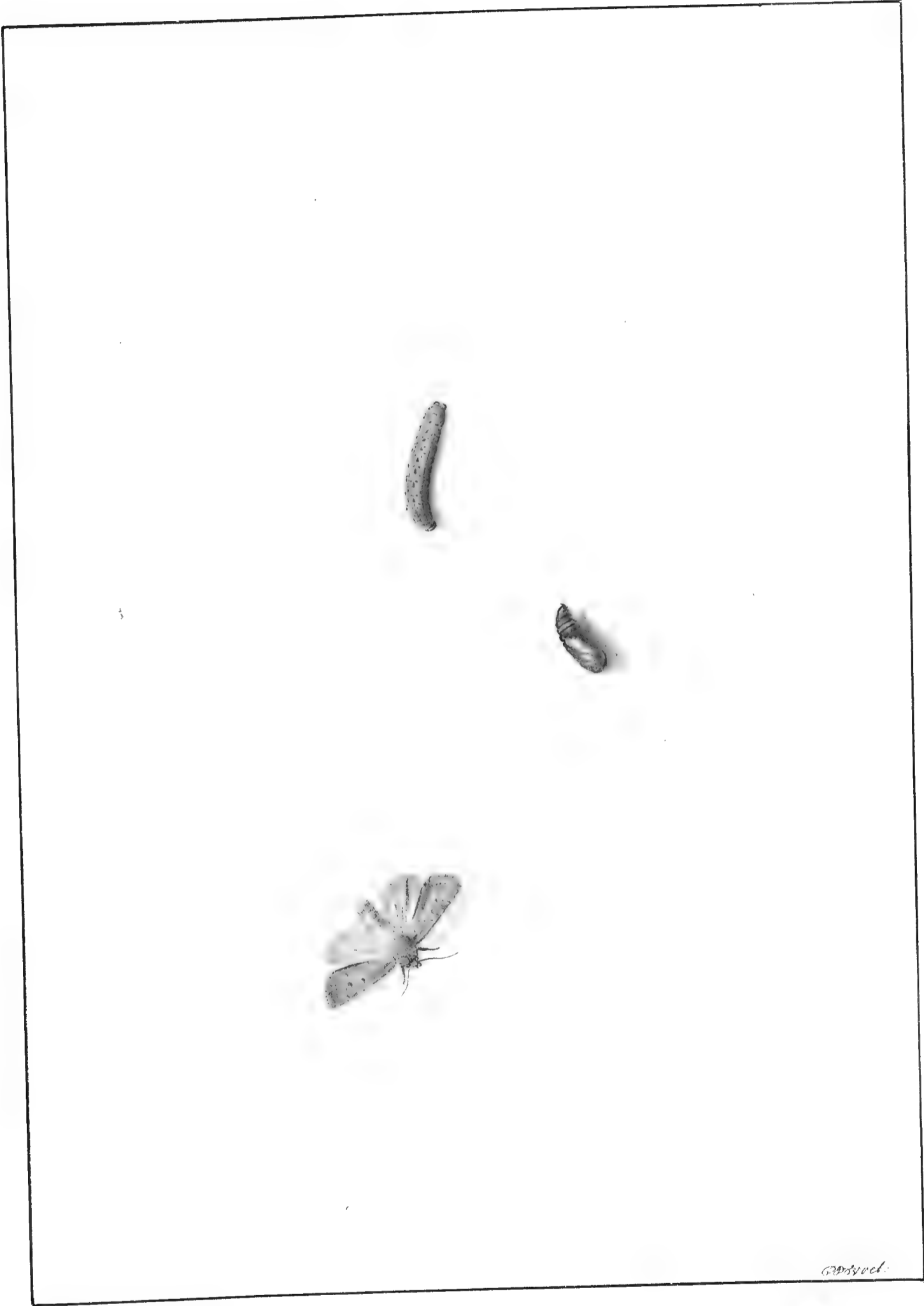

Deze Rupsen vond ik inde maant Augustus zij besponnen zig in een bruin spinsel tussende dorre blaau en het fant daerom corve vlaan op leiden, dog dit spinsel was geen afbeelden waart int laast vande volgende maant sept: deet ik eenige deeser spinseltjes los en vont het rupsse veltje afgestroopt, een bijna ordinaar gulde popje met dit onderscheit dat de punten der vleugelen en snaveltje, veel meer als int gemeen in andere gulde popjes, onder wijfstaaken over de ronde hoingetjes van het onderlijf in May van het volgende jaar kreeg ik wijf al mijn gulde popjes maar dit een wijfjes zoo dat mij unbekent is wat onderscheit dat tussende mannetjes en wijfjes van des voort van wijfjes is, want in sommige is heel groot en in andere bijna geen onderscheit in het wijf terlijke ansien.

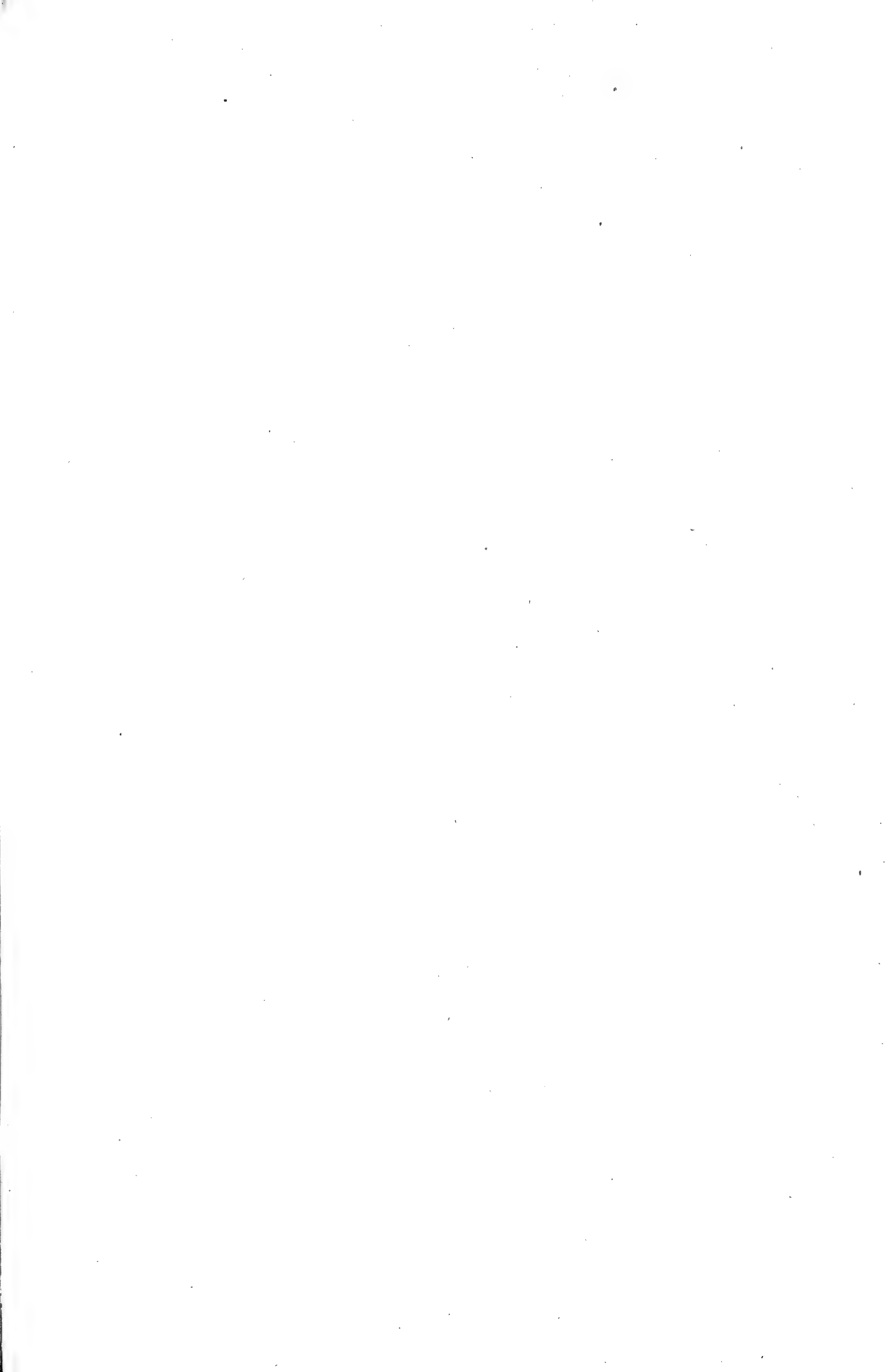

Deze Rüp kreeg ik in het laast van May, en presenz-
leerde hem veelderlij groente dog hij wilde niet
eeten maar kroop in het sand en maekten
een Eivont holletjen na veertyn daagen deet ik dat
holletje of spinsel dat van sciel en fant gemaakt
was los en doen leide het Rüpse vellekje in mal-
seander geschooven aen het staart einde van een
ordinaer bruin gulde popje, waar in het Rüpse
verandert was, in het laast vande volgende
junij ontdeet hij sig van het bruin schilletje der
gulde pop en was een vlytje.

Grasshopper

Dit klein hoog gerugd Rupsje heeft voor twee drie scherpe
kluantjes, an elke zijde te weten, en vier stompe en
een ander uiterste inkerlinge of staart. Dus te saamen
zes scherpe en tien stompe voetjes, vog het zit meest-
stiel en plat tegen de wilgen blaaden wat zijn
voetsel is, soo dat men sijne poofjes swalijk zien
kan

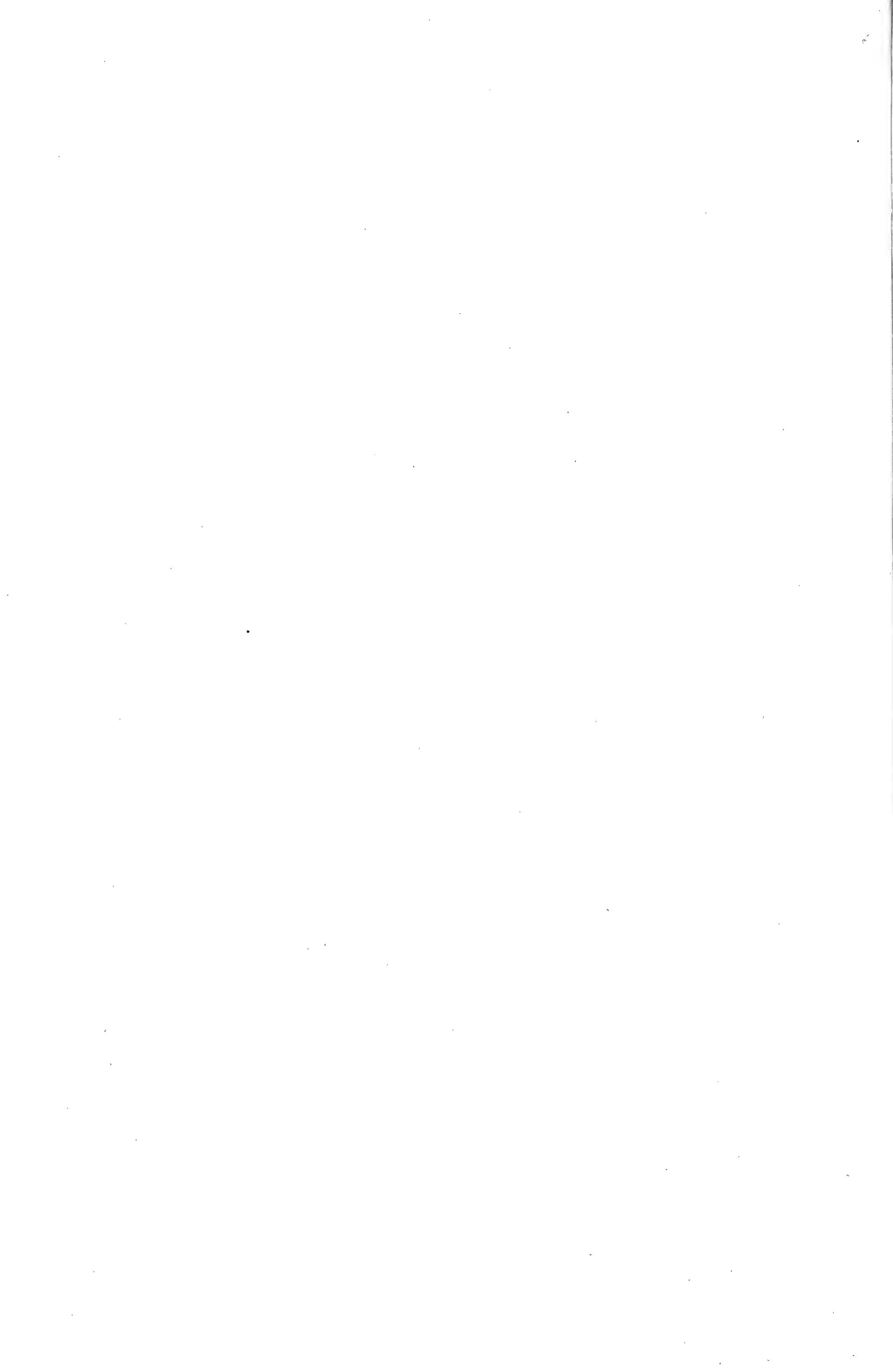
in het laast van July bespinnen sij sig in een vryt
witagtig spinsel dat meere om sijn verschillende gez-
daante van andere heel aenmerkelyk is, hebbende
een uytstekende hoogte ter plaats daer het diertje
met sijn hoofje zit

inde volgende september sneet ik een spinseltje op en
vond het Rupsje door het afstroopen van sijn velletje
in een ordinaar gulde poppe veranderd met dit
weinig onderscheid dat het met blaauw waas gelyk
als op de Druiven zit, beset scheen.

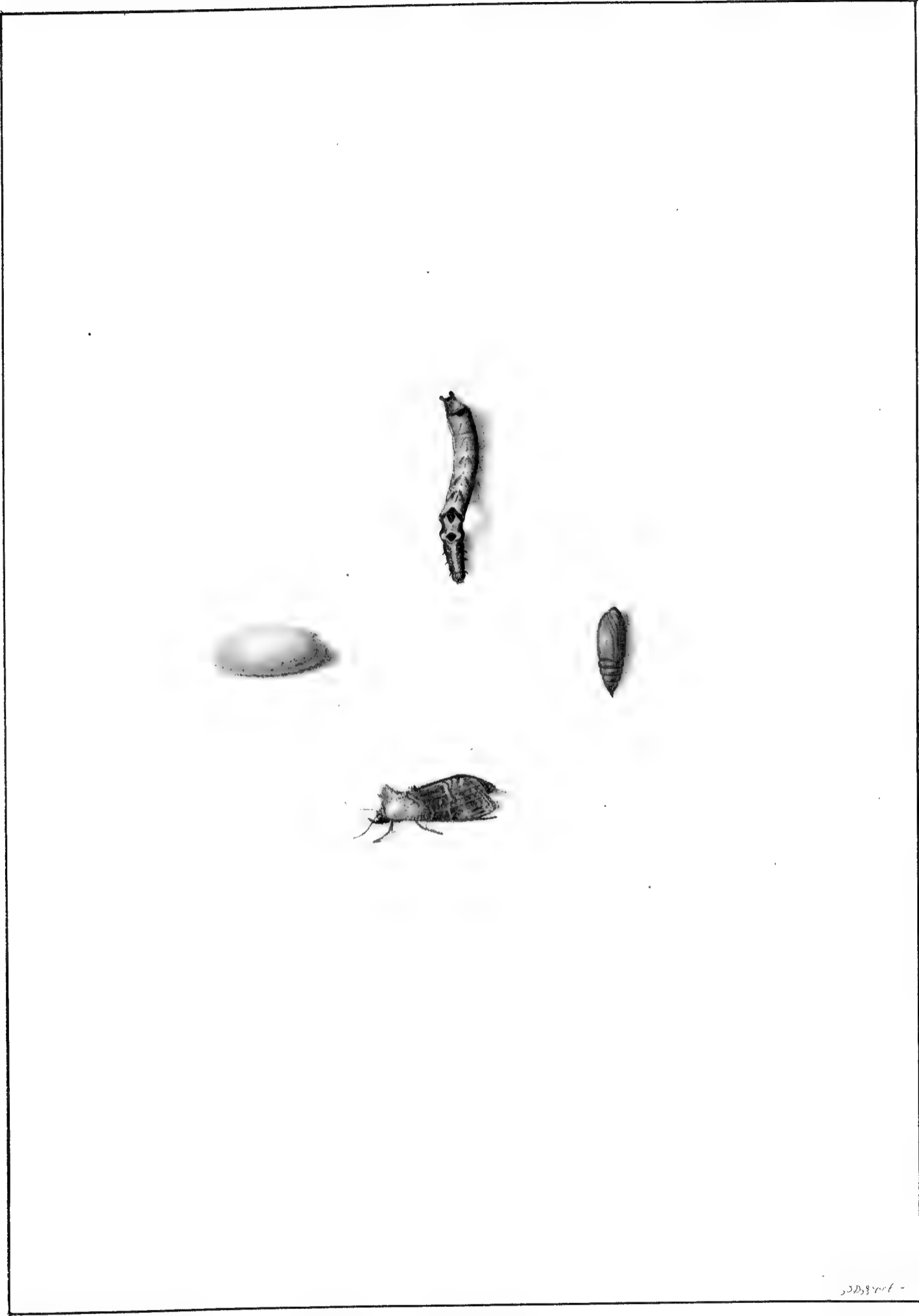
Inde volgende Juny, kwamen uyt de Gulde poppes,
dees vlytjes, met haare schoone groene booven vleugels
te voorschien.

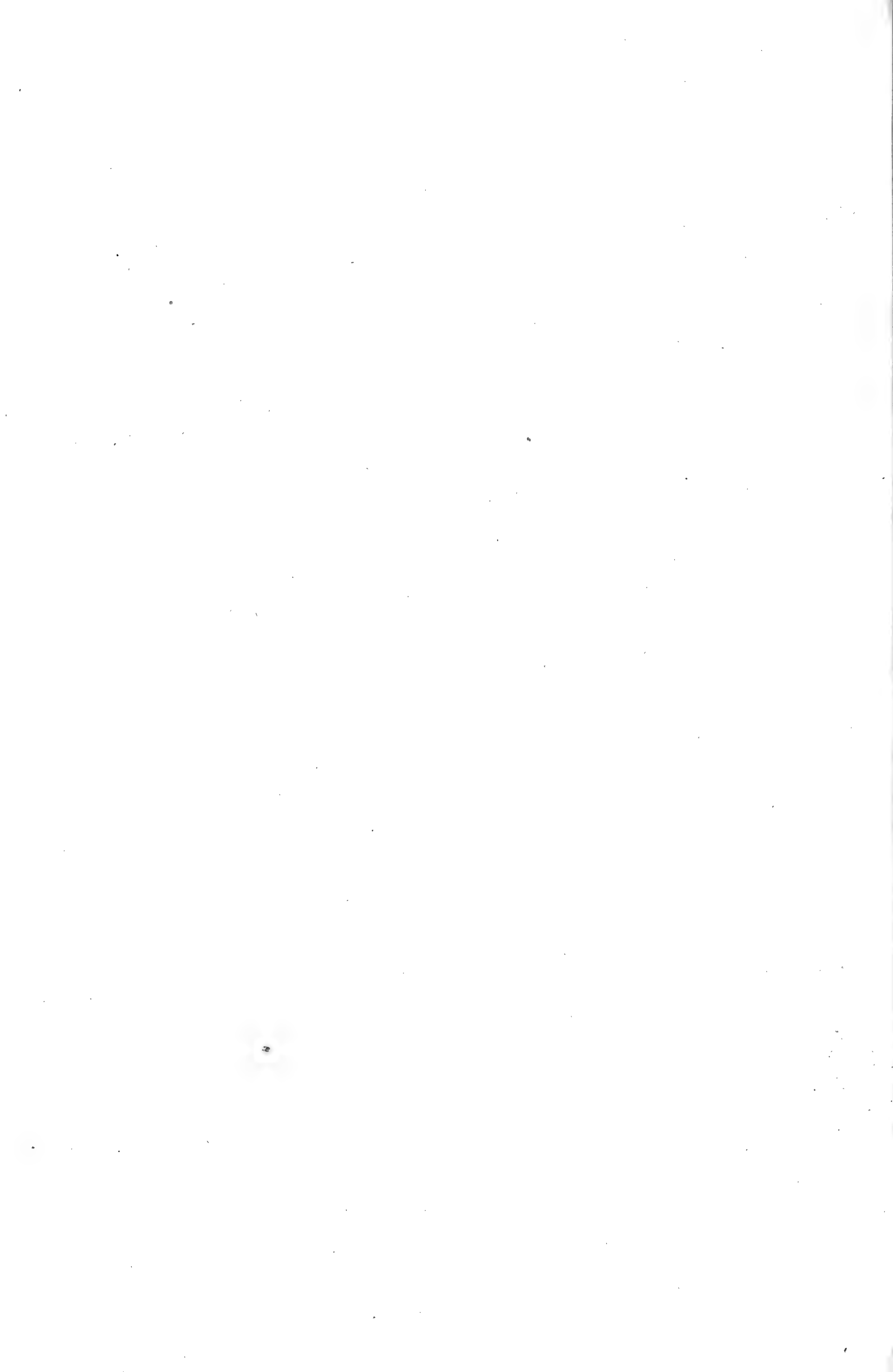
6203126

Deese wonderlijke Rups is tussen de ordinare en die men
Lantmetertjes noemt, hij heeft voor zes klawen, en dan
agt stompe voeten, en agter nog twee niet alleen in sijne
gang maar ook als hij sit, maakt hij gelijk de Land-
metertjes een opstaande boog, enigfins met de Rups de
dubbelde pylotaart hier in overeenstemende
hij at bij mij Brandnetelen, tot in het laast van
October doen maakten hij een bruinagtig gespin
waar in hij sijn kuitje afsceet en was een bruin
Gulde poppe
In het volgende Jaar int begin van Junij kwam
der een bruin bont Vliltje uit gedagte Gulde poppe
te voorschijn gelijk daar nevens afgebeeld is.

5082 -

In het begin van Junij vond ik dit Rupsje in een te-
saamen gesponnen blaasje van een Wilgen, het is een
medesoort van die Rupsjes die int gemeen jrekmaaden ge-
noemt worden om dat zij de blaaden der wilgen boomen
met haar wit spinsel te saamen trekken, om haar eene
bekwame verblijfsplaats te besorven.

Zoo als ik hem een oog gehad hadde trok hij een blaasje
te saamen en bespon sig met zeer weinig spinsel van
een schoon witte kleur, wordende hier binnen door het
afvoen van zijn buitenste velletje een Gulden popje
dat eerst volleskoomen het kleur van het Rupsje maar
naar drie daagen van kleur was gelijk ik het afgebeelt
heb.

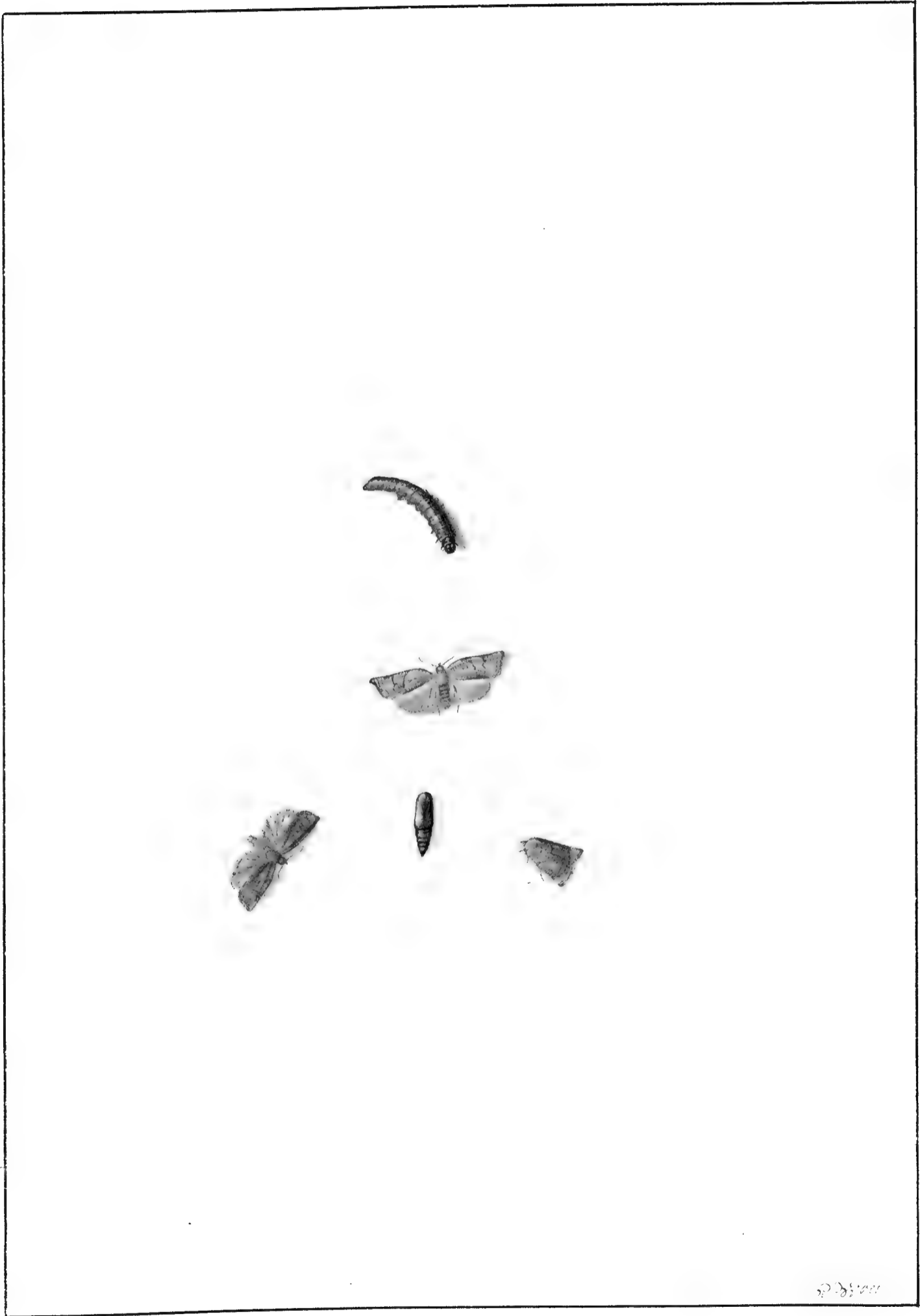
In het laast der julij maant kwam der een uijtje uijt
gelijk der neffens afgebeelt is, mij te meer int ver-
sterkende dat het een ende selve met de jrekmade is
siende meermaalen nog meerder verschil inde Rupsen en
haare volwassene dieren als hier, gelijk men inde grootere
dieren ook vindt, ofse schoon van een mannetje en wijf-
je voortgeskoomen zijn.

6/10/2018

De Rupsen getuiken dikviel nader op meekander als de vol-
wassen diertjes, soo weervoer het met deese die in voetsel
in saamen trekken der Psaluden als andersins over een
kwam met de jeune die ik nergens hem in een geset
set had te weeten, jū allen uen ispiet of jere bladen
apriscoos en pruim blaaden, oyna alderlei woof.
Datse met wit spinsel vast tot malkander int rond
totrensseu lantene als een ruppe achter en voor
vojen, daarse met jaet ringeren en joringen, welke
weg naar best geraden sentt sig langs een draat sise
spinnen sūt bejeven, om alle gevaar te ontgaan als
jū wat ongewoons gevoelen, koomende som tijts wel
langs siseve draat weer na kuam veruante waning
of anders hebens quuniv wut en saam gemaakt
en dat trekken, en spinnen jū so vast tot malkander
dat noj fūgdige wasdom nog sijnis weeken tijt, het
blad wut in maaken, waarom ik uen - datse de
naam van - jrekmaaden bij de meeste sijn. alhier
gekreegen hebben,

in Juni kieldense op van eten blijvende in een sa-
saam getrokken blaatzjen om haar velletje aftedven
vannesse gulde popjes wierden, de een wel wat lig-
ter of bruinder van kleur als de andere,
en in het begin van juli kuvaamender dees tweer-
ley kleur en maakeset van Nyeltjes wijf

1850

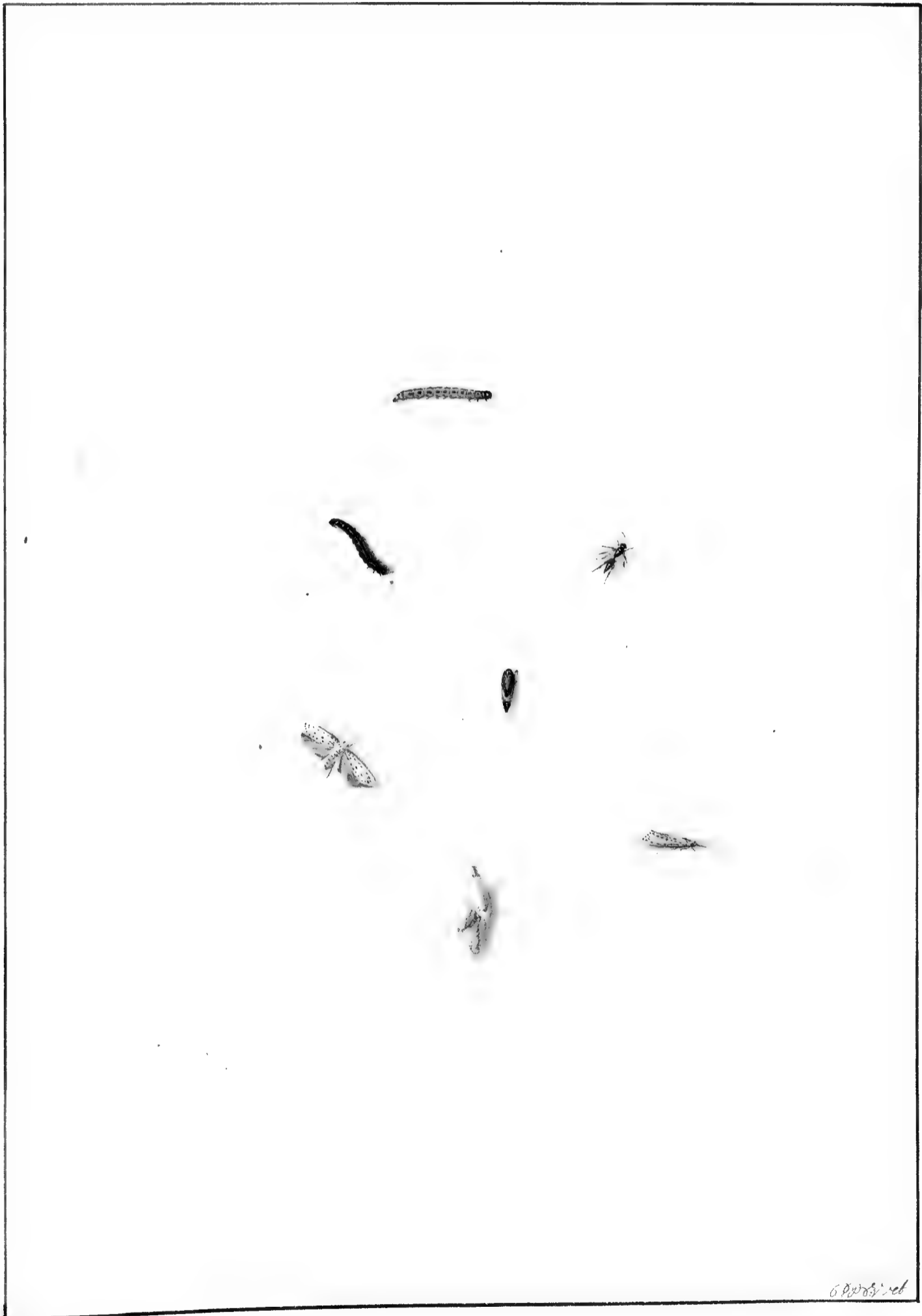

Doeren Nesteling

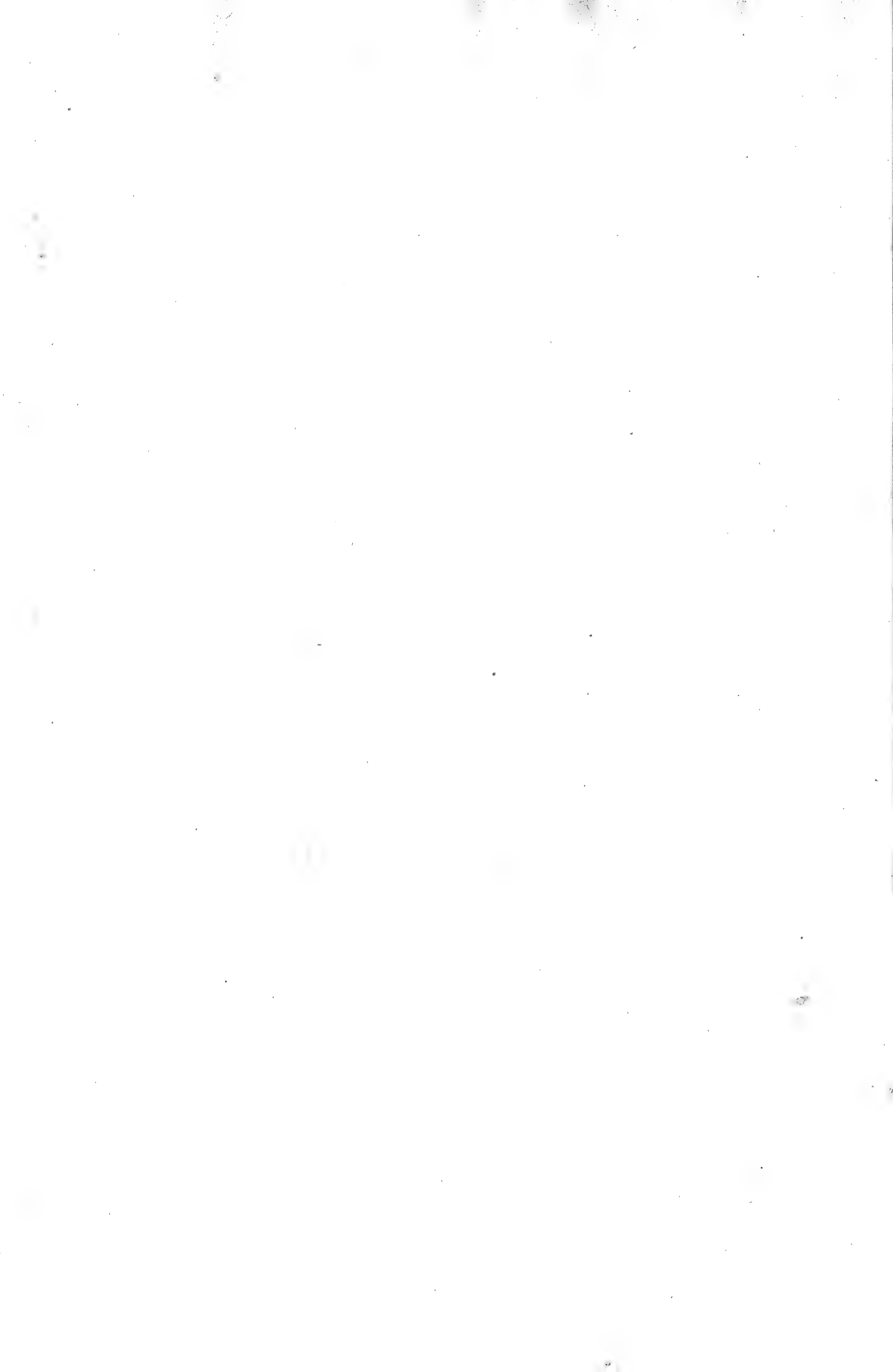
Dit soort van Rupsjes is zeer geselschapsoet makende met malckander veel lichtig en hol gespin waar uijt, en in sij de naaste blaaderen alle eerst op eelen voor dat sij van plaats veranderen en haar leelich werk verluaten, dat in de eerste aansien wel op spinne web gelykent waar door neffens meer andere de primeboomen en heele slaaydooren heggen omde flooven ontsijert worden.

Sij sijn dikwils en voornaemlik voort na haar vervellen wel wat vuil agtig wit, dog worden weder leelich donker met de swerte slippen eer dat sij sig tot veranderen begeven dat int gemeen inde maant Junij geschiet wanneer int hol gespin elk Rupsje voor sig self een heel dicht wit langwerpig bolletje spint in welke na eenige daagen opgesneeden sijnde sij een bont gulde popje verloornt, uijt welke gulde popjes inde volgende Julij de uijtjens koomen wijs boovenste vleugels niet alleen wit met swerte slipjens sijn, maar sommigen ook staalkleur het neven geschilderde vliegje heb ik ook uijt een selfde besponnen Rups gekregen maar hoe dat dit toegaet is mij nog niet meer als bij gissinge bekend.

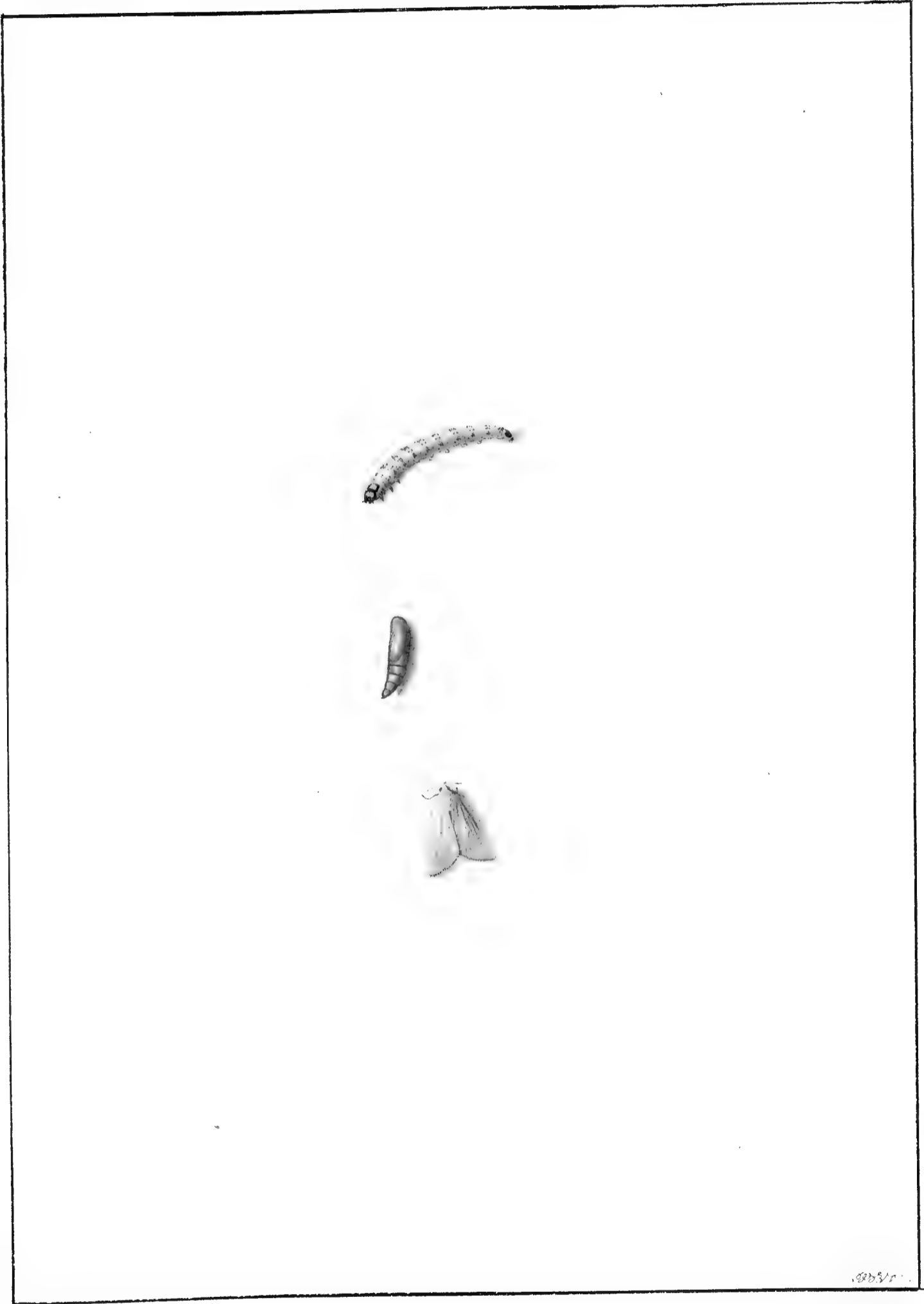
Het Goedaert in x v. bevindinge.

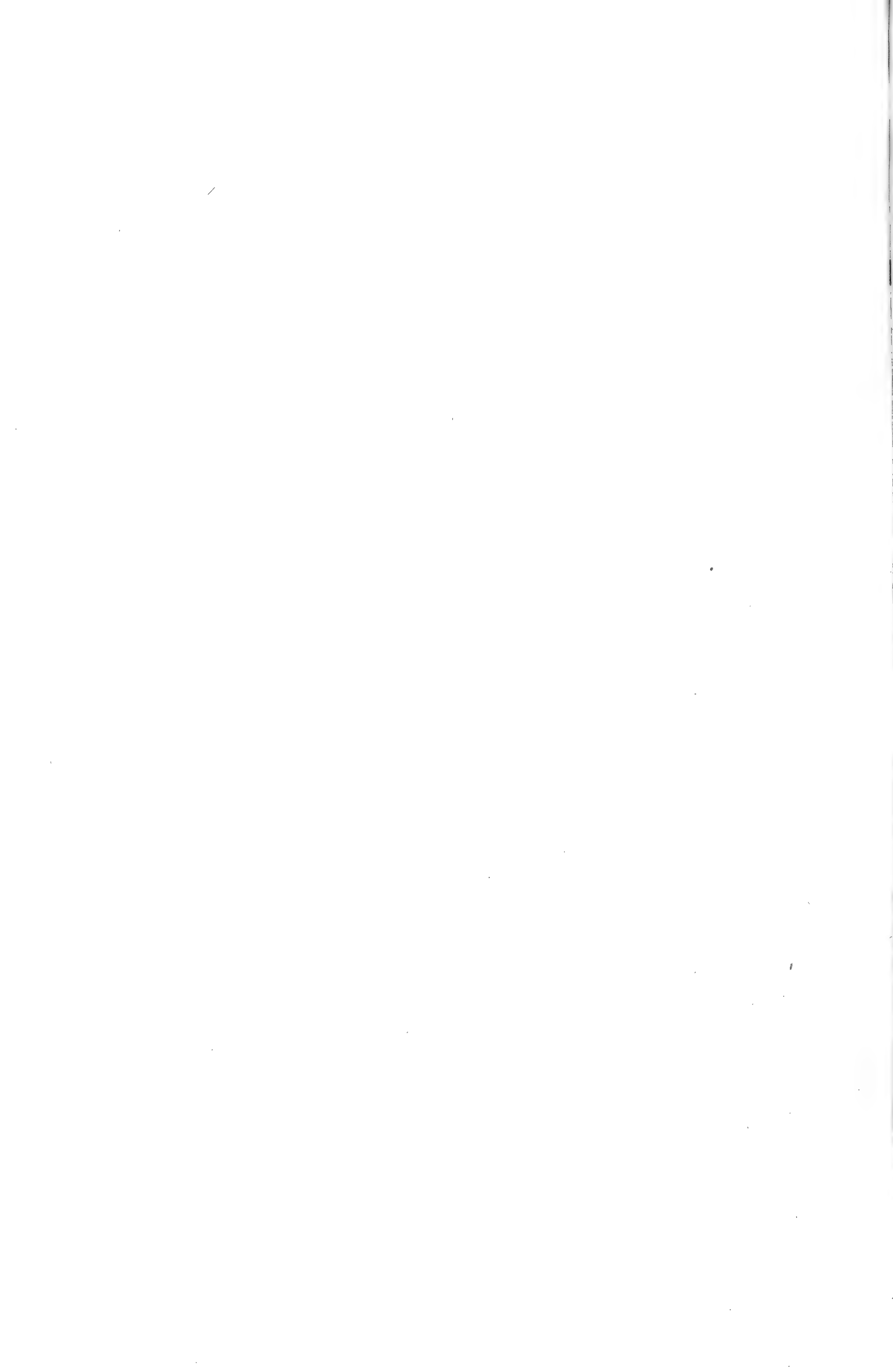

6. 2. 1881. ed

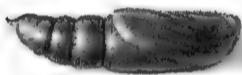
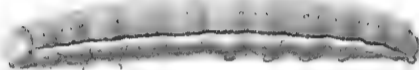
In het begin van Junij vond ik in de holle pijpjes van Riet dees afgebite Rypsen sij eten het selve van binnen uyt beginnende van onder opwaarts na booven latende haaren afgank agter haer inde holte als haer verandertijt in het laaste van Junij antvoomt dan blyken sij ter syden uyt, een gaatjen waar doors sij uytscruijpen en haer dan onder de aarde verbergen, alwaar sij haer Rypse vellefjen afdoende een langaytig gulde papje worden waar uyt dan inde volgende Julij, en Augustus sulke vlytjes te voorschyn kromen gelijck daer ouer afgebitt is.

Deze Ripse at gemeen gras tot in het laaste van Juni
doen kroop hij in de aarde en maakten aldaar een
rondagtig kolletjen, alwaar hij meer als veertien daagen
sat zonder de minste veranderinge doen ontdeet hij sig
van sijn buitenst huiltje en was of wiert een glim-
gilde poppe
in het laast van de volgende Augustus kwam hij
uif dit sijn gilde poppe te voorschijn volwassen tot de
voortleelinge van sijn geslagt.

Deze Rupsen zat tegen een stam van een Wilgen-
Boom daar hij heel veel van kleur op gelijkent
soo dat dit soort moeilijk te vinden is, hij heeft
als een buigel op de rug dat hem van andere
merkelyk doet verscheelen, als ook dat hij
van anderen platteren met korter pooten als ge-
meen sijnde, sijnen ligt groenen buik, die met
zwert roode vlakken als droppen bloet sijnde
beteikent, seer dicht daar tegen te weten tegen
de stammen of het geen daar hij op kruipt set
als of hij een plak was
in het midden van Juni sellen hij sig tot
bespinnen, en int laast van die maant; Deet
ih sijn flegt suam gemaakt werk los, en vond
hem van sijn buitenste huiltje ontdaen, dat
neffens hem gevouwen en gekrompen leide hij
verloonde doen een ordinaer maaksel van een
gulde popje met dit onderscheit dat dit popje
met seer veel blaauw beset was als de Druiven
dat ook seer merkelyk afgink
in het midden van July kwan in dit neeven ge-
schildert wijtje uijt te voorschijn van veel lief-
hebers hier in hollant, het Amsterdamse waepen
genoemt

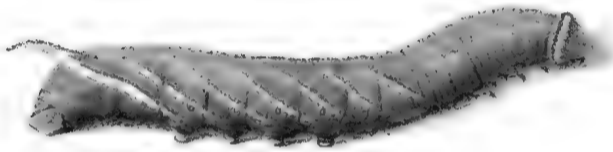
D. J. V. C.

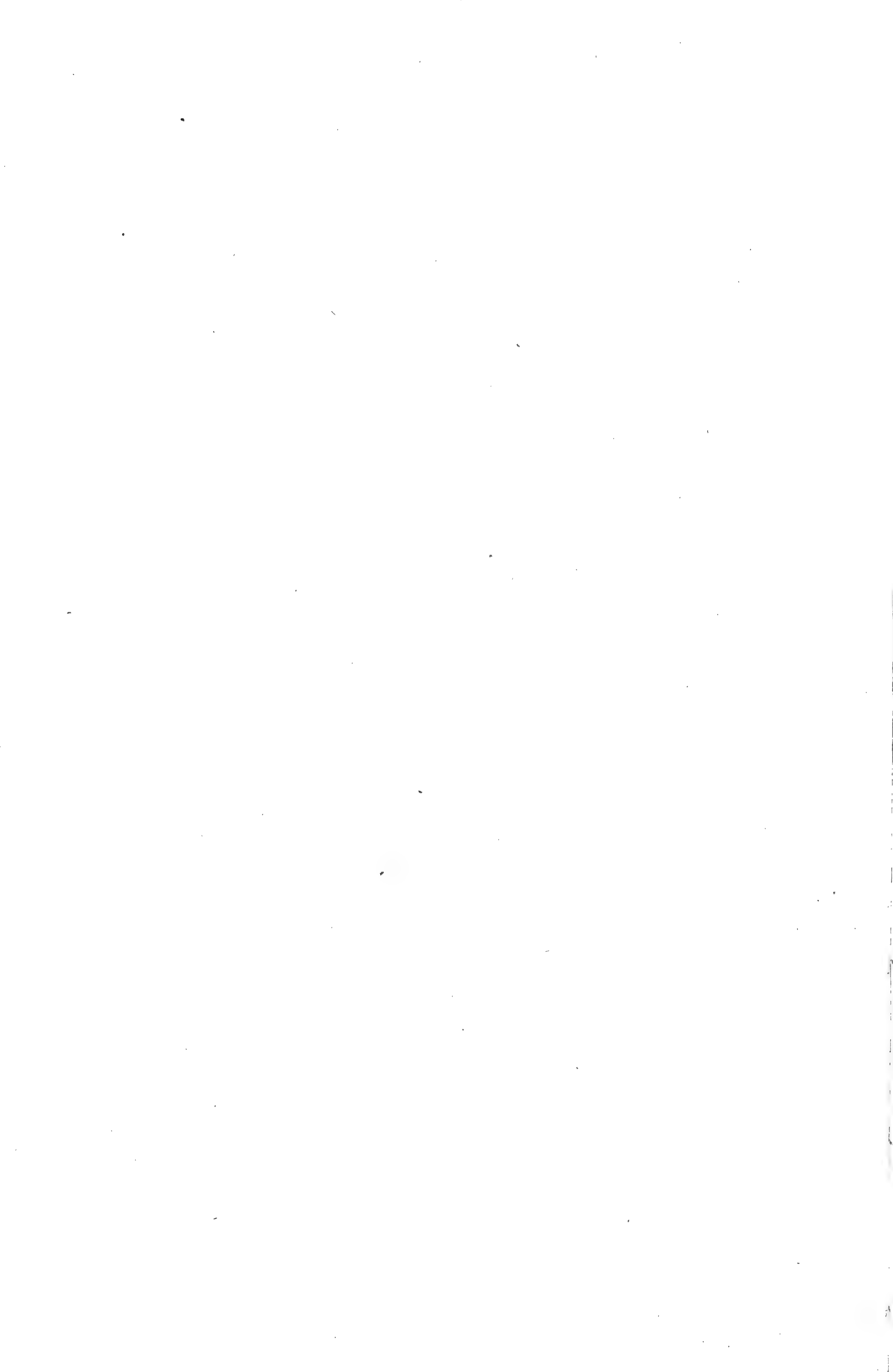

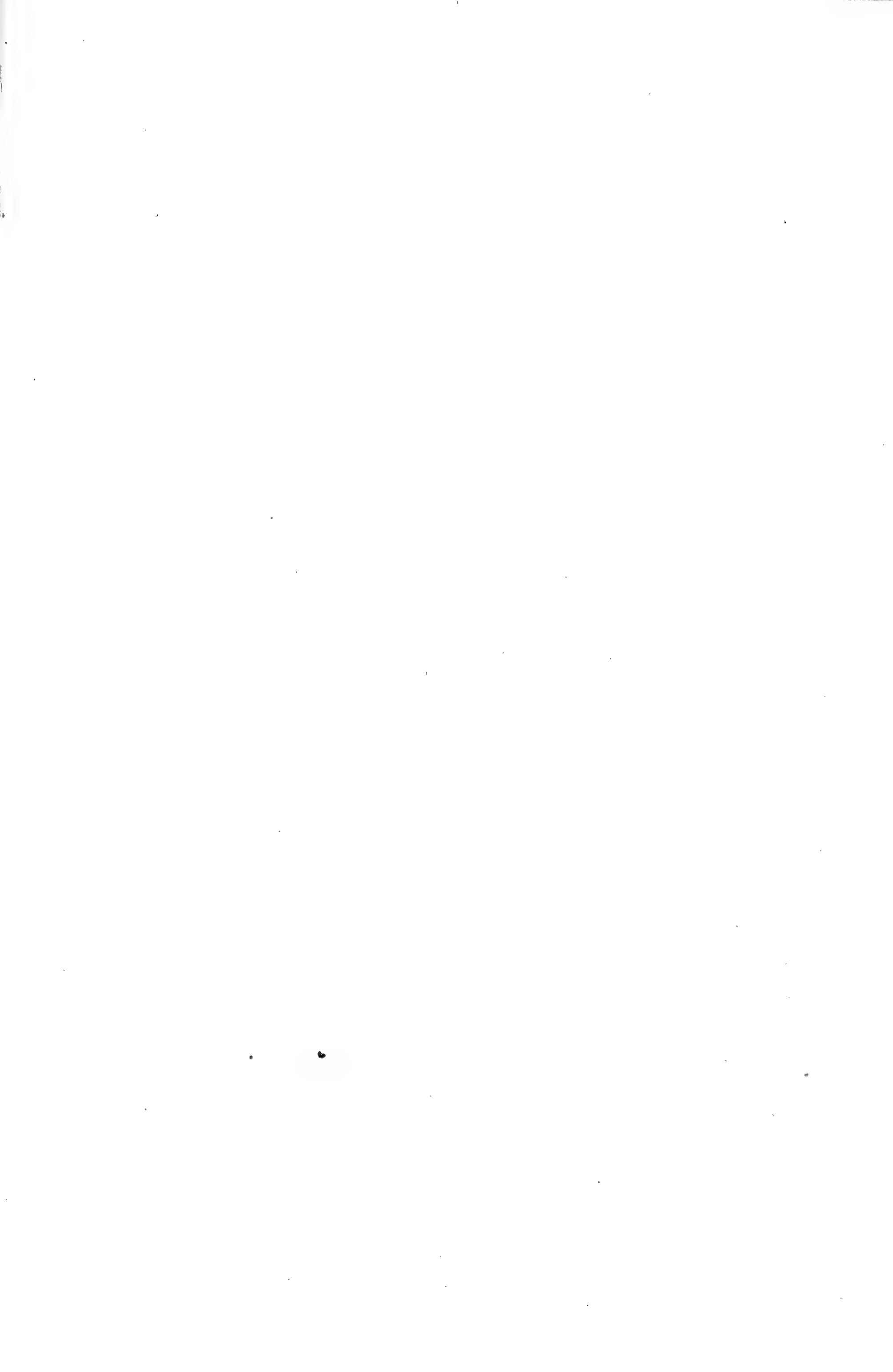
Dese Rups eet Wilgen loof, en dat vrikertig, en, of uit
liefde tot het selve, of uit vrees voor vallen, hout hij sig
daar foo vast met sijne stompe poeten aen, dat men
hem eer fou aen stukken als los trekken
ik heb in dese soort van Rupsen ook gemerkt, dat
de een vande ander, in koleuren van graver, blauer,
en andersins somtijts wat verscheelen
inde Maant October verloor hij sijn schoon groen
en na eenige daagen sonder eten geleege hebbende
ontdeet hij sig van sijn drahagtig Rupsse velletje, sonder
het minste spinsel gemaakt te hebben, en vertoonde
doen een ordinaar Gulde Popje, soo in maatsel als
in sleur,

gedagte Gulde popje bleef sonder verandering tot
May des volgenden Jaars, wanneer daar een schone
Wijf uijt te voorschien kwam te samen met rups en
gulde pop afgebeelt

Het Goedaert sijn $z =$ deel bij de letter o.

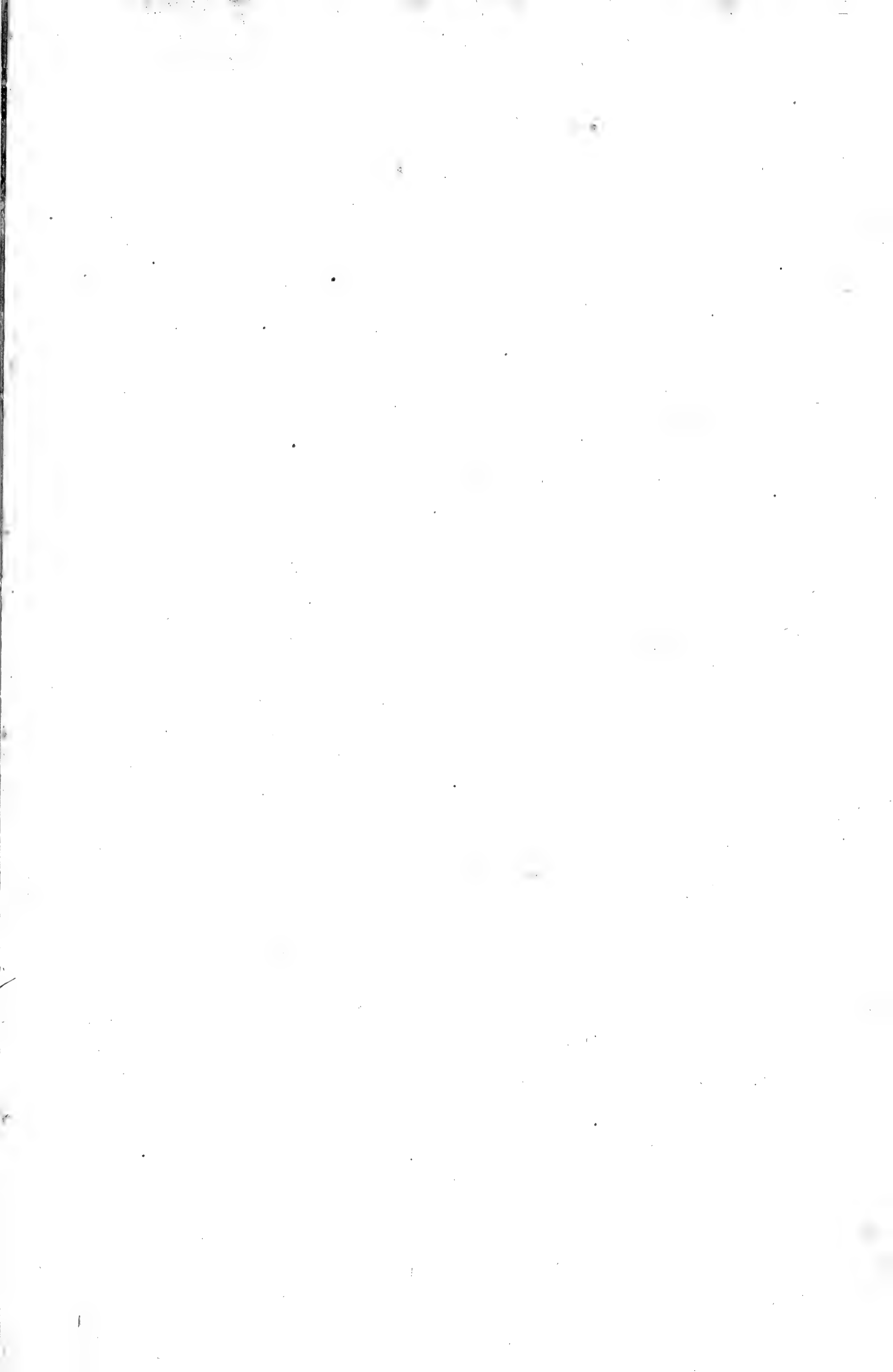
Den Olyphant

Deze aardige Rups wiert mij in het eerst van sept^{br} gebragt
hij sat seer onlustig en wilde niet eten derhalvenijehil.
Derden ik hem ten eersten af, sijnde doen groen met vier
swert en witte plakjes op het voorlijf, gelykende wat na
de pauwe staart vogen, maar ik wiert niet weinig
verwondert het in eene nacht swertbont verandert
vindende, houdende nog in sijn dūn en graauw
afgestroopt hūitje nog de Rups selve wat van het
voorige groen over, doen begost hij wijnguert bla-
den te eten, hij kon de drie eerste inservingen
van sijn kop (na agter te tellen) seer lang wīt
rekken en weer bisonder kort intrakken
nog wiert mij in't laast van sept^{br} dees boven
afgebeelde groen en swerte Rups toegebragt die
met de voorige alle overeenkommen hadde be-
halven de kleur, hij wiert nog wat grooter als
ik hier afgebeelt heb en de brūnbonte ook soo groot
als de groen bonte, en doen besponnen sijn sijn int-
begin van Octo^{br} met grof wit spinsel dorre blaaden
hout en diergelyke, soo wat bij malskander trekkende
dog gans niet schilderagtig maar seer onaardig
na een week of drie Test ik dit tūyge van mal-
skander en vont in elks een gūlde popje met
een afgestroopt velletje ook sonder merkelyk onder-
scheid en inde may des volgenden jaars kwamen
sūlke schoone groote vlytjens voordē dag waar
in ik tassen die wīt de groene Rups geboomen was
nog die der brūin bonte geen onderscheid sien kon
soo dat somtijts merkelyk onderscheid inde Rupsen
is en niet int volwassen dier, en somtijts int vol-
wassen dier, en niet alst nog onvolwassen is en van
ons Rups genaamt wort dog niet soo ver of men
kan soo wel, als ander wille, en sien dat het hoenders
hiet, het yodaert sijn 5de boek bij letter V.

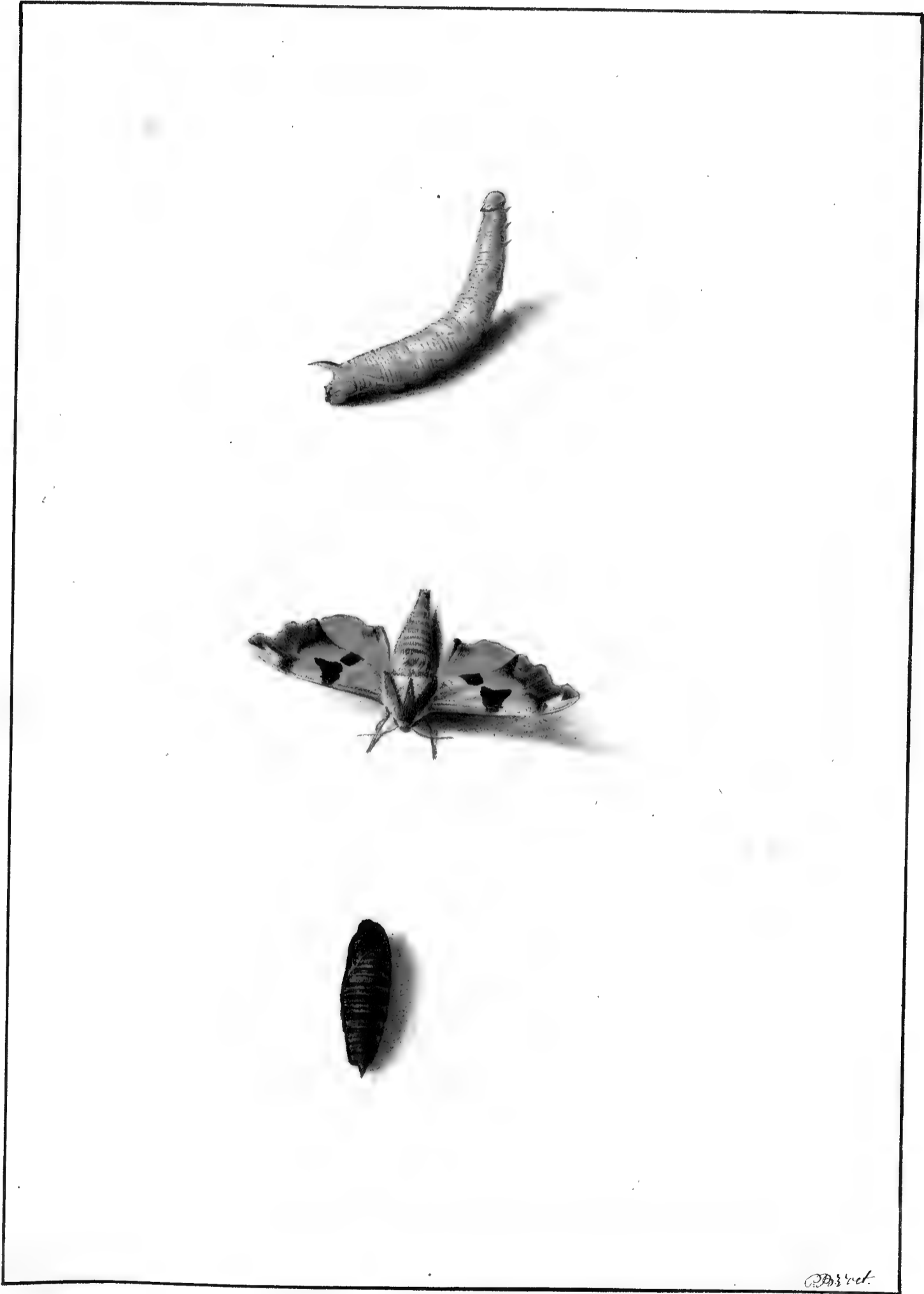

1870

1870

Deze Rupsen onthouden sig neffens de Linden en Wilgen
ook op meer andere boomen, zij begeven sig vande fel-
ve om inde aarde een veranderplaats te zoeken.
het welke meest in sept^{br} geschiet, een plaatsjen
ande wortelen der boomen of een holletjen na
zijn sin gevonden hebbende. legt hij daar in sonz
der het minste bespinsel, wel somtijts meer als tien
of twalef daagen, eer hij zijn hütjen uijt
gewoelt hebbende in een gülden popjen is ver-
andert dat int eerst ligt dog in een dag of
viere bruin is
uijt deselve gülden popjens heb ik het volgen-
de jaar inde maant maj en ook in Junij
de nevenschilderde Wyltjens gebreegen
indese gelijk in meer andere Diertjens is som-
tijts wel verschillentheit in kleur, gelijk inde
vederen der vogelen, of het haiter der dieren.
dat, dog niet belet om haan voor dat geslagte
te kennen, zoo wel als men door weinij opmer-
kens kan sien dat een swert lam zoo wel onz
der het geslagt der schapen behoort als een wit
want van dees Rupsen heb ik gehad die sonder
roet ande streepjens waaren, en Wyltjens
sijnde ook bijna sonder dat kannelkleur alles
veel meer na den groenen trekkende

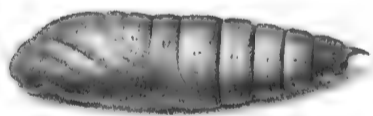
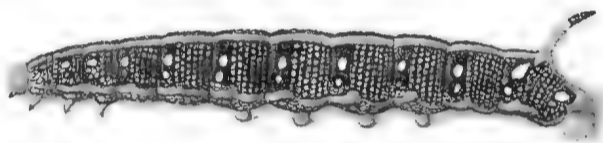

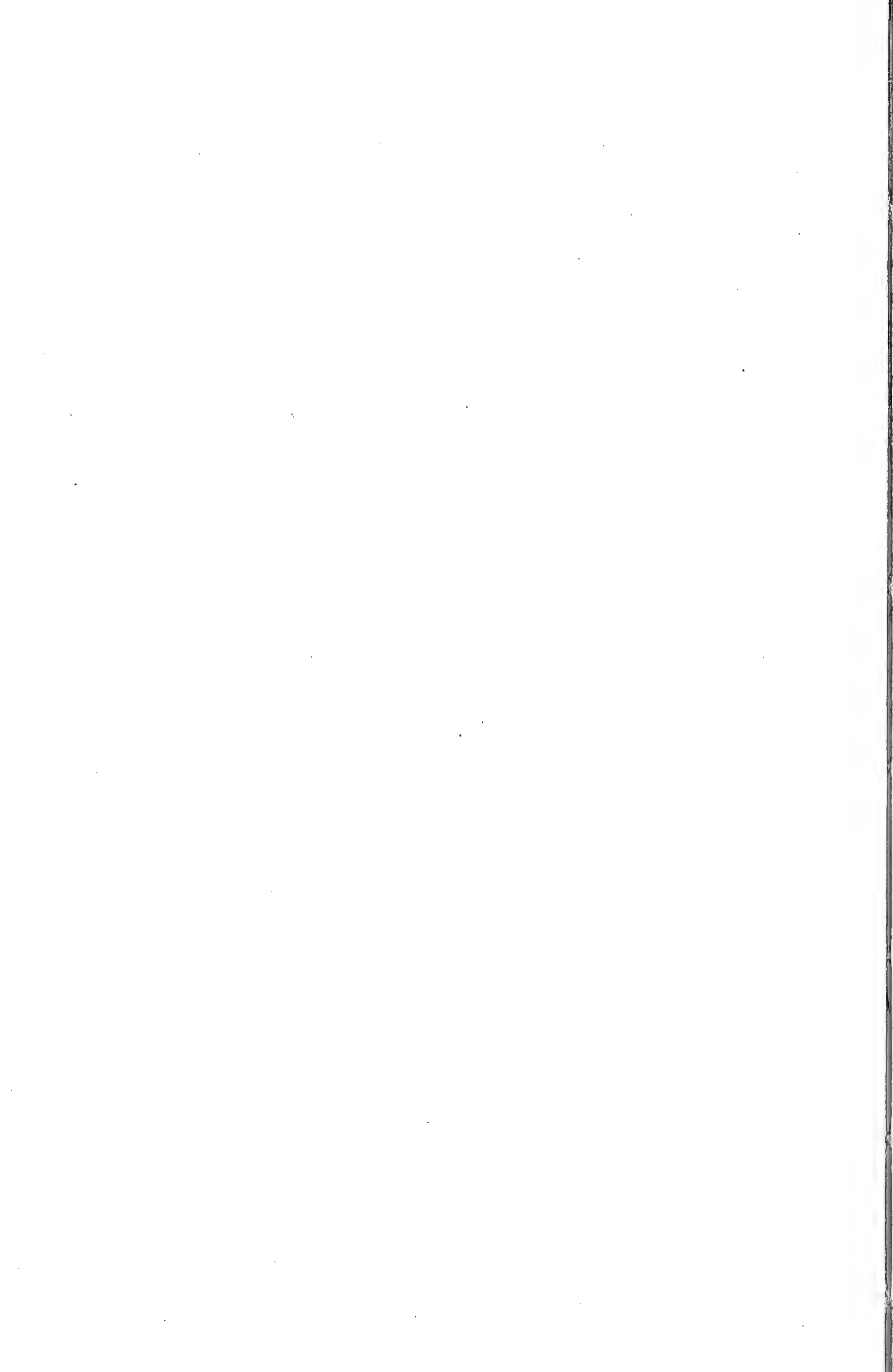

Deze Schoone Rupsse had een zeer scharp bytend kruut int gemeen
Wolfs melk genoemd, om dat int kwetsen van dit Kruut, Dit sap wit
is, dat der ryp loopt, by de latinen onder de Jithijmalus getelt
Deze rupsen klein sijnde hebben meest swarte en geli kleur
dat grooter wordende doort vervellen met root vermengt en ein=
delijk voor sijne verwisseling tot gulde pop meest zoo is als ik
hem afgebeeld heb, edog de een merkelyk geelder en rooder als
de andere

int laast van september omspon hij sig met heel weinig en
graaun spinsel, en ontdeest sig van sijn Rupsse vel, sijnde doen
een bontagtig Gulden poppen
in Juni des volgenden jaars kwamen ryp de gedagte gulde
popjes dees schoone, der nevens afgebeelde rypstjes

De Twestaart.

Deze gans besondere Rups onthouft zig op de wilgen Boomen, en eet desselvs Loof, als hij wat onverwagts voelt trekt hij zijn hooft als mede dat deel want voorlijf waar onder sijne zes scherpe klaauwtjes zijn, neerwaars in, maakende sijnen hoogen Rug nog buktiger, staande dan alleen op sijne acht stompe middelpoolen ende dat zoo vast dat men hem sonder stukken te trekken kwalich los sou krijgen; hij heeft twe lange staarten die hij niet alleen na zijn welgevallen kan bewegen maar nog uijt deselve twe schoone beweeglijke punten steeken die mede jagt zijn. mijns bedenkens hem niet anders als voor sijraet dienen. De en om den mens te doen verwonderen over het werk des Scheppers die an dit dier wel minder stoffe maar geen minder aenmerkens waardige wonderheeden gegeven heeft als groote dieren

In het begin van sept^m maanden hij met milt der wilge Boomen en zijn kwiel een lang rond spinsel, dat dicht en seer hart was, en van binnen gans glad waar in hij zijn huiltje afdoende een bruine Guldenspov wiert bina weer van een gemeen fatsoen, als daar de uijtjes uijt scoomen, konnende zijn hooft, hoorens, vlygels en zoo voorts heel kennelikh sien

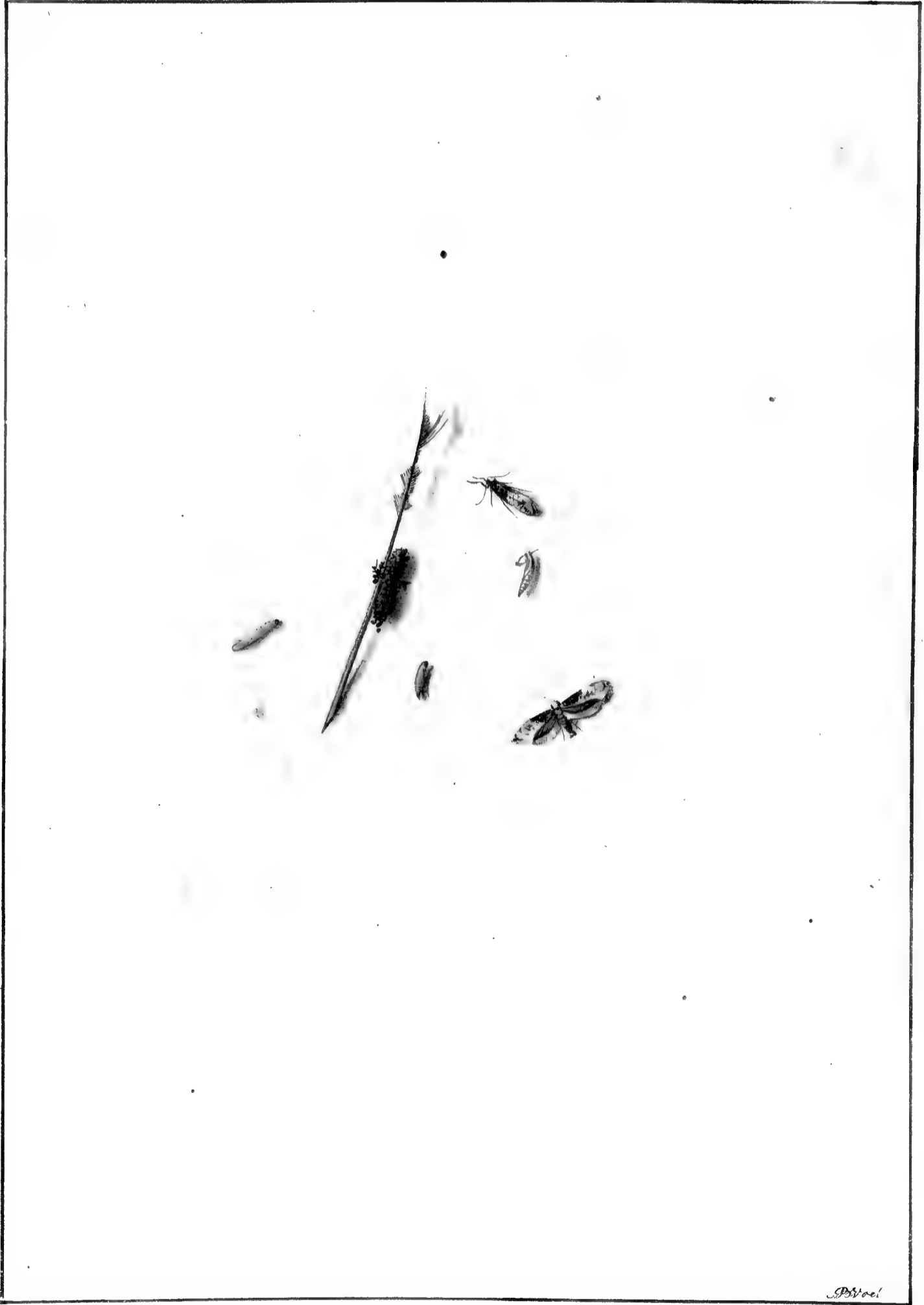
In sijnij des volgenden jaars kwam dit gewolkt uijtje daar uijt te voorschijn dat seer stil fat zelf doen ik het met een speld vast stak, dit afgebedde is een wijffe verscheelende met de mannetjes bina alleen inde diste der hoorentjes

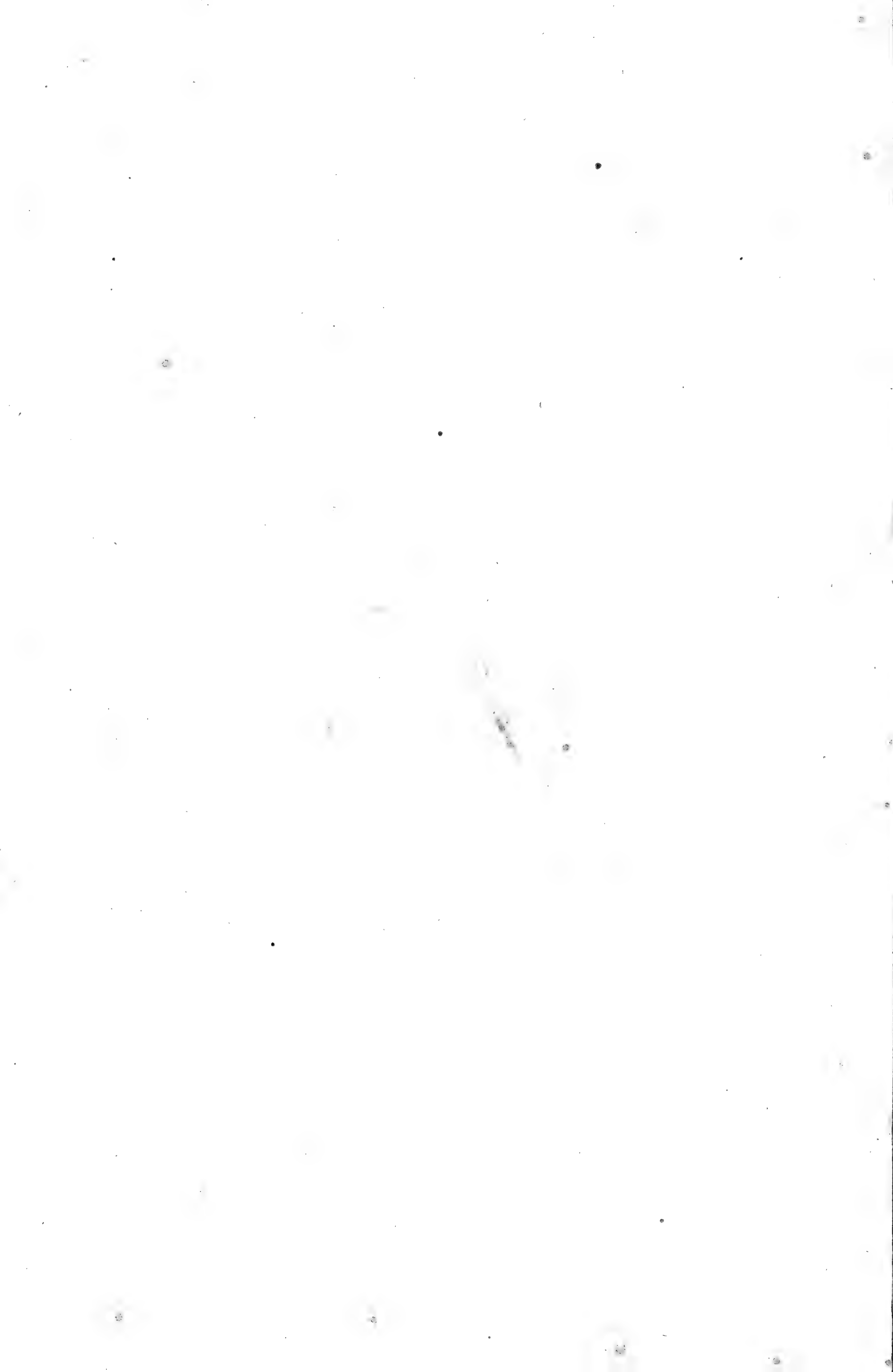
siet Goedaert in sijn 3de deel letter c. ook schijnt LXV. en 37. Deselvs Rups noemt hem int tweede deel.

Dit Beesjen of Rupsjen, met zes scherpe pootjes ant
voorlijf viere inde Midden en twee ande staart
maar van kleur als een maade, heb ik inde
winter gevonden, in een kwalik bewaarde West-
Indise vogels veren, hebbende sig van sijne
strontjes en doortgebeeten veederen met sijn spinsel
of kwiel te saamen gemengt, eene veranderplaats
bereit gelijk an het stuk der veeder verbeelt is.
hier in wiert hij door het afstroopen van sijn
huidtje een gulden pop, en inden beginne van
de volgende maey, kwam door de veranderplaats
heen het neeven geschilderde ruytje, met bijna
het halve gulde popje of vliesje, schijnende niet
eerder van het guden af te willen ten sij het
beesjen sig daar ruyt vringt gelijk een slang
ruyt sijn swaie huidt, sijnde ook gelijk de slangen
huidt doorschijnende gelijk ik eenigfins afgebeelt heb
ende de beesjes heb ik twee maal geschildert eens soo
als sij fillen en loopen, en eens soo als sij vliegen.

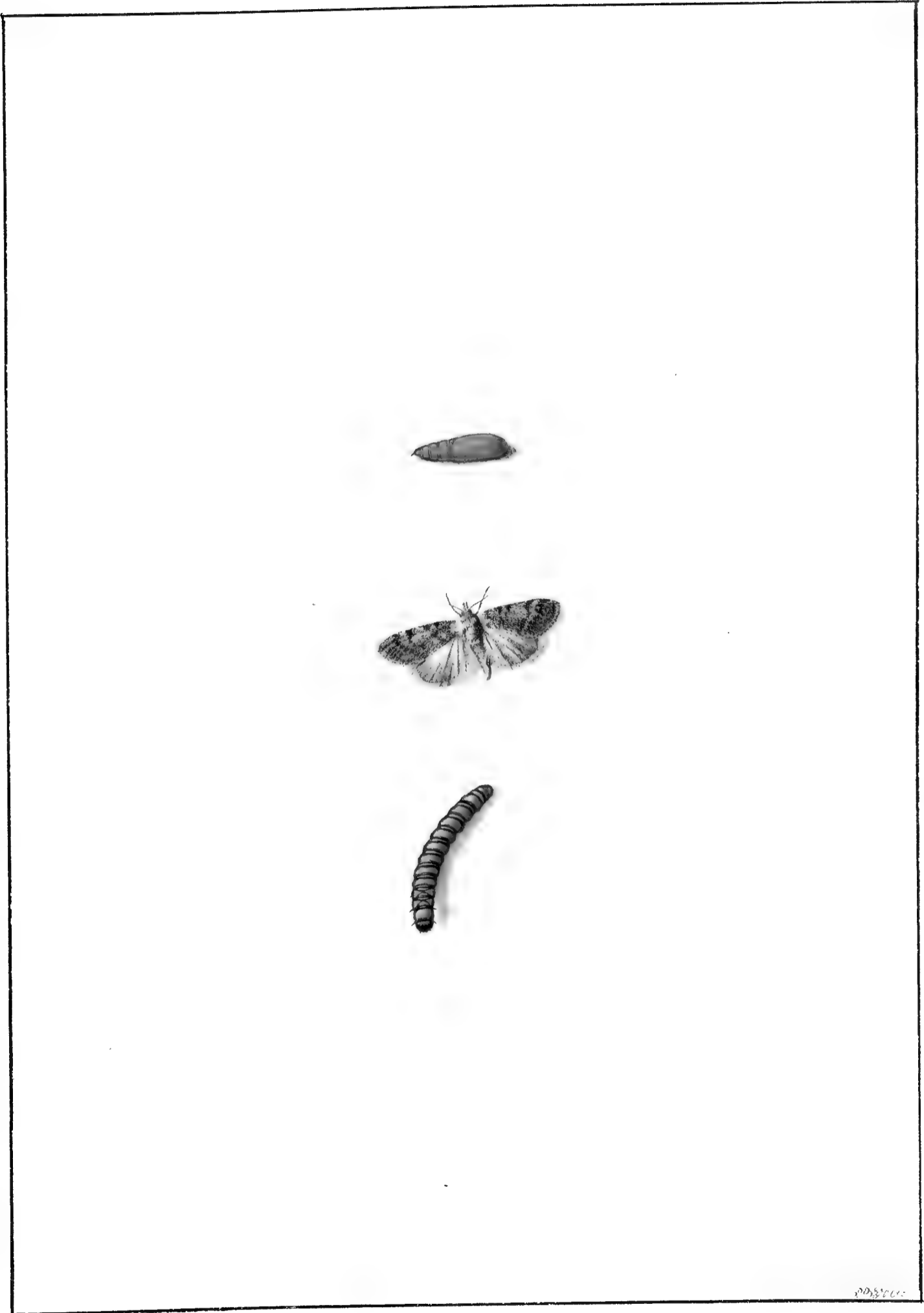

Deze Rups is op een Raamer gevonden Derhalven
en om meer reden loont hij mij voor als een hout-
worm of Hout Rups in het laast van April kreeg
ik hem, om de bijzonderheit van sine inkervingen
heb ik hem van booven geschildert soo dat ik sine
acht stompe pooten inde midden ende de twee ande
staart niet afteelden kon, hoewel hij die op
de eigen manier als de meest gemene heeft, edog
wat klein, sine zes slaaitjes heb ik an het fig
wat opburende voorlijf verloont.

hij kroop in het laast van april in het fant
en in de midden van may had hij sig van zijn
buiten vel ontdaan en was een ligt bruin gulve

poppe
in het begin van July sen am Dit bruin wijtje
rijft zijn gulden poppen te voorschijn en leide enige
ligt grawe Eiven waar wijt bleek dat het een wijtje
was

008/00

Deze groene Rupsen zijn schoonder van kleur als ik
ze geschildert heb zeer glansig en enigszins doorlig-
tig, zij onthouden haar op de groote soort van brand-
vleelen wijns toppen datse braaf vernielen niet
alleen met opeeten, maar ook metse aen mal-
kaner vast te maaken. Door een menigte van
wit spinzel, waar uijt zij niet alleen agterwaars
soo wel als voorwaars loopen maar seif sprin-
gen konnen

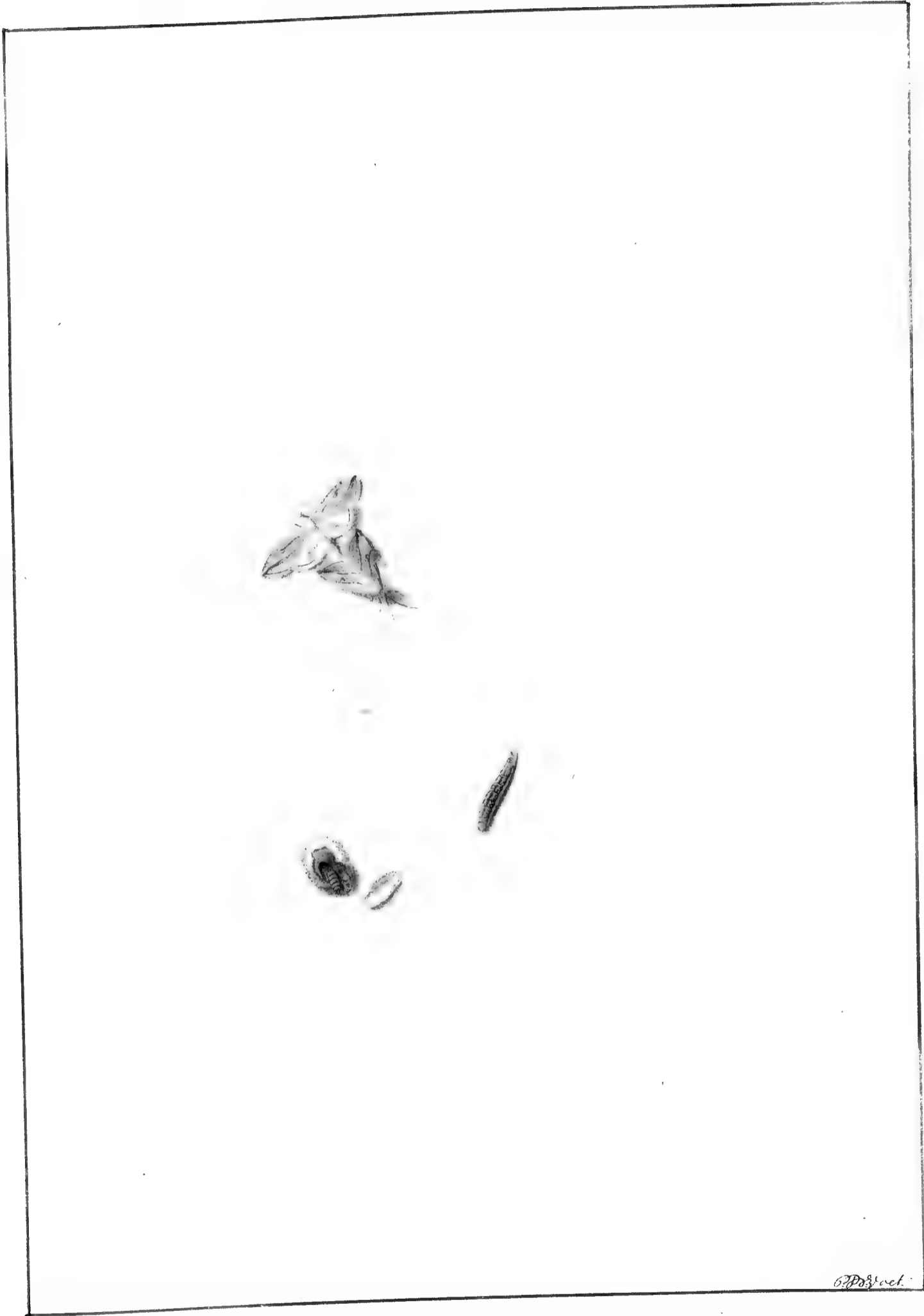
haare verander tijt is int laast van Junij
wanneer zij in haar doorligt wit spinzel blij-
vende als hangen, een klein dún vellekje af-
stroopen en een groene gulde pop worden die
in weinig uren bruin is, soo gelyk de afbeel-
dinge vertoont

inde naastvolgende augusti swamense uijt haar
gulde popjes voordendag sijnde nu schoonglansige
wiltjes die sij onder gedagte netelen en an-
der onkruid bij dage onthouden en selden an-
ders als by avont, vlygende gesien worden

Dit soort van Rupsjens is al meede, als de meeste met zes scherpe klautjens voor, en acht stompe pootjens inde midden, versien benevens twee an de staart of achterlijf, ik vontse inde maand October op de hooft, en haar enigen tijt gevoed hebbende kroopen sij in het fant of aarde daer sij van haar spinsel een Eivont bolletjen maakten in dewelke sij tot den volgenden maart jaaten sonder merkelyke veranderinge als alleen datse wat sleinder en bleiker wierden, in het laast vande volgende april, brak ik weder een van haare spinseltjes los en vont het hütje afge- stroopt en het diertje gulde pop so als ik het daar neevens afgebeelt heb, vier en vijf ^{weken} daar naar arbeidense met haare pootjens door gedagte spinseltje heen, hebbende nu haare volle wasdom ende gedaante behalven het uijtsetten of uijtspannen der vleügelten dat ook in min van een vierde vijers geschiet was en drie uijren daer naar waaren sij voort bekwaam ende geneegen om haar geslagt te verdeenwen, het mannetje en het wijfje waaren sij van kleur en gedaante gans gelijk
ik heb in verkanen nog groote rups gevonden die sij in september oesponnen. Dog de volgende may krommen deselve uijtjes daer van

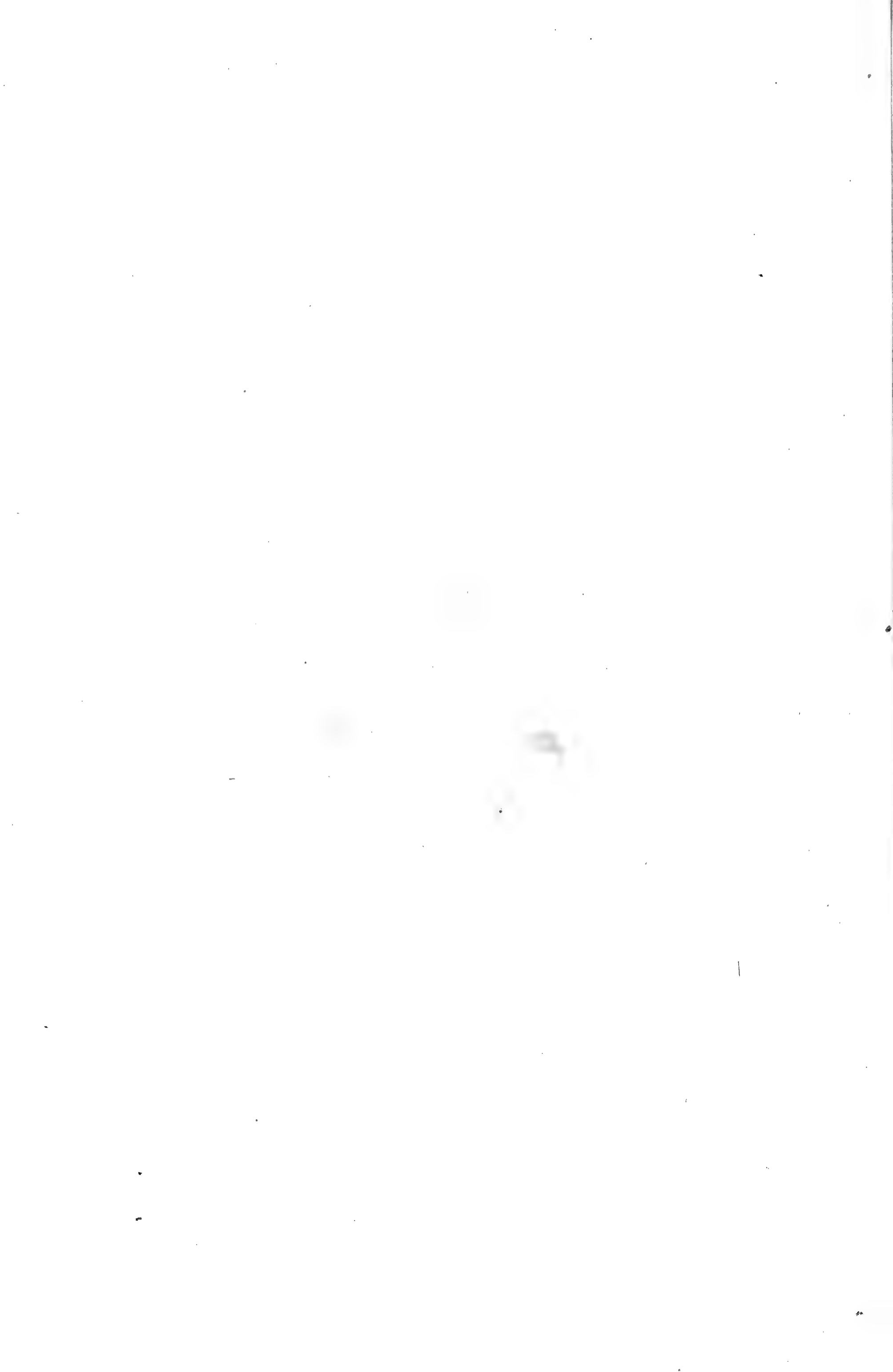
6708/act.

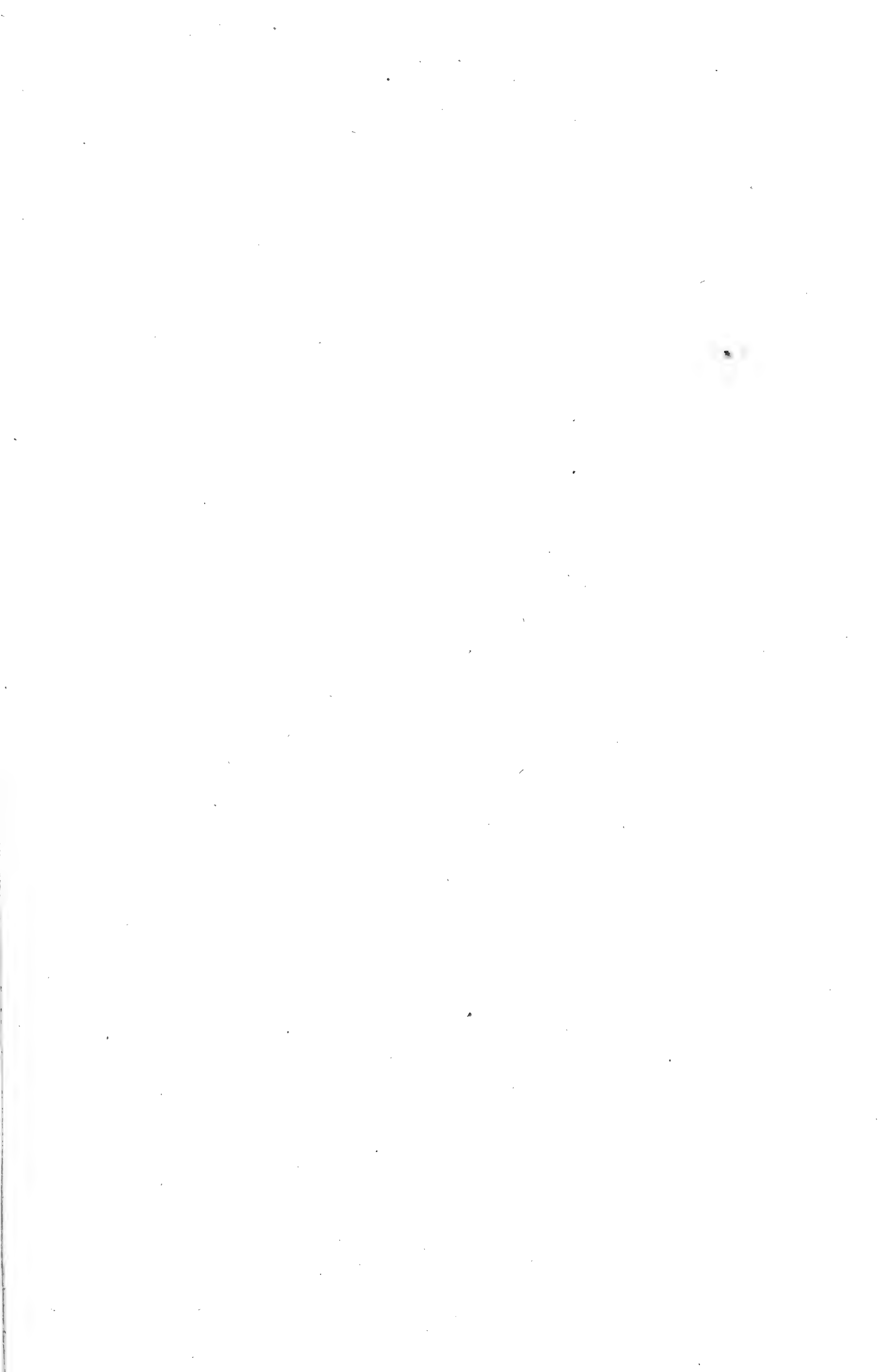

Dit is die kwaade Rups of houtworm die de herlen wijf
de tonge creëten der Rooseboomen uit eet; dit
begint hij van booven van het jagte topjen een
twe en meer ringenbreed nijt te eeten al na
beneden, laatende de houtagtige herde senors
rontom heel, dat hem van voor een woning
om fig te verbergen verstrekt, tot aan het
nerve van houtworme pit stommende kruipt
hij niet meer achterwaarts omar al zijn want
jes zijn, meer dit, maar bijt over de herde, stons
een out, en vest, tot te uwevieve grove inde
een plaats om fig te veranderen, - ik heb
gemerkt dat men hem aanvukt dat hij vruin
water van kleur als Coffij nijtwerpt, ik vout
hem half may op of inde Rooseboomen, hij
neet veel overeenwonen met de groote Rode
houtworm, hij is mee met twalef inkerven,
nier en gans op't lijf met lange hairen beset
en ook op het eerste lit ande kop met een swerte
glimmende plak, voor de rest met zes scherpe
kwaanties voor ant lijf, ayt stampe inde hie
den en twe ugeer, in het laast vanne maye
maant bespon het lijf in een toegevoelt groen
vrae vanne Rooseboom, met een suiver wit
sinsel wordende door het afschrijven
van de vromste nijtje een ordinaur licht
vruin en glimment dille popjen waar nijt
inne vorende gånij te vorschijn swam
gerijde de atbeidinge vertoont te weeten een
Wijfjen

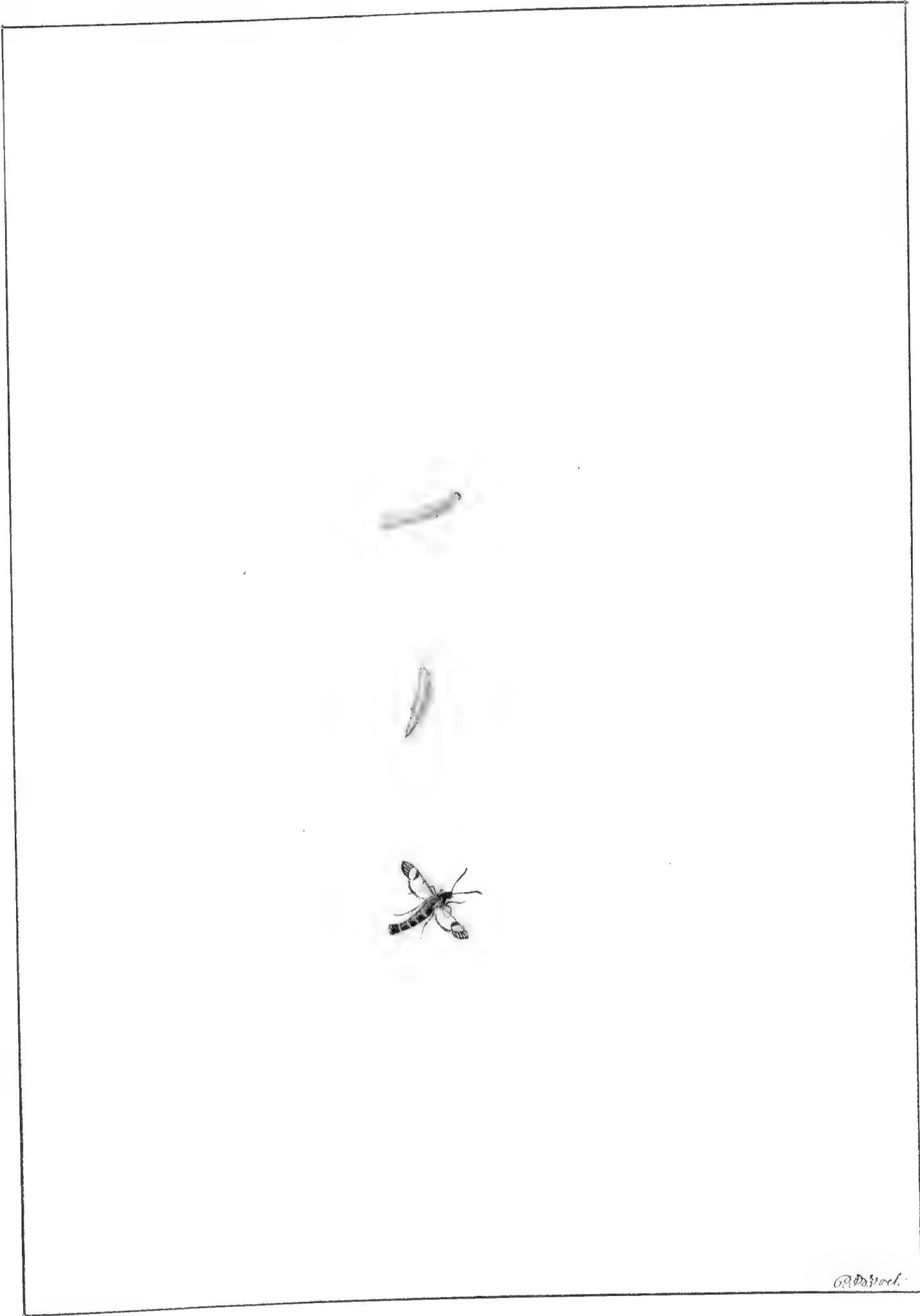
CPD/ret

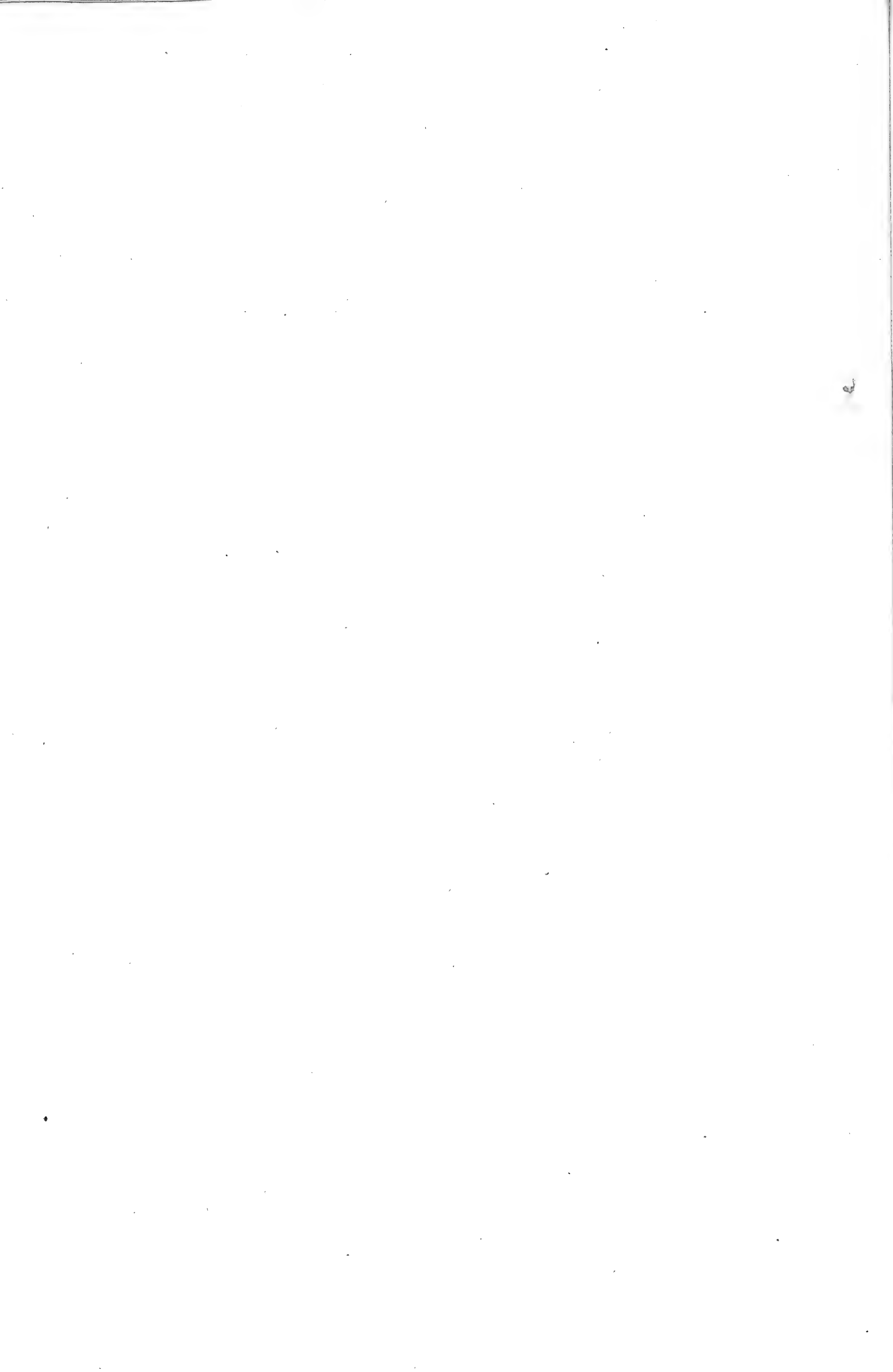

Het kleine zijt gele Rupsje had het hert uijt een tak
van een Rooje sint Jans of aelbesse sodanig gegeten en
verbeten dat de tak stervende mij na die reeden deet
soeken daar ik hem binnen in vinde, uijt nam en in
een glas bewaarde met het besien hout
in het begin van may ontdeet hij sig van een
dun velletje en was een lang en smal gulden
popje blyvende soo al van dieselve kleur tot
int laast van die selve maant, maar doen wicot
alle dag bruinswarter loonende doort hoorenaglige
vliesje de verandering van't diertje sijn kleur, dat
ik veelmaalen in Kappellen en vlytjes gesien
hebbe

int begin van de volgende Juni kwam het uijt-
gedagte doorschijnig gulde popje en was een seer
tever en ongemeen vlytje hebbende vliege vliegels
gelyke de vliegen, die met geel en swert op sommige plaat-
sen in hare order seer siere lich, op de maniere der
ande vlytjes beschildert of iiver gesept begroeft
waaren, in de rest soo dun en doorschijnig dat me
het kwalick sien kan of'er wat is of niet
Ik heb naderhand in de maant Junij twee sulke vlytjes
aen malckander gesien seelende, waar in ik aenmerk-
te dat tussen mannetje en wijfje geen merkelyk
onderscheit te sien was.

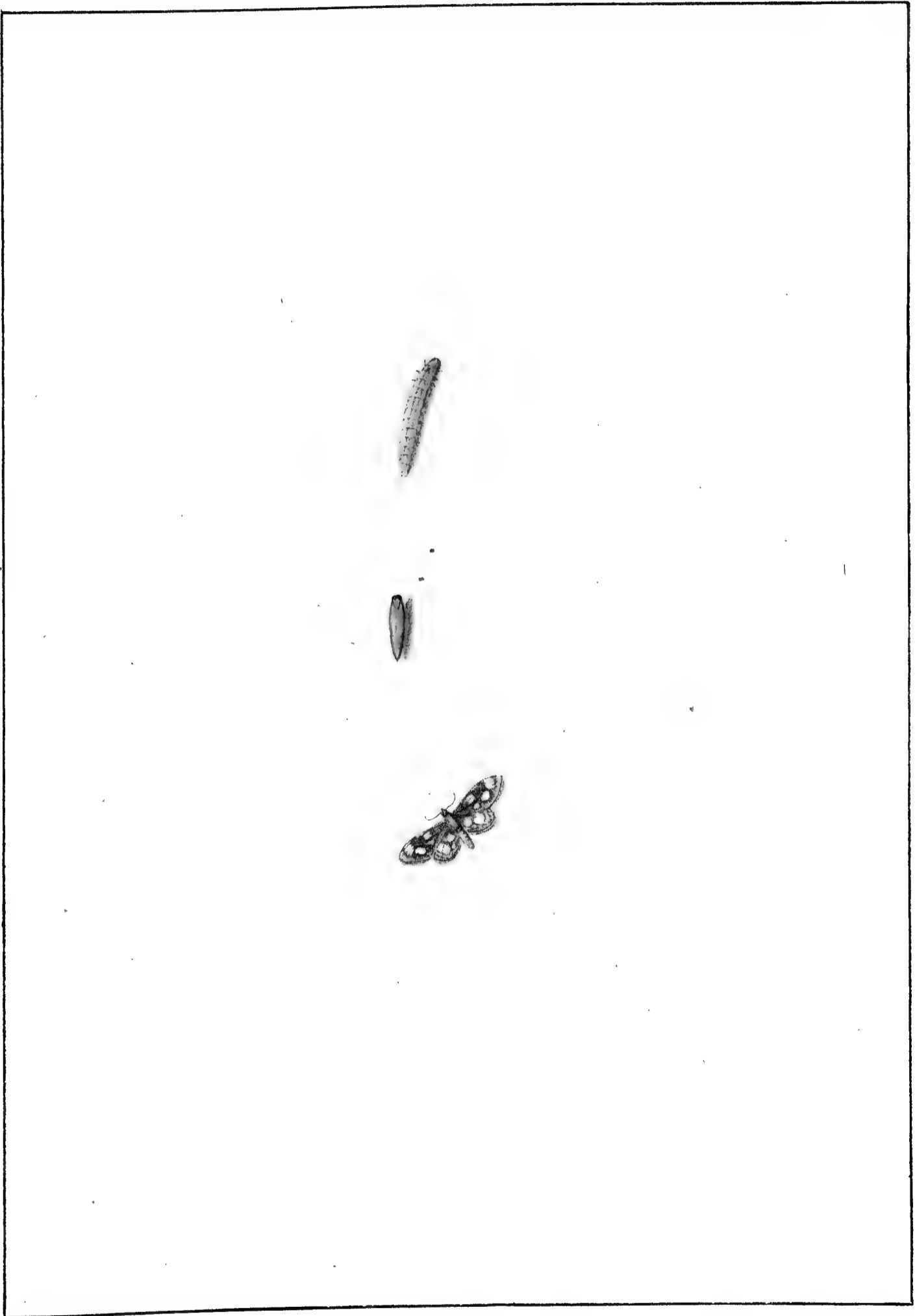
69. D. 31. 10. 1.

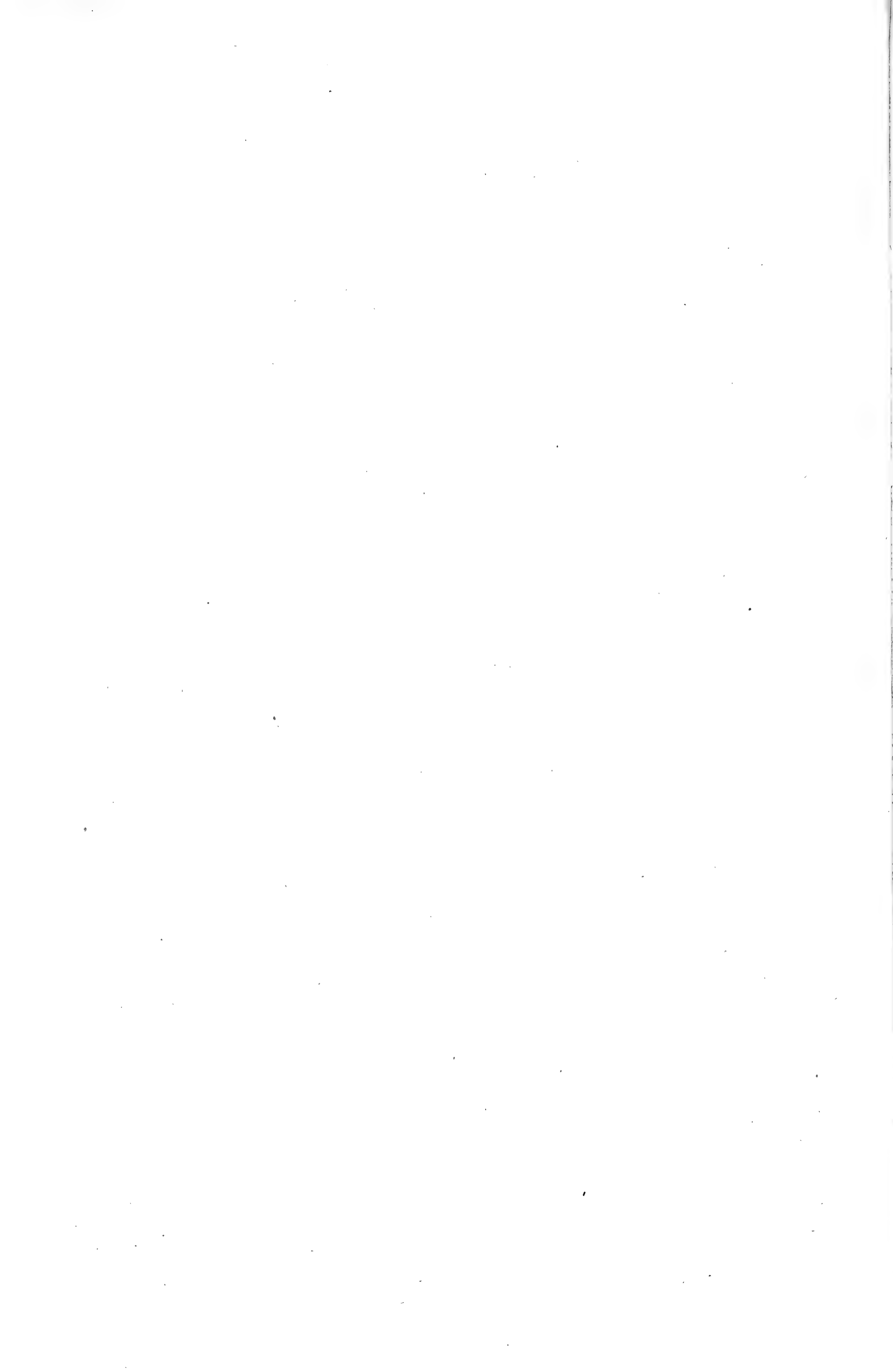

Dit soort van Rupsen vind men veel op Flier en Malva en ander
lagte bladeren, dewelke zij met een glimmend spinsel te samen
trekken en als een fide Tent gemaakt hebbende zij daar onder
verbergen voor son en Reegen, niet alleen, maar na mijn denke
ook, voor de voogeltjes die haar vreden, en mijns denken me-
de teegen de zoo genaemde Prastert wespen die haare eiren
maden, na mijn denken, door het bijten van een gaetjen inder
Rupsen huiltjen brengen waar toe haar staartjes seer bekwaam
schijnen, om het Eijfen ter bekwaamer plaats te brengen, want
ik heb dikwiel niet allen van deese, maar van veele Rupsen
ondervonden dat, een ander worm, of ~~Rups~~ worm, popje, opvrat
en in sijn spinseltje zij weer in een ander spinseltje bespon
en derhalven een ander diertje voortkwam als volgens de order
der nature most voortkoomen, op diergelyke wijze als de
ordinare vlygen haare Eiren of Maaden leggen, in ons vlees,
Kaas, en diergelyke, en deese maaden zij tot haare bepaalde
grootte gevoet hebbende weder sulke vlygen worden als
die waaren die haare eyren in het vlees of vis leiden,
Dit altoos is bij mij ondervonden dat veeltyfs iijf dese Rupsen
in sijn spinsel een een wespworm scoomt die het diertje opge-
vretten hebbende, behalven het herde vliesje van het hoofd,
zij binnen eerstgenoemt spinsel, weer een ander spinsel
maakt, daar in tot een wesp wort, en daar iijf voordien dag
scoomt.

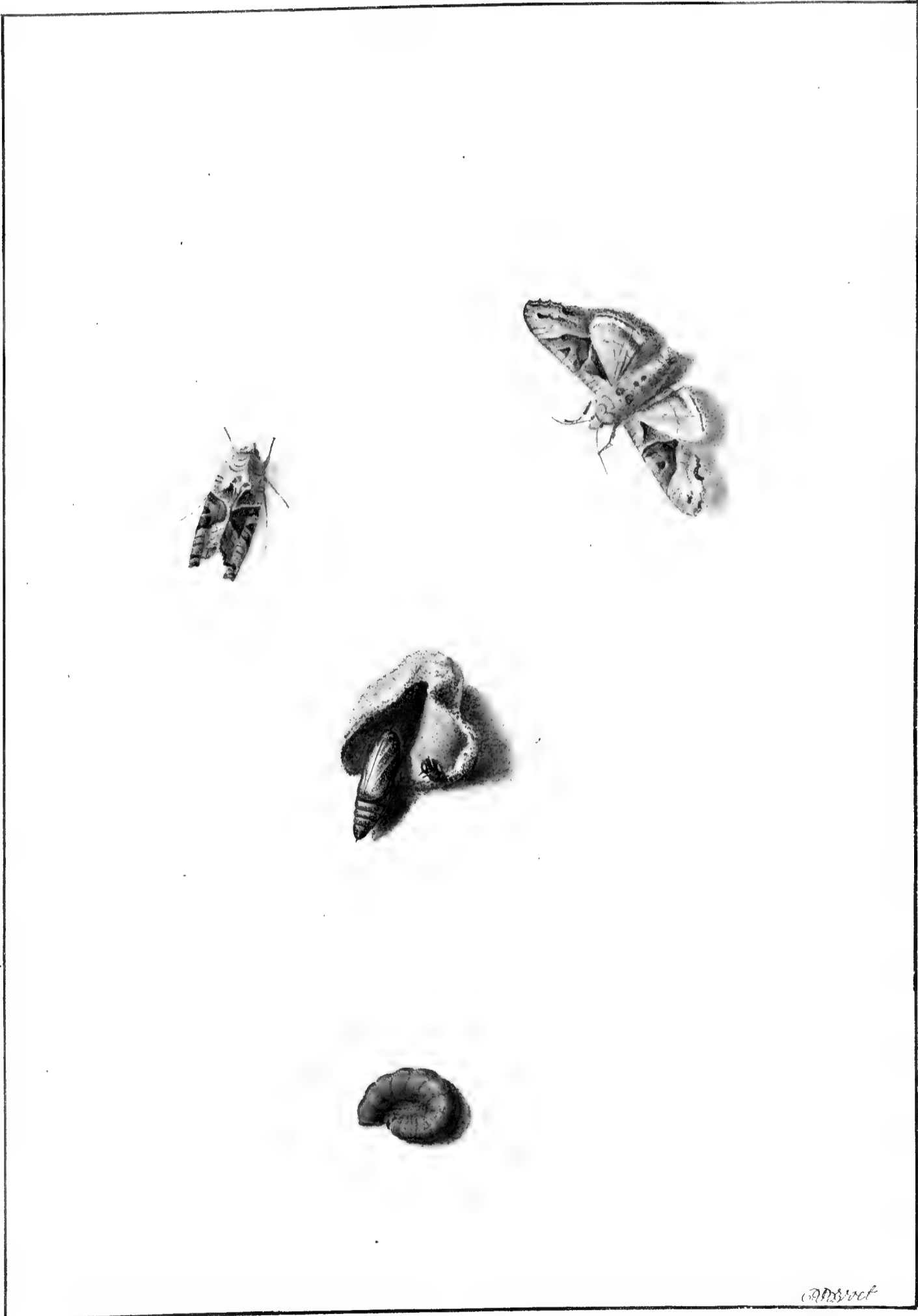
Dit nu afgebeelt Rupsje heeft een ordinaare gedaante en blijft
die; ^{in bekwaam} tot het volgende Jaar, in maj, doen wiert het een gulde
popje, en de volgende July kwamen dees afgebeelde Nijftjes
te voorschien.

Ziet g Goedaert sijn LXVIII.

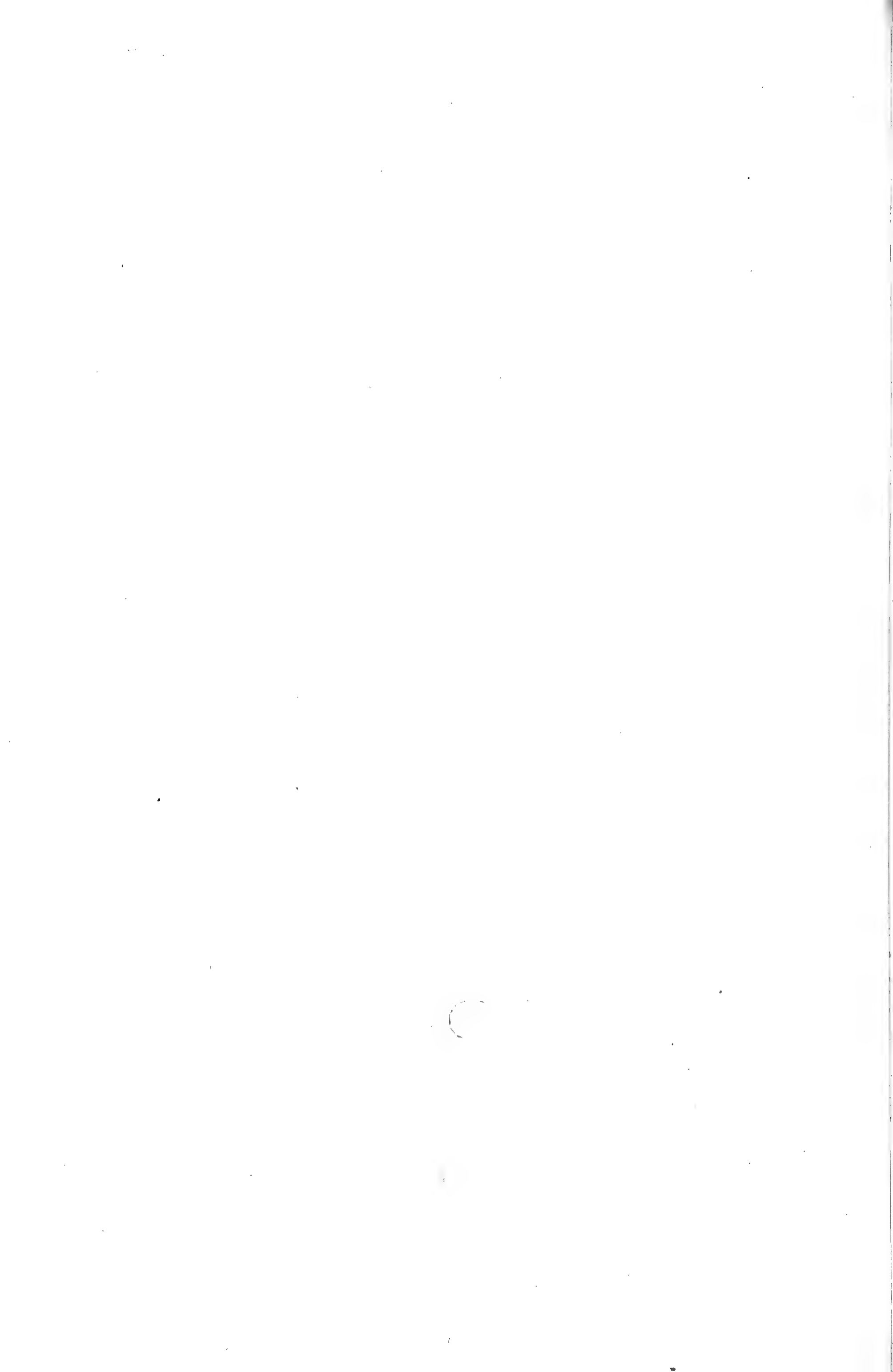

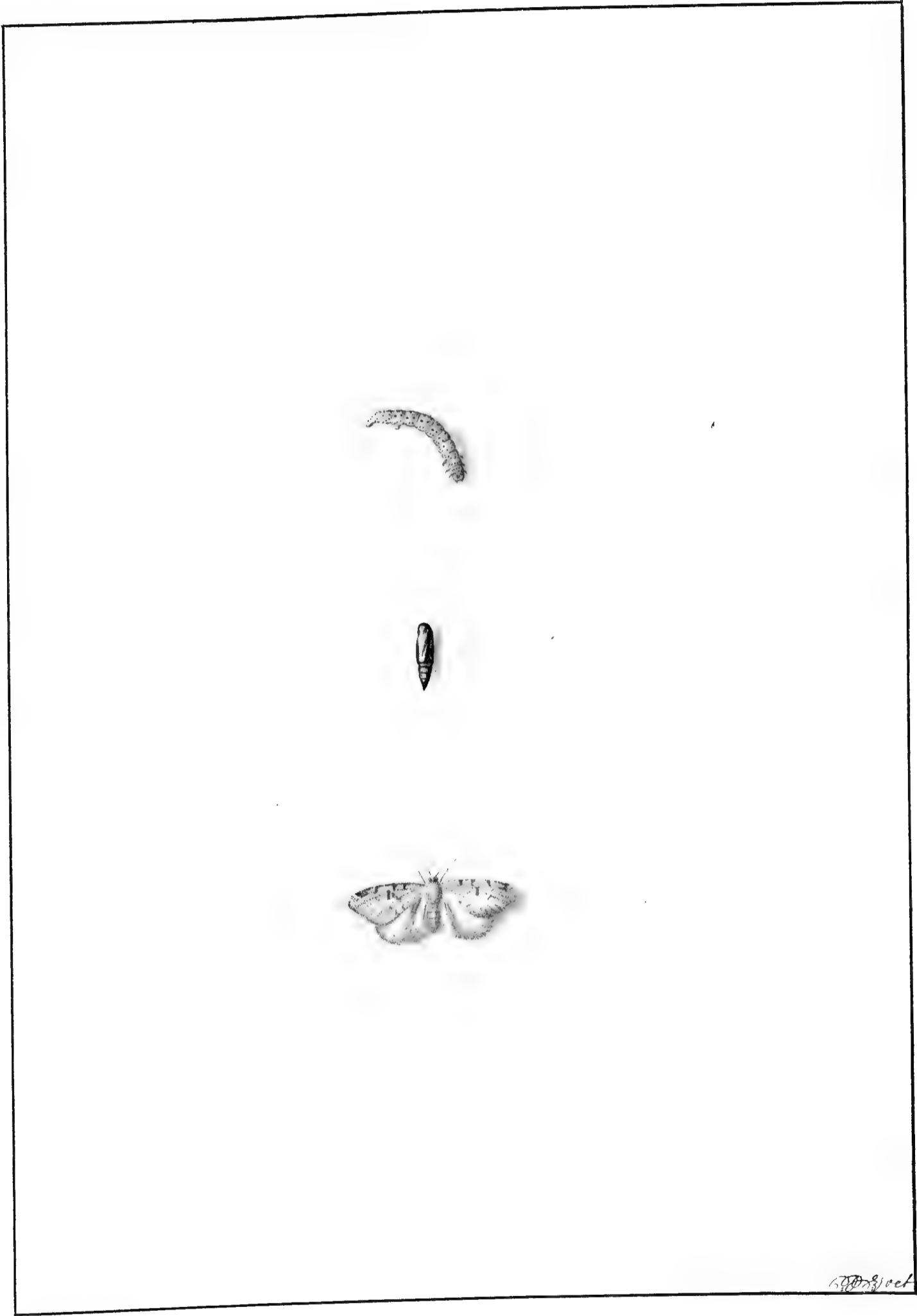
^{De Schrikdaglige}
Eene Rupsjes vond ik in het laast van maart en
in het begin van april, op te pas weer blad
maaken sijning zijnde doen al meer als half
volwassen soo dat het mij toeschijnt dat eene sig
teegen dat den winter begint al soo groot en
sterk zijnde, weet teegen de vorst te verbergen,
loomende dan met het jonge groen weer voor
den dag, ik heb onder haar gevonden die
ook meervoer groen en minner blaad van
kops waaren, hij vespon sig met sijn
swyl en jaent caar ik hem op geset had
en maakten een langaytig ront, in het
laast van april, sijn huiltje daar binnen
afvringende vertoonden in may, een or-
dinaar gulden poppen, en inde maand
July swam het vlytjen te voorschijn, hier
in van de meesten verschiltene dat het
sittene sijne boovenste vleugels meere kan
plojen, schynene dan veel smatter als
wanneer het vlyegt - het Rupsje rolt sig als
het aangeraakt wort anstons, en blijft soo
langen tyt leggen gelyk ik het geschildert
heb, en hoewel men soo geen pooten sien kan
heeft hij dog ses snerpe voor en agt stornyse
inde midden en twee agter. siet goedaert LVI.

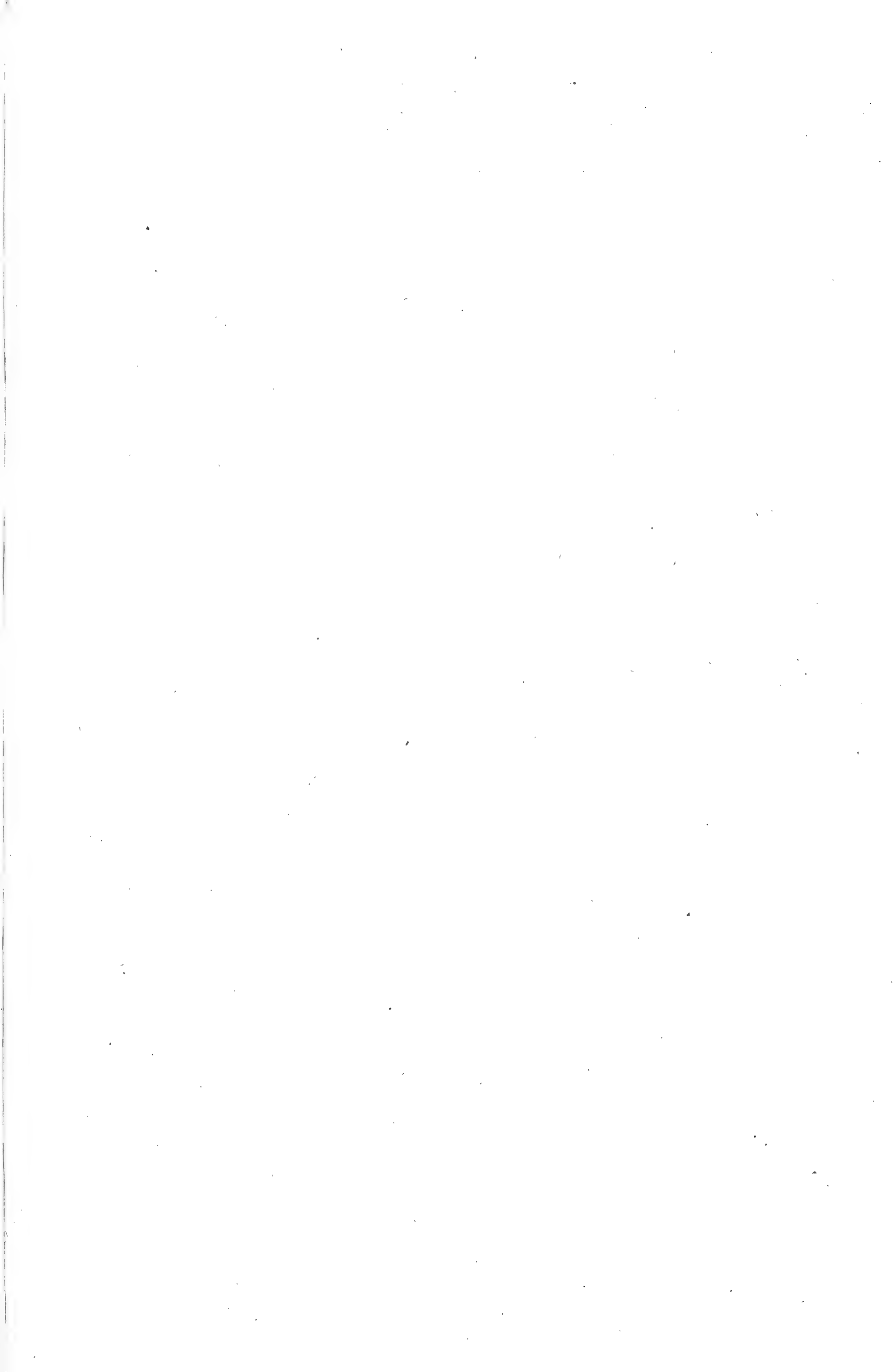
W. Swell

Dit Rupsje vond ik op de roode jintgans zessen, zij
behooren mede onder de Metertjes, om datse met het
brengen der agterste tegen haare voorste pooten, in
haaren gang, telkens de weg als meelen, ²
indiense van de eene tak of blad na het ander
willen houden. zij haar met de vier agterste-
pootjes vast, rekkende en buigende, zoo lang int
rond om hoog of laag, datse een takje met de voors-
te ses klauwtjes gevat hebben, en dat nog al dik-
wiels dan soo en dan weer anders houdende en pas-
sende, eerse de agterste vier, daarse bisonder vast
mede houden konnen. ¹⁰⁵ Jullen maaken
inden May maaken hij met enige weinige spinsel
eenige blaafjes an malinander, daar tussen doet
hij het Rupsje velletje af en was doen een gulde-
popje. blyvende soo tot int laast vande vol-
gende Junij, doen sewan eijft het gulde popje
een Myltje gelijk, de afbeelding verloont
Siet J. Goedaert fyn. XXXV. ^{te} bevindinge

60028/100

Den Stapper
Dese Rupsen kwamen uijt Eiren die een gevangen en aen
een spelt gestookten Uijtjen leide, Dit was inde maant Julij
ik gaf haar Vlierblaaden, en die dienden tot haar Voetsel
soo lang der te krijgen waaren, inde volgende winter
zonder eeten sijnde waarensse gans stiel, houdende sij met
haare vier agterste pootjes seer vast, an de gedroogde tab-
jes en steeltjes, vande Vlier, sij hadden maar bijna de
halve grootte inde winter, die dese geschilderden volwassen
sijnde had, int laast van April des volgende Jaars
gaf ik haar iong Vlier loof waar meede sij weer
an't eeten kwamen, vervellende en groeijende tot in
het laast van May
haar maaksel, voortkruijpen, en lange onbeweeglik sit-
ten verscheelt veel van andere hoewelse meede onder
dat flag of voort behooren die om haarvoortgang wil
Lantmetertje, genoemt worden
in het begin van Junij besponnen sij haar met weinige
maar dicke en sterke draatjes, ondoende sij van het
Rupsse velletje, vertoonende een Gulde poppe gelijk het
neven afgebeelde
en in het laast der selver maant Junij kwamen uijt
die Guldepopjes, weeder sulke Uijtjes, als dat gene de
Eijertjes het Jaar te vooren gelegd had.
Dit Goedaart sijne 34. bevinding int 2de deel.

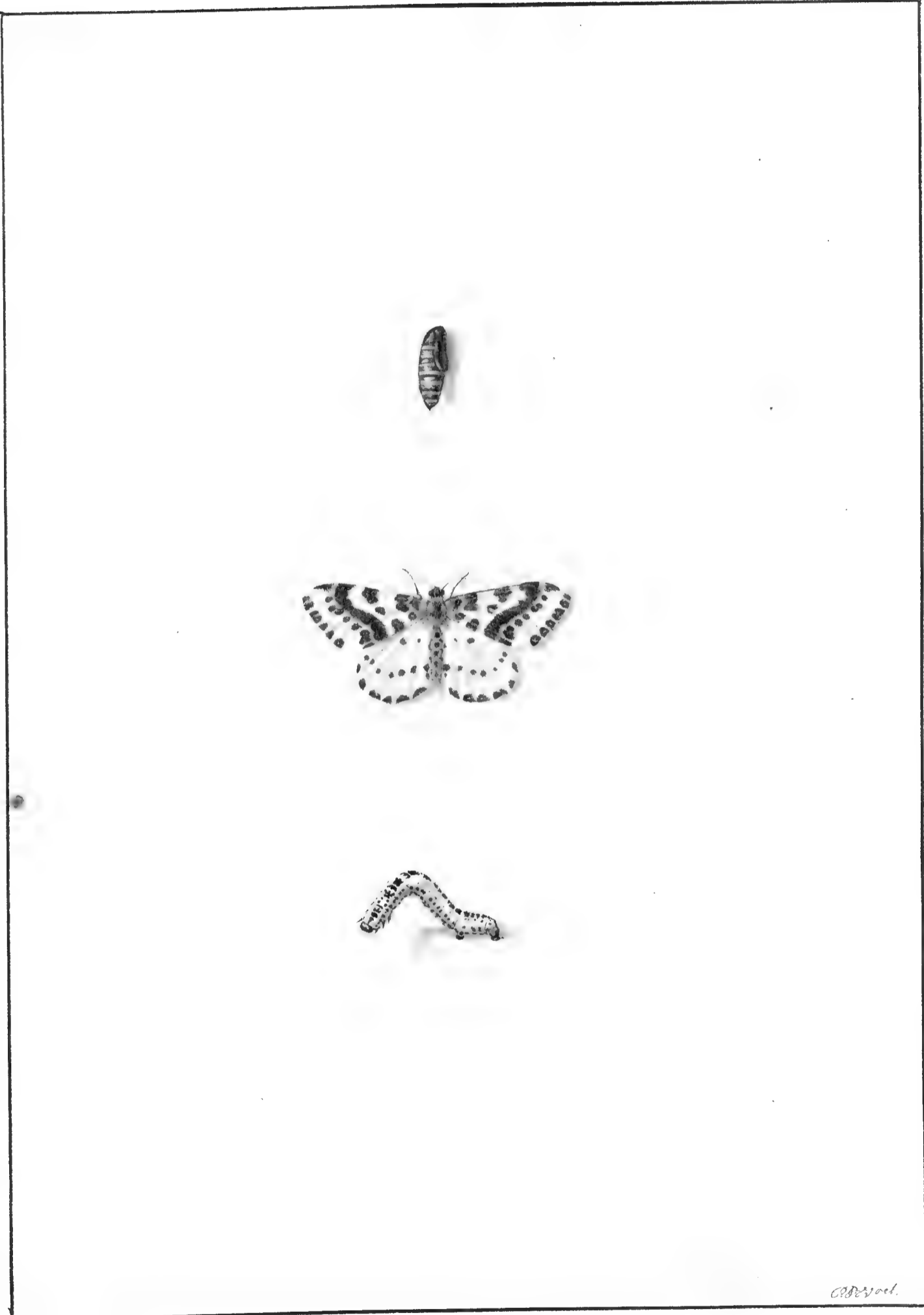

P. 183 oct.

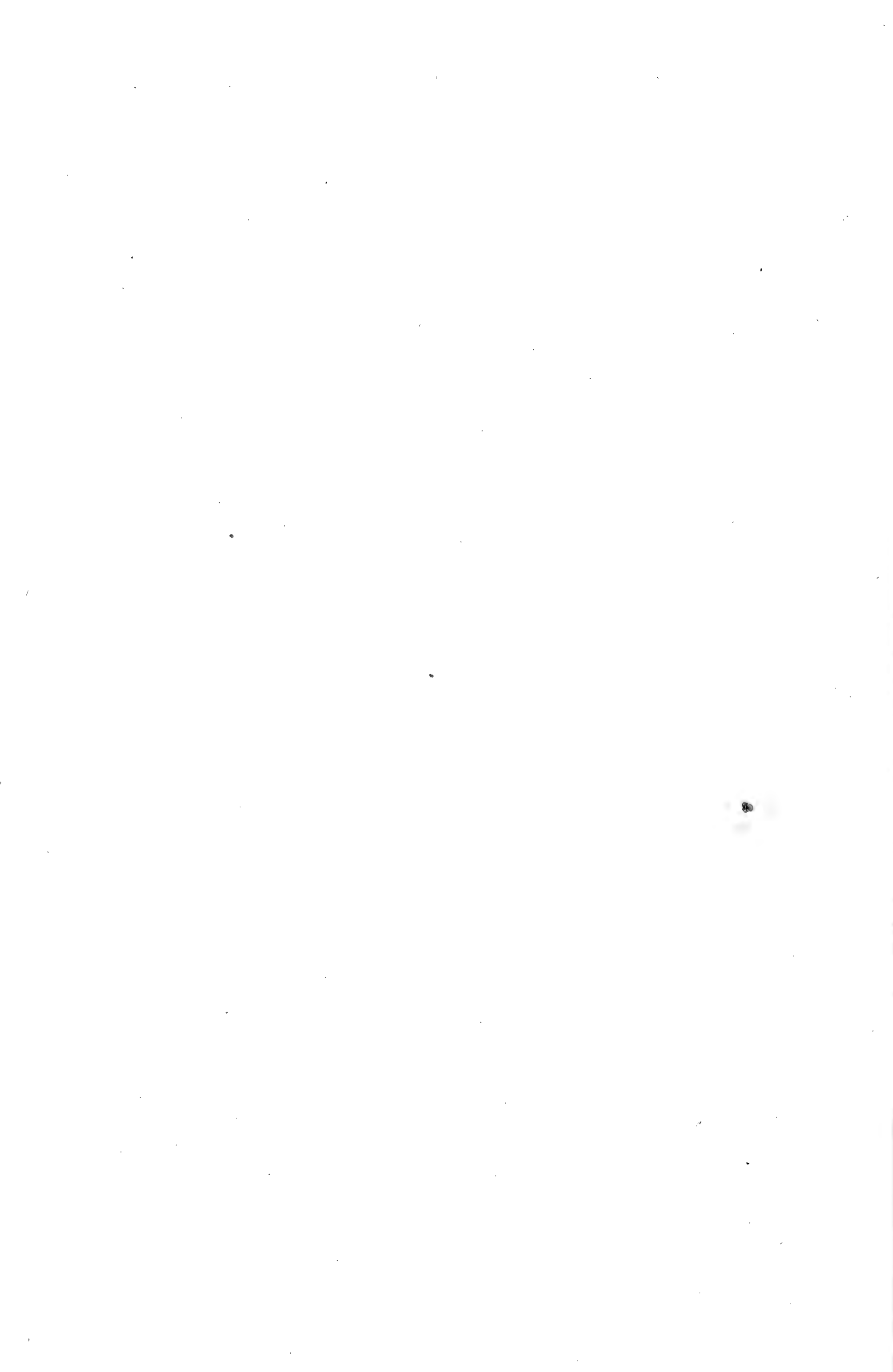

Deze soort van Rupsen doet veel schade inde Roode
Zwerle wille en ande kleur van aalbessen als
ook inde kruisbessen van dewelke sy dikwiel
alde blaaderen af eeten sy zijn voor byt
hoofst met zes scherpe poelen versien soo
als de meeste soort van Rupsen of liever alle
die ik tot nog gesien heb, edog inde midden
vaarover veel ayt stompe poelen hebben, is
hij proteloes, en oncer de derde inkervingen
van agter te tellen heeft hij weer twee boo-
ten en ook twee ande staart; als hij voort
gaat brengt hij door een opbuiging de
vier agterste stompe poelen dicht ande zes
scherpe voorpoelen, winnende telkens als
met een stap soo veel lengte weegs, als de
voorste en agterste poelen van malshander
zijn. int midden van gūnij maaken som-
wige een beetjen spinsel, en trekken de bla-
den wat te saamen andere weer nimmegal
en vringen haar hūitjen uyt vertonende
eerst een otyfkleurt gulde poppen dat in
minder als een uyr soo van kleur wort
als het neeven geschilderde, ende inde
midden vande volgende gūlij koomen des
uystjes uyt het gulde poppe te voorschijn,
synde de wijfjes, sonder ander merkelyk on-
derscheit de mannetjes gelyk, als alleen
datre wat dikker agterlijf hebben.

Ziet of Goedaert syne XXXI.^{te} bevindinge

C. B. Wood.

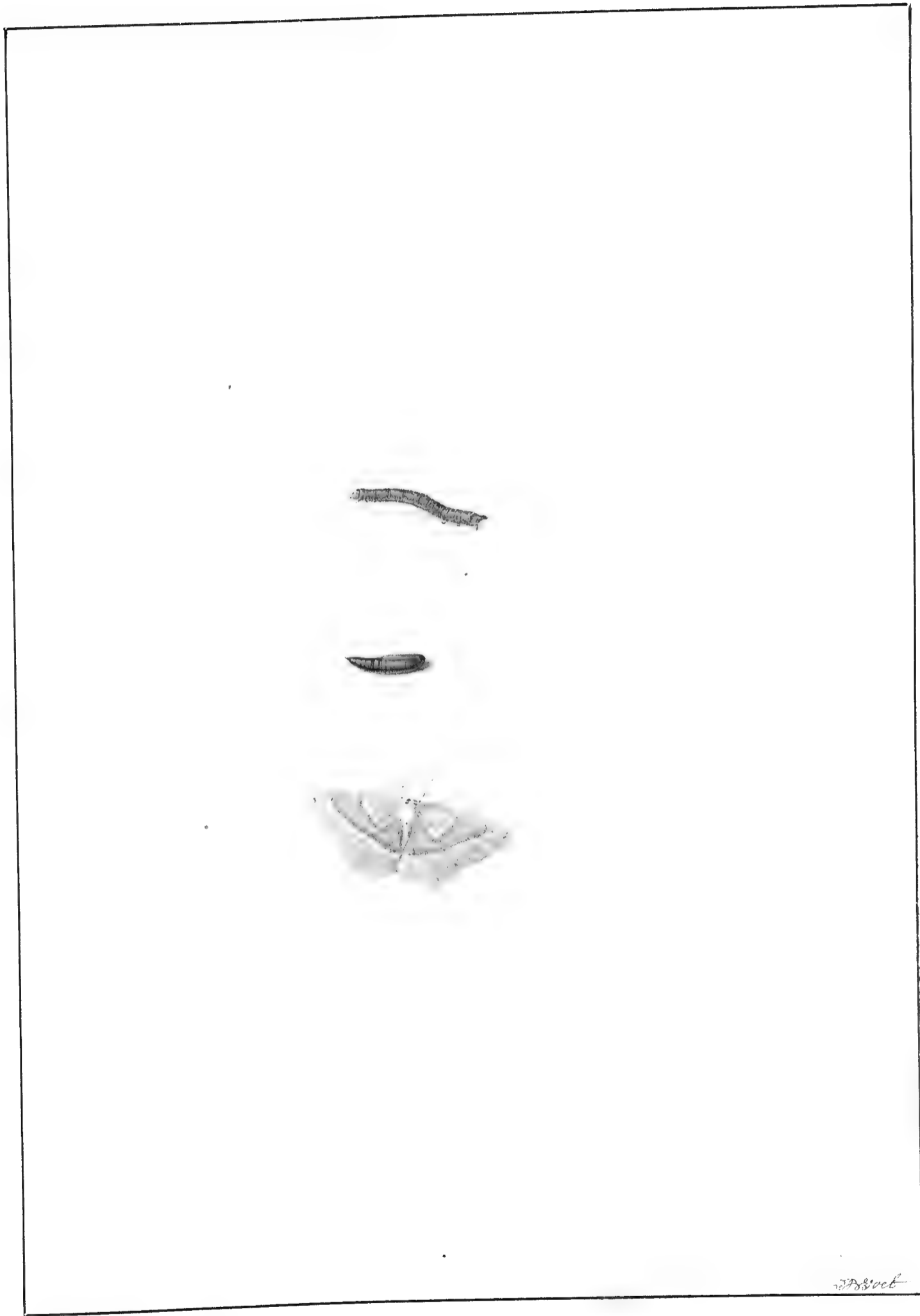

Dit Rupsje is mede van dat soort dat men Metertjes noemt
hoewel der onder dat soort van Metertjes nog veel en-
derschiet is in het maaksel en getal der achterste spoo-
len, want veel geslagten van die, hebben maar
vier en dese heeft zes spoolen, diese voortkrüpende
leggen de zes voorste klauwtjes anbrengen en wel te-
recht vast sellen, esse sij weeer met het voorij- uyt-
strekken, en op die ligt kan men sijne ligt groene
kleur van onder, het best sien, daar het van boven
een Heide of Dusen rüsie wijkent. Zoog ve een
nog wel wat bonter als de ander
het onthout sig op de Zwilge Doomen en gebrüet
die Blaceren tot zijn voetsel

in July bespon het sig met weinig spinsel dat
graauw als gemeen spinne web was, wordende door
het ontvoen van sijn buitenske velletje een kustanje-
brün güloe poppe met nog een bruinver streep-
jen over de rug

int begin vande volgende Augustus kwamender
sulke groen gestrepte vlytjes vlyt haare güloe poppes
waar van de mannetjes vande wijfjes niet verschil-
den als in de dikte der storentjes, oerhairen heb-
ide het wijfje maar alleen geschiedt

dit heb ik inde vlytjes nog aengemerkt dat haare
groen veel minder wort door het vliegen als
andersins.

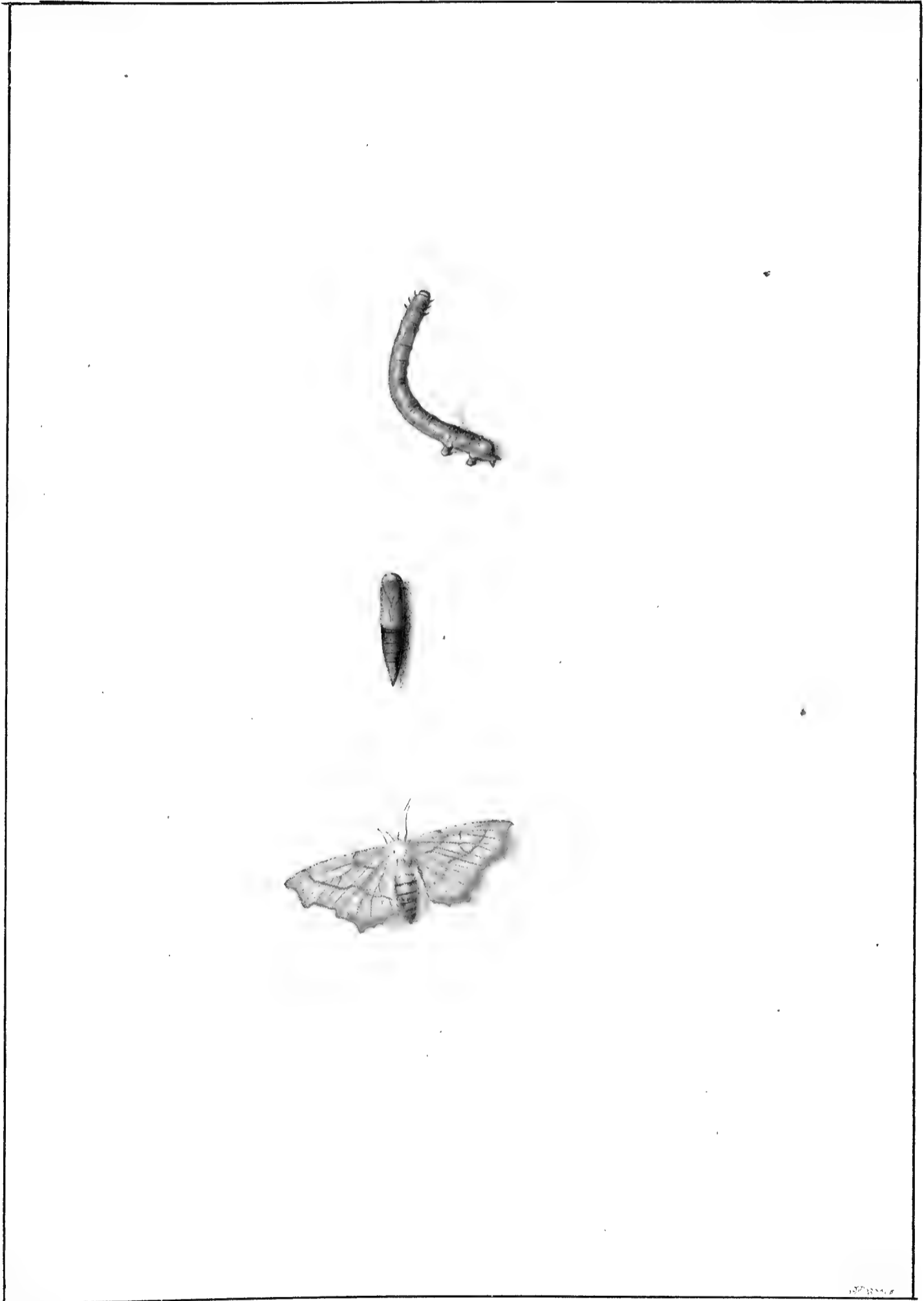
2788/06

Dit Bruine Lantmeest Rupsje had voor ses scherpe Klaau-
jes, en agter vier stampe pootjes, daar het sig bisonden
vast meede kon houden, worde rest geleeken het soo
veel na een verdroogt labeje als na een Rups,
het fat miest stil beweegende sig maar als het Eten
wilde dat appet of aprukots blaaden waaren
half Junij maakten het enige weinig vilt spinsel
daar het een blaafje meede te jaamen trok, waar
tussen, het in een dag, al sijn bruine kleur ver-
anderden in groen, krimpende met een korter in
malkander,

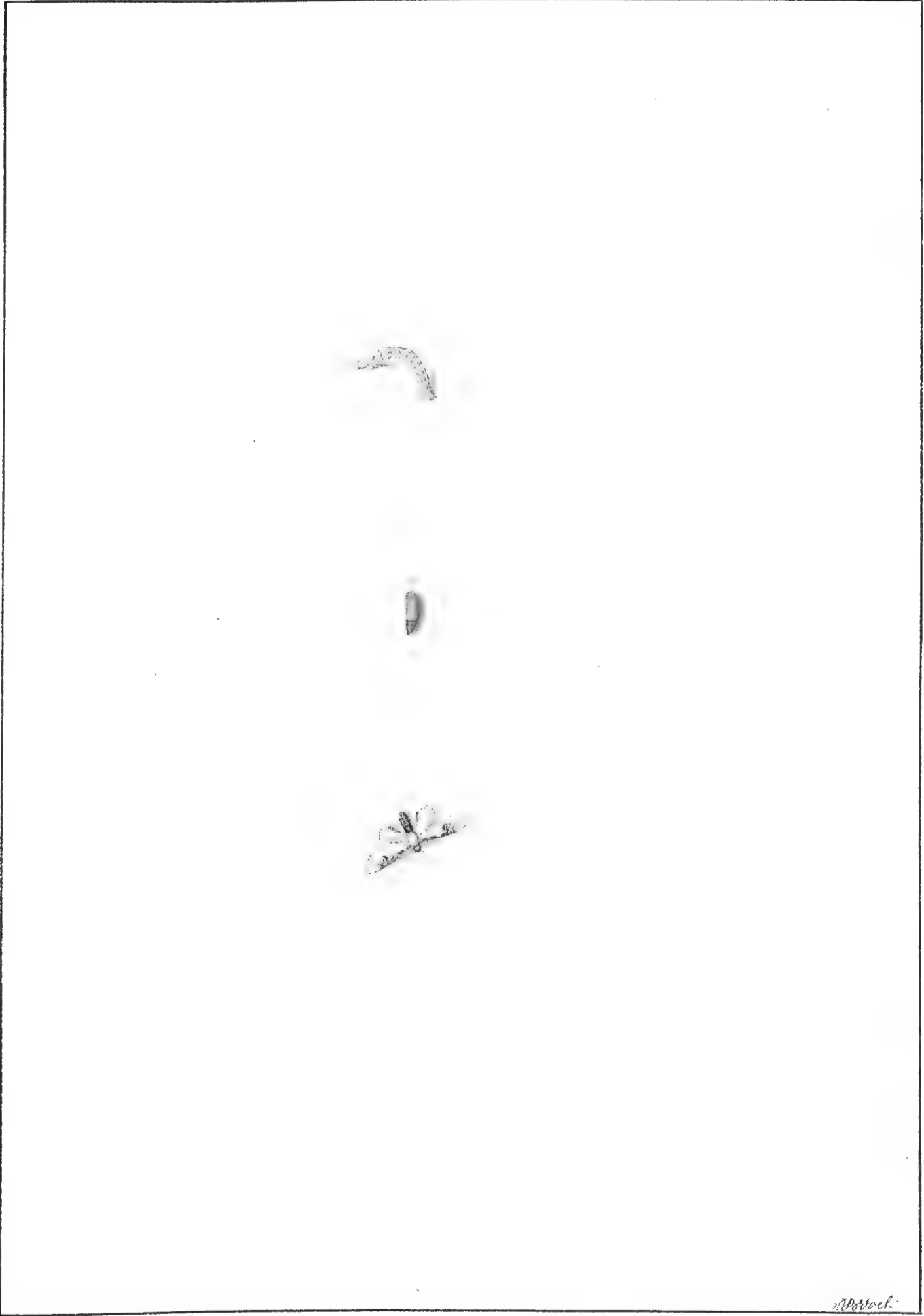
den sesden dag na het te ecten opgehouden had ont-
deek het sig van sijn Rupsse velletje en was een grauw
groen Gulde popje, soo glanseloos als of het bevroren
was,

ontrent twintig daagen Gulde pop geweest hebbende
sevam dit neevens verbeelde vlytje vlyt sijn schilletje
van voor den dag,

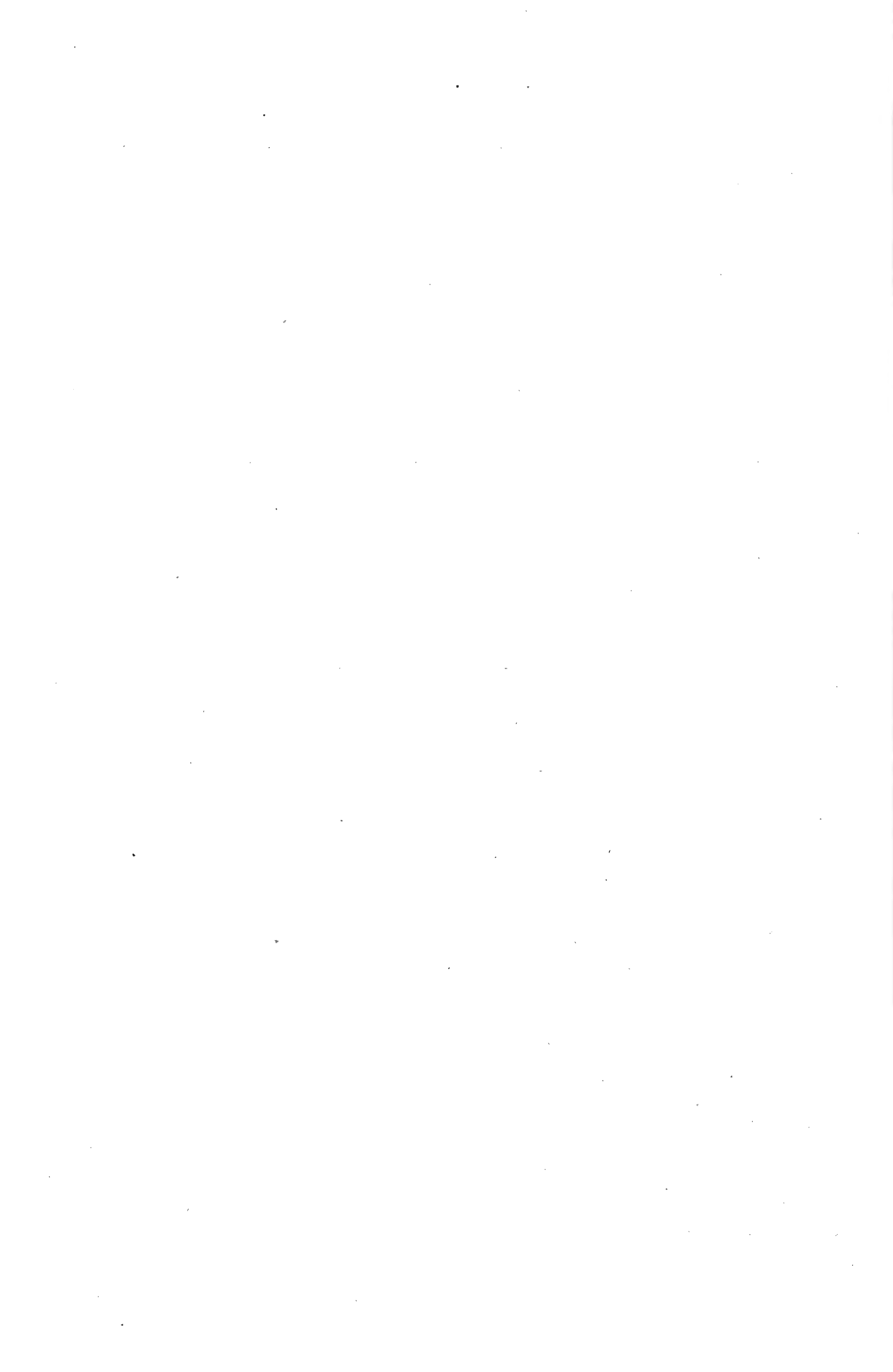

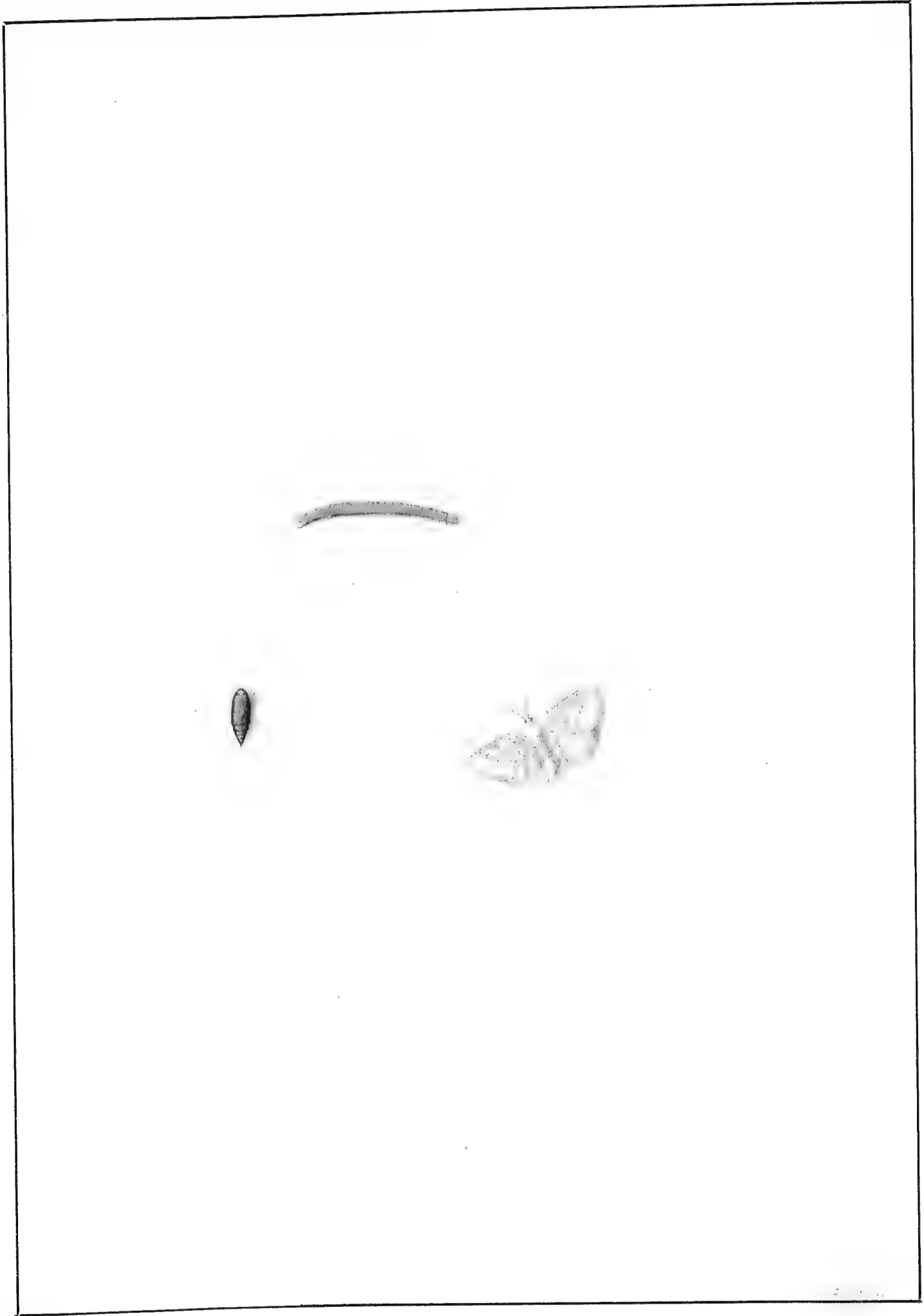
Dit Rupsje kreeg ik in October, het at persik loof
zijne bespinninge die in weinige draatjes bestont en
wit was begon hij int laast van genoemde maant,
in november wast gulde popje, en int begin
van Junij des volgenden jaars kwam er dit neven
geschildert wijtje uit

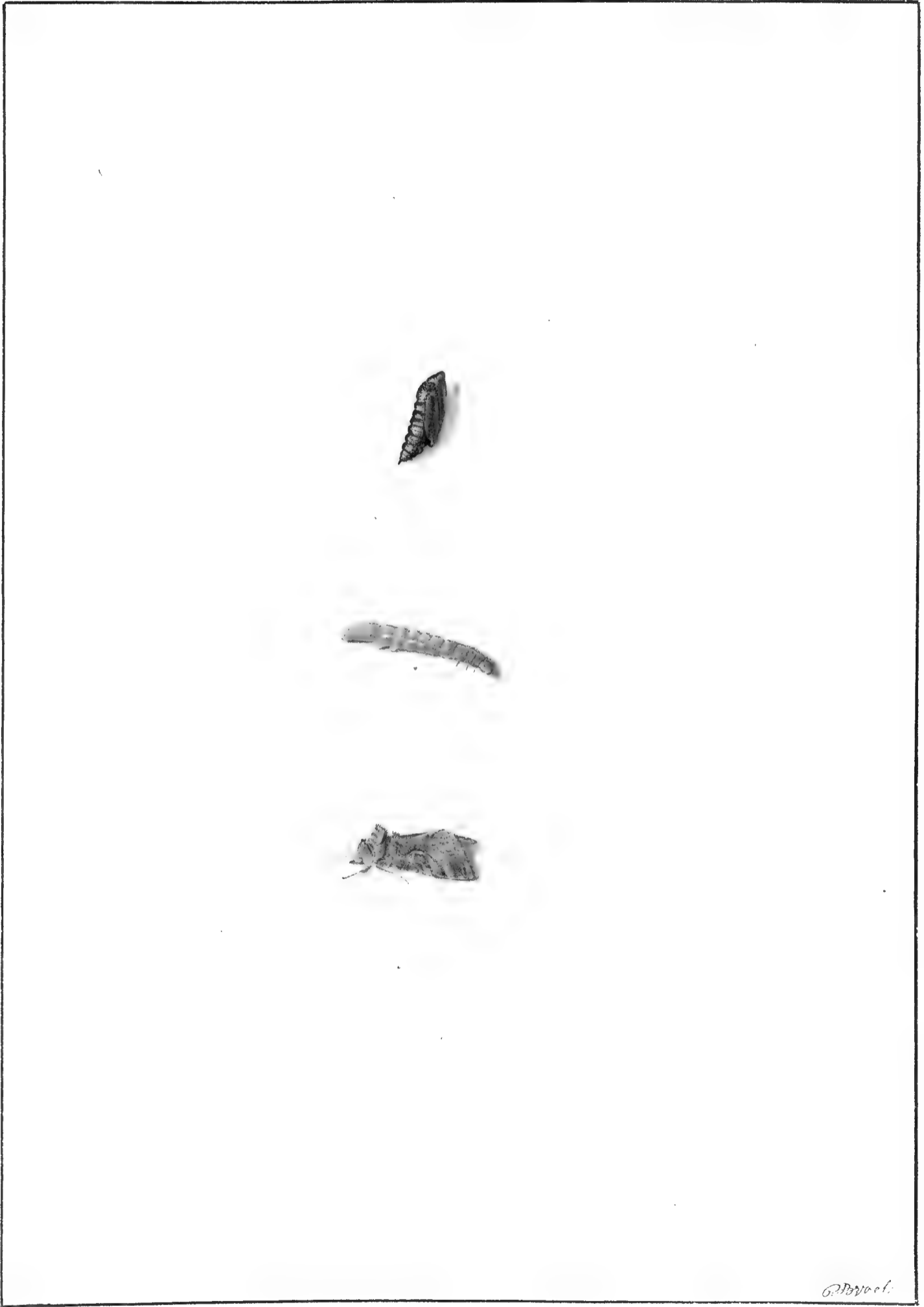
Stock

In het begin van augustus vond ik dees Rups op het
Wilgen loof, recht uijt gestrekt van gedaente bijna
of het een steeltje van een afgesnact wilgen blad
was, dog recht beschouwende was het een Rupsje van
dat soort int gemeen Lantmeesters genaemt
hij is voor bij het hooft met zes klauwtjes ver-
sien, het lange lijf voorls inde midden pole-
loos, en agter weer met vier stampe pootjes ver-
sien hij hout sig meest lijf seer stil soo dat
hij moeilijk te vinden is
inde volgende October maakte hij met heel wein-
nig spinsel een plaatsje om sijn Rupsvelletje
uijt te trekken en wiert een ordinaer gulde
poppe, blijvende de ganze winter leggen
en in het laast vande volgende may swam
dit bont Vlijtje uijt het selve

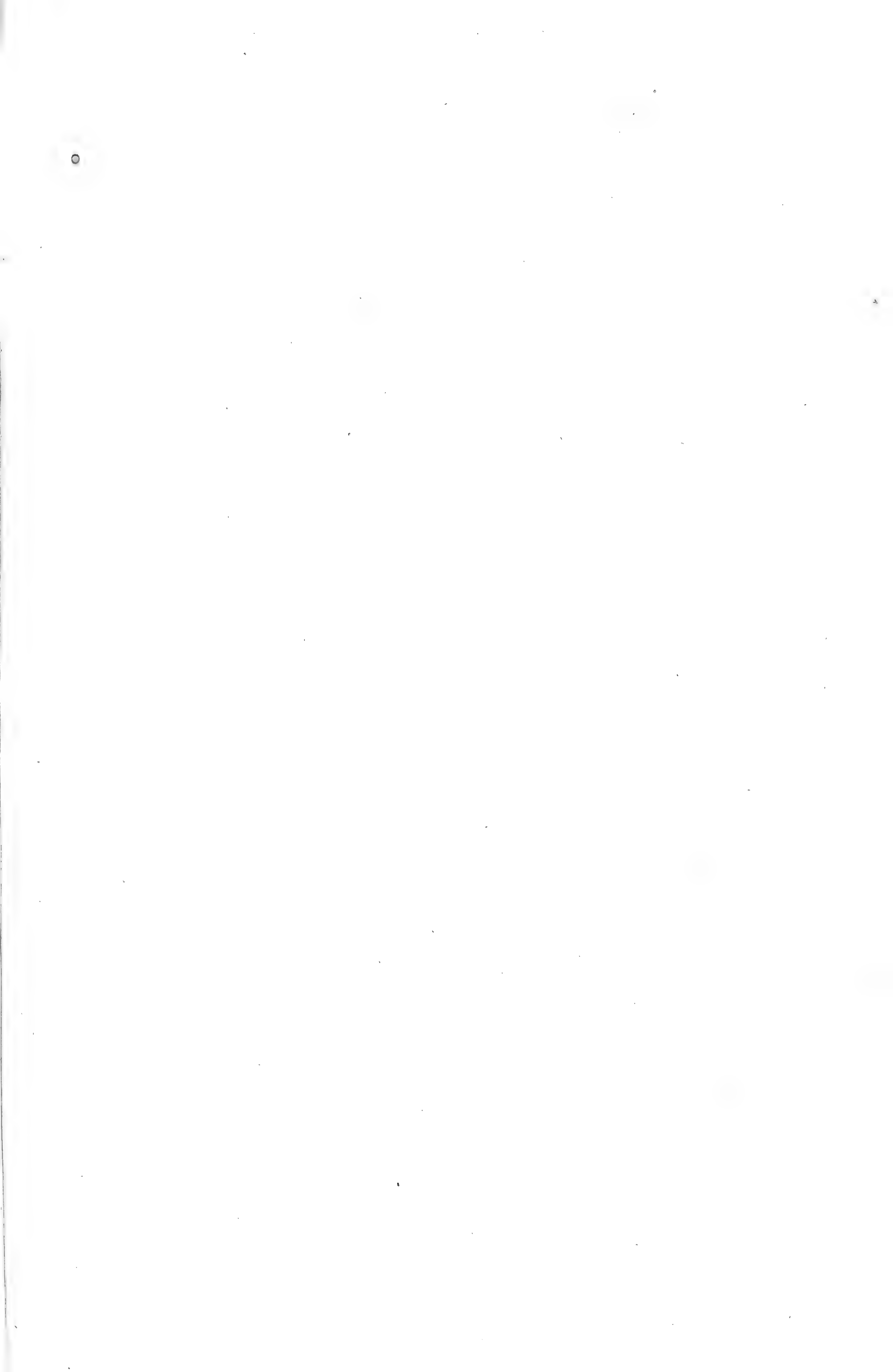
Fit Rupsje is mede van dat slag datmen onder
de liefhebbers die dit goetje lust nate speuren, en
en in alle haare veranderinge te verwonderen
en te vermaken, int gemeen noemt Land-
meeters, maakende elke maal als hij voort
wil de gedaente van een kram door de
buiging van zijn liggaam want hij brengt
yne stompe agterste poelen eigt anse scher-
pe voorspooten o. s. u. u. w. is, brekence
van het voorrijf weer recht uyt als of hij met
de lange synes lijfs synen weg maait; in vout
nem int begin van augustus op de Malva
ende in het laast eer selver maand maake-
len hij een weinig spinsel, daar in syn
huitje af arbeidend, wiert een groen gulde
popje dat in minder als drie uynen blin-
kend bruin was, hier in van veel anvere
verschillende dat de plaats daar de punten
der vleuelen inde gulte poppens van mai
kancren yn veel sennelijker is en viltig
en puntig uytseest, int begin van septem-
ber kwam uit syn bruin popje het uiltje te
voorsyn dat somtijts bij sonne en yn al vlie-
gende met syn seer lang traaveitie uyt de Blom-
men sijn loest loest, gelykende hier in veel
na dat slag van uiltjens dat bij veelen Brust
genoemt wort, cog die hebben anser eikke hoorens,

Dit Diertjen dat in zijne gedaente veel van andere
Rupsen scheidt en bijna zoo wel een groen soort
van een flak als een Rups gelijkt, en daar ik
als het kroop ook geen beenen an sien kon
vond ik onder de Eijken Doornen dog ik heb
het niet meer sien eeten, maar het bespon sig
in september tusschen de gedroogde blaatzjes in
een vast bruin eijrand spinsel zoo klein dat
men sou denken dat oer het diertje niet in
kon, ik brak in de volgende November een
deser spinsels los, waar in het Diertje nog
in zijne voorige gedaente sat, zijnde alleen
wat kleiner en minder groen geworden, in
de volgende maart wast nog als vooren,
dog begost doen vorders meer en meer na een
poppe te gelijken, en in het begin der volgen-
de Junij ontdeet het sig van zijn hütje
dat seer dün was vertoonende doen seer net
een poppe of seer dün schillig, gulde poppen, daar
men heel bescheiden, hoofft, hoorens, en poeten
an sien kon, en self een dag of twee eer datse
uïtkwamen haar swerte oogjes, int eerst
van Julij kwamense uït haar dün schillet-
jen en wierden dees aardige uïltjes, sellende
sig ten aansien van haar klein poppen ver-
wonderlik groot uït

Fit ongemeen maakfel van een Ripsjen ad tot int begin van
October Else blaaden, als hij kroop had hij wel de gemeene
gedaente der Ripsen maar fillende maakten hij wonderlijk
postuur met de twee agterste poeten om hoog.

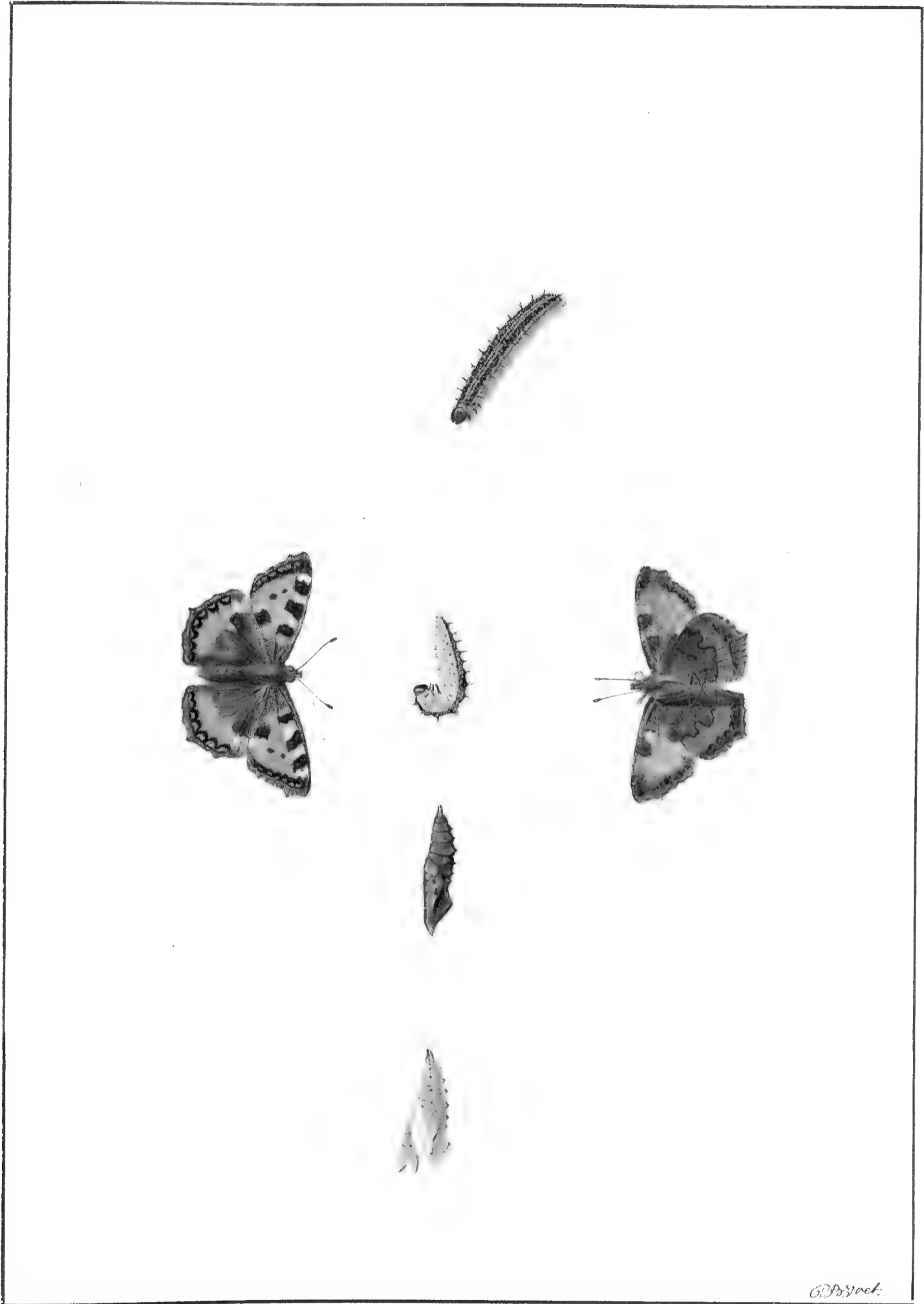
in een dag veranderden hi van zijn bonte kleur en wiert
egael donker grielgroen, 'kruipende van gedaylen Else af
inde groet alwaar hi een Eijronde kuiltje maakten
hier in ondeet hi sig van het Ripse veertje en wiert
een bruin gulde poppe
Waar uit in Junij des volgenden jaars een Vlijtjen van
deser gedaente te voorschijn kwam.

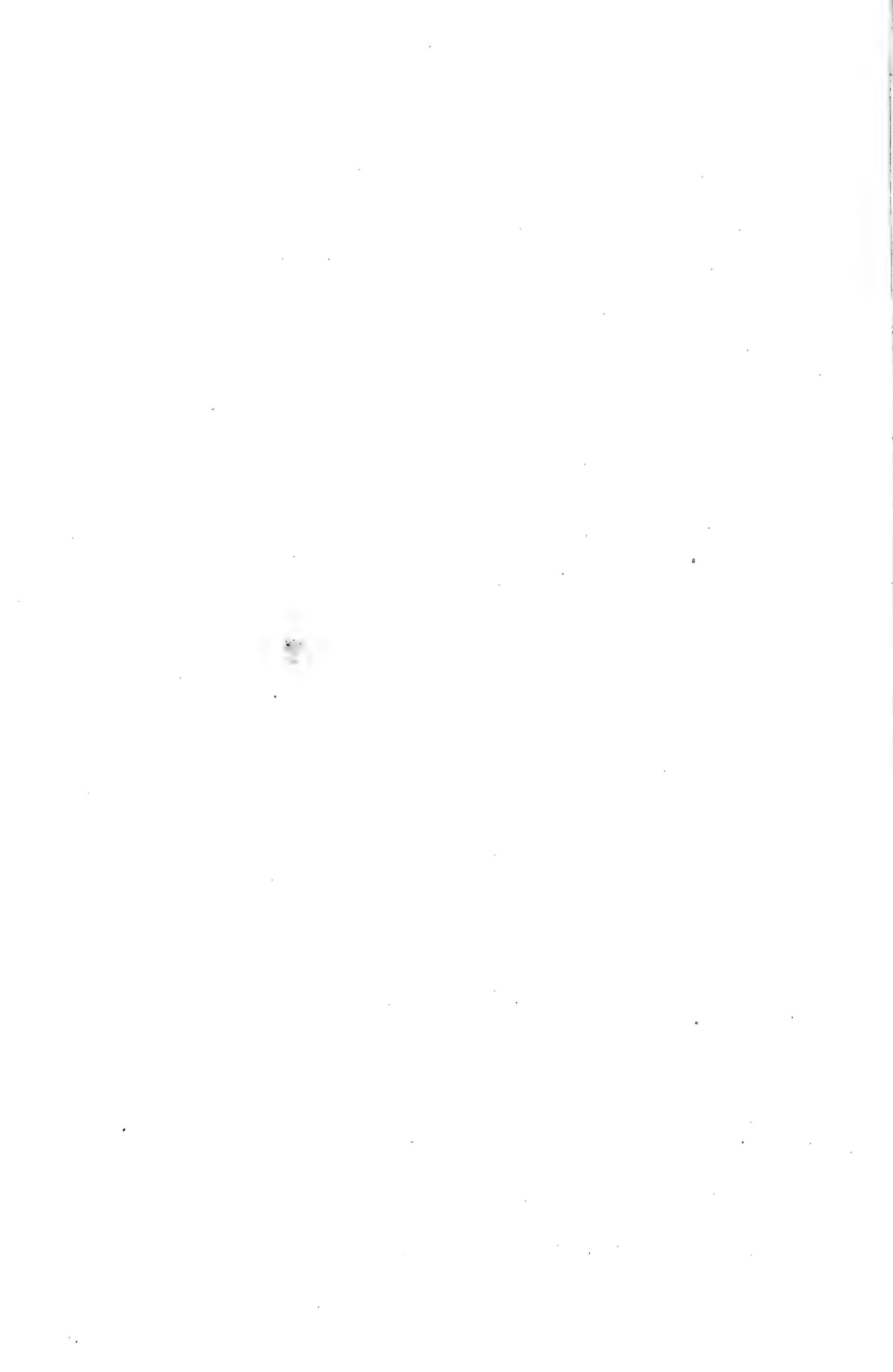

Deze soort van Rupsen onthoudt sig op groote Porand
netelen als zij volwassen zijn, stellen zij haar op een
waardige manier tot veranderen, maakende haar
aen het agter ende vast, met de rest van het geheel
lijf neerhangende. Kreigende hoe langer hoe meer
in haar vel de gedaente van een guldten poppen
welke vel na een dag of drie soo gehangen hebbend
afgevroogen word, eerst an het hoofd-beginnende
vertoonende dan een seer buigzaam week gulde poppe
eerst geelgrauw, dog in weinig tijt herder wordende
bruinder, sommige glimmende als ofse van metael
in goudagtig waaren, maar enige daageneer
als het Kappelletje uit komt, kan men door
sijn hoornaglige en doorschijnende huiltje niet
alleen sijne pootjes hoorntjes vleugeltjes en soo
voorts sien maar self sijne kleuren, gelijk in
het afgebeelde poppe op sij, het eene siedes vleu-
geltje na de pooten omgeboogen, afgeschildert is.
dat sig uit dien doorschijnenden dop. koomende
opreht ende alsoo de binnenste zijde van de boos-
venste vleugeltje wort al schuddende en sijtbaar
grooter en van heel flap herder wordende hebbende
sijne groote en kleur eer het nog ten vollen droog
is, dat seer verwonderlijk om te sien is, laatende
gelijk het kuiltje dat uit den dop kruipt zijn dien
schaaltje hangen gelijk onder is afgebeeld, ont-
doende sig uit zijn agterlijf van eenige droppen
root agtige vogt is strak bekwaam inde lught om
te vliegen, en soo weinig vaste tijt dees Rupsen
hebben om gulde popjes te worden of vleugels te krijgen
soo weinig is haar leeftijf ook onseker want som-
migen weeten sig voorde winter ongemakken te
verbergen en genieten het aengename van meer als
een zomer

Siet J. Goedaert sijne XXI. bevindinge

G. B. York.

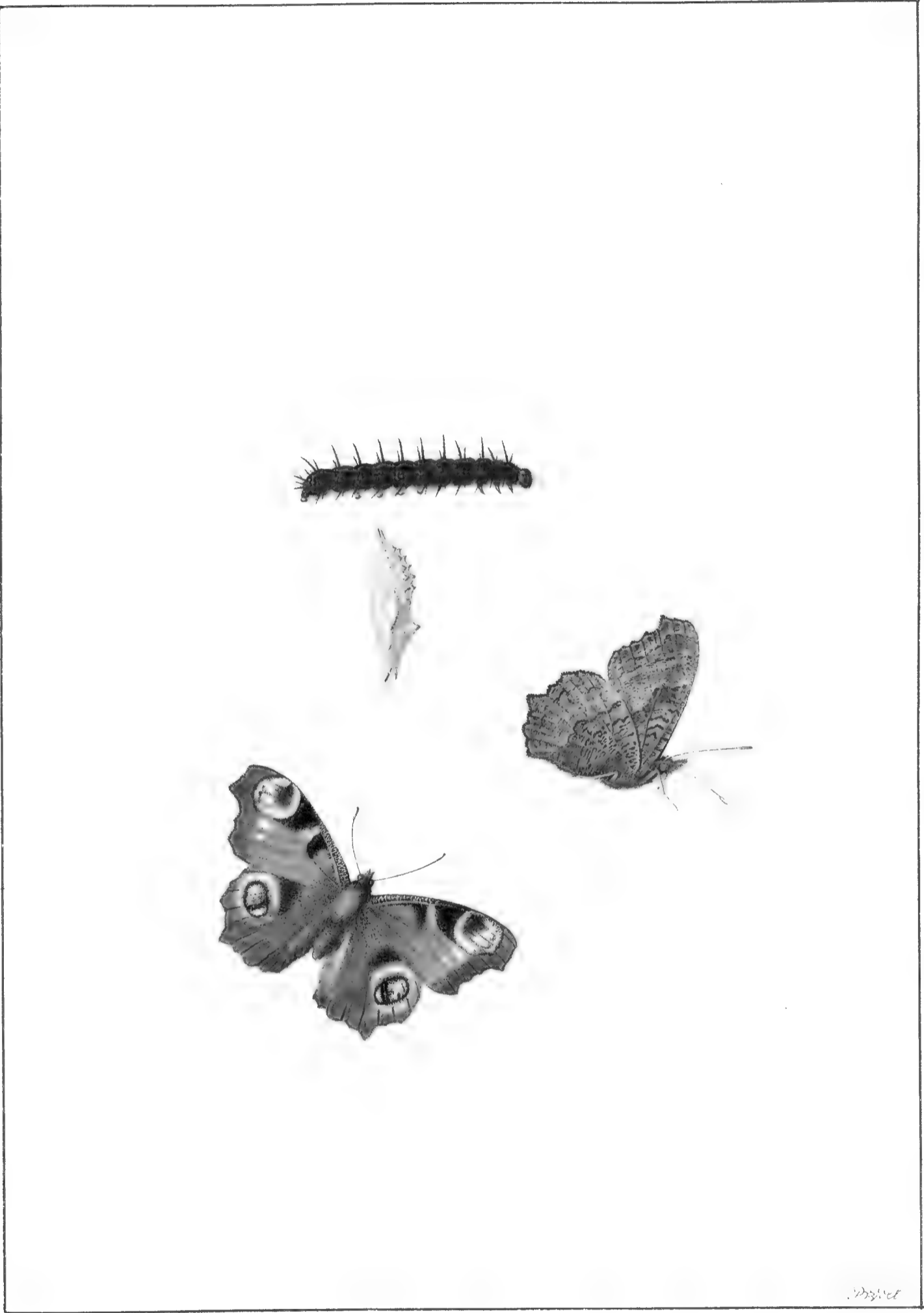

Deze fiverte met wit gevulde gedoorende Rupsen
eeten de groote Brand Netelen. Het is ongemeen
dat men hier ziet, dat dit steeklig gaetje in soo
grootte menigte sig vreedzaam bij malsanderen
hoit tot in het laaste van Junij of in het be-
gin van Julij, na het vroeger of later zoomer
weër maakt; gelijk het meest met alle Rups-
sen gaat

als dan maakense haar met het staart ende
vast, hangende met het hoofd om laag wetende
sig met inskrimpen en andere bewegingen, van
haar gedoorende hütjen te ondoen, edog soo
datse blijven hangen, sijnde dan een graauw-
agtig gulde popjen dog somtijts ook guldagtig
of metalagtig van kleur is

na soo veertijn daagen wat meer of min gehan-
gen hebbende, verandert het diertje binnen
van kleur, soo dat men heel kennelijk sijne
schoone vlakken op de vleugels door het bui-
tenste guldepophütjen heen, sien kan, dan na
weinig daagen drukt en perst sij dit hütje
stukken, gaande altijd recht oover de rug en
onder daar de pootjes en vleugels neffens mal-
kander leggen oopen, vallende soo om laag
dan gaat het beesjen met sijne vier pootjes
soo klimmen, en sitten dat sijne natte vleugelt-
jes neerwaars hangen, die dan op een alder-
wonderlijkste wies in minder als een vierde
deel uijr tot haare volle groote en schoon-
heit uijfsetten en het Kappelletje bewaam
maaken, om door de lügt te vliegen.

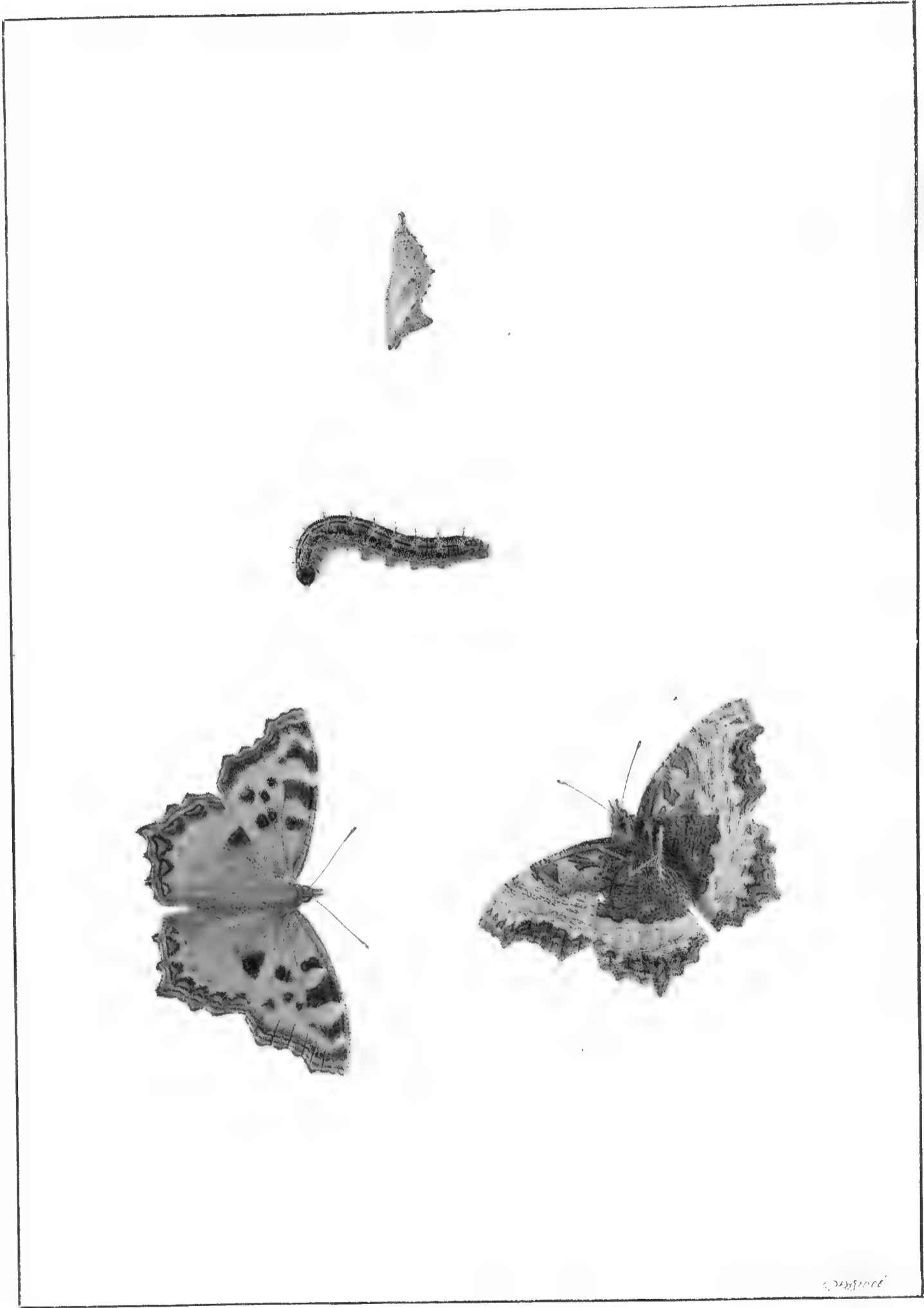
Ziet J. Goedart sijn 1te Bevindinge.

Deze gedoorende en gehaierde, bonte Rups, eet appel en
peere blaaden en meer ander groen loof der boomen
in het begin van Junij, maken zij haar ander staart
of agtereind vast tegen heiningen en muren, met
de kop nederwaarts hangend? soo een dag of ander
half gehangen hebbende berst het buitenste vel
door het in of korter tredken van het lange lijf
en valt van het lijf af blyvende het rupsje nu
gilde pop zijnde. den sijn staartje hangen, en al
vrij vast; edog of dit met lijmige stof vlijft sijn agter
lijf vast geplakt word of met quiel vlijft den
mond daar veel ander Rupsen haar spinsel van
maken, is mij nog onbekent, altoos het is schoon
en wit of het zijde was, inde volgende dag of
twe word het herder en somtijts metael of goud
aglig van kleur, waar van misschien de naam
van gilde popje komt dat soo wel an swerte, bon
te en andere gegeven wort; die maar eenig over
eensvomen in aert en gedaente hebben al sijnse
van geen gilde kleur, het gedagte popje was met
een groote built op den rug en op het agterlijf
twe rien van veertijn kleinder als stompe Dorentjes
aerdig met swert gesiert, in de maant Julij daar
aen volgende berst het gilde popje open, dog
blijft hangen sonder afvallen, en dan swomt een
Lappet voor den dag, wijns kleine en natte vleu
geltjes sij wonderlijk en bijna sigbaar vlijfsellen
terwiel het agterlijf korter word, zijnde so binnen
een half uur een schoone Lappet met vier pooten
verschillende hier in met veel ander soorten die
ses pootjes hebben, zijnde voor als bosjes hajer inde
plaats der pooten.

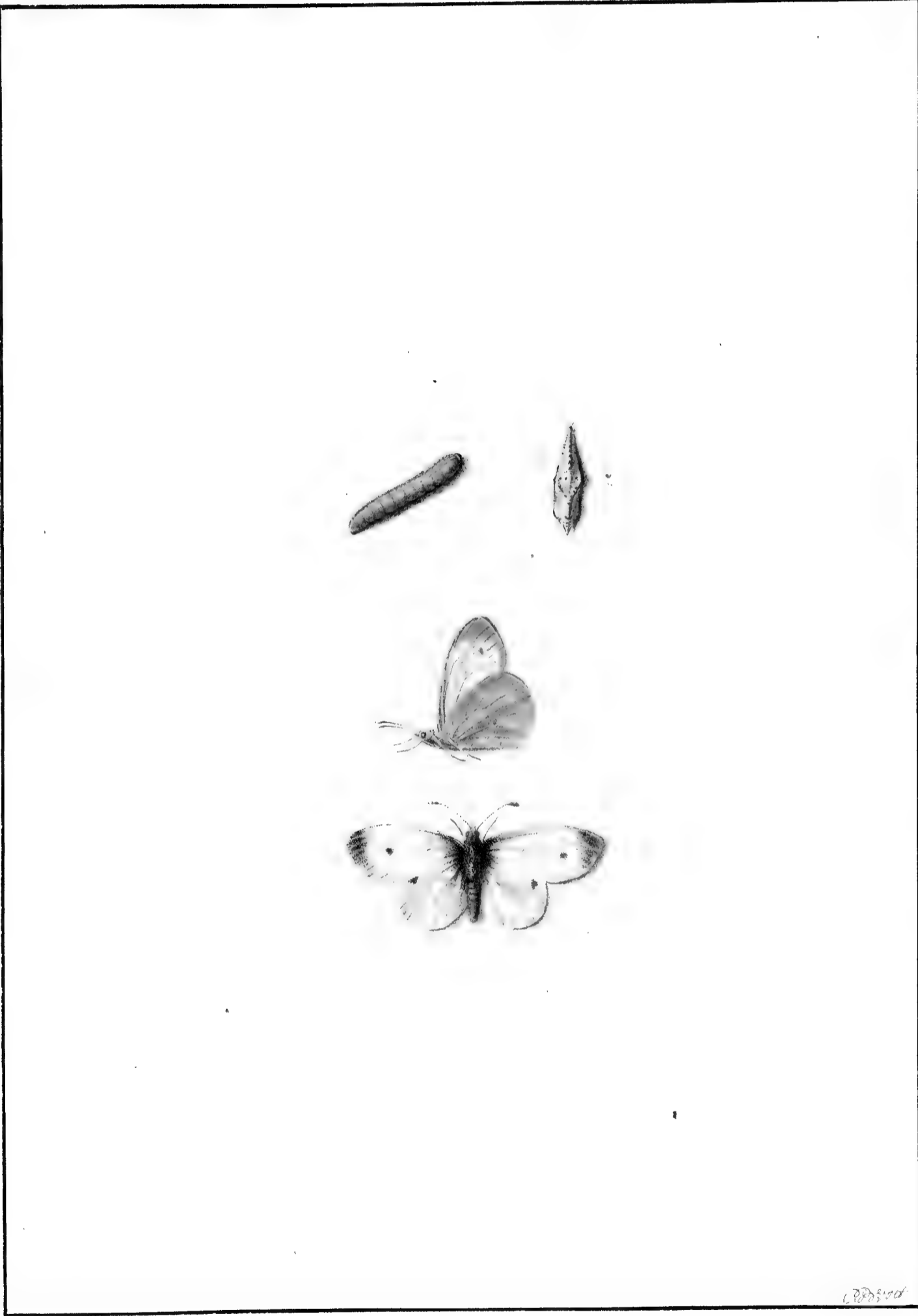

1851/100

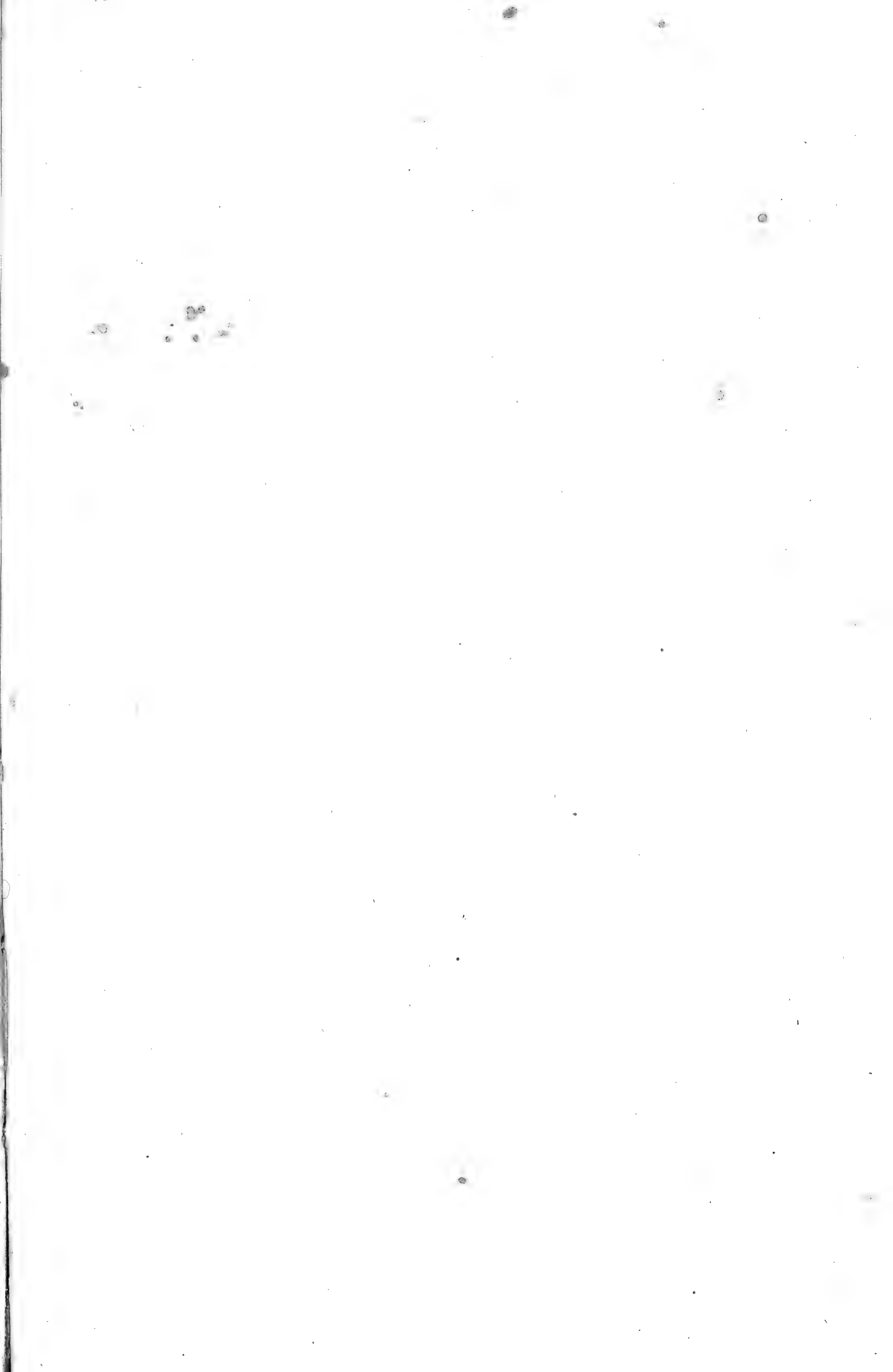

Deze Kapellen setten hare Eieren die klein en geel zijn op de
Kool voornaamelyk, die haare rüpsen daar uyt koomende
met eeten seer bederven, sijn groeijen tot de groote deser afgebeelde
hebbende hebbende gelijk de meesten int gebied seshijn pooten
voor ses scherpe als klaautjes, agt stompe inde midden en
agter twe, Dog alle kleinder als wel ordinaar, soo dat
hij van booven gesien sijnde, poteloos schijnt
eer het Rupsje gulde pop wort weet het sijn op een wonderlijke
wijse an het agterlijf vast te maaken, ende een bandje
om het middenlijf als een buigeltje te maaken, soo han-
gende vringen en schudden sijn haar wollige groene huidje
af, blyvende indie gedaante gelijk ik het hier afgebeelt
hebbe, eenige tijt hangen Dit is ook anmerkelyk dat sijn
sijn nooit drajen maar altoos met de pooten na des
vaste plaats blyven, om uyt haar vliesje barstende sijn te
beter met haare pootjes vast hevdende konnen helpen
Dit is ook anmerkelyk dat sijn geene vaste tijt hebben in
hare gedaant wisseling want inde soomer worden sijn van
volwassen rüps gulden pop, en Kapel, inde tijt van vijftien
daagen, maar inden herfst gulde pop wordende blyven sijn
tot int begin vande volgende may in die gedaant,
vringende sijn dan uyt haar schilletje waar van een gedeelte
nog lang blyft hangen Dit gulde popschilletje is soo doorlüg-
tig dat men eenige tijt te vooren eer het beesje daar uyt koomt
sijne swertagtige plakken doot selve sijn kan.

Siet G. Goedaert sene XXVII. bevindinge.

C. 2885. 104

In het laaste van augustus vond ik een groote partij van dese kool Rupsen op een heininge loopen, en nam van deselve eenige mede waar van zij ekkelijke heel aardig met een gesponnen draatjen om de midden, en met eenen ook ande staart vast maakten, vringende en schuddende een dag of agt daar naar het huiltjen af, het welke in die tijt versturven en verdroogt sijnde gans lichtelyc als stof breekt en afvalt, scheurende door haar in malcan=der vringen en dikmaaken allijt op de rug eerst ende inde volgende april en May kwamen uit deselve de tevens geschilderde booter Kappellen, waar van de mannetjes en wijfjens inde swarte plukken der vleugelen verschelen

Enige anderen van de boovengenoemde Rupsen na zij een dag of agt stil geseten hadden ont= kroopen an beide zijden uit haar liggaem verscheiden maanden, die soo het schein door haare huilt beeten en braaken dewiele men te wooren geen openinge kost sien, deese maanden van kleur als kaas, bleeven door haare lymigheid ande Rups vast sullen, en besponnen zij elk apart in een geelugtig spinsel, onderwel hoewel het nog eenige daagen duerden stinf de Rups, by al dit klein goetje, waar van uit sommige tropjes uit elk bespindelje een klein en zeer gaauw vliegje voortkwam inde volgende October, uit anderen eerst in May des volgenden Jaars, en soo gaat het met deese Rupsen ende haare Kappellen ook, hebbende geen vaste en gesette maanden waar in zij sig in poppens of in Kappellen verwisselen

Tiet de XI. ^{de} Bevindinge van J. Goedaert.

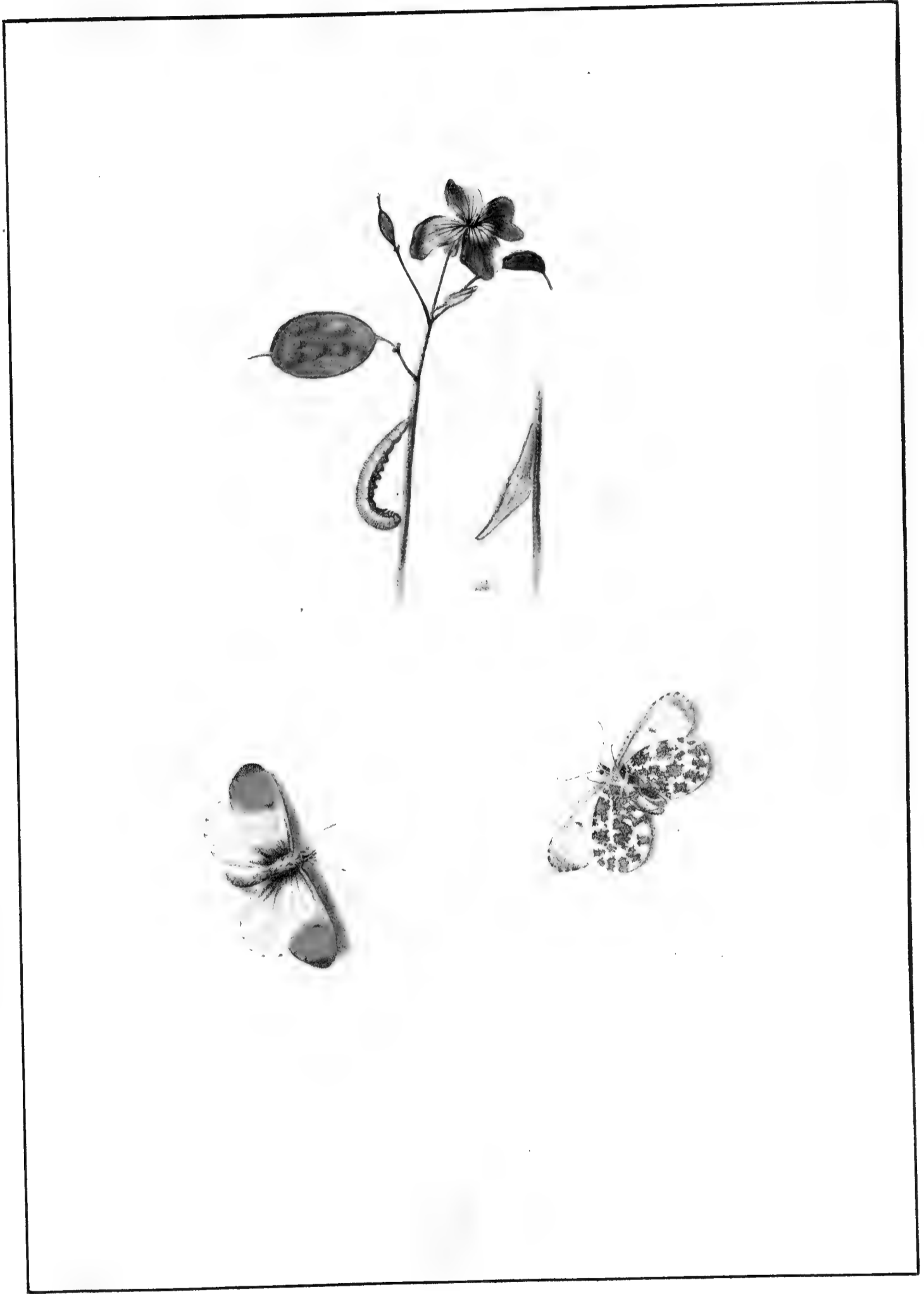

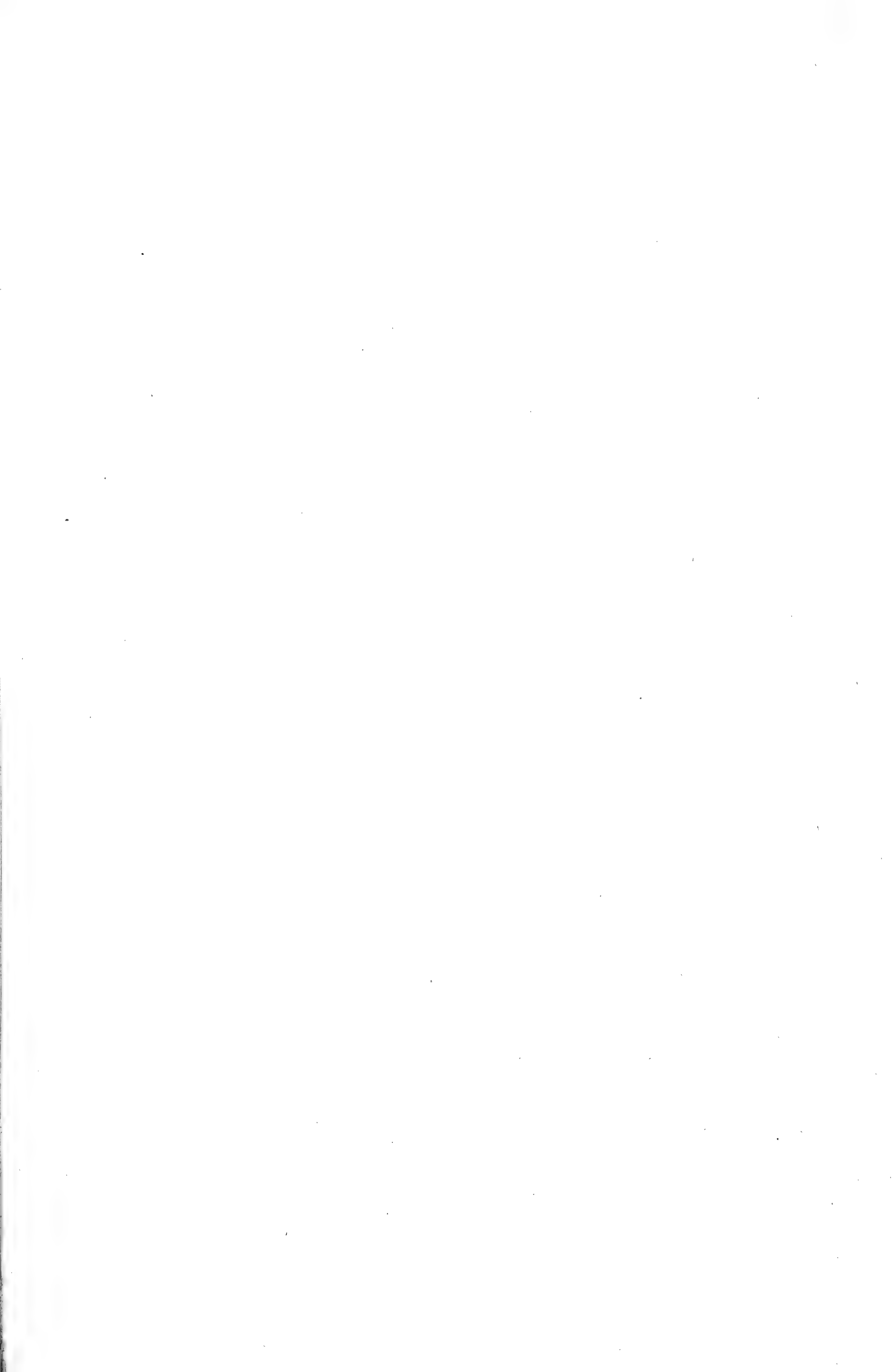
Deze Rupsen vond ik op de Bulbonack of penninge Blom; zij zijn
verschillende van veel anderen ook hier, in datse van agteren veel
dunner en spitsagtig zijn en ook dat haare stompe pootjes heel klein
zijn

zij maakten haar met haar agter einde met een witte blinkende
stofte vast an een steetje van het kruid, hebbende dit met eenige
Kapel Rupsen gemeen, edog of dese stofte uijt haar agterlijf komt
of uijt haar bekje is mij nog onbekent, ook ^{hoe} dat dünne bandje
inde midde vande Rups (en daar na om het gúlde popje) gemaakt
wort, want het schient als inde Rups eerst vas te fitten, en even-
wel wort het Rupsse velletje afgestroopt en dan sit het weer
vast in en om het gúlde popje, en zoo ist met het agterste end-
jen ook, zoo vast gemaakt sijnde sat het eenige daagen
gelijck ik het afgebeelt heb, verminderende sijne witte banden
op de zijden, als meede de swerte stipjes, doen ontdeet het sig
van een heel dün Rupsse velletje en wiert een heel ongemeen
maaksel van een gúlde pop. gelijck het sig daar neevens ge-
schildert vertoont,

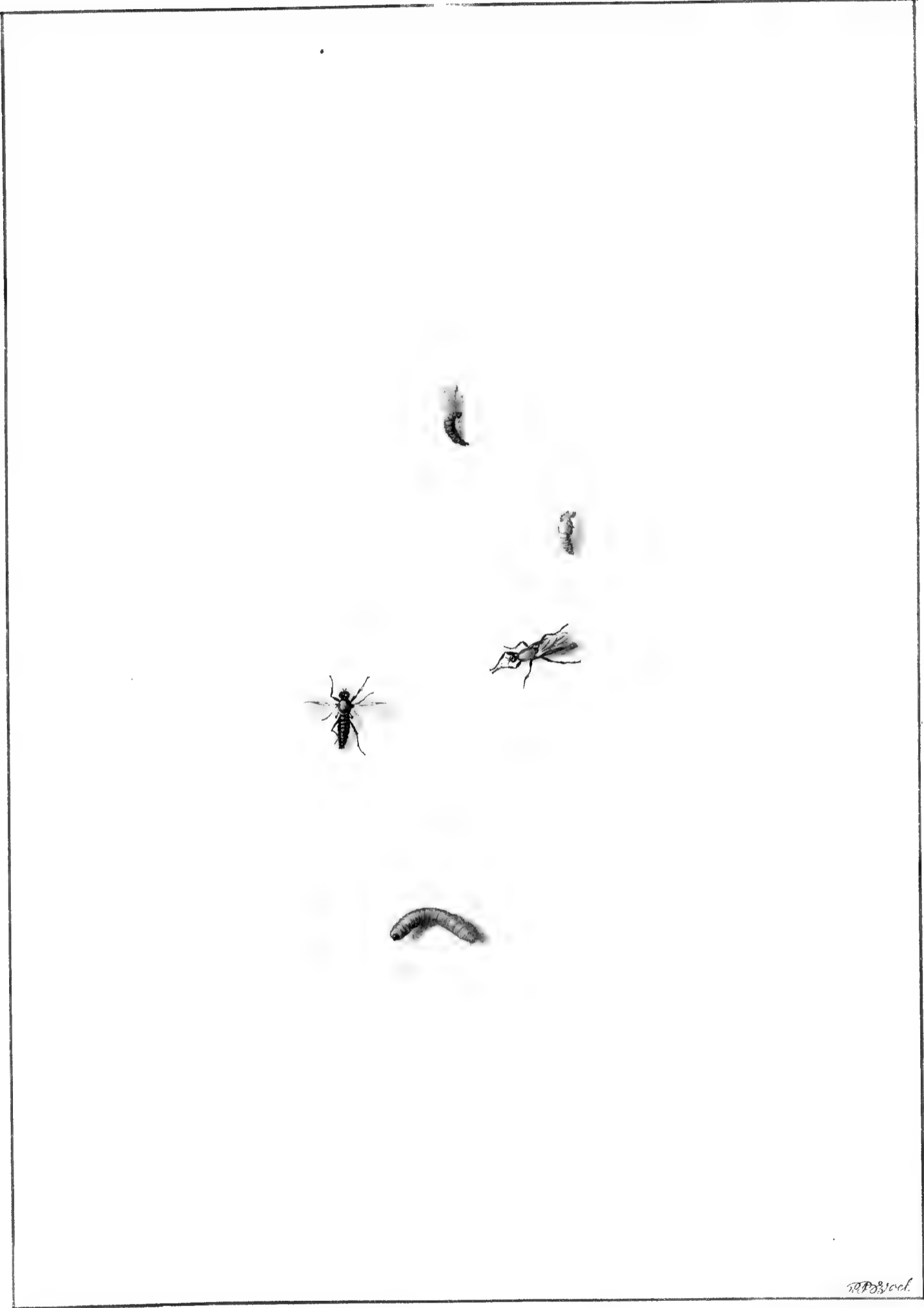
in die gedaante bijna, is het gebleeven van júnij, tot may,
des volgenden jaars, krýgende eenige daagen voor dat het uijt
sijn gúlde popje te voorschýn kwam, door sijn vliesje dat zoo door-
schijnende was de koluren vant Kappelletje, hebbende het man-
netje en wijfje die haare ondervleügefjes alleens zijn, in haare
boovenvleügefjes dit groot onderscheid van oranje vlakken die
door en door of an weerskanten zijn.

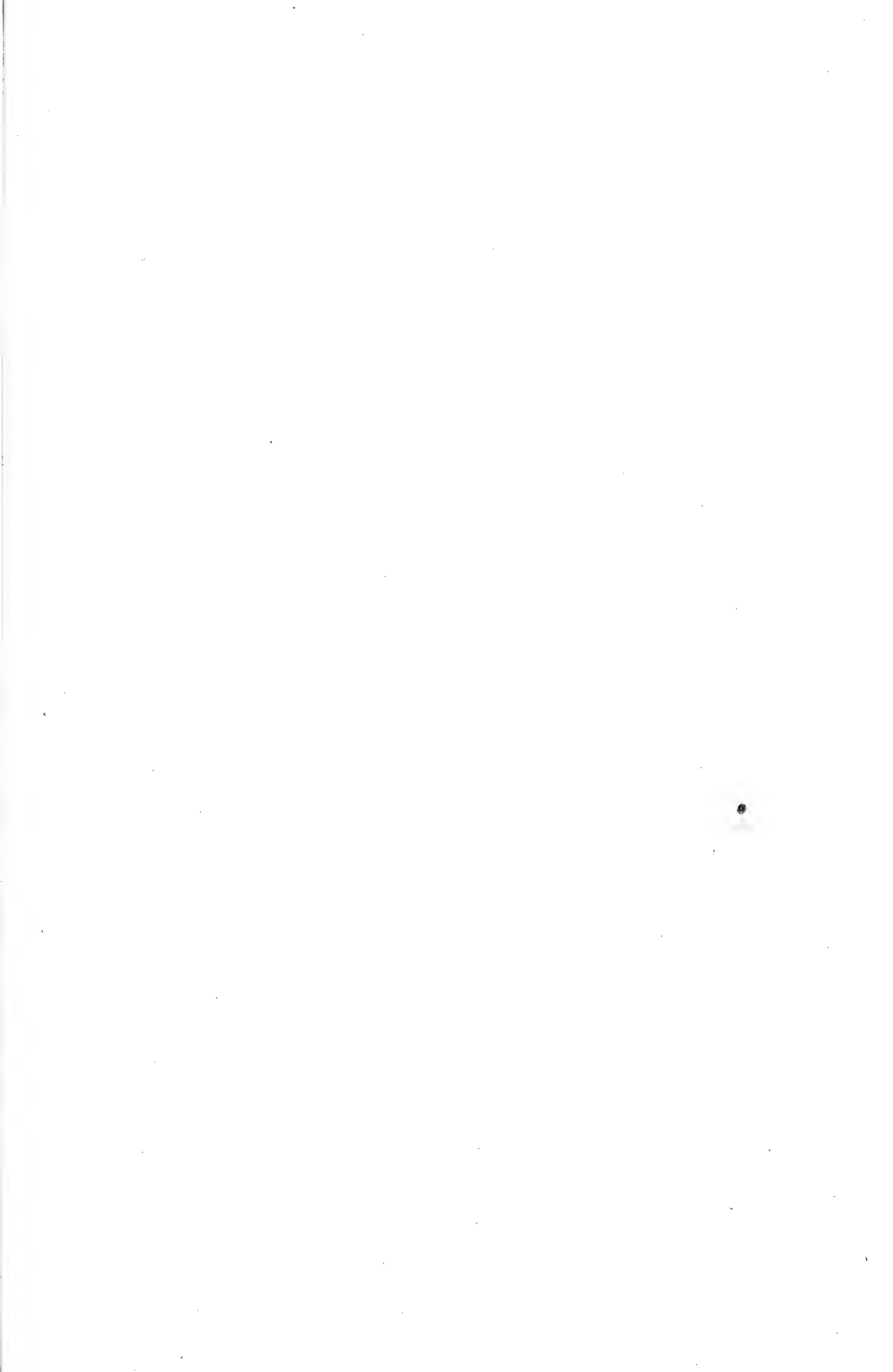

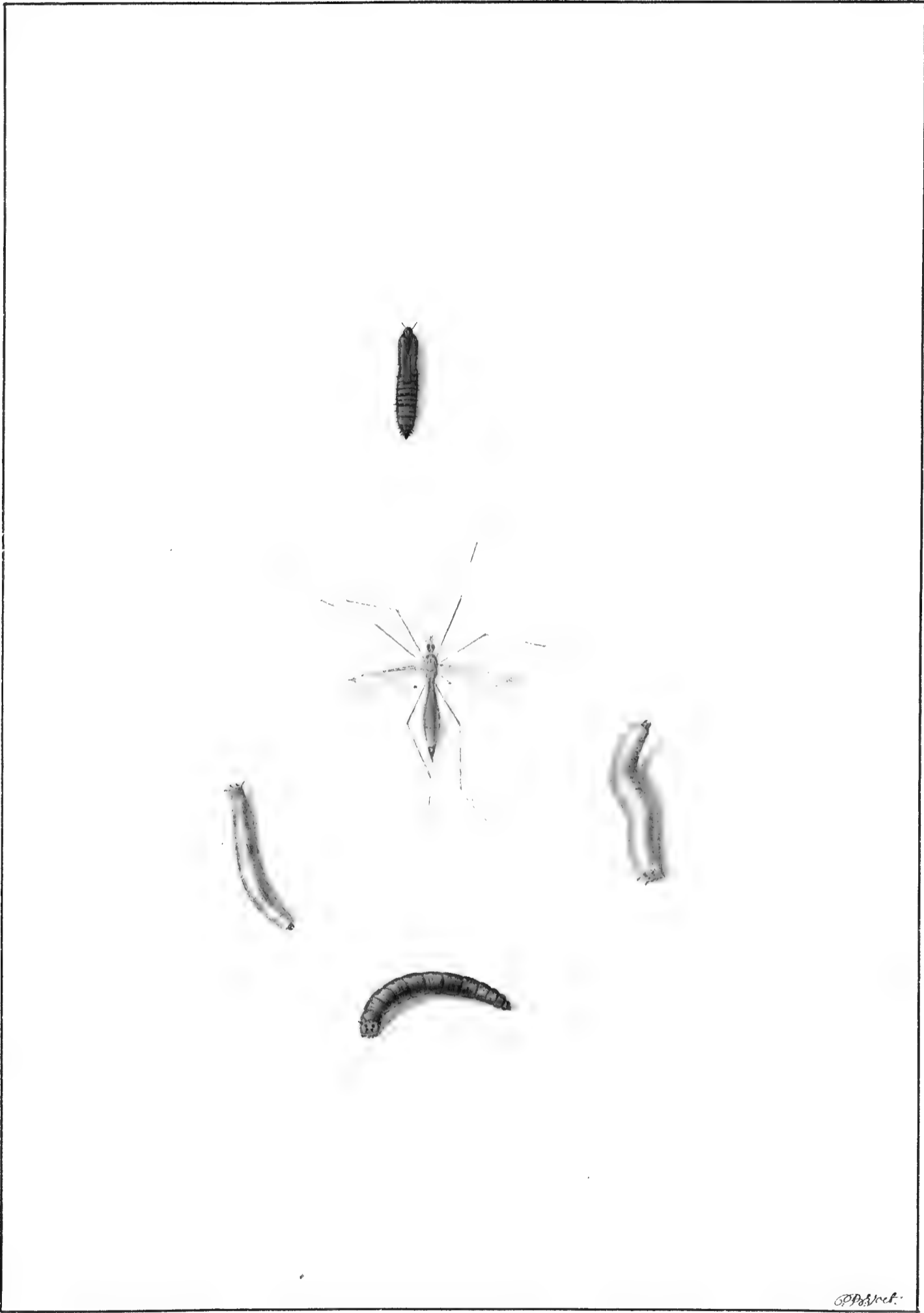
Deze worm vond ik int begin van April in menigte in overgebleven brokken Koejermest daar de aarde het voorige jaar mede gemest was ik konde an deselve geen spoolen sien nog onderst nog boovenst, het Diertje aangeraakt sijnde in wat postuur het ook was als men't ook kreeg soo bleef het eenige tijt stijf en stil, in het laast van gedachte april kroop het uit de aarde, en vringden sijn vel door sijn korter en dikker in malckander te trekken af, dat mede booven op het lijf an de kop, eerst vopen borst, getijck alle de Diertjes die ik heb sien vervellen, vertoonende ons doen een popje, waar van veel better vleugels en pooten konnen gesien worden, als an de hoornagtige herde die ordinaar Gulde popjes genoemd worden, dit vervelde nam van dag tot dag vorsemer sijn an, tot half may toe, wanneer men door haar vliezen begon te onderscheiden welke zwert en welke oranje souden worden, vijf ses en ook agt daagen borst dit laast huiltje ook los en de zwerte vliezen die doen asgraau met witte vleugels waaren, arbeiden sijn daar uit en screegen naar weinig waren sterkte in haare pooten en vleugels en naar volle kleur en gedaante getijck ook de oranje wijfjes die eerst bleijck geel met witte vleugels waaren

Guil. Levenhoek
in zijn 77.
Musivie

Dees worm sonder welen, vandit in May inde aerde,
ik setten hem in het sand, en na een week of drie
ontdeet hij sig van een leer dun huiltjen, en vertoon-
den een soen een heel aardig, popjen, als een gultje pop
bijna, waar in men de oogen, vleugels, pooten, en
aerdige opstaande hoorns konde zien,
hier vult kwam in guntij een lang veerde vroug
te voorschijn. en anderen veel later
nog eenige in een klein tijt. Het is een
die gants gans vertelt is, maar alle die gants
samen te nemen. Het huiltje men verscheiden, van
zwaar en zwaar of suare stoffen sien de voorts
in aas te sien in maaksel en manier van voort-
krachten getint, dat zij voor het intrompen en weer
vult roeken van het liggaam weet te doen. vermen-
de sig voort met het hooft, dat hij gans innewaarts
konnen trekken, ence weer vult steecken. houdende
haar dan met de twee harde tangjes of genaaujes,
hier of gans an vast, om de rest van het liggaam
voort te trekken, maar dese vliet, waaren van
sen gants aas. alle de bruine soomende op de
selve tijt en wijze eerst tot gultje popjes, en naar
naar tot muggen waar van de manneij. met
de wijfjes veel verscheiden in het dijf endigen
van haar agterlijf

© P. & W. C.

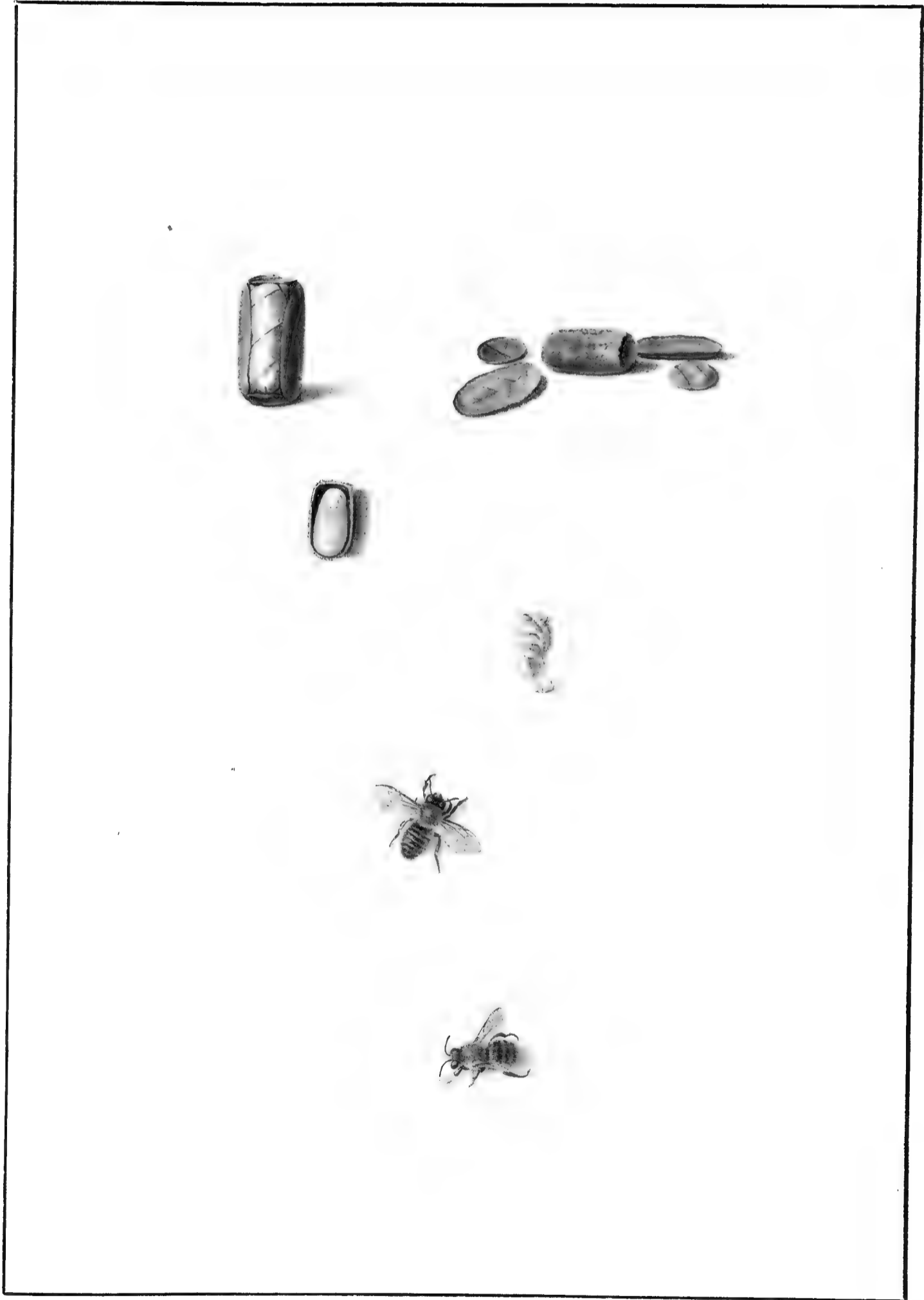

In het begin van Augustus vond ik ontrent twee Duim Diep onder de
grond, stikken van appel en peer blaaden waar van, io. of twalf jaar
net langwerpig root gesneden of gebeeten in een daar toe giformt-
gaatjen int rond oover einde stonden in en om cirkel ronde stukjes die
voor bodem verstreken, van dit konstige werk, edog de wicke an-
deselve geen plaksel of spinsel en was veel het buitens werk iigt malkeander
als de omleggende aarde weg gevaen wiert, die het allen in postuur te
samen hielt, dit lang rond kollenje was met veel net ronde blaader
stukjes gedeekt, sijnde eenigfins schootelagtig als met de punt van
een kleine vinger, in dit pypagtige kollenje als ingedrukt, heel an-
ders als de ondersten die bolagtig iigt stonden gelijk de afbeelding
vertoont, dit kunstwerk ontdeet ik van alle sijne soo net ges-
neden en gestikte stikken van blaaden, en vond doen een hard-
aglig gespin van gedaente als een lang Eij daar een stuk afge-
sneeden was, van kleur en stoff of het van grof graauw papier
gemaakt was, om het selve was het hier en gims, met eenige gele
stoff beset

dit gespin sneed ik oopen, en vond het selve van binnen lichter
van kleur, en veel gladder als van buiten, en een weinig bestrooit
met kleine violet swarte korreltjes, sittende het beesjen in het selve eenig-
fins gekromt, vertoonende een pollelose ingekorven maade gelijk
ik deselve afgebeelt hebbe.

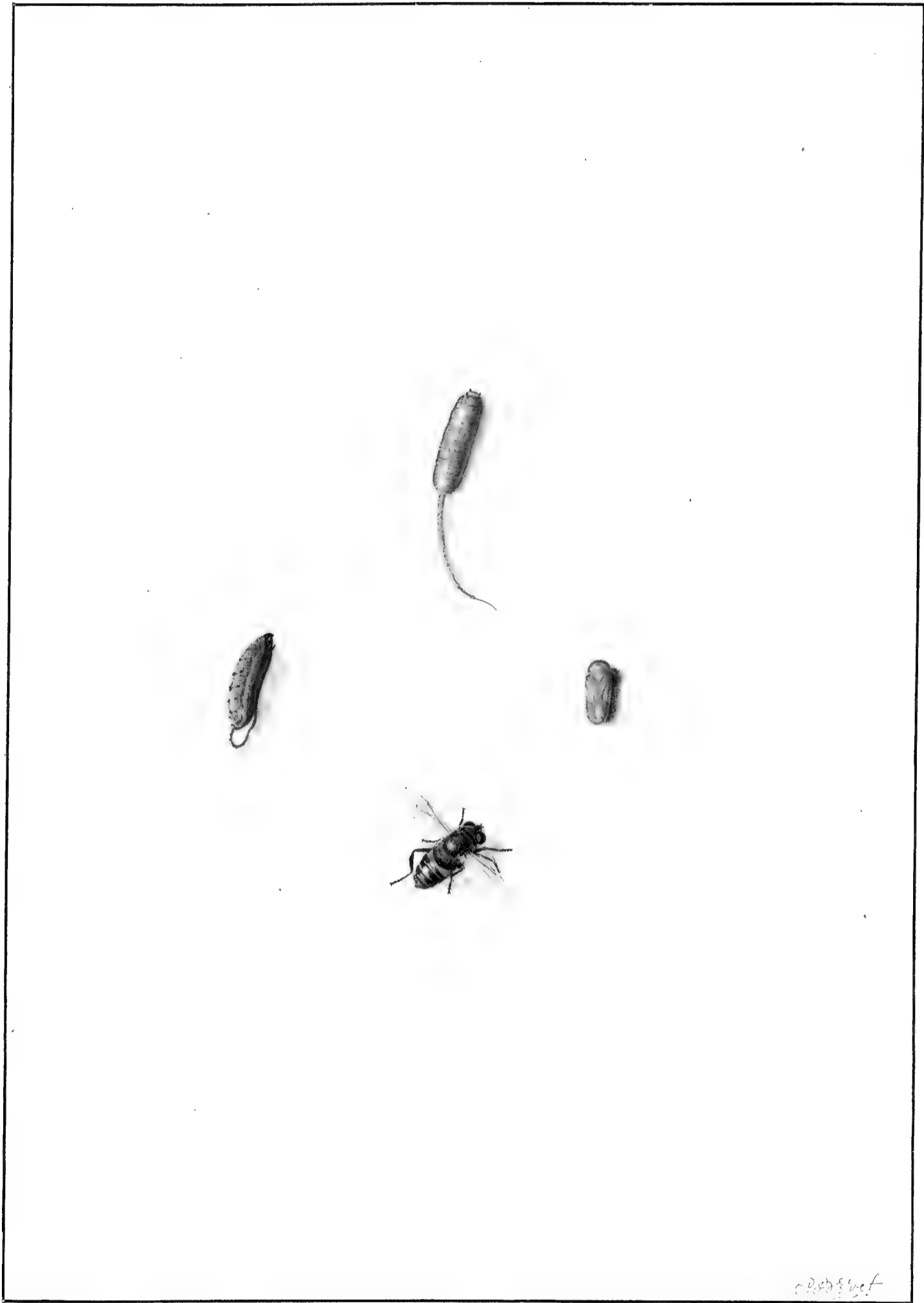
in Juni des volgenden Jaars vond ik dees maade van een dun
vliesjen ontwaan dat in malkeander nog an sijn agter einde vast
was, vertoonende doen een wittagtige pop waar an het hoofd-
oogen en lange snaavel seer kennelyk sig vertoonden strekkende sig
het snaaveltje recht iigt om laag tussen sijn pootjes, het middel. lijf ne-
fens sijn ses pooten waaren immer soo kennelik en los, onderschei-
den, als ook sijne vier vleugeltjes van sijne rug af, om en tussen sijne
pootjes seer klein gevouwen, en nog lossen, was het agterlijf, gelijk
in meest alle soorten van Biën en Hommels, waar van dit een
poppen scheen, en was.

inde volgende augustus ontdeeden deese sig van een seer dun vell
of vliesje, en waaren dees afgebeelde Hommels of biën, maar met dit
onderscheit dat de sommige ande twee voorsten ^{pooten} platter en breeder en ^{agte} wijze
leeden te weeten het voorste lid waaren, en de anderen soo als ik het
hier neeven geschildert heb, sijnde ook wat langer van agterlijf als de breed-
pooten, en met een angel om te steeken dat ik inde ander ook niet ont-
dekken kon.

Dit wömpie dat ik niet wel Russ noemen kan soo om sijn
maakesel als omdat het niet op Blommen en bladen maar
in vüile goeten gevonden wort daer het sijn voetsel ook
schijnt te neemen, is sijne hüt enigsins doorschijnend
soo dat men de beweging der ingewanden door deselve een-
nigsins sien kan voornaamlyk als hy voortkrüipt
met het eerste ansien is kwalik het onderste of het boovenst
te onderscheiden, dog nauwer besienende heeft het twee kleine
hoorentjes inde een, kentlyker als inde andere, en ook
kleine stompe pootjes, ik heb hem van booven afgebeeld
gelyk hy int krüipen voortkomt, als men hem om-
leid weet hy met sijn staart, die hy op alderlij wyse
krommen, en korter en langh maaken kan, wederom
op de Bruid te keeren,
in Julij leide hy sig ter verandering krommende
sijn staartje tegen het lýt dat allengs brüinder wüet
en hart, konnende door het droog worden sijne pootjes
ook beter gesien worden, om beter te toonen heb
ik een reets verharde op sijn verlvont
in dese verharde hüt, wüet de worm een aardig
vliegepopje nog in een dünn en doorschijnend vlies
besloten, en, wüet het nat int droog leggende
verteerde de ooverlottige voigt, en hy kwam na
drie wecken, een stuk vande verharde hüt, daer
de hoorentjes stonden, afbrekende, voor den dag
laatende sijn dünn vliesje inde harde wormhüt,
sijne dünn en verwonderlyk in een gevouvene
vüügeltjes, met schüdden en strijken der pootjes
glad gemaakt hebbende, was het een vlieg int
gemeen na sijn plaats van opvoedinge
Stront vlieg genaamt, hoewel hy nu volwassen
sijnde op de blommen gevonden word.
Siet J. Goedaert sijne II. ^{de} beendinge

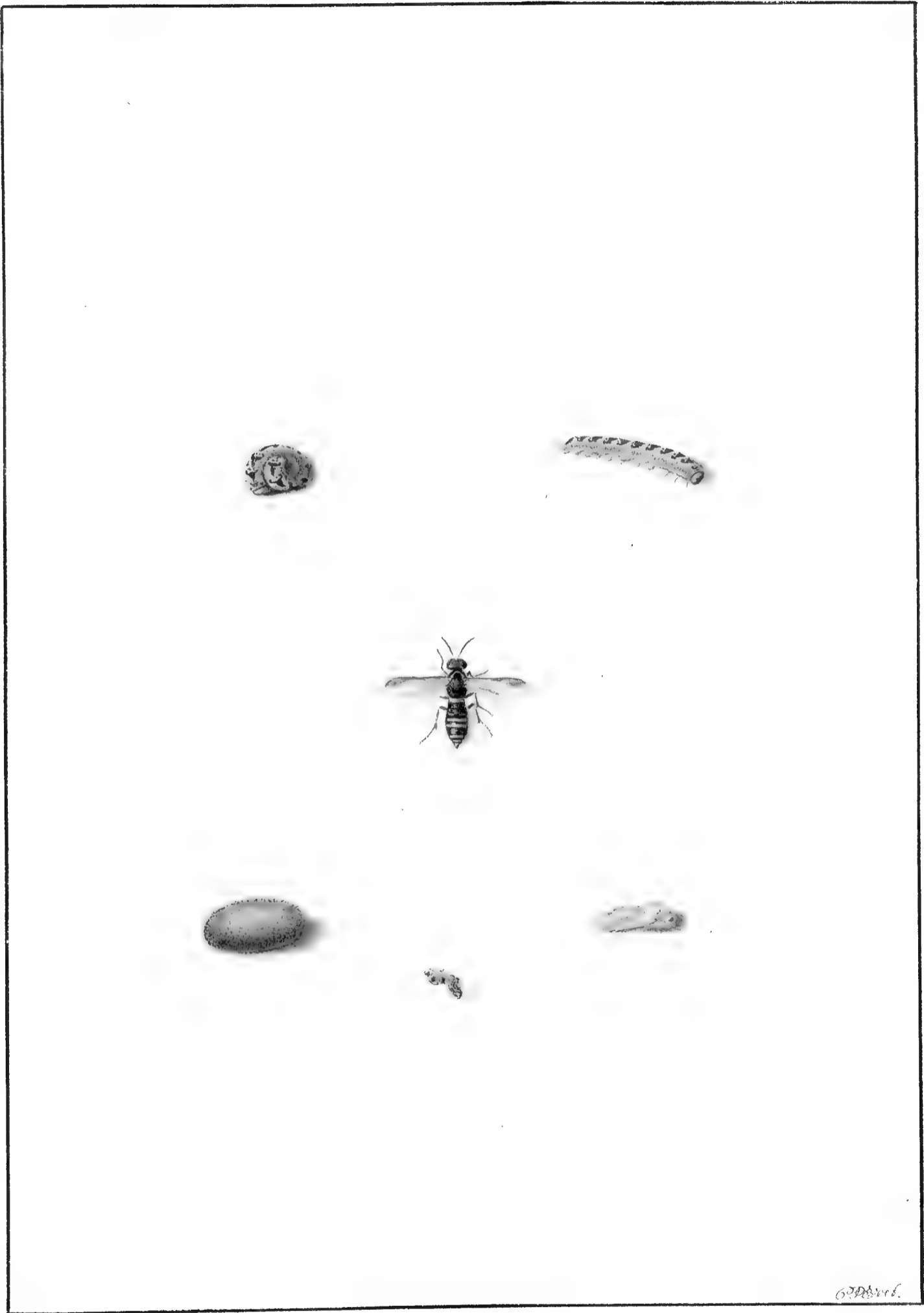

01008601

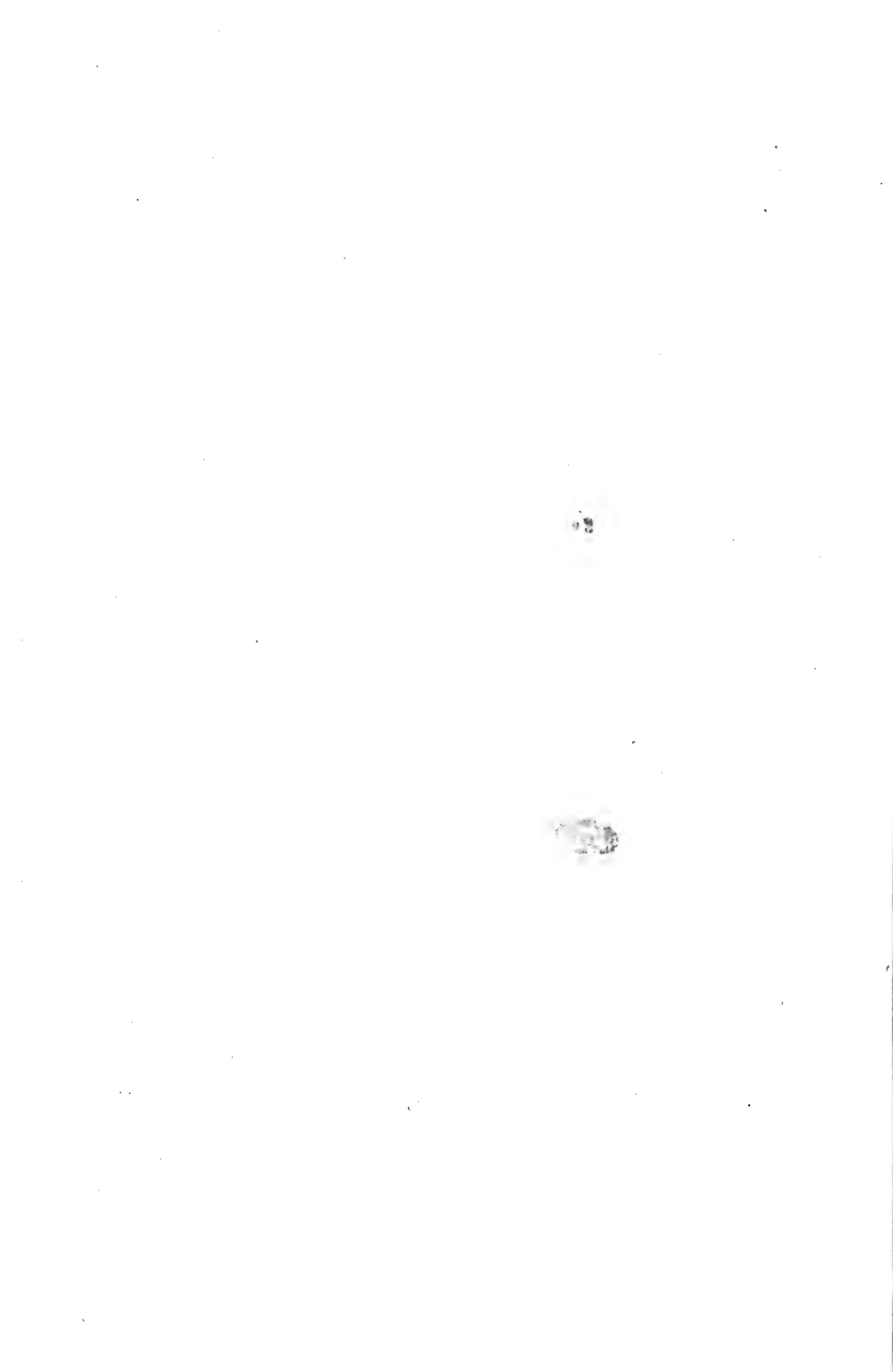

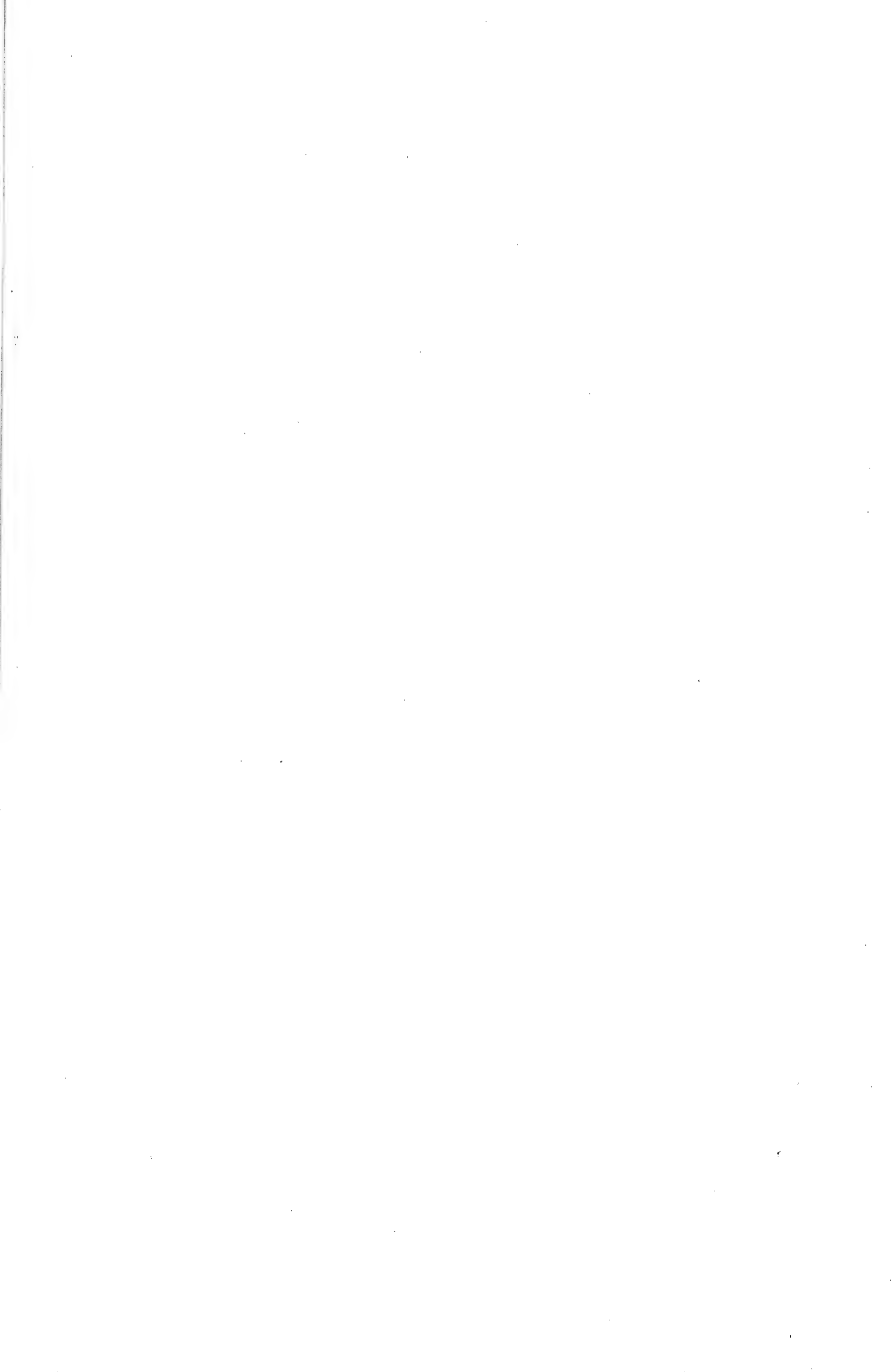

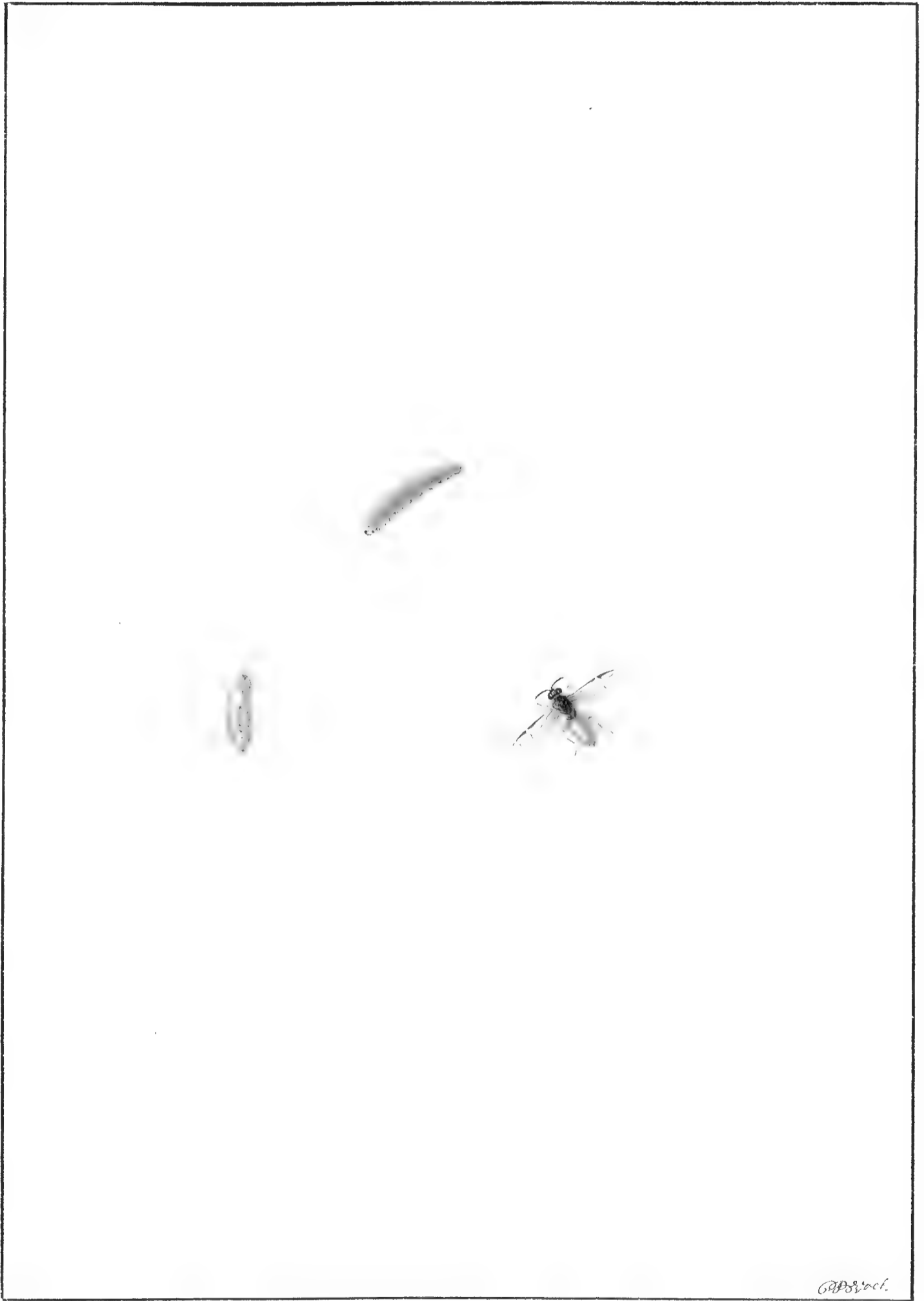
Deze Dierkens sullen in Augustus en September in
het rond als een flab op de blaaden van vers-
scheiden boomen en heesters als jasmijn furinge
capra foljes en diergetyke met de staart over
het hooft gekrukt en dat den gansen dag son-
der van sijnas te veranderen
hij heeft ses scherpe pootjes, en de staart meede te
rekenen sesstijn stompe dog kleinder en van een
ander maaksel
eer het rupsje inde warde kruipt dat int gemeen
in September is, verveet het en wort enigfins
rooder, tegen den aart van veele, die sig
eerst bespinnen, of op haare maniere een ver-
anderplaats maaken, of verkiesen, en dan
daar binnen haer buitenste huiltje afstroopen
edog dit soo roofigtig en vervelt sijnde wagt
nog sonder meer te eeten eenige daagen, en
dan maakt en sleet het met groenaglig vogt
een eivont bolletje van aarde, waar in
het van sijf tot sijf korter en dikker wort
het hooft meer nade ses scherpe pootjes krom-
mende, die grooter wierden terwiele de stom-
pen verminderden in het begin der vol-
gende may had het nog al bina deselve
gedaente wordende aan het hooft einde
of dat men in andere dieren sijn oft of
schoonders noemt, wat dikker en an't uylste
wat dunner, tot hij heel de gedaente van een
vliege popje krijgende en int begin van Junij
een velletje afstroopte een vliege pop was, waar
aan men pooten en hoorens los en beweeglik
sag, dit popje veranderden van dag tot dag
en wiert van wit, swart bont int laast van
Junij ontdeet het sig van een alderdunst vlies-
je, en was soo als ik het afgebeelt heb

622816.

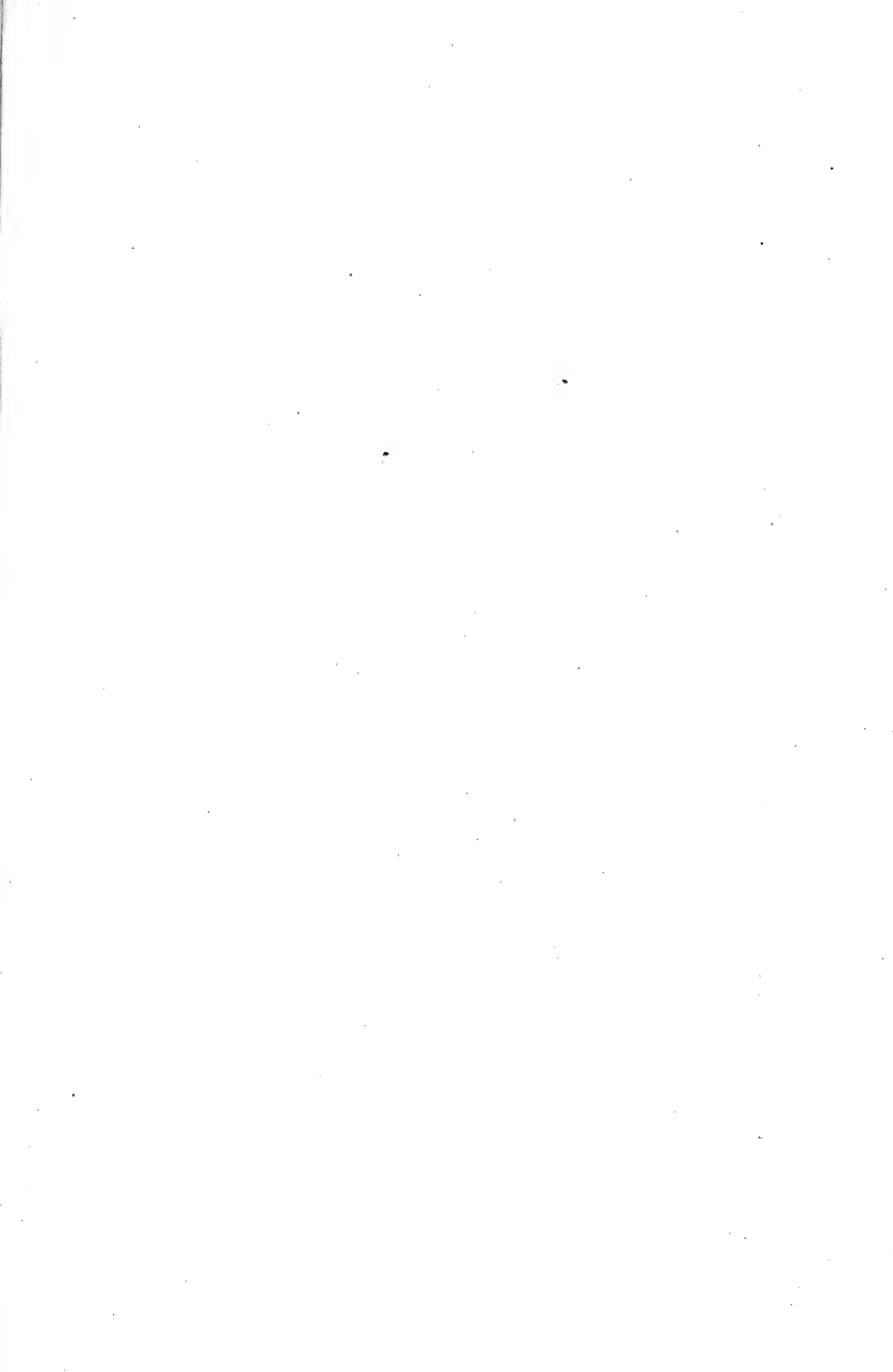

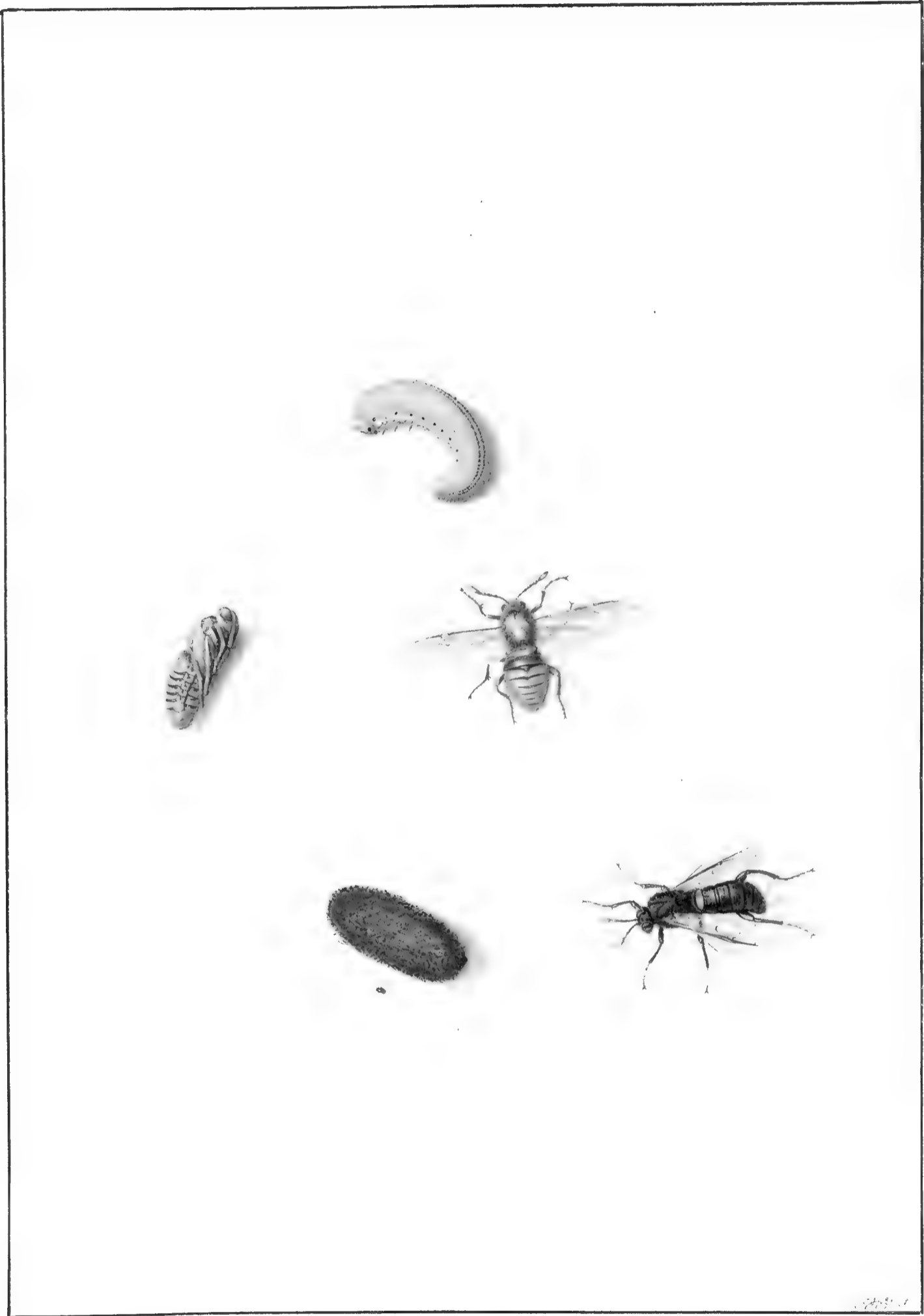

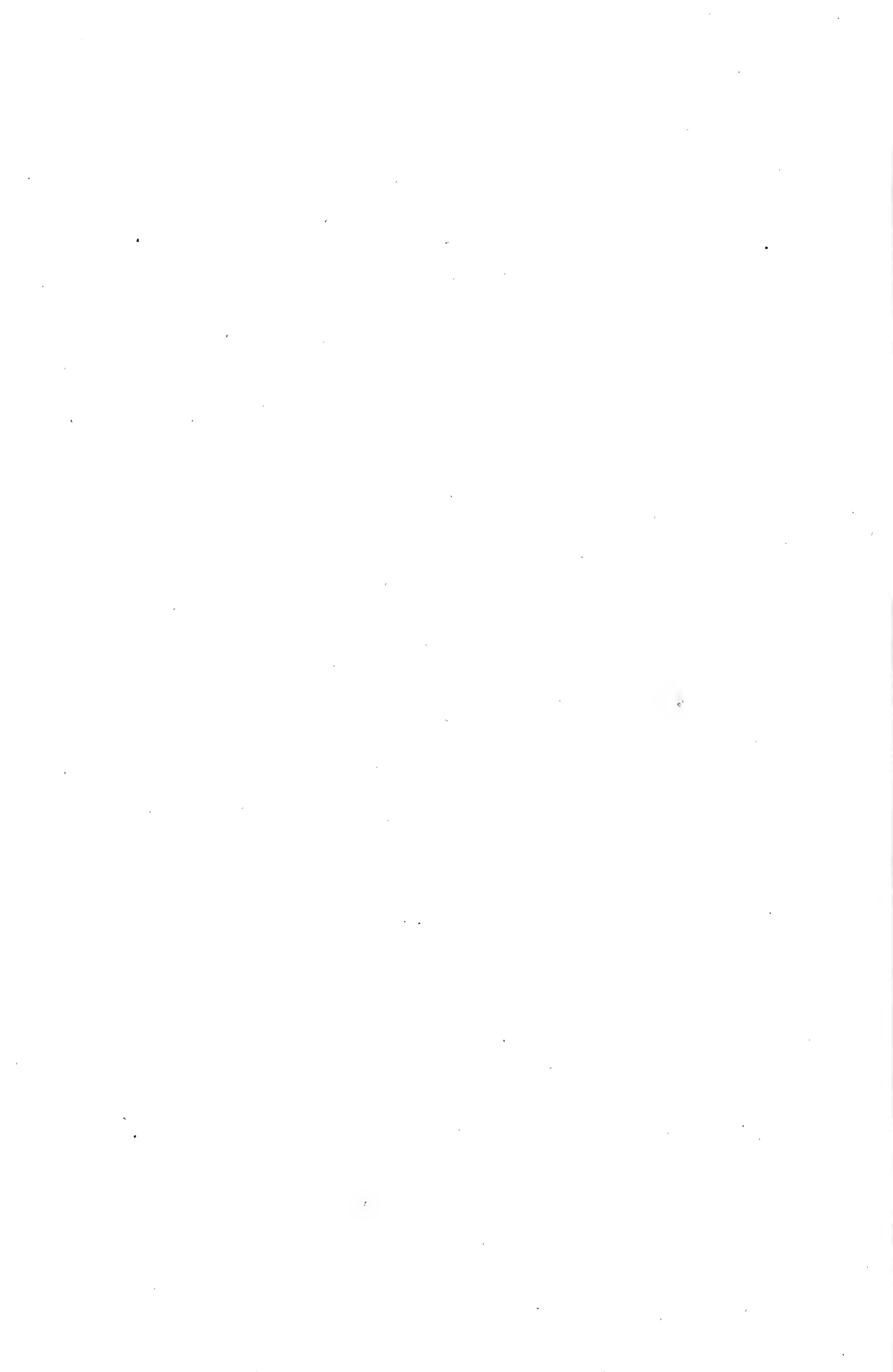
6998/201.

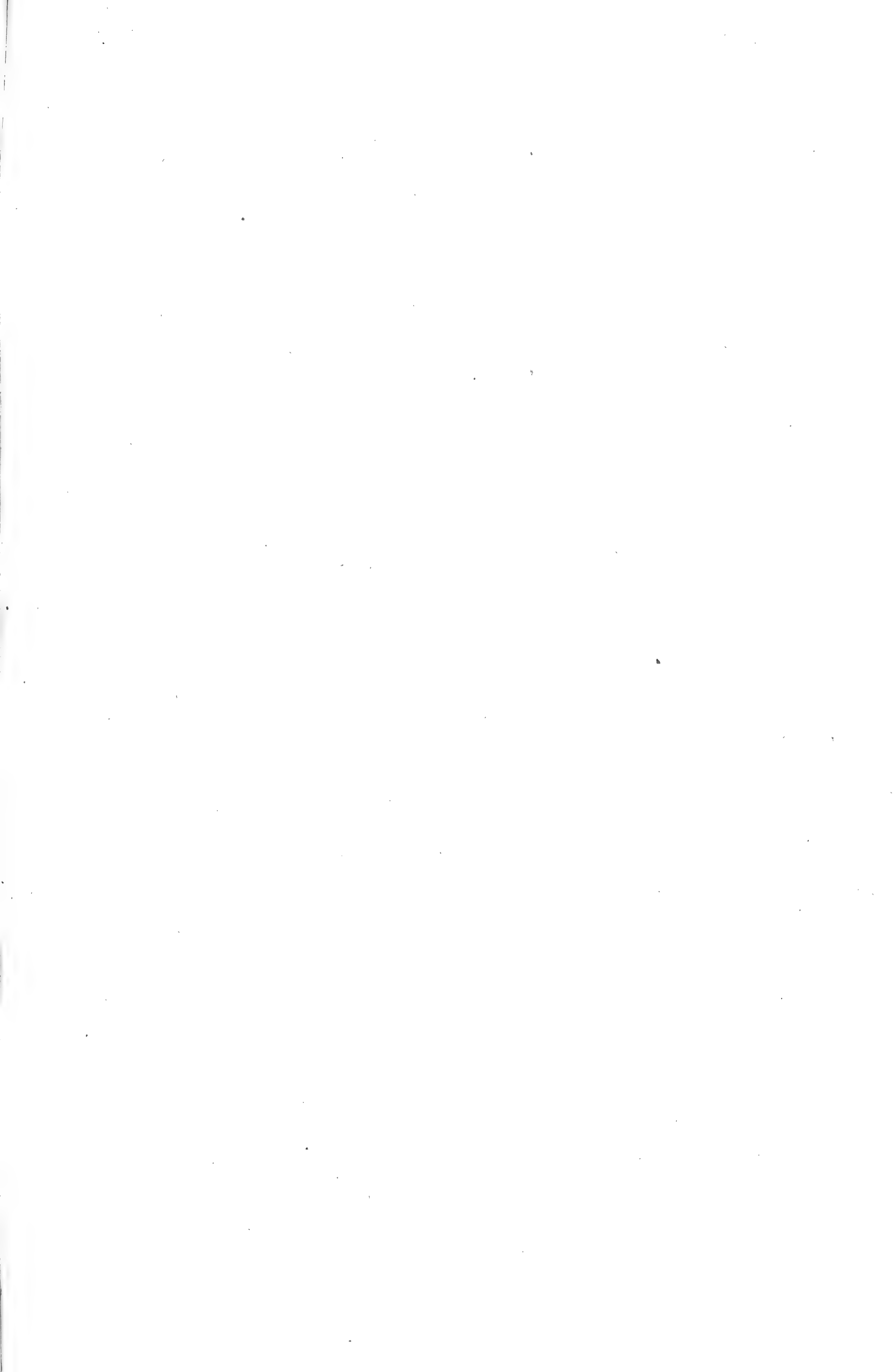

Jese Rups vond ik op de Wilge Boomen, als hij voort
kruipt gebruikt hi voornaemlik sijne zes scherpe
voorsklaentjes, voor de rest heeft hij nog festijn scherpe
heel korte stompe pootjes, of uijtspuilingen daar
hij sig heel sterk me aen de bladen vast suigt na mijn
begrip op die manier als de Jongens met de suigleeren
de steenen, Dog hier toe heb ik hem alleen de agt-voors-
te die aende scherpe volgen sien gebruisen, sleepende
de rest van het agterlijf rondaglig na beneden geboo-
gen soo maar me, hij beweegt of kruipt seer seldom
leggende meest alligt in het rond, met het agterste
onder tegen de voorpootjes en het hooft, hij at tot
laet in september wilge loof, en kroop oven in
het milt der verrotte boomen daar hij met sijn swijf
een langrond spinzel om hem heen maaken, zijnde
van buiten door het aenkleeven van't vergaen hout
gans beset maar van binnen zuiver en glae bruin
geel van kleur hert en vast of het parkament
was, ik sneet 'er de volgende may open doen
was't nog al vande selve gedaente wat korter en
wat geelder leggende soo negentien maenden tot
in april, doen ontdeet hij sig van een dikaglig vel
op de manier der meeste Rupsen schuivende het selve
aen sijn staart einde heel dicht bij malckander
zijnde doen een witaglig poppe dat in vijf of ses
daagen al conter wiert gelijk ik het afgeschilt
deet heb, en inde midden des volgenden may
ontdeet het sig nog van een seer dun vliesje
zijnde doen een geel en violet bont beesje of vlieg
met vier vliedels en twee scherpe rypers daar het
sterk me sah biten, ik heb omde groote onderscheit
mannetje en vlijfje geschildert, hoewel de Rupsen
alleens scheenen.

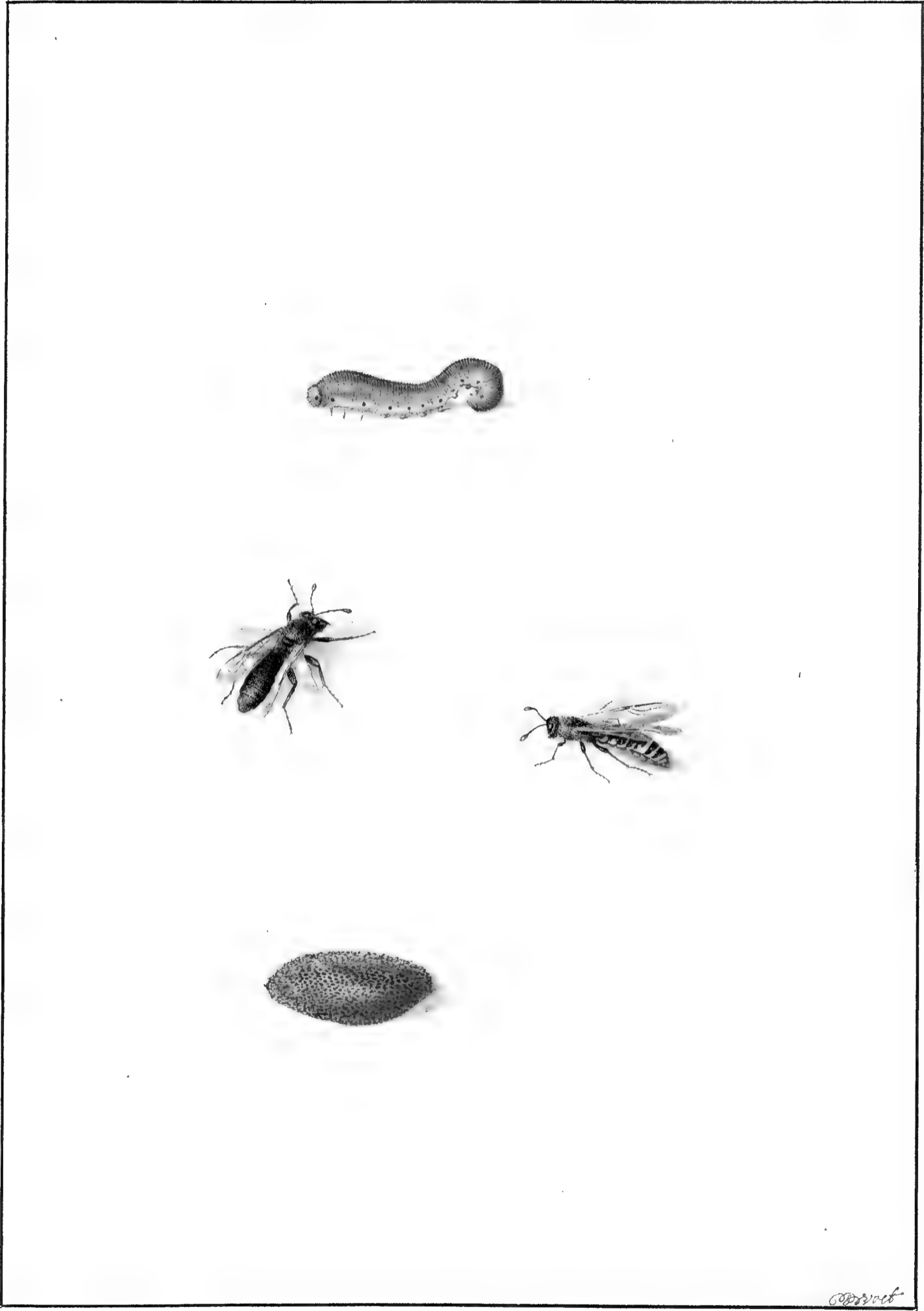

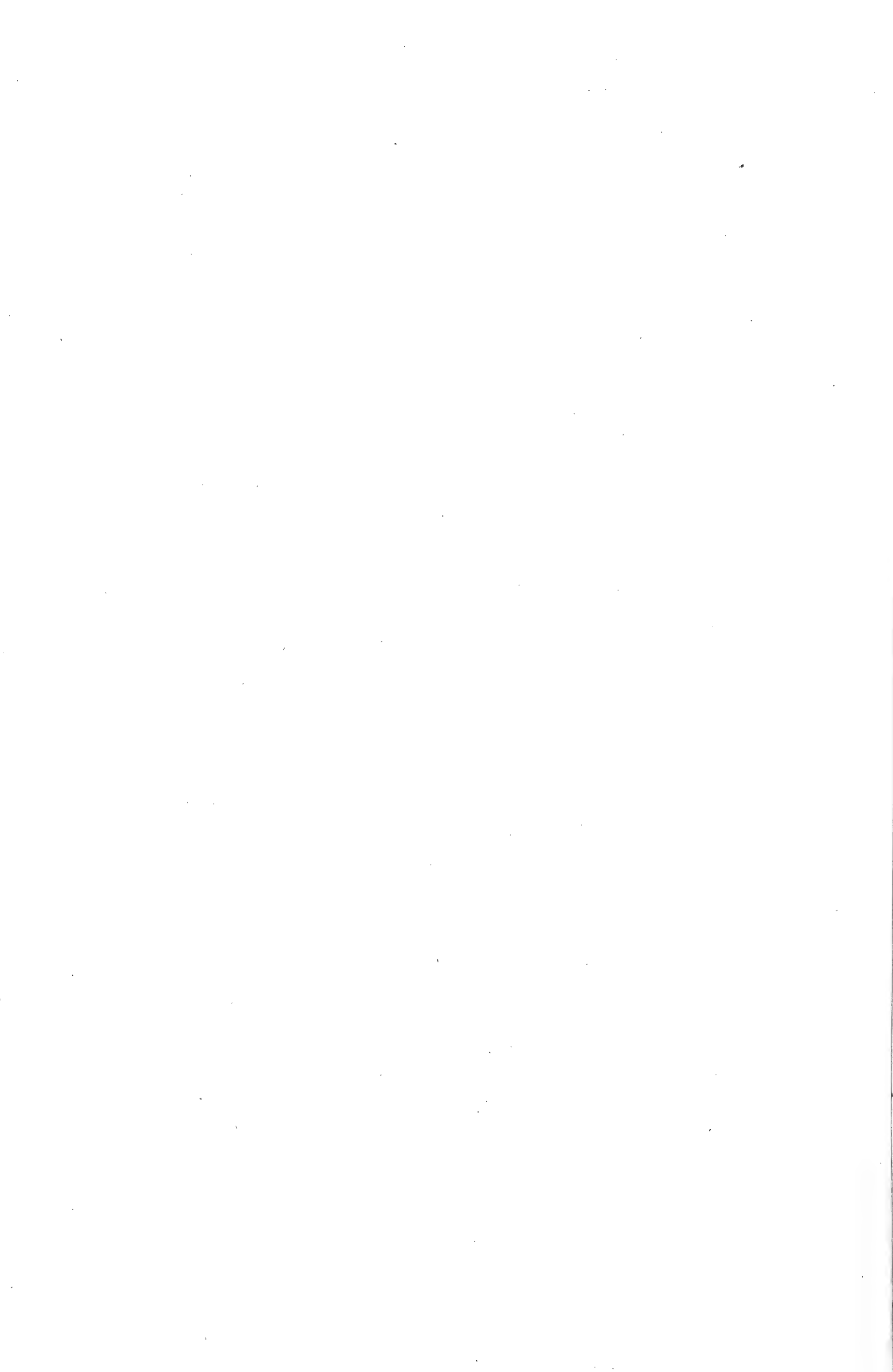

Deze Rupsen onthouden haar op de Zwilge Boomen en
gebruiken des zelfs blaaden tot haar voetsel
zij zijn met ses blaauwtjes aan het voorlijf versien
hebbende voorts aan het geheele lijf de staart mede
gerekent zestien stompe voetsjes, waar van twee
de vier agterste selden gebruikt zijn lijf dat van
de kop tot den ende toe vol insceerlingen is ondoet
zij na mijn beste gesigt, rijt de zwarte pladjes
die gaetjes schijnen, van klaar rogt, als hij wat
hert aengerackt word

hij ad wilge loof tot laat inden herfst: doen maak-
ten hij een aardig spinsel van klein en maaksel
wat op een gedaant crisnet getijende, door welke
gaetjes als men het spinsel tegen de licht hielt
men de Rups sien kon en dit bleef zoo in die
gedaente tot in half april des volgenden Jaars
doen ontdeet hij zij van een dik velletje en was
een vlieg of bastert wesp, popje, dat van dag tot
dag in kleur veranderde, zijnde de volgende May
na het afdoen van een alderdunst vliesje een
Wesp vlieg die braaf met sijne groote tanden of
schaaren rijpen kan gelyk de wespen hebbende
ook vier vleugels, dog hij heeft niet de vliegen dat
hij niet steeken en kan
verschillende het mannetje en wijtje merkelyk
in bontheit op het agterlijf

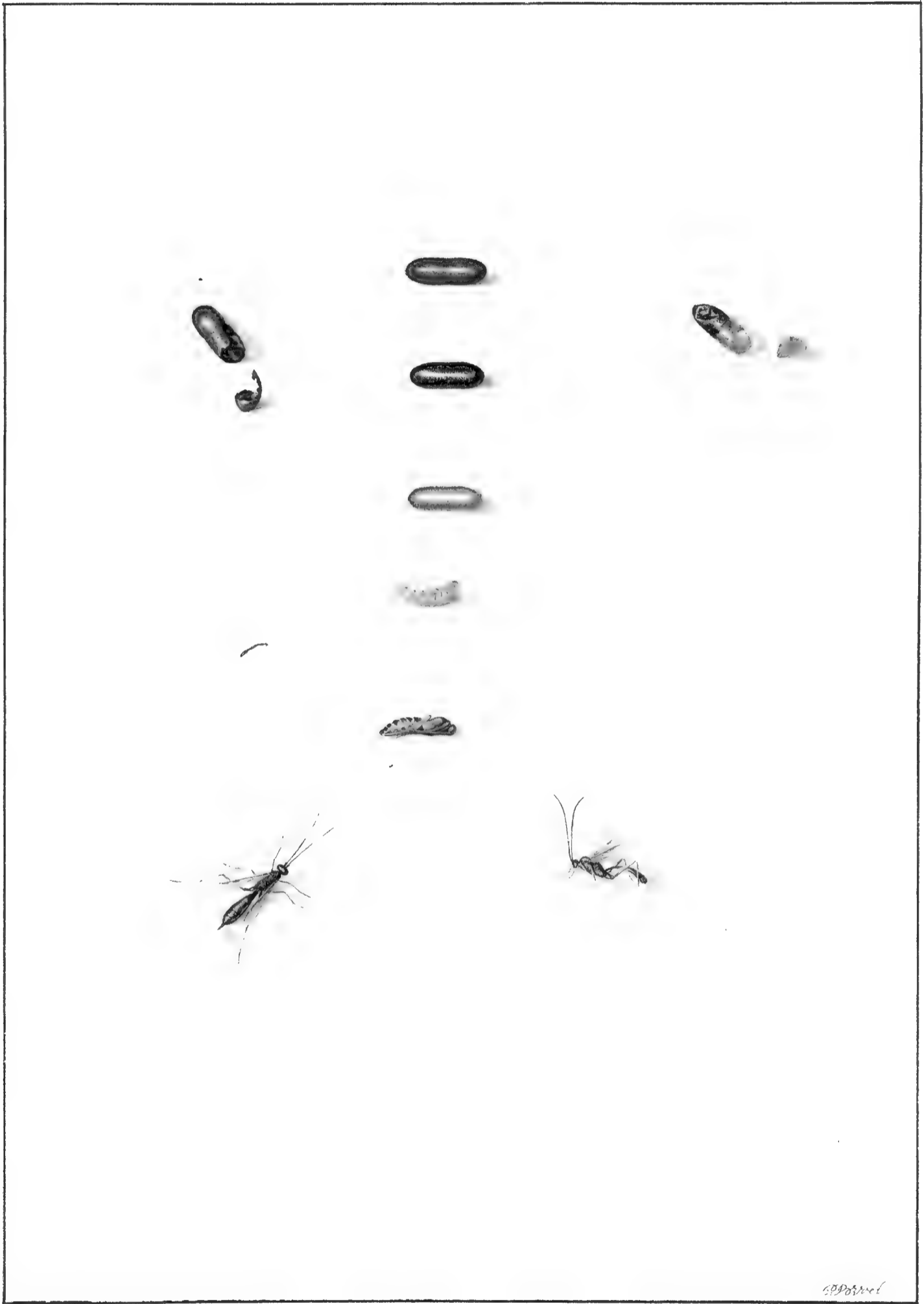

Edw. Cresson

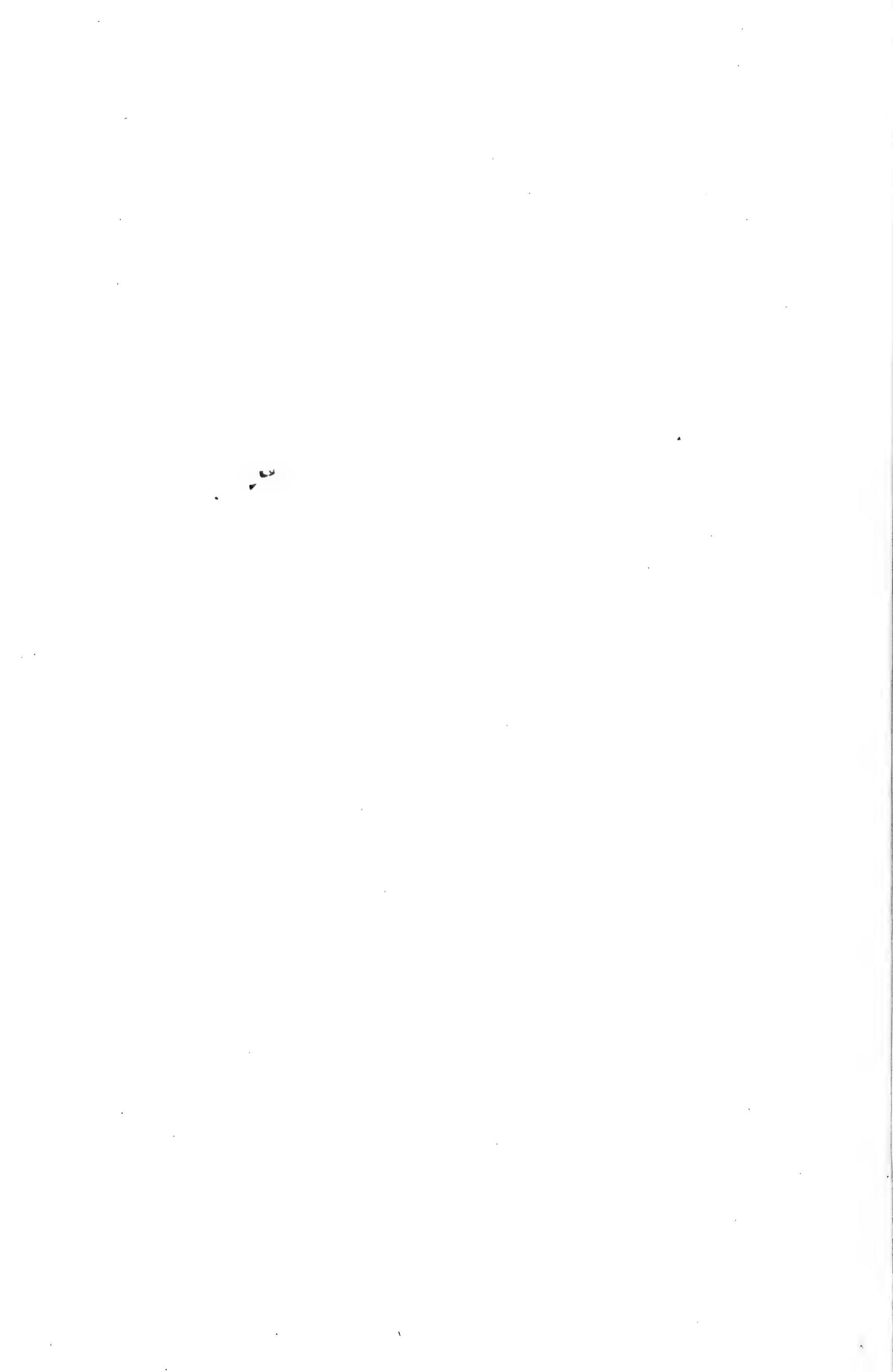

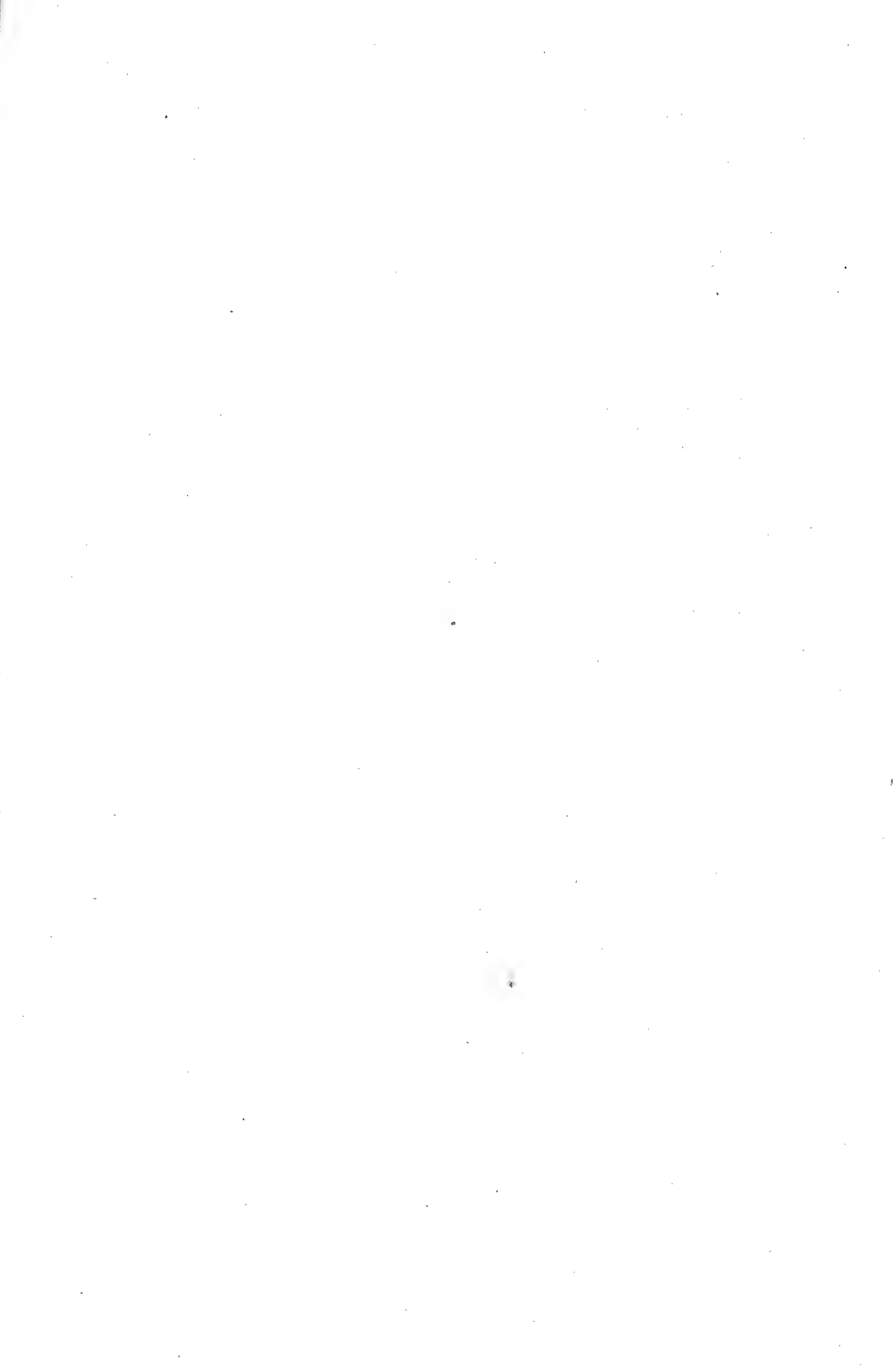
Dat zoo wel in Menschen als Dieren, andere Dieren groejen
sien wij daagbids, maar hoe dit geschiet is veel-
ongewisser uijt te leggen, tot bevesting vant
eerst, heb ik gesien, dat uijt veelderley Rupsen
die ik in glazen opvoeden sulke geel wor-
men kroopen of liever gekroopen waaren
en haar in feer booten tijt onder de aarde
bespannen hadden, eerst in een doorlijt vliesje
daar buiten in een glad swert en het uiter-
buitenste minder glansig na buiten, dees drie
velletjes waaren mahlk uijt malkander
te ontvoen, en in sommige kost mense vier
uijt malkander scheiden

Edog dat dit toevallende, en niet nade order der
voortleelinge geschiet, schient hier voornaam-
lik uijt, dat die Rupsen somtijts nog daagen le-
ven, daar de maaden uijt gekroopen sijn en ook
dat die Rupsen volgroejende sonder dat de ma-
jen daar uijt krüpen popjes en vlijtjes worden
en wederom eiren leggen, en zoo weder haars
gelijken groejen, daar in tegendeel dees maaden
of haare vlieg eiren na mij toeschient zoo wei-
nig weer sulke rupsen worden, als dat de wormen
der Kinderen metter tijt weer tot Kinder souden
vergroejen maar dit heb ik ondervonden
dat dees maade in sijn spinsel eerst int volgende
voorjaar een swert dingetje en daar na sijn feer dun
velletje ontvoende een doorschijnende vliegepop was
die van dag tot dag tot int laest van Junij swertter en roo-
der van poten worden en dan doort sijn van een
sijn vlijtje sijn vlijtje worden de wijfjes van
de mannetjes verschillende in dicker van tijt te sijn
en een staartjen en op elke hooren een wit pindje
te hebben.

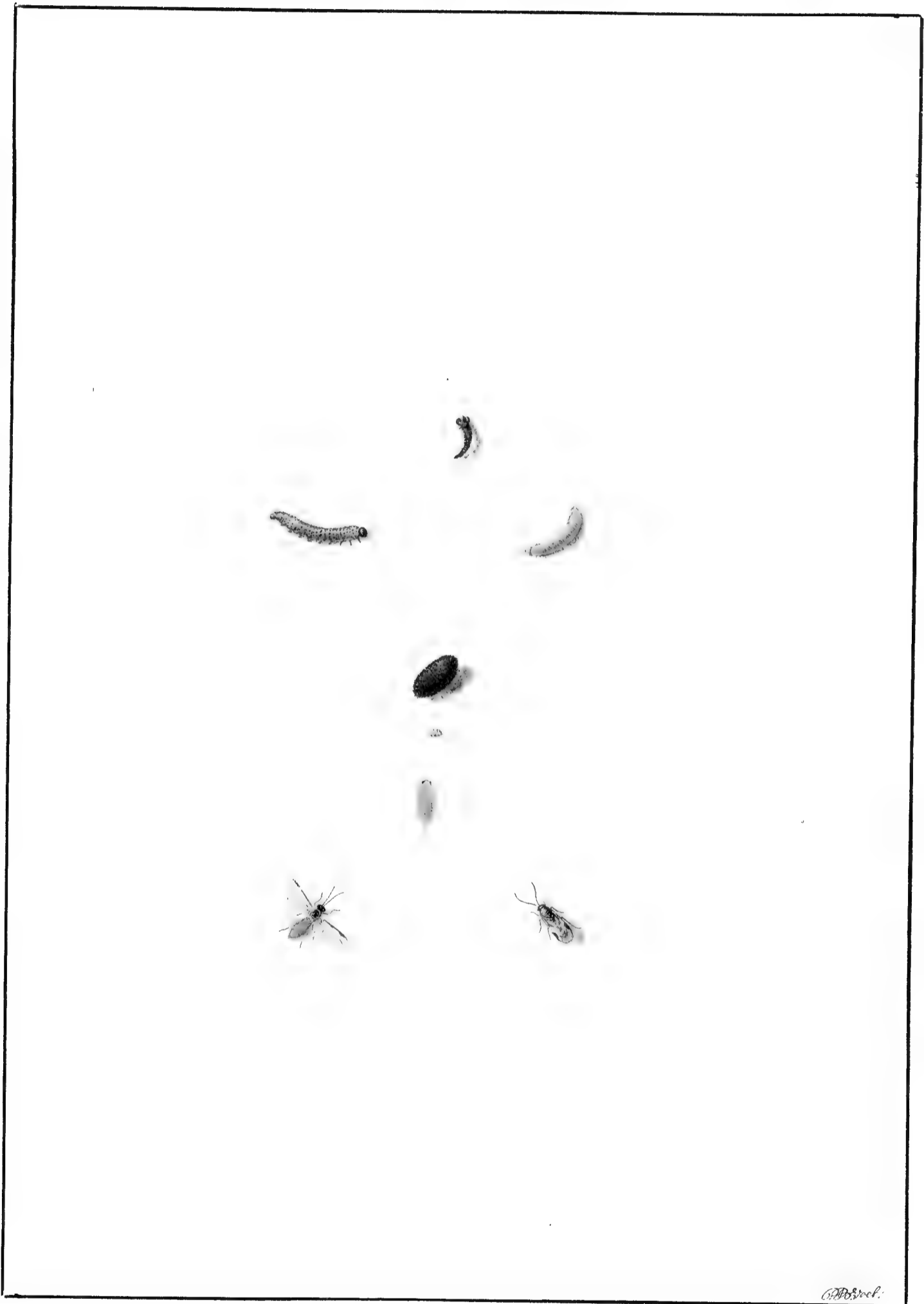

Edwards

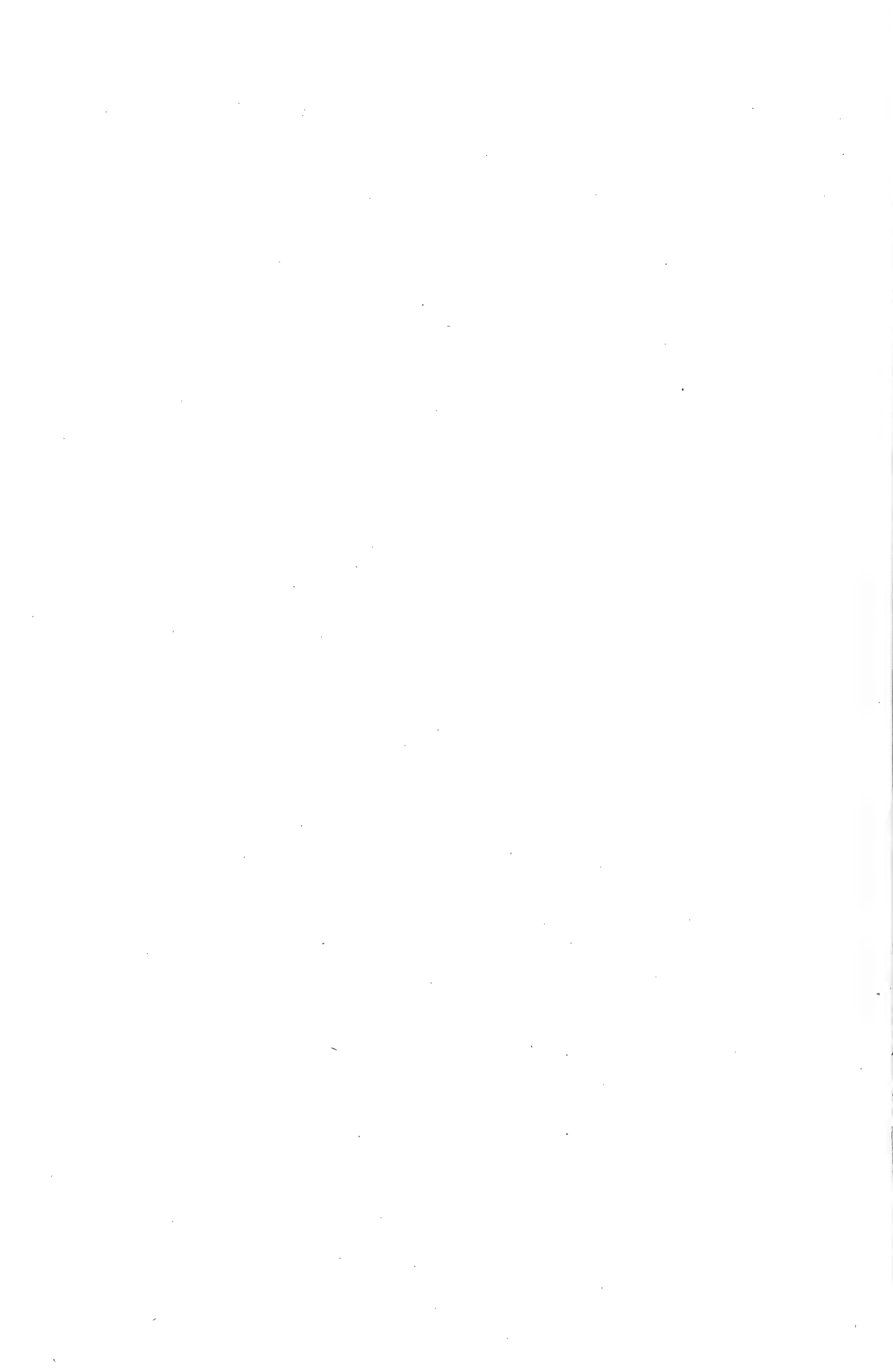

Dit ontluy van Rupsen doet veel kwaat ande sint Jans
of roode Bessen Blauden, eelende dooor haare menigle
alles af sy hebben geen vaste tijt int Jaar om te
veranderen, edog in July en Junij sijn 't in drie of
vier wecken van Rupsen vliegen anders leggen
sy ook wel alst laeter int Jaar wort eerste inde
grond kruipen, het geheele winter over, tot de
volgende may, de grootsten waar van ik'er een
geschildert heb vrongen haare vel af en waaren
doen sonder swerte stippen kruipende doen inde
grond om sig te bespinnen, tegen het gebruik van
veel rupsen die haare eerst bespinnen en dan
in haare spinsel haare velletjen afarbeiden hier
vond ik grooter en kleinder bolletjes of spinsel
waar van ik naar drie daagen een opsneet en
vond het Rupsje merkelyk met sijn staartjen onder
ongeboogen, maar anderdaags weerboomende had
het alles toegesponnen dat ik los gesneden had
na verloop van tijt kost men sijn dat haare kleur
minder groen, en de ses pootjes, voor merkelyk grooter
en vergroeit waaren en het agterlijf dikker en anders
van gedaante hoe langs hoe meer na een vliegen
lijfjen, gelijckende eindelyk deden sy weer een seer
dun velletjen af, en doen verloonden sig los en on=
derscheidelyk alle leden als 't hooft met de lan=
ge hoorens oogen en sijn voort, de pooten het lijf
en alles in sijn volle grootte, behalven de vliegels die
nog dik en in malhander saaten, sijnde het diertje
doorschijnt als groen glas dat van dag tot dag in
kleur vergroeide, sijnde endelyk volkoomen vliegen
gelijck de afgebedde verschillende de mannetjes vande
wijfjes datse kleinder en op het agterlijf swert sijn
en de wijfjes oranje.

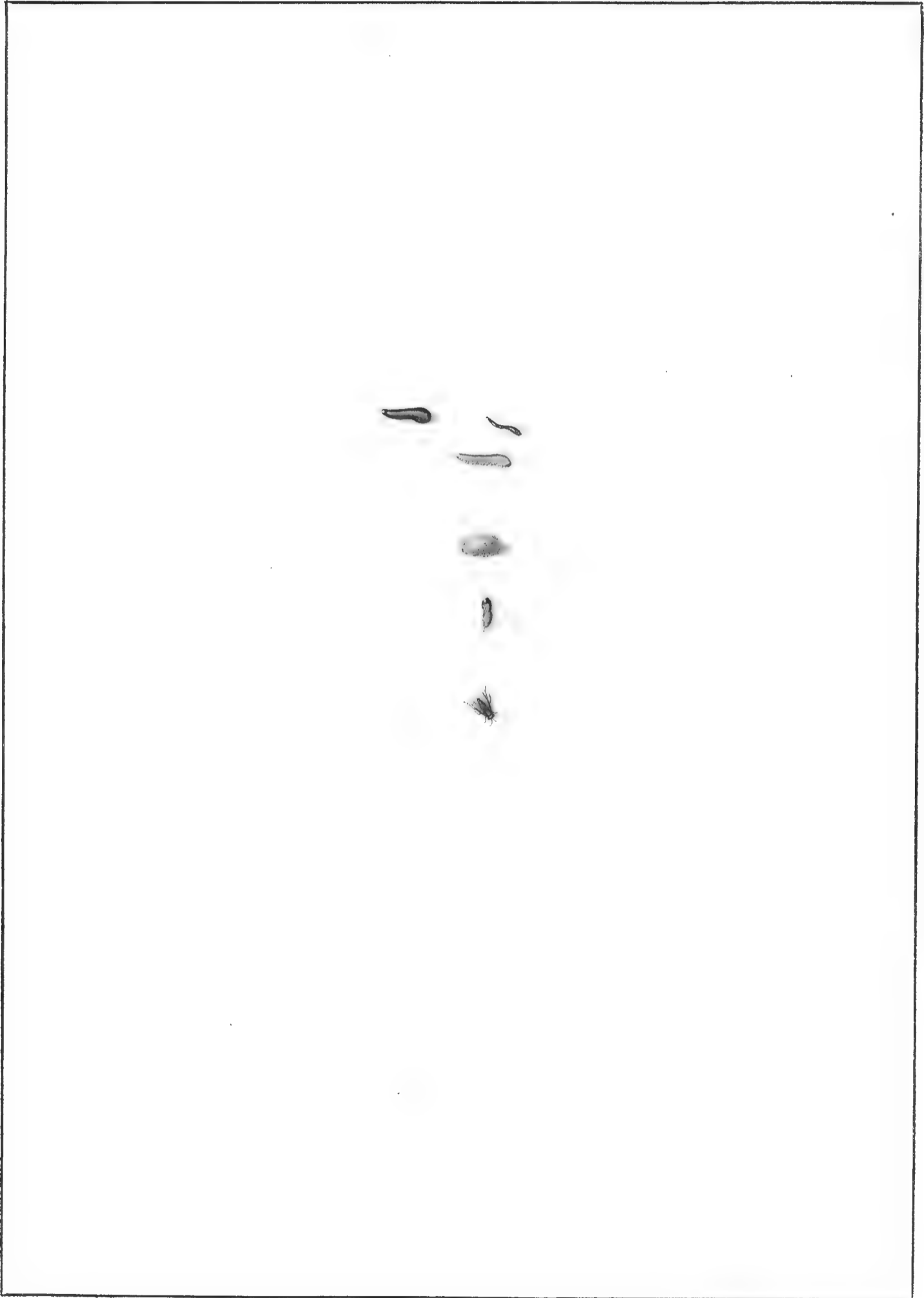
G. B. S. 1861.

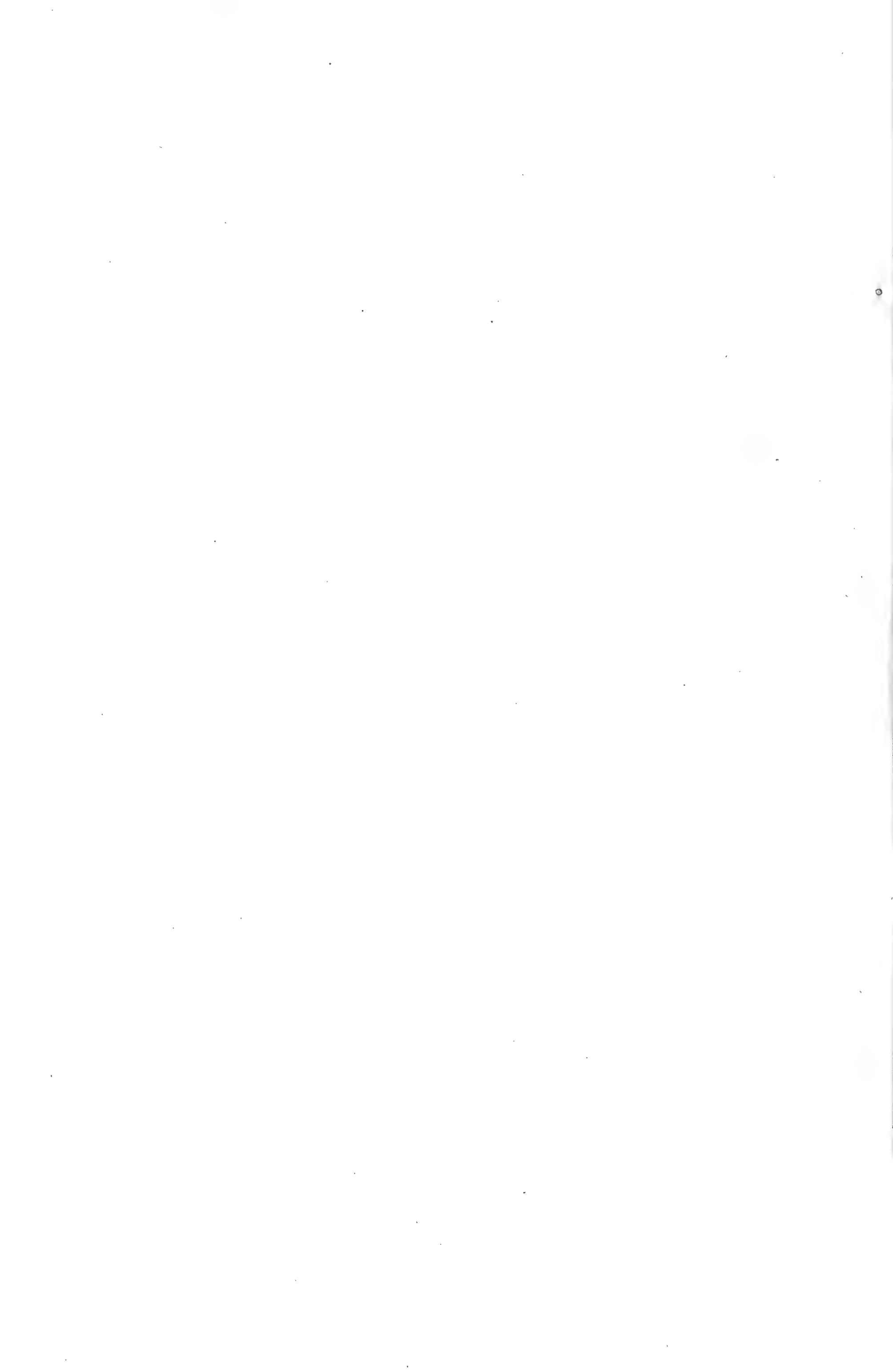

In het begin van October zaten deze Rupsen op de peere bladen; in het eerste aensien geleeken het zwarte dikgekopte slakken, maar nader besienende waaren het Rupsen, met een hartaglig kooft en voor ses scharpe klaauwtjes, en int vervolg veertien stompe pootjes, want in het agterste deel konde ik niet bemerken dat meede pootjes waaren, het kwam mij ongemeen voor, dat haare zwarte kleure afsmelte met anraaken, en nog meer met wassen, sij eten het boovenste groen der blaaden, latende de kerder deelen zitten

eenige daagen bij mij geseten hebbende, ontdeeden sij sig van haare zwarte huid en waaren doen groengeel, derhalven schilden ik die nog ens soo als hij voortkroop op sij, vertoonende de zwarte sig van booven,

twe drie daagen hier naa kroop hij inde grond, maakende al daar van sijn kwiel en fant, een eijronde bolletje, waar in het sig verbergden, weinig verandering ondergaende tot ~~dat~~ in July des volgenden Jaars, alleen maar wat kleinder schijnende maar doen ontdeet het sig van een velletje en vertoonde een vliege poppe, het onderlijf wat geel agtiger dat alle in wij: nig tijt sweter wiert, sijnde kooft, oogen, hoovers, pooten, vleugels, en alles kennelick, idog doort vergrootglas ^{beten} te sien als na te schilderen, en in deselve maent ondeed hij sig nog van een alderdunst vliesje, en was doen een Bastert Waspje gelijk daar onder geschildert,

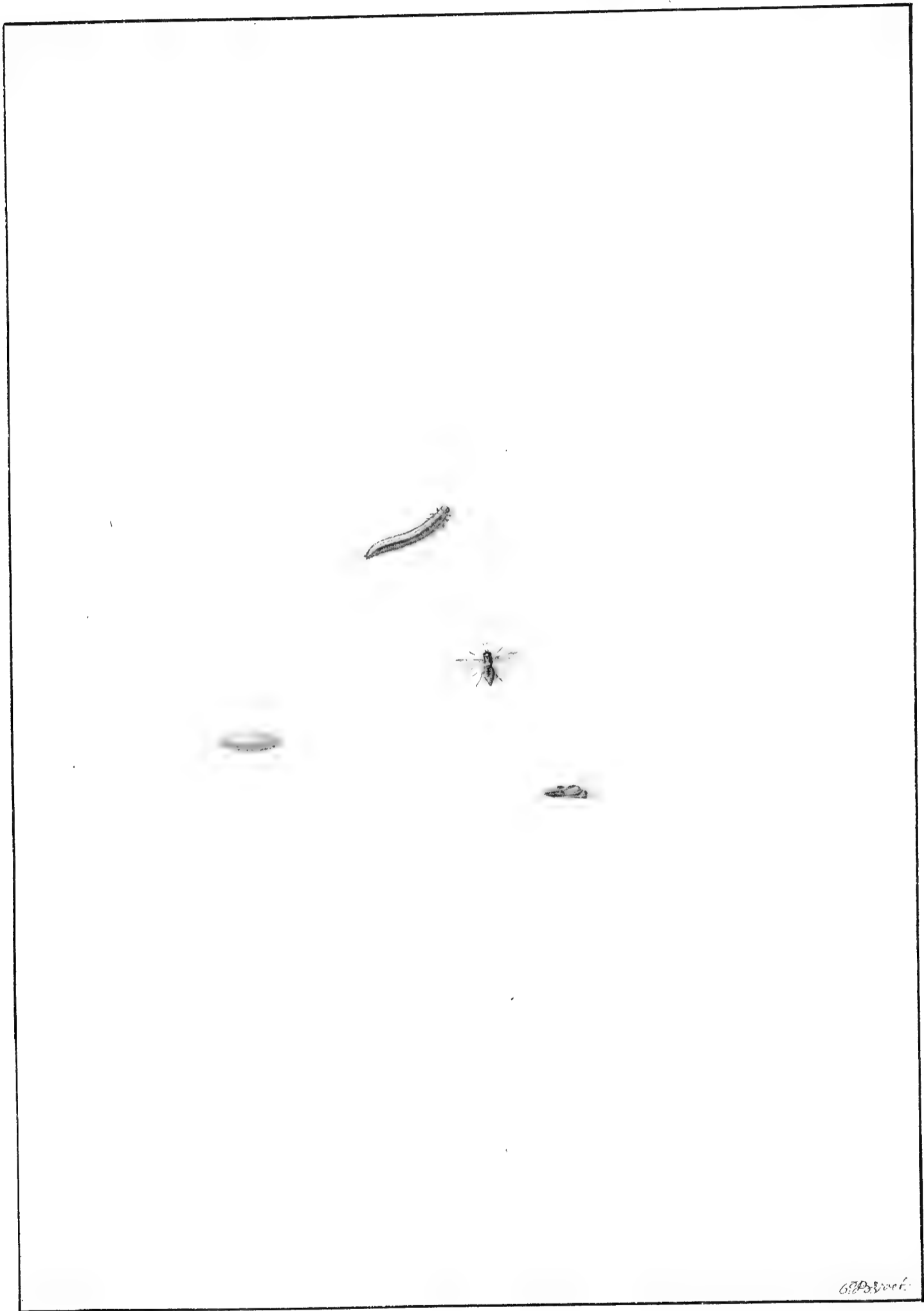

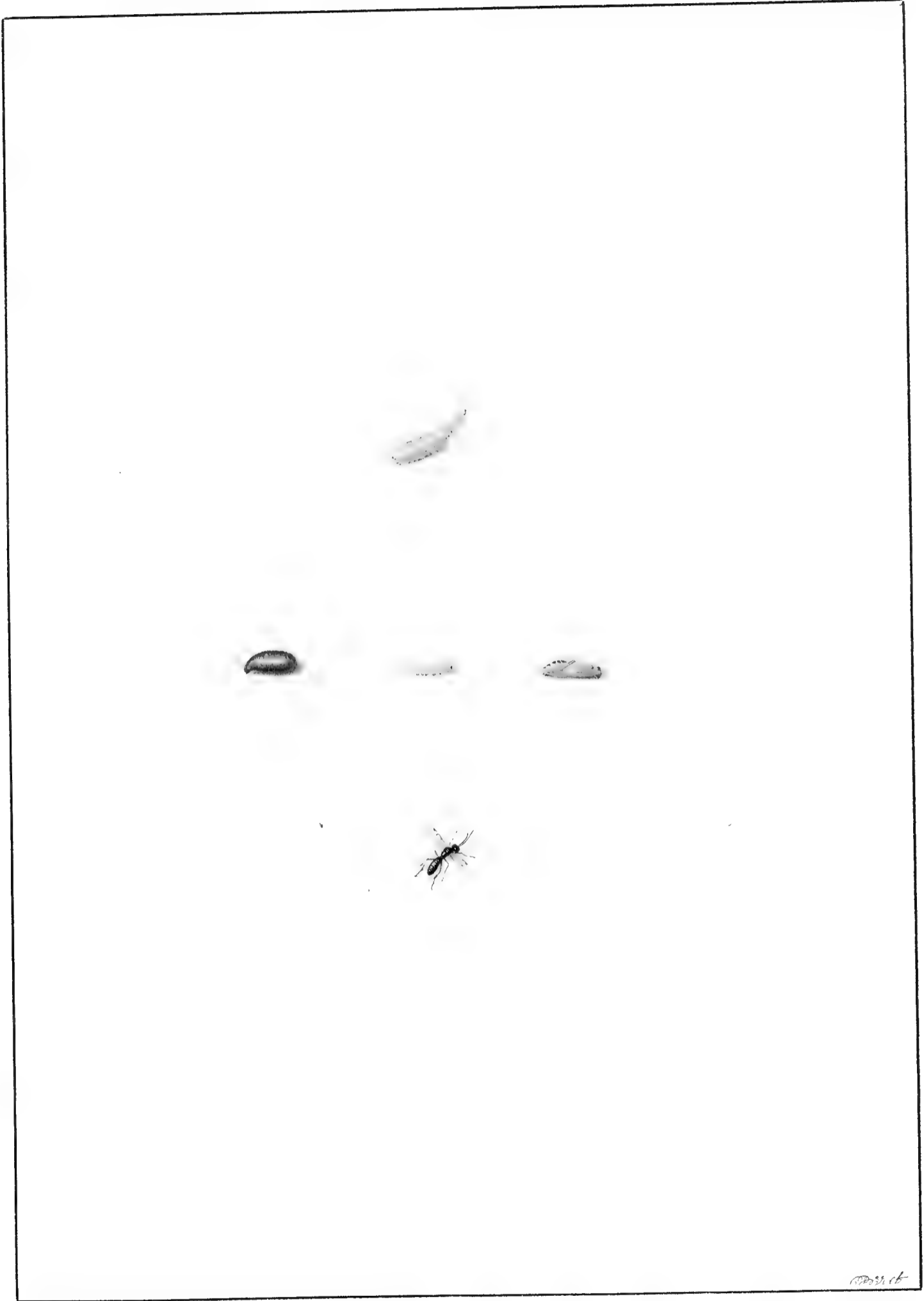
Dit Rupsje eet Wilgen loof het heeft voor onder het lijf
zes scherpe blaauwtjes. voorts onder het lijf twaalf een-
lijke vijf kleine stompe pootjes en onder te agterste
inkervingen kan ik het niet sien, anders was het
mede zestien stompe gelijk der veel sijn daar vliegen
met vier vleugels uit koomen, mits daar bij tellende
de twee aende staart die ik inde afbeeldinge kunne-
lijk aengeloont heb

in het begin van augustus bespon hij sig in glim-
ment dicht spinsel, daar binnen sijn Rupsvelletje
aftrekkende, wiert het een doorschynent-groene
vliege, of vliege popje, hoe men't noemen wil, want
hoorens en poolen waaren waaren los, en niets van
het geheele Dier duister of onbennelyk als al-
leen de vleugels, die klein in mekander en
nog met een vliesje bedekt op het lijfje tussen
de pootjes laagen

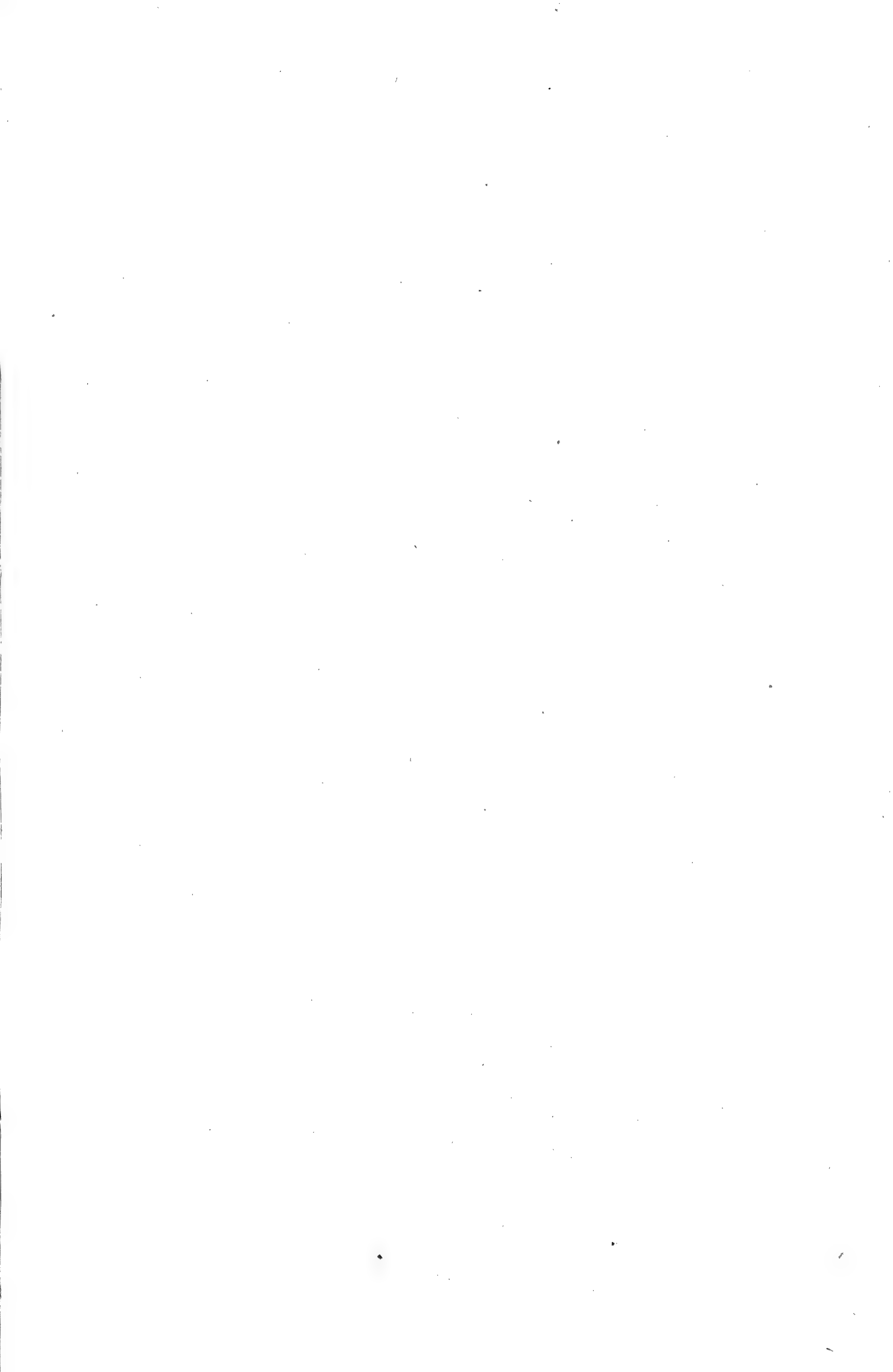
in het begin van september ontdeet het sig weer
van een dun bina onscientlyk vliesje en wiert
een volkoomen vliege dog seer slap sijnde had
een vier of drie noodig eerde vleugels poolen en
het lijfje hert en droog genog was om te vliegen

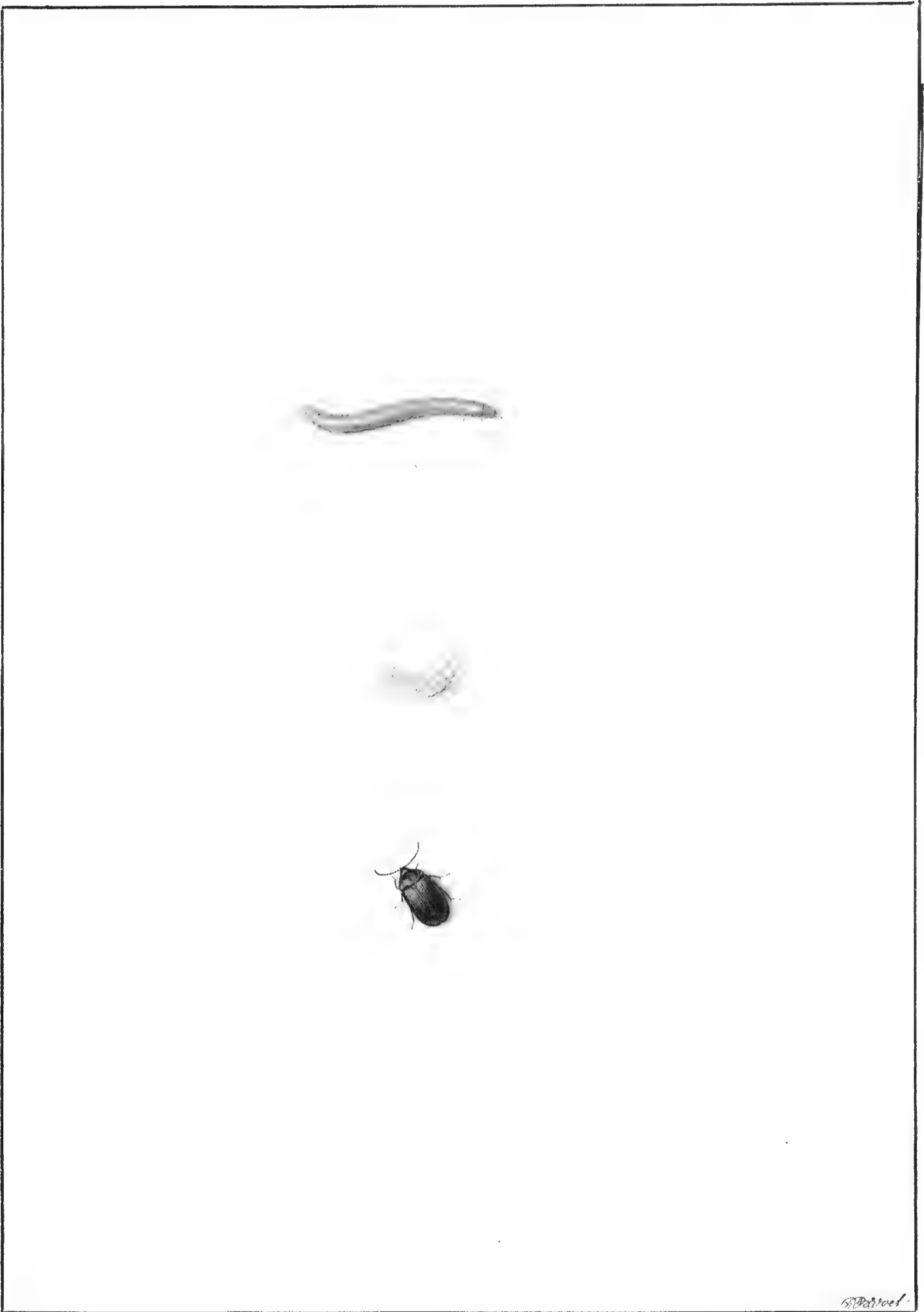
Dit Diertje is zoo poolloos, datmen niet anders als met het
vergroot glas enige knobbeltjes als of het poolen waren
kan ontdekken
het voert zig met kleine groene wormen die op de jonge
scheuten van Roosbomen en die gelijke, somtijts in
grootte menigten fillen. die hij aardig weet op te beuren
en dan geheel uijt te zuigen
in het laaste van zulij kroop hij inde grond ende
verherde met sijn builenste vel het selve korter en klein-
der indroogende wordende eindelijk bruinaglig ende
herd als perkement, dese verherde wormkens tegen
het licht houdende, konde ik bescheidenlyk een klein-
der wormken daar in sien gans los vande hüt
zig krommende en bewegende, 'o onnadenkelyke Na-
tuur wonderen, nu schijnt dit Diertje de verherde
hüt te dienen, daar zoo veel andere Ruppen haar
spinsels toe hebben, te weten om in haare veran-
dering, wanneer zij gans week en wereloos sijn
haar te beschermen, ik sneet er een op en schilderde
het Diertje daar neven
inde midden vande volgende Augustus ontdeekt zig
dit weeke Diertje inde herde hüt, van een feer-
dün velletje, en was een Bastertwesp popje, in het
eerst wit, dog daaglik swert krijgende eerst ander
oogjes en doer op het agterlyf en zoo voort, worde
eindelijk ook oranjevande pootjes,
ten laasten nog een alerdünst vliesje afdoende, voor-
naamlyk vande te samen gevouwen vleugeltjes was
het een Diertje gelijk ik daar neffens afgebeelt heb by
veele een bastertwesp genaamt.

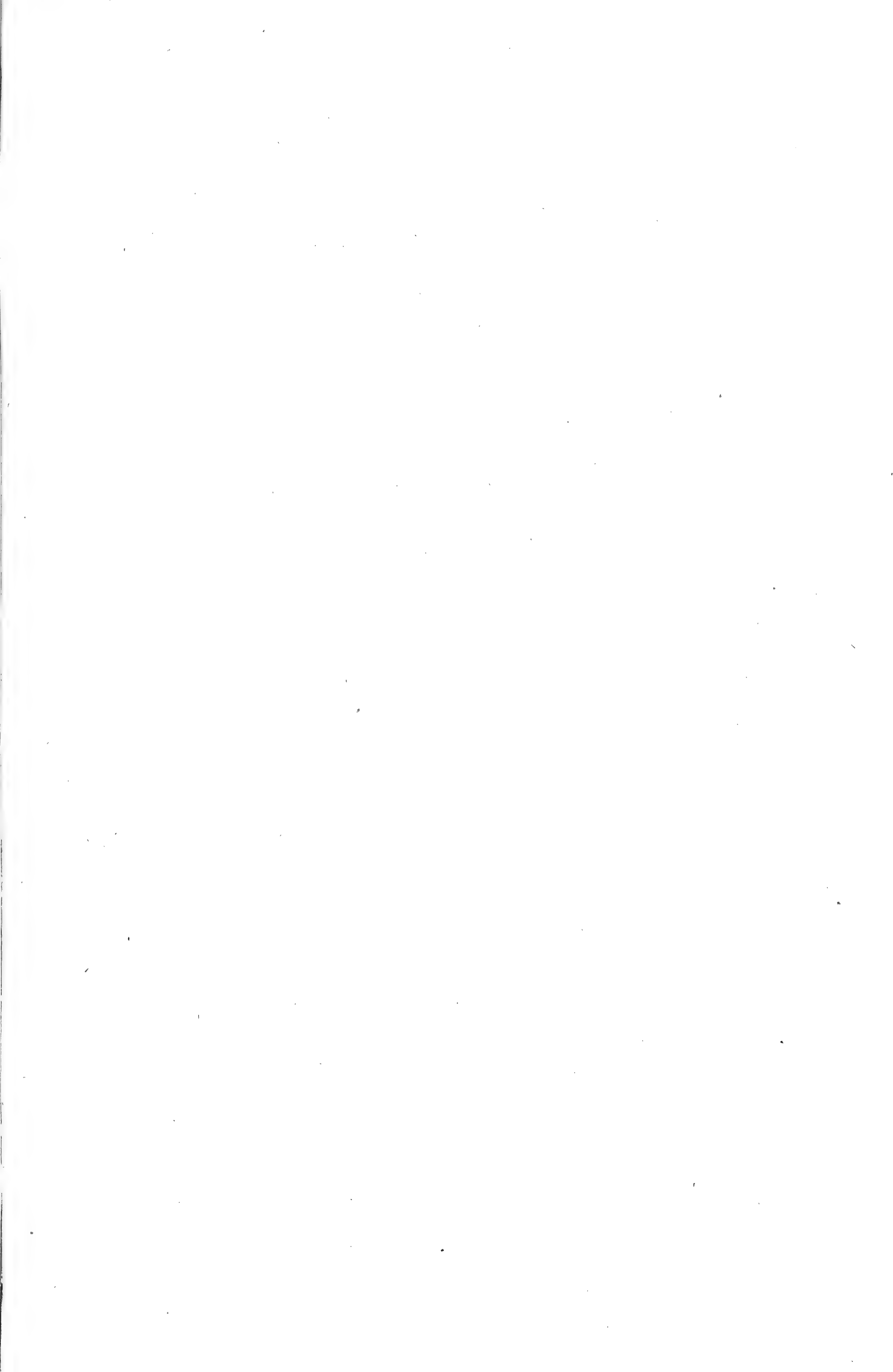

10/21/04

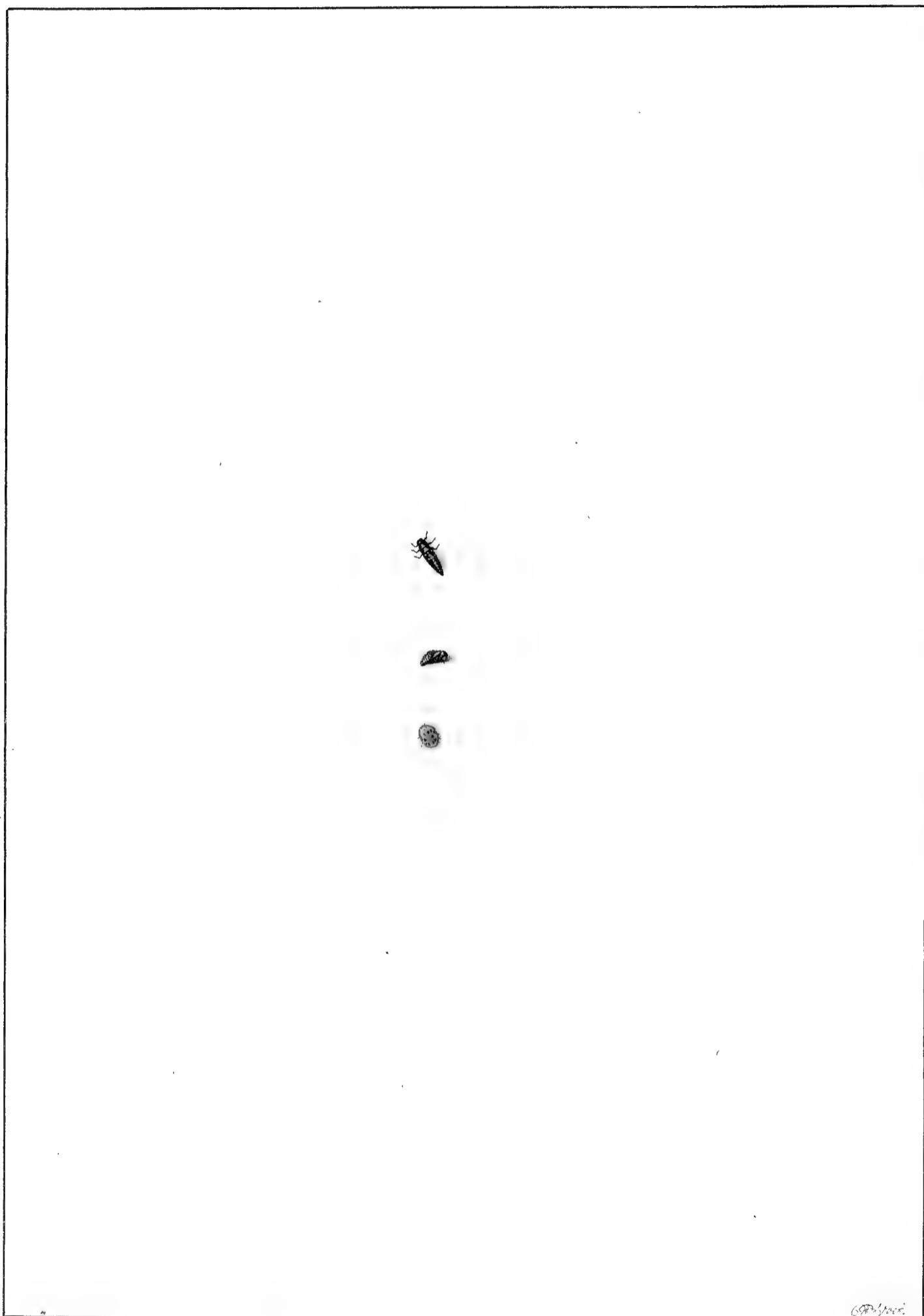

In het verrot of vermulent hout in het kerk der
wilgen Boomen vond ik dees worm hij is seer
glad, en heeft en heeft maar ses pootjes on-
der de drie eerste inservingen, want hoeft af
te rekenen, ik setten met gedagte mul hem
in een glas, daar hij niet met zijn hoofd eerst,
maar met zijn agterste inboorde en zoo onder
sloop, ik heb hem niet sien eeten wat groen-
te ik op de mul leide, zoo dat ik geloof dat
hij als meer soort van dieren uijt gedagte
hout der Boomen zijn voetsel weet te vin-
den, ik sag hem nooijt booven ten sij ik hem
naakt doet, en dan was hij al heel geswint
weer agterwaarts weg, dus bewaarden ik hem
van maart tot junij zonder de minste verande-
ring te bespeuren, maar doen maakte hij
een ovael holletje, waar in hij sig srom
leide, en na eenige daagen zijn huiltje af-
leide, vertoonende doen een heel ongemeen
maaksel van een popjen dat niet wel afte-
beelden is met alle sijne aerdigheid om sijne
doorschijnentheit en kleine deelen, het sonde
seer veel en sterke beweginge met zijn staart
maaken, en sig als springende daar meede
omgoogen, int laast van julij ontdeet het
sig van een seer dūn velletje en was een
ligt graaiw Torretje, dat in twalef uren
daar naar al heel swert was gelijk het vlieef.

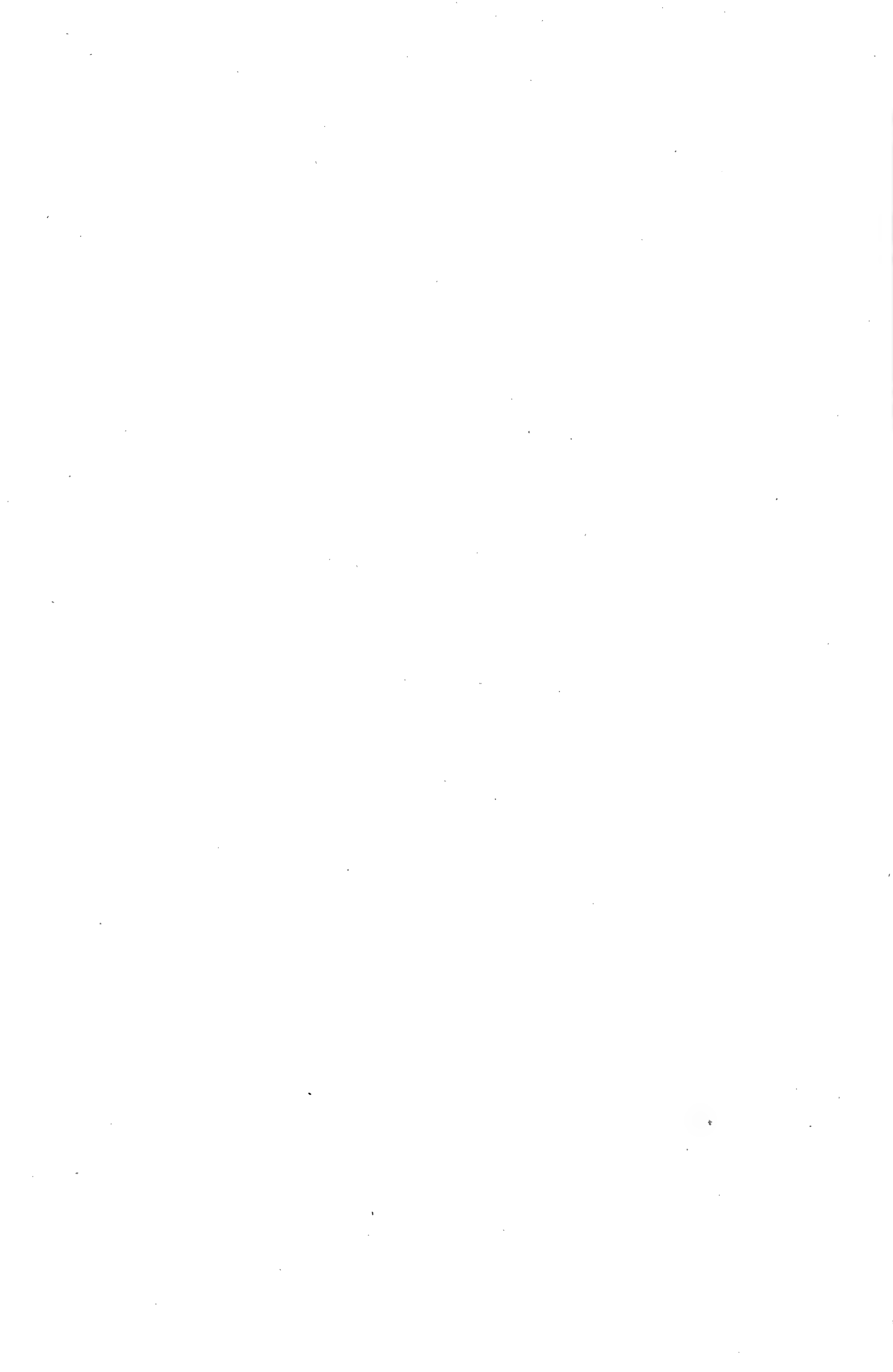

Dit klein zespotig Wormpje, vond ik op de Roseboombladen in het begin van augustus, ik setten het met de bladen in een glas, en zag na vijf daagen dat het zijn velletje afgedaan had, dat ant agterende in malkanderen gedrongen was, hebbende op de maniere der Kapel Rupsen sig ook an het agterende vast gemaakt an het blaafje om nu gulde pop sijnde, daar niet af te vallen. int laast der selver maant august ondeden sij haar van het guldepopvelletje, en waaren eerst roosekleuder, dog na twee daagen soo gelijk ik er een afgebeelt heb sittende.

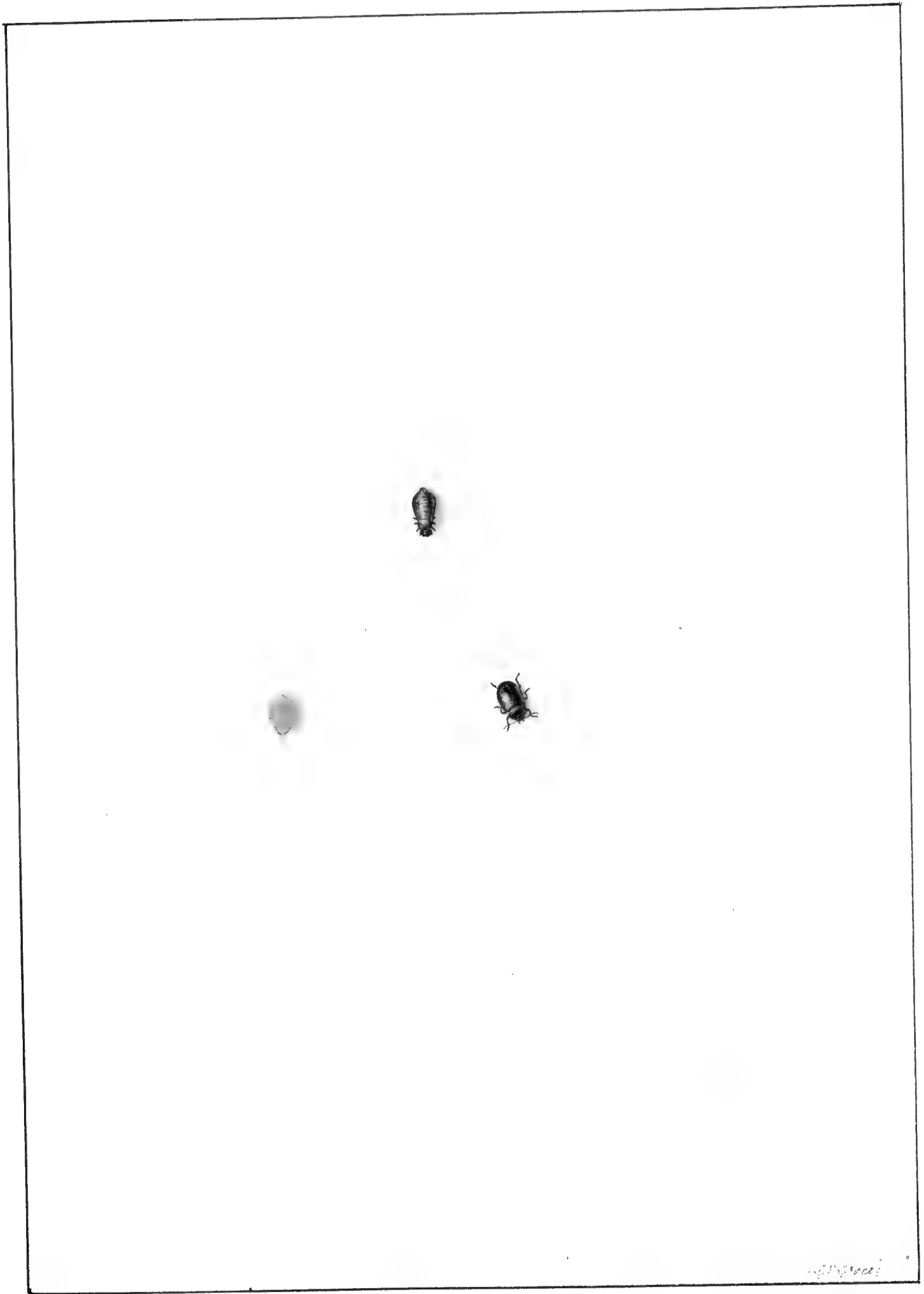

© 2012

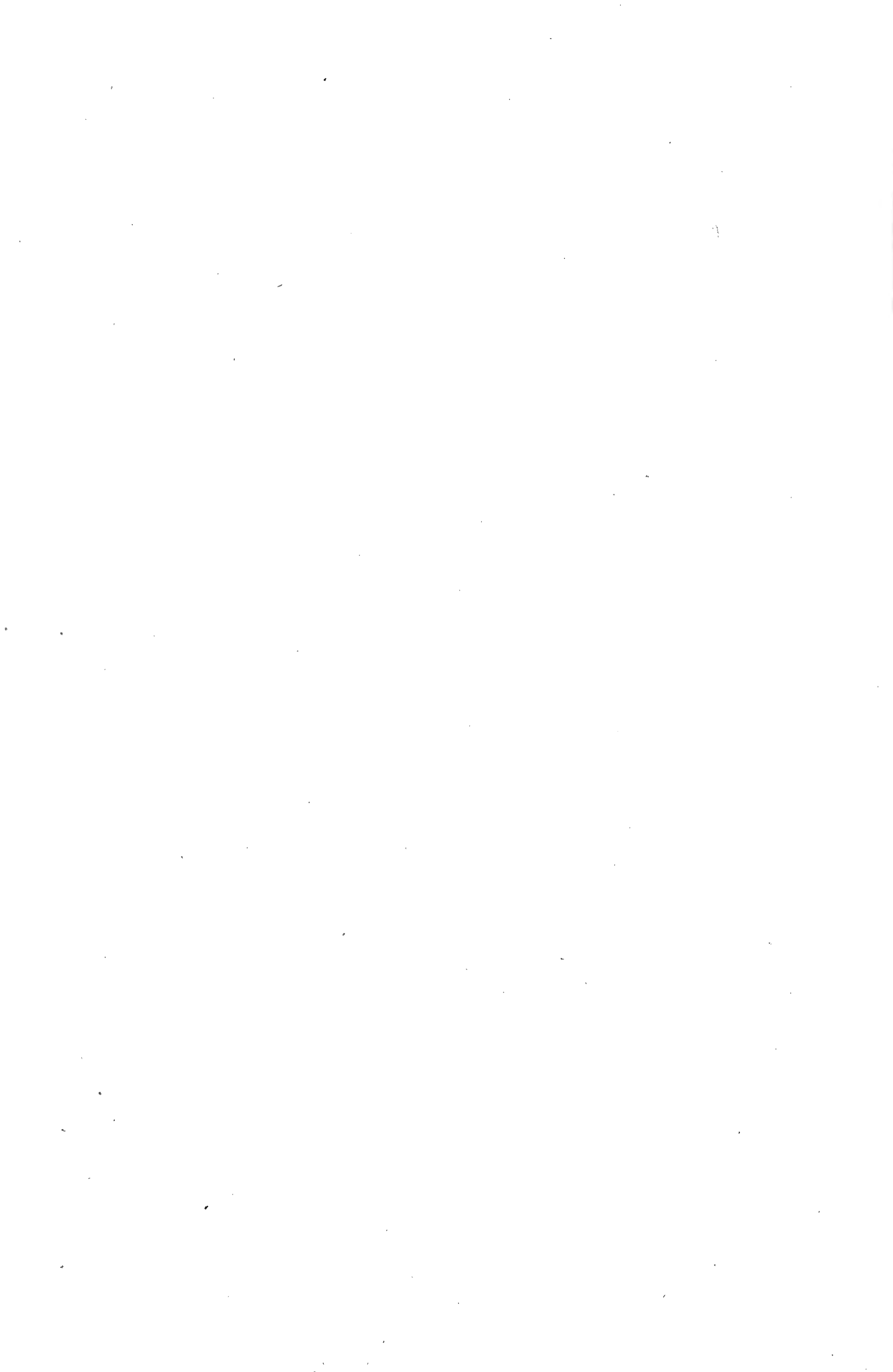

Deze wormen vond ik in het laatste van May zij sa-
ten als rondagtige bolletjes maar als zij voortkroopen
waren zij gelijk de afbeeldinge met een glimmend swert
kopje en enigsius geelagtig ande uytstekende staart
in het begin van Juni kroopen zij inde grond, en
ontdeden sig van een dūn velletje en vertoonden
doen het hooft en pootjes, met de kokertjes die sijne
vleugels dekken, sijnde in alles een oranje kleurt
Torrepopje dog door sijne slechte kwalik afte schil-
deren, en in het laast van dieselve maant
kwamen des neven afgebeelde schoondonker zio-
lette Torretjes daar uijt, die dog ten eersten dese
schoone kleur niet hadden maar in twal-
uven seegen wordende door de lūgt harder en
van zleeskleurd glimmend ziolet of donker Blauw

15.10.1903

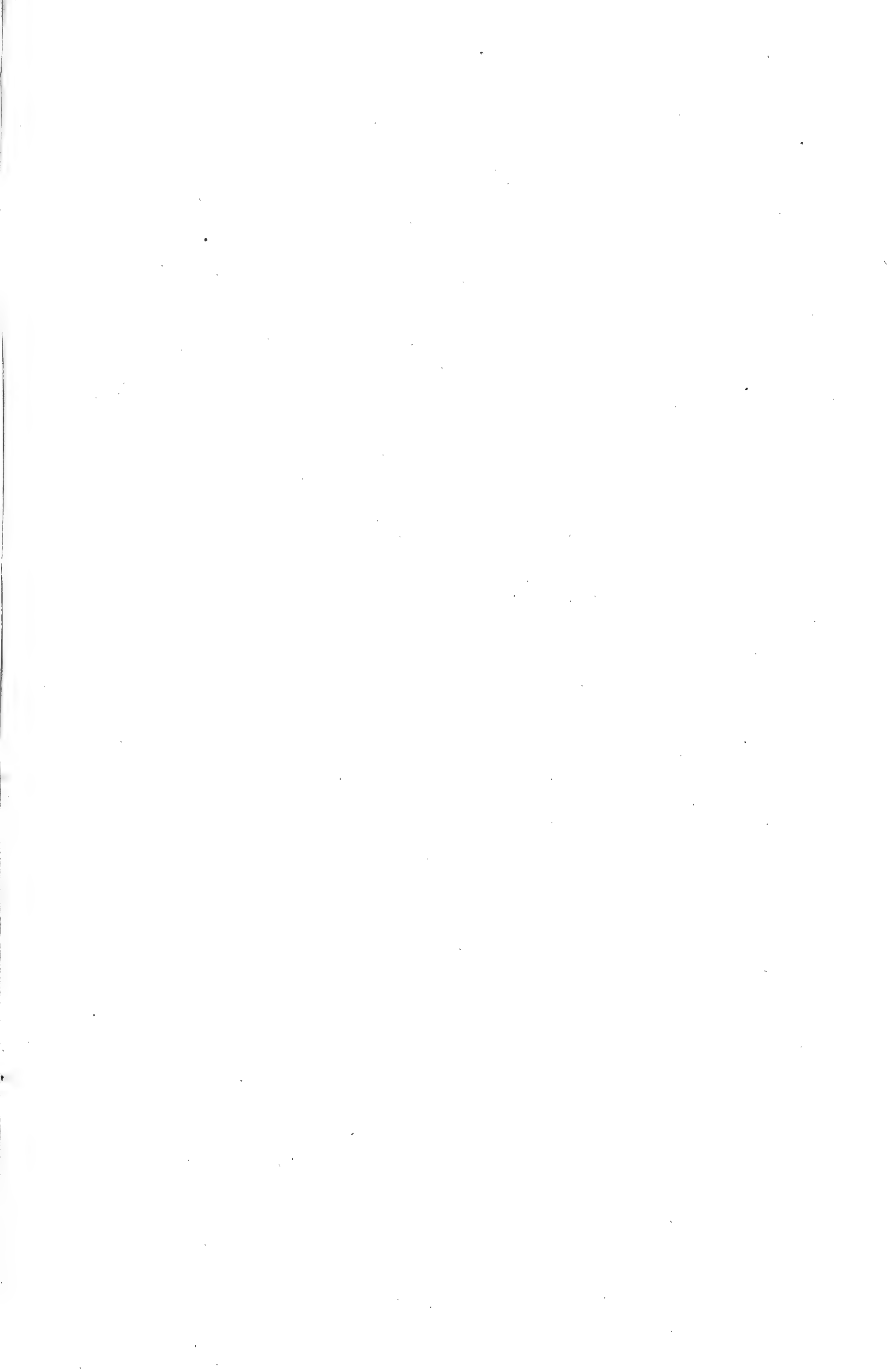
11. 1890

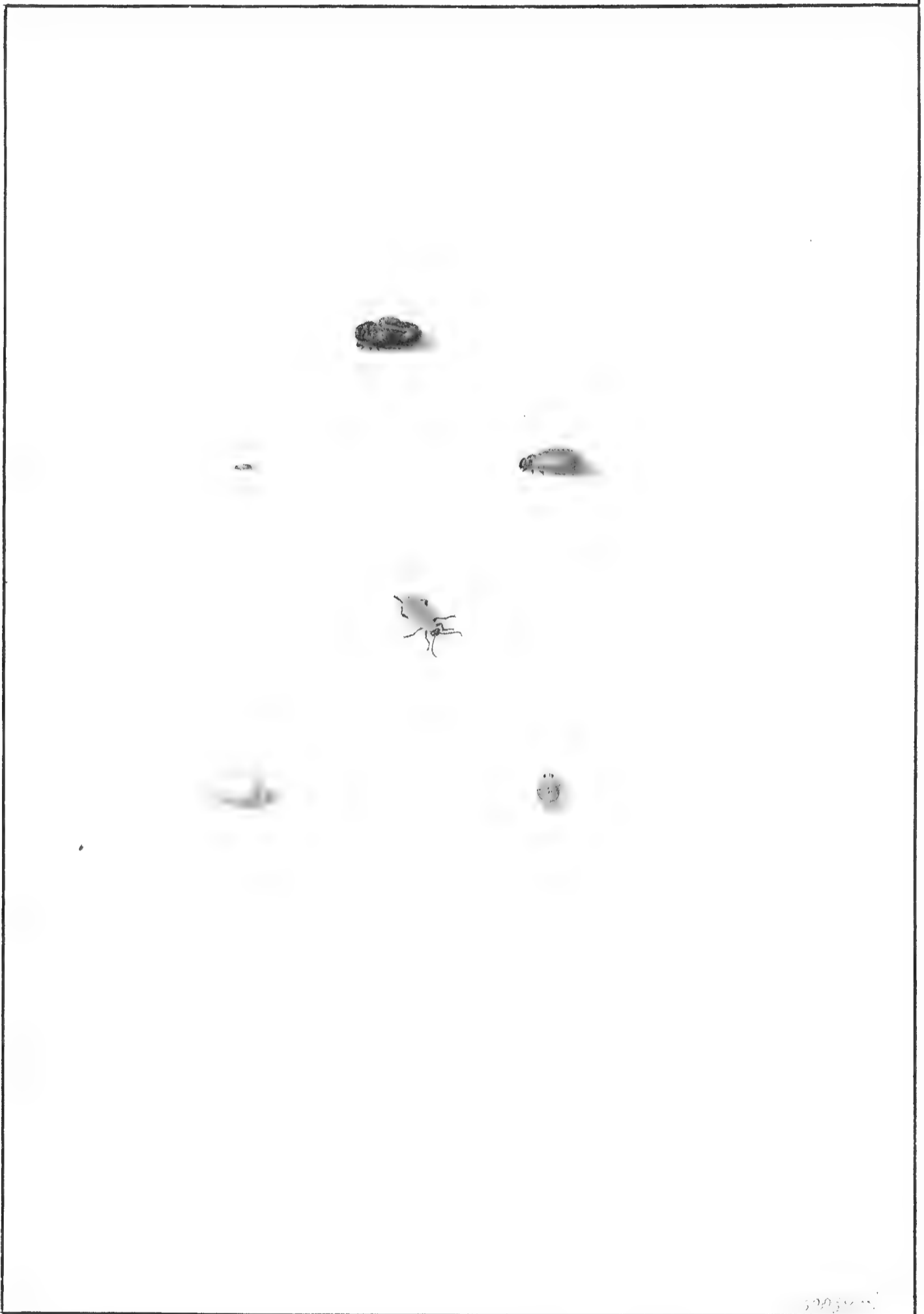
Tijt de Rose-omblader, zoudt ik denken als een vrees niet te
bespottige vierkjes, in e maand jaert en nu in negen
maanden jaert met het agerite van haare lijjes vast
aan de agerite Blaceren, maubence met de inmen en
interimsen dat haare onkenreij van de vrees
liquaan agerite en bij het vast gemaakte uiersie
staart of maubence kromp en chool; verlonende
doen een Guipopje, dat op de manier van veel kap-
paeren als se nog wille popp zijn, an sijn zandje als
een vast hond.

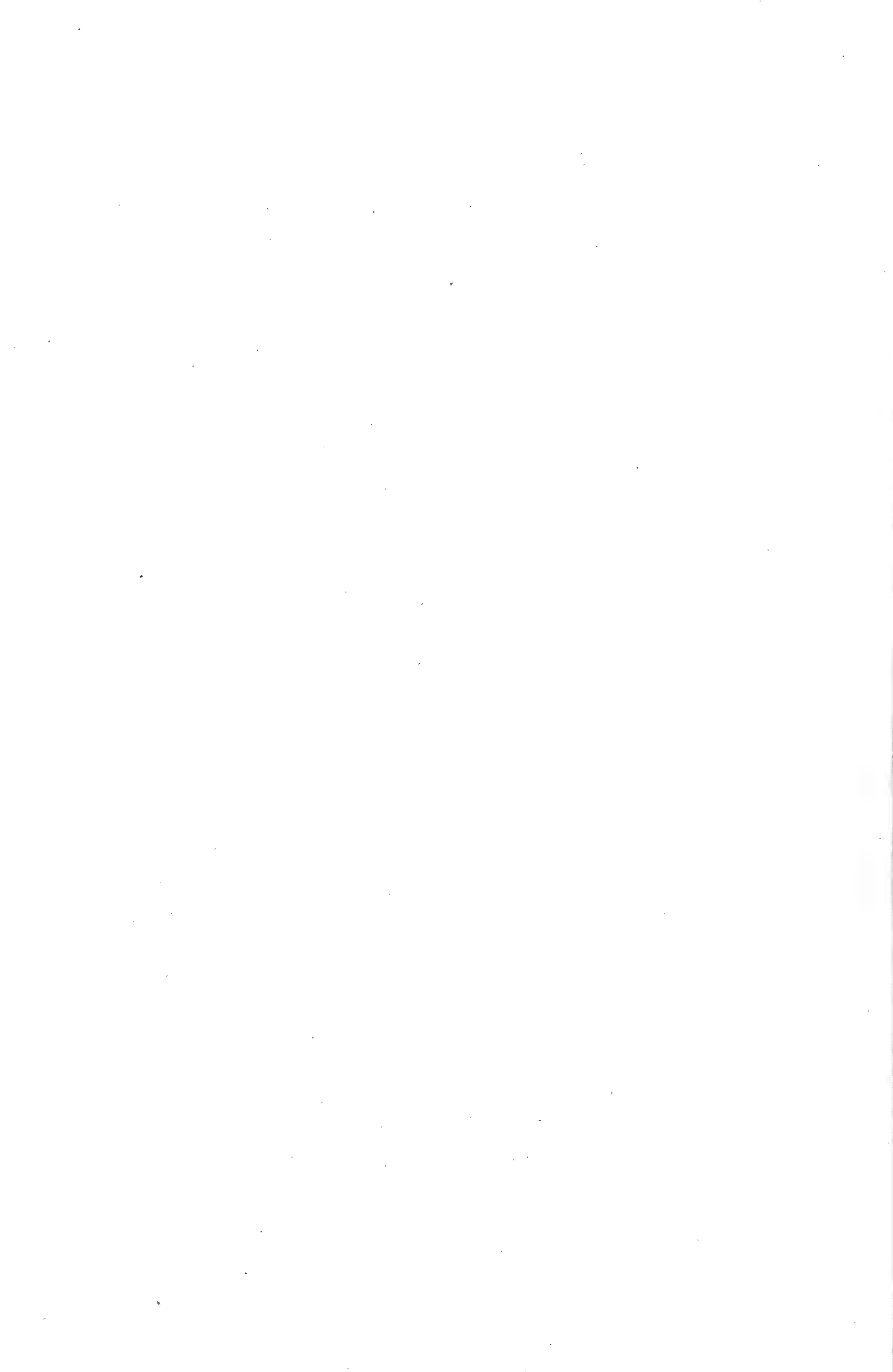
inde volgende maand augustus kwamen uit de
gemaakte Guipopjes beide vreesjes als ik alre vrees
vrees geskimmer hebbe sijnde in kleinen die ik ge-
hoort mannetjes van de grooter uiersnie. datse
geen twee swarte vlakjes op de kokers hebben, want
onder of niet groote vreesjes opvrouwen en verouwen
waar moer se ja ook heel jaer vreesen konnen als
ja wieden en loopen moet.

ende volgende tijt heb ik bevonden dat mannetjes en wijfjes beide
vlakjes hadden, en sonder dat kennelijk onderscheit waaren

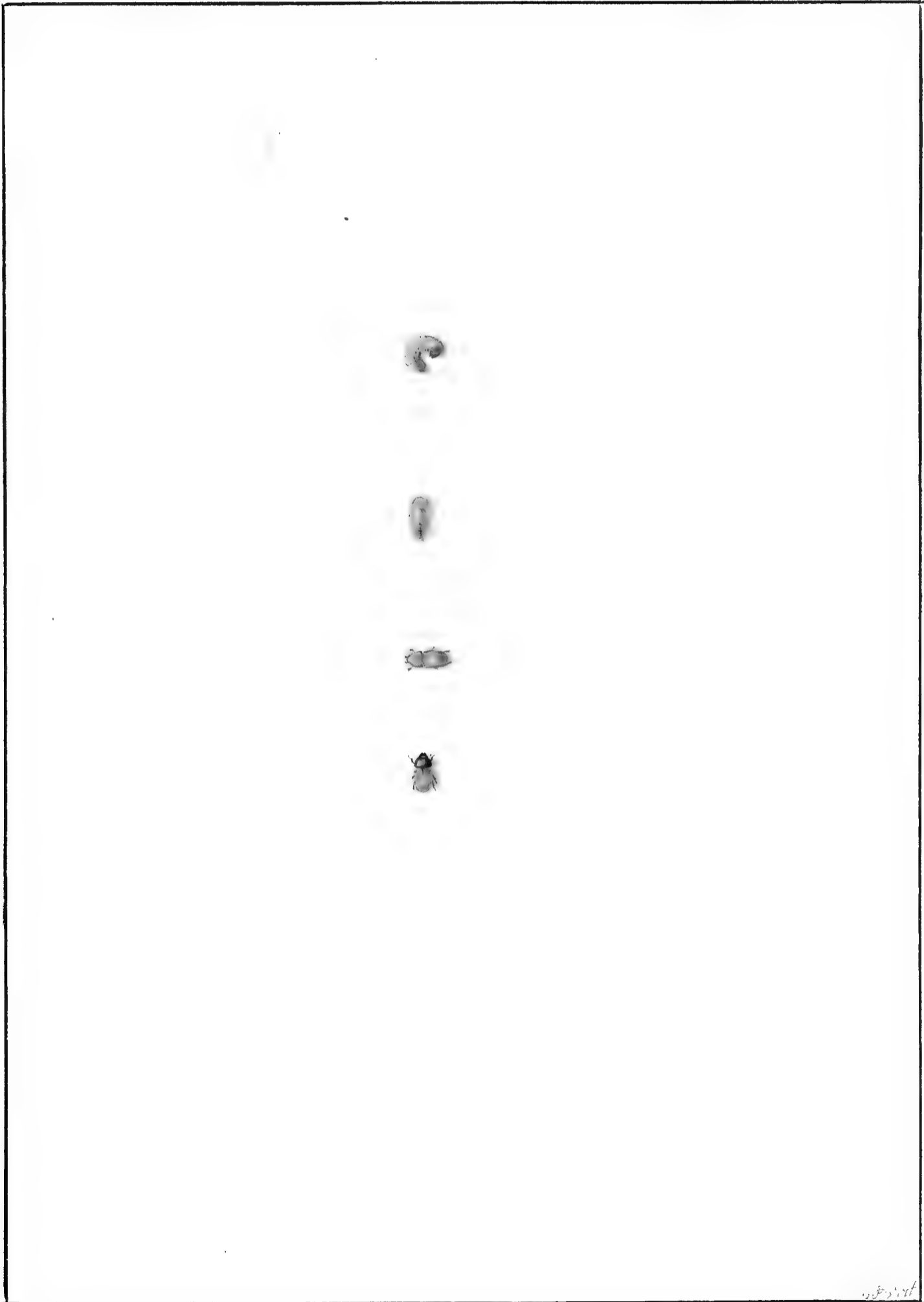

Deze wormen klein zijnde hebben minder roode kleur als volwassen, Dog blijven even onnut en vuil; haer altijd onder haer eigen drek verbergende. Diese aerdig door het bewegen van haer hüt van agter af tot over haer kop weeten te verschuiven, sij benemen veel vande sijraet der Letien niet alleen oetse des zelfs loef eelen, maar altijd met haer vuiligkeit omset zijnde onder en omde bladen fillen in Jani, zijnde volwassen, scrüipen sij inde aerdes en maeken een eirond bolletje, inde volgende Julij brack ik een spinseltje los, en vont het diertje ontvaen van een heel düin velletje dat aen het agterend lag, zijnde bina alleen seculijk aen het hardagtig swert velletje vande kop, dit vleeschkleurde Torre popje waar in de vleügeltjes bij de pootjes aardig geplaeft waaren als ook de hoorentjes wiert van sleur heel verandert wordende de vogjes eerst swert; ende doen de onderste deeltjes der voeten soo voorts het hooft de gehele pooten en ook het lief, blijvende hoekers der vleügels na dat het syn laaste en bina onzienbare vliesje afgetrokken heeft, en reets vollenscoomen Tor is nog vleeschkleur, dat dan in drie of vier daagen schoon glansig root word en in het gemeen in Julij geschiet. De mannetjes en wijfjes sijn bina van een gedaente maar dit is seer ongemeen, dat dese Torretjes met het bewegen van haer schoft of halsje tegen haer ander of agterdeel een merkelyk geluit maaken dat ik in weinig Torren gemerkt heb.

Dit diestje bewoont vüile plaatsen en mist soo van
Koejen als paarden, niet alleen als het nog worm
is, maar ook volwassen Tor sijnde. in Mäijmaant
vond ik de gespoolige worm sijn popjen en het Tor=
retje alles bij malkeander, ik nam eenige wormen
waar van der in wüinige daagen door het ontdoen
van een düin velletje in nevens afgebeelde popjes
veranderden. Des popjes wierden inde selve maand
door nog een düin velletje afte doen, sulke ligt ge=
kleürde Torretjes die in vier daagen haar rootag=
lige hooft en borst swert wüert, neffens haare poot=
jens, en haare yeelgrüüne schoeters waar onder haare
vleügelg gewüiden verborgen leggen, root gelijk de
onderste afbeeldinge vertrout

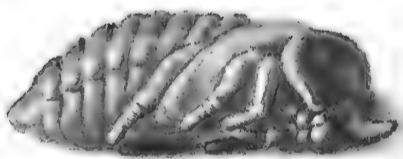
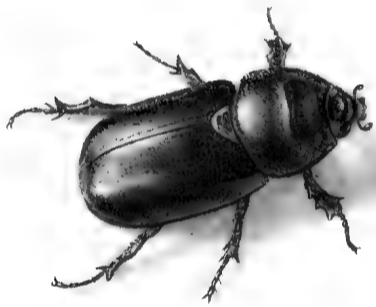
12/2/17

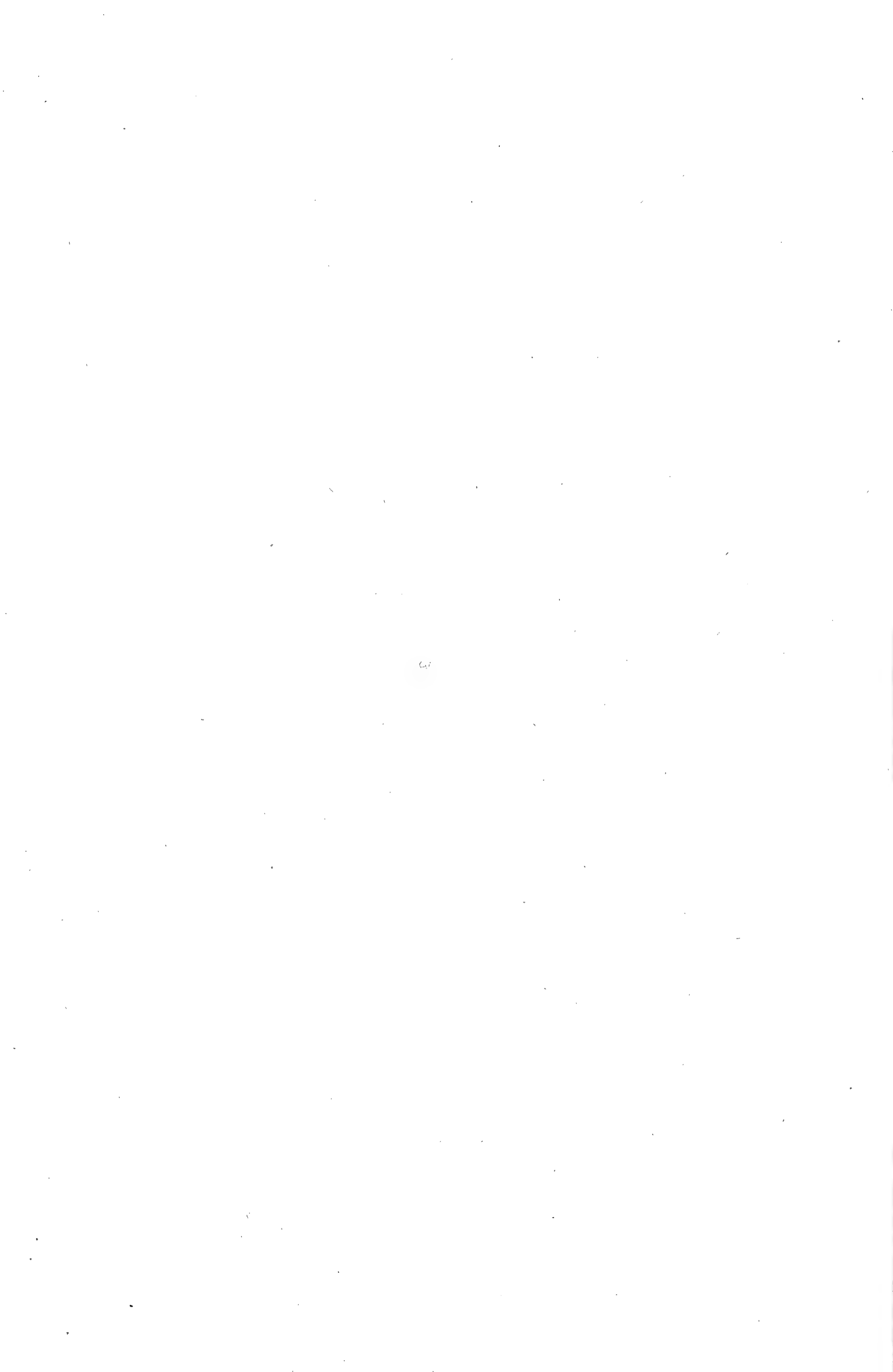
Wat aarde om in te planten, met oude Roijmest-mengende
vond ik dees worm daar in, settende hem in een pot met
de mist daar ik hem in gevonden had, dog ik kost van Oct^{br}
tot de volgende may niet merken dat hij wat gegeten had
maar de soomer door at hij van die mist, want van die
groente die ik daar op gesaait had kost ik niet merken dat
hij gegeten had en ik vond veel sproontjes soo groot als die
der muisen of grooter inde mist die ik in augustus daar uijt
smeet, en van hem het best en ligt uijt malkeander gearbeid
was, hij was ook meer als een vierde grooter geworden
als hij int voorige jaar geweest was. Doen ik hem hier neven
afschilderden

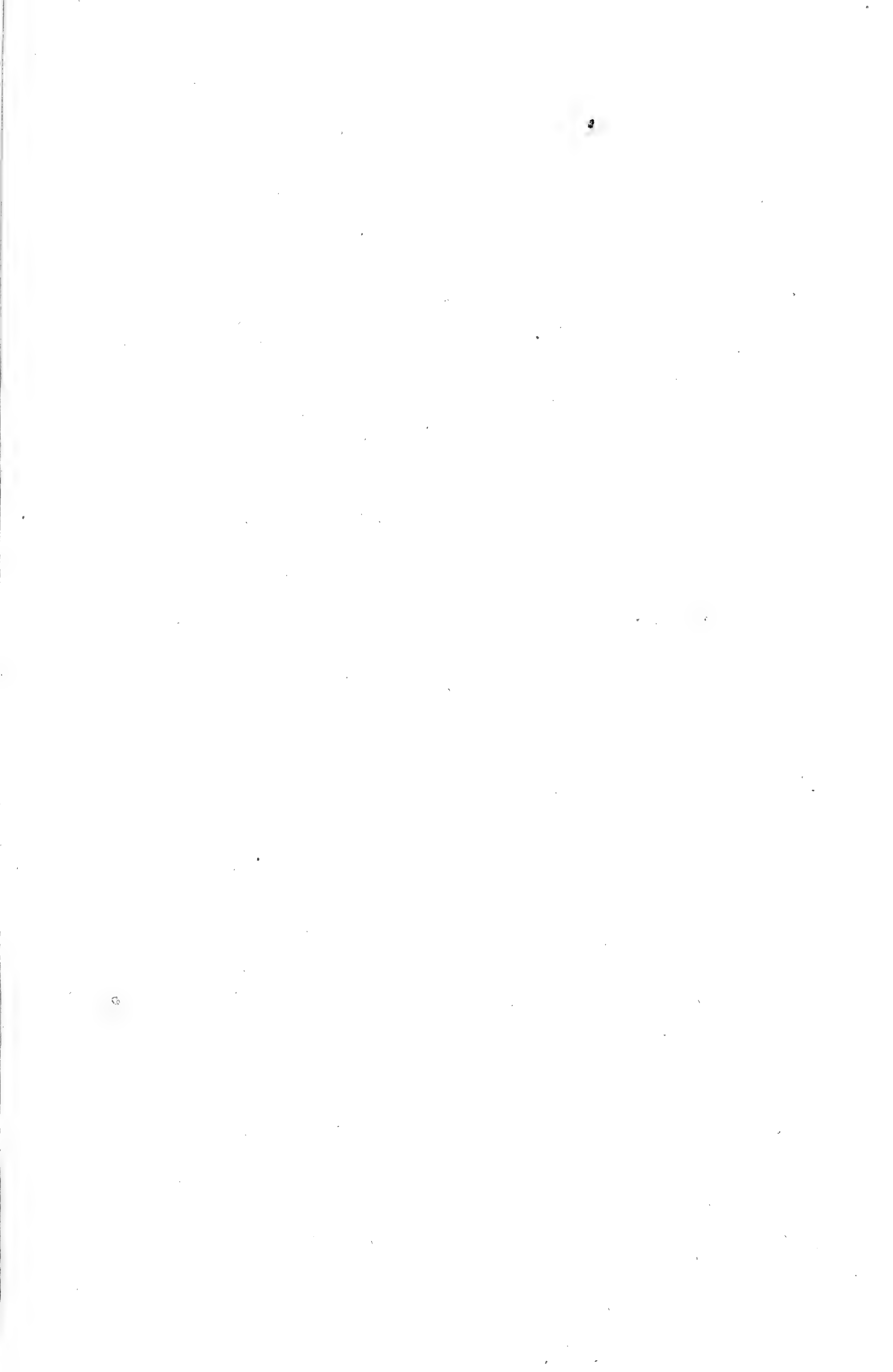
ik versag hem weer van nieuws met mist die ik besaeide
met Terwe en andere groente dog bemerkten niet dat hij den
tweeden winter ad of merkelyk veranderden
in juni des tweeden soomers ontdeet hij sig van syn buitenste
vel en wiert een torrepopje an alle deelen genog toonende
dat het een Rif of Rijn Molenaer worden soude die by de Lief-
hebber een Kenoscoros Tor genoemd wort,

in september ontdeet hij sig weer van syn buitenvel, dat hoe-
wel coorschijnende evenwel hard gevoeg was, om in gedaente
van voorschreeven popje uijtgespannen te blijven liggen
krijgende van licht kaneelkleur dese donkere bruine, gelyk ik hem
afgebeeld hebbe.

naderhand heb ik dese wormen met honderden, en van ver-
schillende groote int oud jaagsel ande jaagmoolens gevond-
den, waar uijt te gissen is dat deselve eenige jaren als worm
leven eer datse Torren worden. ik heb ook het wijfje hier-
neffens afgebeeld, om dat de een met, en de ander zonder too-
ren is.

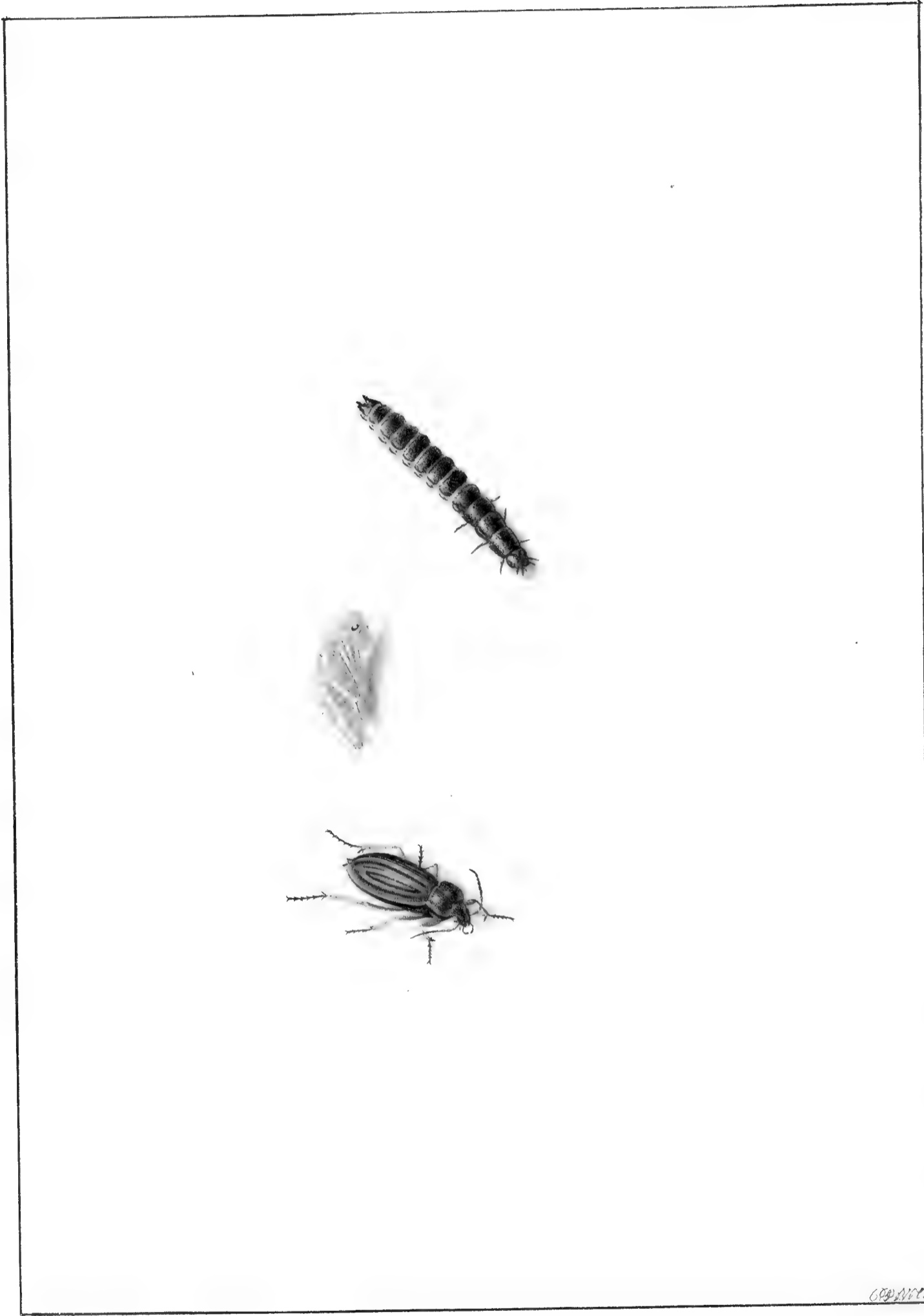

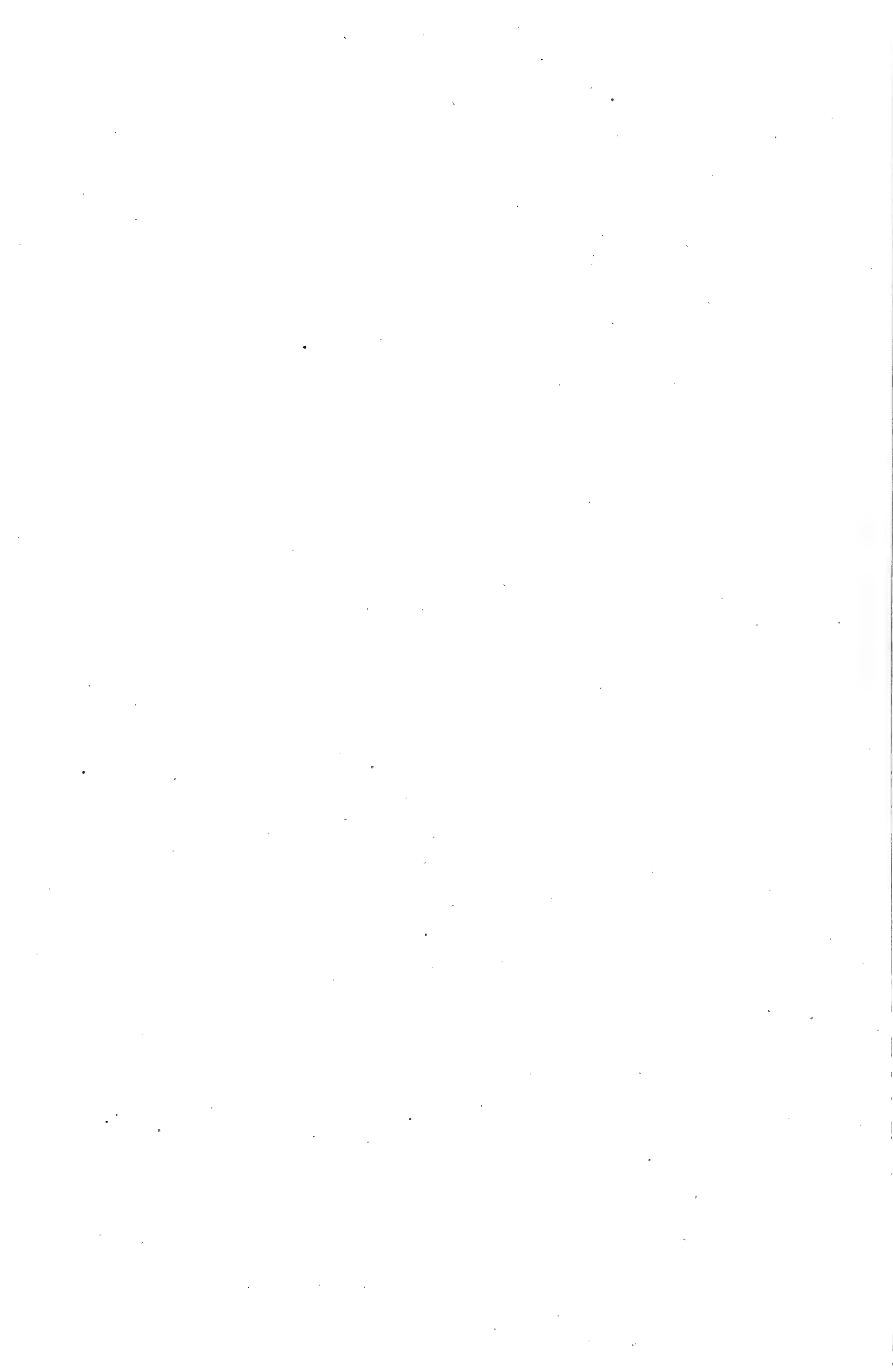
Dit Diertje vond ik op de aarde krúipen ik setten het in een glas met aarde daar bij eenige pier wormjes doende. hij kroop anstons inde aarde. en als men hem daar wijf deet of aanraakte was hij seer bít en vrowers agtig, smijtende met sijn agterlijf om hoog, ook sijnne twee groote sippers ande mond vopeneende om te savetjen of nissen.

den 20^{en} Julij has hij een groot hol onder de grond gemaakt, waar in hij drie of vier daagen op den rug met de beenen om hoog, stil sonder beweegen lag doen ontdeet hij sig van sijn bruin warme vel dat vrij dik was, en verloonde een witagtige of kaaskleurde Torre soep, hebbende seer kennetijf sijn hoof met oruine vogen, de hoorens onder de vogen beginnemende waaren wonderlijch om de eerste en tweede proots- & wijfsteekende buiginge geplaatst neffens de nedergerleide hoekers der vleugelen waar an de twee agterste prooten en agterlijf volgden.

in het begin van Augustus ontdeet hij sig weerom van een oún vliesje. schikgende doen sijnne wecke scootertjes prooten en hoorens in die oruere als ikse. afgebeelt heb, sijnne lijt kancelkleur dog na twee daagen schoon glansig groen op het zijf ongelijch schoon-der als ik met mijne verven afbeelden kon. ik heb hem met pierwormen int lieven gehouden. die hij met sijnne schaaren an stúskten beet en dan met de vier gelede wijfsteedjes in sijnen bek wist te arbeiden en helpen.

652/1001

Dit fersvaetig Diertje heeft twee groote scharpe nypers of Scharen aen de bek, soo dat het der boos wijt siet ik vond het inde grond inden april, en setten het in een glas met aerde, en presenteerden het veelderhande dingen soo groente, als doze wormen en vliegen. hij arbeiden een yad inde grond, daar hij by daage altijt in fat, en vande genoemde doze vliegen in brok en aen stütsken beet. en na mijn meeninge van at dog weinig, maar snags het ik hem wel booven sien kruipen, in het laast van may wiert hij dik en bijna sonder eenige beweging, de kop merkelyk voor over krommende, soo tot in het begin van Juni leggende, borst sijn velleetjen ande kop en rügge oopen, en door weinig beweegen ontdeet hij sig van gedagle vel, dat grof en groot bleef leggen neffens dit ongemeen maaksel van een popje dat hij nu geworden was, sijnde eerst wit als geronnen melk dog hoe langys hoe meer bruin wordende na onripe karstange sleür trekkende blyvende bina sonder beweginge tot int eerste van July daar aen volgende, doen ontdeet hij sig van een velleetje bina soo dik als een ordinaer gälde pop velleetje, ik heb hem met open vleunget geschildert die hij anders, op en inde aerde kruipende, wonderlyk weet in een te vouwen en met behülps van sijn agterlyf onder de twee loobertjes te verbergen gelyk de andere Forren ook meest alle doen, om dat hij andere beesjes eet hebben se hem int neerduits de verslinder genoemt in het Latien staphilinüs, ik heber die in sleür en maaksel deese gelyk sijn, dog met twee langagtiger plüisjes aende staart, dat dit het kennelyk onderscheit tussen mannetje en wyffe, loonde, souw wel kunnen sijn.

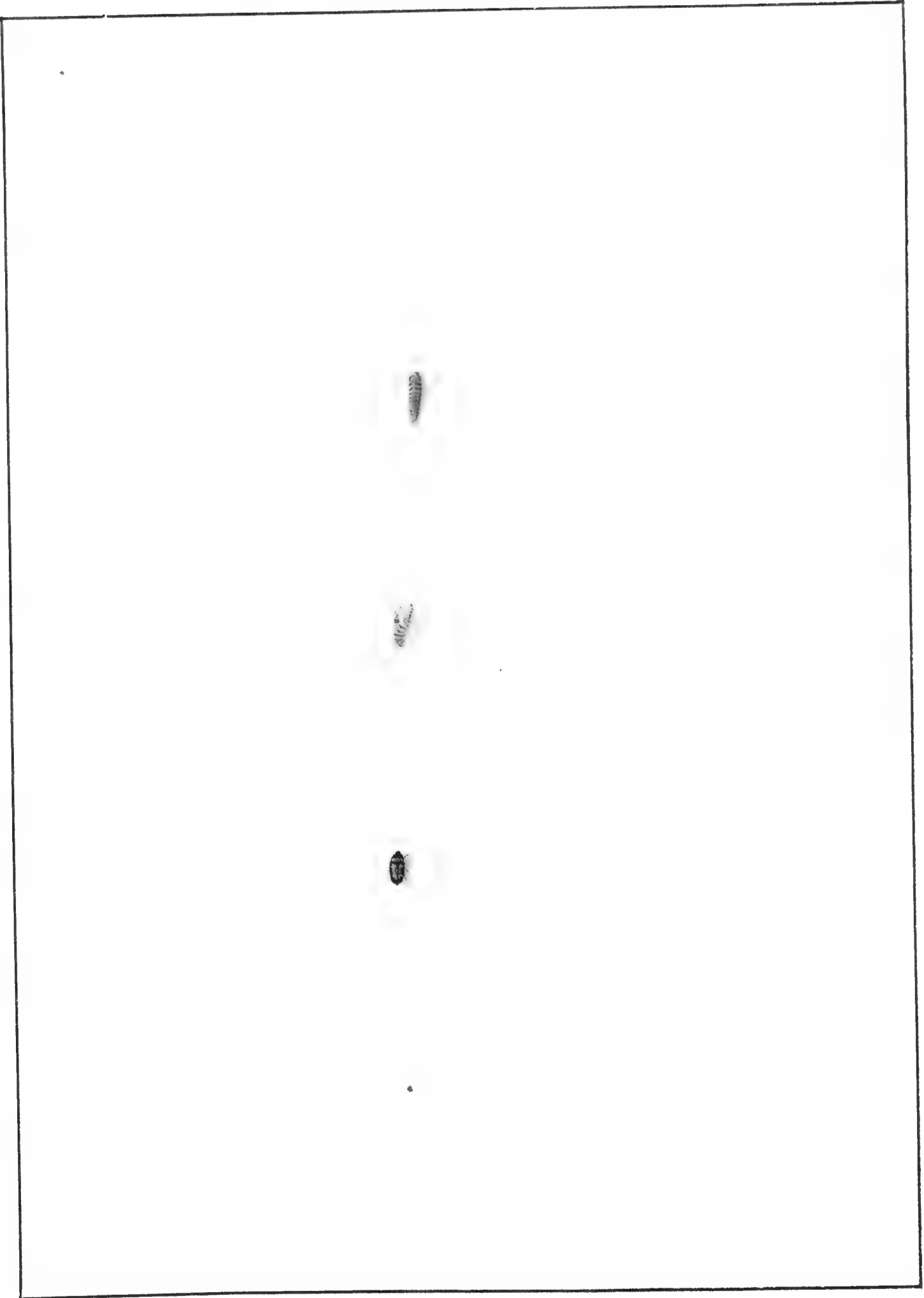

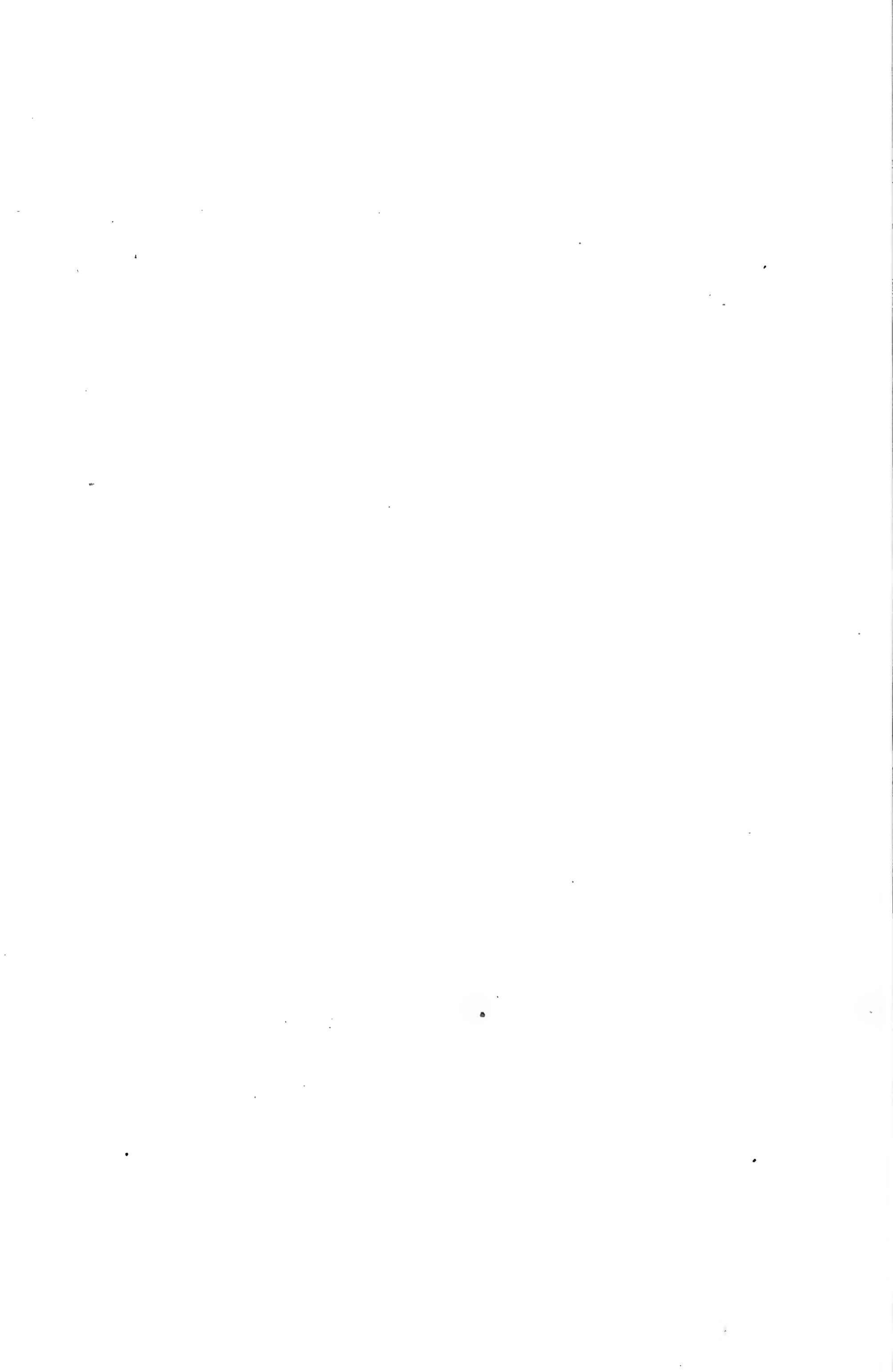
W. H. H. H.

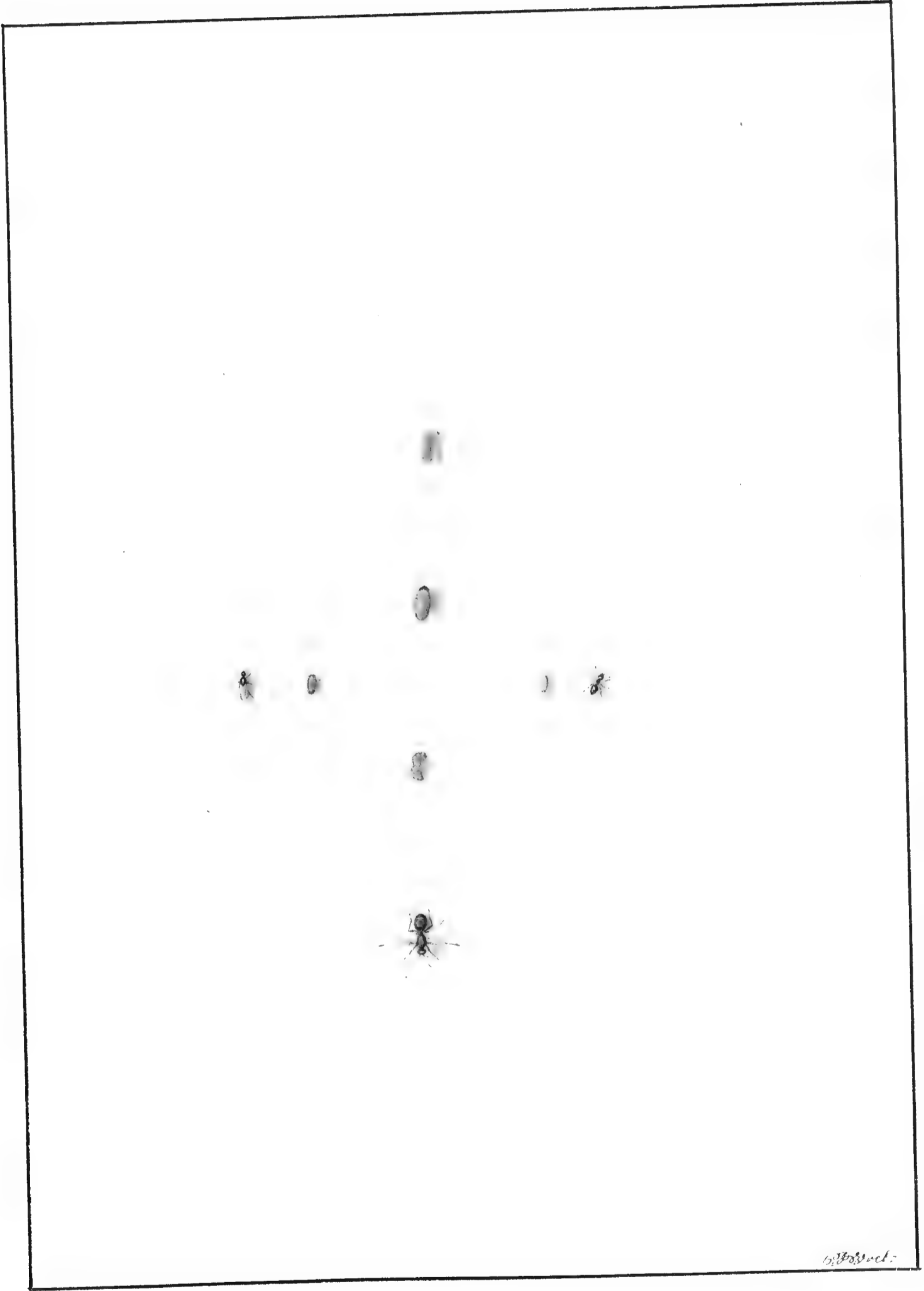
Dit diertje of worm vond ik in een opgesette vogels veeren die hij veel verdroven had, door zijn afknagen, ik setten hem met veeren en vellen in een glas daar ik hem meede voeden, hij vervelde tweemaal behoudend deselve gedaente en het afgestroopte huiltje kwam mij zoo aardig als of het ook een beesje was voor, zoo dat ik het meede afbeelde. in Junij de zevende maant van sijne gevangenis vervelde het de derde reise, maar was doen korter en dikker, en sonder veel beweging zoo dat ik mij inbeelden dat het doen sterren wilde maar in October daar an volgende, was uijt dit ruige en korter diertje dit neven geschildert Torretje gekoomen, edog het was int eerste veel bleiker van kleur; maar kreeg dese na verloop van weinig tijts of dit nu een inlands of africaens diertje is, dat is mij tot nog onbekent, om dat het uijt het half verdroven Africaense vogeltje kwam, en ik der nooit sulke meer, maar wel, veel met weing, onderscheit, van desen, gesien heb

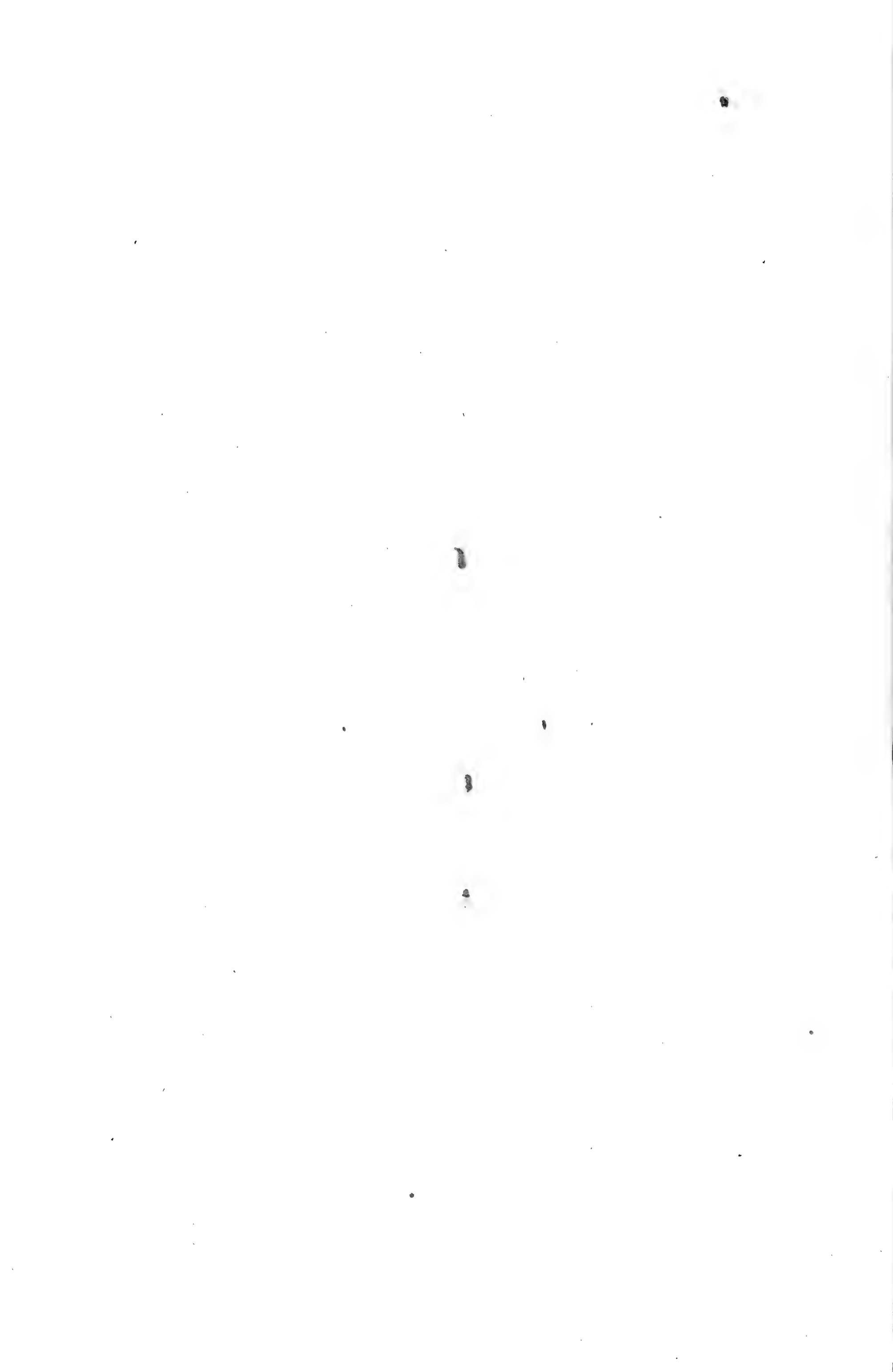

Deze int gemeen dog ten onregle Mijren Eiren genaemt
deniele sij een maaksel en leeven hebben, dat veel van
Eiren verscheelt, en ook eten, Oes Dierthens van die
wel uyt 'de Eiren' der Mijren gekoomen waaren maar
door't waetsel der oude mijren dat zij naar per jorij-
vuldig versorren nu groot geworden zijnde, de somnij-
gen soo groot als mijne afbeeldinge aneere half
soo groot dog na mijn gesigt alle van een maak-
sel en van een kleur, besponnen sij onder de
aarde daar zij allijt geweest waaren in julie
lange ronde bolletjes soo int laast van May als
int begin van Junij en in het eerst van Julij
sneet ik enige spinseltjens op, waar in het vierde
nu jaar net alle deelen van een Mijere vertoonde
getijde hier de afbeeldinge van de groote met vleu-
gels, inde vierde eerste besponnen kost ik gelijk
booven gesegt is, geen merkelyk onderscheit als
alleen inde groote vinden, en in haar bespinsel
anders ook niet, dog inde popjes leggen de gevleu-
gelse, de vleugels meede als inde wijtjens en ku-
pellen onder om geboogen netens de pootjes en hoo-
rens, om datse soo klein sijn heb ik het grootste
soorts popjen maar alleen geschildert, sonder
te weten welke mannetjen of wijfje is, sij kwa-
men in het laast van Julij en int eers van Au-
gustus voor een vlieg, wat ligter bruin en
gevlugelde wat kleinder van vleugels, als sij
een uur daar naar waaren, hier stond ik nu
verwondert siende nu groote gevleugelde kleine
gevlugelde en ongevleugelde, daar ik inde voor-
tijt geen andere als sulke ongevleugelde met haare
wormpjes gevonden had

S. B. S. S. S. S.

Dit soort van groene Rupsjens onthoift sig op ap-
pelen peeren pruimen en veel meer andere bla-
den, konnende met orgemene gauwigheit
en sterkte een blad tot malkeer twetrekken
met wit spinfel en een bekwame wooninge
maaken om sig te verbergen, uijt het welke
de root vereisende het joo gauw agter uijt
kan als voor uijt, flingerende aardiglyk
agterwaarts als of het liep, joo dat voor
voor en agter ook voor gelykent, - in deese
toegerolde blaattjens ondergaan fy haare ver-
anderinge, eerst een weinig wit spinfel ma-
kende ontfoen fy haar daar binnen van het
Rupsse velletjen en vertoonen een licht kastan-
jebruin gulde popjen, ordinaar in May en
Junij, uijt het welke in een week of drie
bruinagtige en graauwagtige bonte Uijltjens
voortfoomen veel in haare kleuren vershil-
tende gelyk ik om het onderscheit twee byz-
sonderen geschildert heb.

In het laast van Junij kroop uijt een der guld-
den popjes een maade die sig in weinig tijt
in een connetjen verherden, ende in Julij
swam daar een ordinaar klein vliegjen uijt
ende voorts bleef het gulde popjen hol en oot
Nog was in een saam gerolt blaattjen seven
maaden uijt een Rups geswoopen die sig elkes
besponnen na dat van het Rupsje niet meer
oover was, als het vel, dog dit yvetje stinf-
ook alle sonder dat caar wat van swam

